

# Pārskats par Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam un Rīgas attīstības programmas 2022.—2027. gadam ieviešanu, 2024

Rīgas valstspilsētas pašvaldības  
Pilsētas attīstības departaments



# SATURA RĀDĪTĀJS

IZMANTOTIE SAĪSINĀJUMI .....	2	TERITORIJU ATTĪSTĪBA .....	38
IEVADS .....	3	<i>Būvniecība</i> .....	38
<b>1. KOPSAVILKUMS .....</b>	<b>5</b>	<i>Nekustamā īpašuma attīstītāju projekti</i> .....	38
ILGTERMIŅA MĒRĶU VIRZĪBAS NOVĒRTĒJUMS .....	5	<i>Vidi degradējošas būves</i> .....	40
<i>Rādītāju novērtējums</i> .....	10	PĀRVALDĪBA .....	40
<i>Rādītāju progress uz mērķa vērtību</i> .....	10	<i>Budžets</i> .....	40
IEDZĪVOTĀJU APTAUJA .....	11	<i>Iedzīvotāju ienākuma nodoklis</i> .....	41
RĪCĪBAS PLĀNA UN INVESTĪCIJU PLĀNA RAKSTUROJUMS .....	15	<b>3. PRIORITĀŠU NOVĒRTĒJUMS .....</b>	<b>42</b>
PAVEIKTAIS 2023. GADĀ .....	18	P1 ĒRTA UN VIDEI DRAUDZĪGA PĀRVIETOŠANĀS PILSĒTĀ .....	42
EKSPERTU VIEDOKLIS .....	24	STARPTAUTISKIE RĀDĪTĀJI .....	43
<b>2. VISPĀRĒJS PILSĒTAS RAKSTUROJUMS .....</b>	<b>25</b>	PRIORITĀTES RĀDĪTĀJI .....	48
IEDZĪVOTĀJI .....	25	IEDZĪVOTĀJU APTAUJA .....	51
<i>Iedzīvotāju skaits</i> .....	25	RĪCĪBAS UN INVESTĪCIJU PLĀNA ANALĪZE .....	57
<i>Iedzīvotāju skaita izmaiņas</i> .....	25	EKSPERTA VĒRTĒJUMS .....	61
<i>Iedzīvotāju skaita izmaiņu iemesli Rīgā</i> .....	26	ESOŠĀ SITUĀCIJA UN RISINĀMIE JAUTĀJUMI .....	63
<i>Iedzīvotāju skaita izmaiņas Rīgas apkaimēs</i> .....	26	P5 DAUDZVEIDĪGU UN KVALITĀTĪVU MĀJOKĻU PIEEJAMĪBA .....	67
<i>Iedzīvotāju dzīvesvietas maiņa Rīgā</i> .....	27	STARPTAUTISKIE RĀDĪTĀJI .....	68
<i>Iedzīvotāju vidējais vecums</i> .....	28	PRIORITĀTES RĀDĪTĀJI .....	71
<i>Iedzīvotāju blīvums</i> .....	28	IEDZĪVOTĀJU APTAUJA .....	77
<i>Iedzīvotāju etniskais sastāvs</i> .....	29	RĪCĪBAS UN INVESTĪCIJU PLĀNA ANALĪZE .....	81
EKONOMIKA .....	30	EKSPERTA VĒRTĒJUMS .....	85
<i>Iekšzemes kopprodukts</i> .....	30	ESOŠĀ SITUĀCIJA UN RISINĀMIE JAUTĀJUMI .....	87
<i>Patēriņa cenas</i> .....	31	P8 KONKURĒTSPĒJĪGA PILSĒTA AR INOVATĪVU EKONOMIKU .....	96
<i>Darba tirgus</i> .....	32	STARPTAUTISKIE RĀDĪTĀJI .....	97
<i>Nodarbinātība</i> .....	32	PRIORITĀTES RĀDĪTĀJI .....	100
<i>Minimālā alga</i> .....	33	IEDZĪVOTĀJU APTAUJA .....	104
<i>Darba samaksa</i> .....	33	RĪCĪBAS UN INVESTĪCIJU PLĀNA ANALĪZE .....	108
<i>Reālais algas pieaugums</i> .....	33	EKSPERTA VĒRTĒJUMS .....	111
<i>Darba samaksa pa darbības veidiem</i> .....	35	ESOŠĀ SITUĀCIJA UN RISINĀMIE JAUTĀJUMI .....	115
<i>Uzņēmumi</i> .....	35	<b>PĀRSKATA SAGATAVOŠANĀ IZMANTOTIE MATERIĀLI .....</b>	<b>117</b>
<i>Ārvalstu investīcijas</i> .....	35	<b>PIELIKUMI .....</b>	<b>119</b>
PILSĒTVIDE .....	36		
<i>Zaļās teritorijas</i> .....	36		

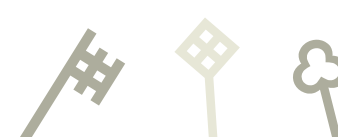


# IZMANTOTIE SAĪSINĀJUMI

<b>AP2027</b>	Rīgas attīstības programma 2022.-2027. gadam
<b>Aptauja</b>	Rīgas iedzīvotāju aptauja
<b>ĀMD</b>	Ārtelpas un mobilitātes departaments
<b>ĀTI</b>	ārvalstu tiešās investīcijas
<b>Būvvalde</b>	Rīgas pilsētas būvvalde
<b>CEA</b>	Centrālās un Austrumeiropas pilsētas
<b>CA</b>	Centrālā administrācija
<b>CA PIAP</b>	Centrālās administrācijas Publiskās infrastruktūras attīstības pārvalde
<b>CSP</b>	Centrālā statistikas pārvalde
<b>CSNg</b>	ceļu satiksmes negadījumi
<b>EDB</b>	Eiropas labākie galamērķi ( <i>angļu val. European Best Destinations</i> )
<b>EKA</b>	Eiropas Kosmosa aģentūra
<b>ERAF</b>	Eiropas Reģionālās attīstības fonds
<b>ES</b>	Eiropas Savienība
<b>EUR</b>	Eiropas Savienības vienotā valūta
<b>FICIL</b>	Ārvalstu investīciju vides indekss ( <i>angļu val. FICIL Sentiment Index</i> )
<b>IIN</b>	iedzīvotāju ienākuma nodoklis
<b>IESE</b>	Pilsētas attīstību novērtējuma indekss ( <i>angļu val. Cities in Motion Index</i> )
<b>IKP</b>	iekšzemes kopprodukts
<b>IMD</b>	Starptautiskais vadības attīstības institūts ( <i>angļu val. International Institute for Management Development</i> )
<b>ITCI</b>	Starptautiskais nodokļu konkurētspējas indekss ( <i>angļu val. International Tax Competitiveness Index</i> )
<b>IP</b>	investīciju plāns
<b>LR</b>	Latvijas Republika
<b>MK</b>	Ministru kabinets
<b>MPI</b>	Mājokļu pieejamības indekss
<b>MVD</b>	Mājokļu un vides departaments
<b>NĪ</b>	nekustamais īpašums
<b>NĪN</b>	nekustamā īpašuma nodoklis
<b>OECD</b>	Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija ( <i>angļu val. Organisation for</i>

*Economic Co-operation and Development*)

<b>Pārskats</b>	šis dokuments
<b>PMLP</b>	Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde
<b>Programma</b>	Rīgas attīstības programma 2022.-2027. gadam
<b>PVO</b>	Pasaules Veselības organizācija
<b>RVC</b>	Rīgas vēsturiskais centrs
<b>RVC AZ</b>	Rīgas vēsturiskais centrs aizsardzības zonas
<b>RD</b>	Rīgas dome
<b>RVP</b>	Rīgas valstspilsētas pašvaldība
<b>RVPA</b>	Rīgas valstspilsētas pašvaldības aģentūra
<b>RVP IKSD</b>	Rīgas valstspilsētas pašvaldības Izglītības, kultūras un sporta departaments
<b>RVP ĪD</b>	Rīgas valstspilsētas pašvaldības Īpašuma departaments
<b>RVP MVD</b>	Rīgas valstspilsētas pašvaldības Mājokļu un vides departaments
<b>RVP PAD</b>	Rīgas valstspilsētas pašvaldības Pilsētas attīstības departaments
<b>RVP ĀMD</b>	Rīgas valstspilsētas pašvaldības Ārtelpas un mobilitātes departaments
<b>REA</b>	Rīgas valstspilsētas pašvaldības aģentūra "Rīgas enerģētikas aģentūra"
<b>RIAS2030</b>	Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam
<b>RNP</b>	sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Rīgas namu pārvaldnieks"
<b>RMA</b>	Rīgas metropoles areāls
<b>RP</b>	rīcības plāns
<b>SIA</b>	sabiedrība ar ierobežotu atbildību
<b>Stratēģija</b>	Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam
<b>SUMP</b>	Ilgtspējīgas pilsētas mobilitātes plāns ( <i>angļu val. Sustainable Urban Mobility Planning</i> )
<b>SUS</b>	Stratēģijas uzraudzības sistēma
<b>UNESCO</b>	Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācija ( <i>angļu val. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization</i> )
<b>VZD</b>	Valsts zemes dienests
<b>ZGT</b>	zemās grīdas tramvajs



# IEVADS

Lai novērtētu stratēģisko mērķu izpildes progresu galvaspilsētā un iepazītos ar paveikto, ik gadu tiek sagatavots pārskats par Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un Rīgas attīstības programmas ieviešanu (turpmāk – pārskats).

Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam (turpmāk – RIAS2030, Stratēģija) ir hierarhiski augstākais pašvaldības ilgtermiņa attīstības plānošanas dokuments, kurā ietverts pašvaldības ilgtermiņa attīstības redzējums, telpiskās attīstības perspektīva un četri pilsētas ilgtermiņa attīstības mērķi (1. attēls).

1. attēls

## RIAS2030 ILGTERMIŅA ATTĪSTĪBAS MĒRĶI



Rīgas attīstības programma 2022.-2027. gadam (turpmāk – AP2027) ir pašvaldības vidēja termiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments un tas turpina īstenot RIAS2030 noteikto ilgtermiņa mērķu sasniegšanu. Lai sasniegtu Rīgas stratēģiskos mērķus, Rīgas attīstības programmā ir noteiktas 9 prioritātes jeb attīstības virzieni sešiem gadiem (2.attēls).

Prioritātes un tām pakārtotie uzdevumi nosaka rīcības un investīciju plānus, kas fokusē pašvaldības darbu un publisko investīciju izlietojumu tuvākajiem sešiem gadiem. Rīcības plāns ietver uzdevumu izpildi veicinošus pasākumus un aktivitātes sešu gadu periodam, savukārt Investīciju plāns – plānotās investīcijas pašvaldības attīstības veicināšanai trīs gadu periodam, un tos aktualizē vismaz reizi gadā (3.attēls).

2. attēls

## AP2027 PRIORITĀTES



**Ērta un videi draudzīga pārvietošanās pilsētā**  
(*Mobilitāte*)



**Dzīves kvalitāti veicinoša pilsētvide**  
(*Pilsētvide*)



**Labā vides kvalitāte un noturīga pilsētas ekosistēma klimata pārmaiņu mazināšanai**  
(*Vide un klimats*)



**Kvalitatīva un pieejama izglītība**  
(*Izglītība*)



**Daudzveidīgu un kvalitatīvu mājokļu pieejamība**  
(*Mājoklis*)



**Mūsdienīga un atvērta pilsētas pārvaldība**  
(*Pārvaldība*)



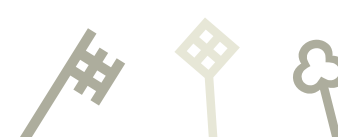
**Veselīga, sociāli iekļaujoša un atbalstoša pilsēta**  
(*Sabiedrība*)



**Konkurētspējīga pilsēta ar inovatīvu ekonomiku**  
(*Konkurētspēja*)



**Daudzveidīga un autentiska kultūrvide**  
(*Kultūrvide*)



## STRATĒGIJA



### 4 Ilgtermiņa mērķi 28 rādītāji

Hierarhiski augstākais pašvaldības ilgtermiņa attīstības plānošanas dokuments, kurā ietverts pašvaldības ilgtermiņa attīstības redzējums, telpiskās attīstības redzējums un ilgtermiņa mērķi

## ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA



### 9 Prioritātes - 60 uzdevumi 252 rādītāji

Nosaka vidēja termiņa prioritātes un uzdevumus. Koordinē un fokusē pašvaldības darbu un publisko investīciju izlietojumu tuvākajiem sešiem gadiem

## RĪCĪBAS PLĀNS



RĪCĪBAS  
PLĀNS

### 507 Rīcības

Ietver prioritāšu un uzdevumu izpildi veicinošas rīcības turpmākajiem sešiem gadiem, nosakot atbildīgos par to īstenošanu, plānotos finansējuma avotus un paredzamos rezultātus. Tiek aktualizēts ne retāk kā reizi gadā.

## INVESTĪCIJU PLĀNS



INVESTĪCIJU  
PLĀNS  
2022-2024. gadam

### 757 Investīciju projekti

Ietver prioritāšu un uzdevumu veicinošus projektus 3 gadu periodam, norādot īstenošanas termiņu, atbildīgos par investīciju projekta īstenošanu, kā arī finansējuma avotus un indikatīvi nepieciešamo finansējuma apjomu. Tiek aktualizēts ne retāk kā reizi gadā.

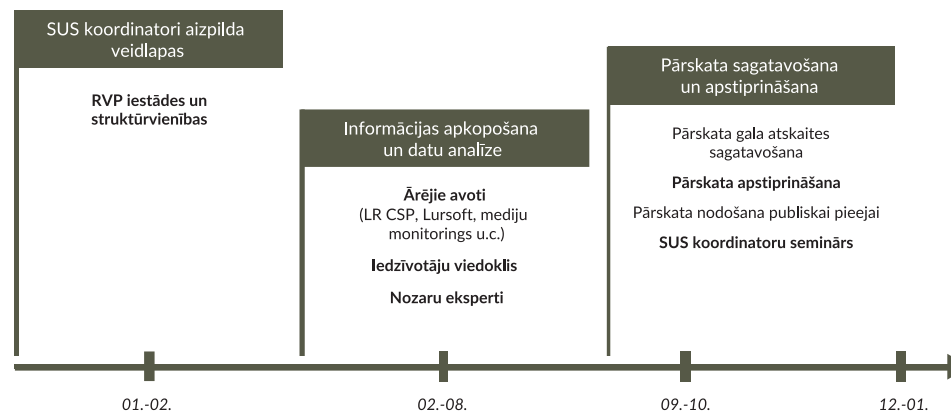
## STRATĒGIJAS UZRAUDZĪBAS SISTĒMA

Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un Rīgas attīstības programmas ieviešanas uzraudzība un novērtēšana (Stratēģijas uzraudzības sistēma jeb SUS) Rīgas valstspilsētas pašvaldībā tiek īstenota kopš 2008. gada. Tās mērķis ir izvērtēt Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un Rīgas attīstības programmas īstenošanu un sasniegtos rezultātus, kā arī identificēt ar pašvaldības attīstību saistītos jautājumus, kuriem nepieciešama tālāka izpēte un noteikti lēmumi problēmu novēršanai vai iespēju realizēšanai.

SUS ir ciklisks process, kura koordinēšanu un īstenošanu nodrošina Rīgas valstspilsētas pašvaldības (turpmāk – RVP) Pilsētas attīstības departaments (turpmāk – RVP PAD), iesaistot 29 RVP iestādes un struktūrvienības, nozaru ekspertus, apzinot iedzīvotāju viedokli, kā arī izmantojot dažādus ārējos avotus.

4. attēls

## SUS ĪSTENOŠANA



Šis ir trešais pārskats, kas sagatavots atbilstoši Rīgas attīstības programmai 2022.-2027. gadam. Katru gadu pārskatā tiek skatītas 3 no 9 AP2027 prioritātēm, šogad tās ir P1 Ērta un videi draudzīga pārvietošanās pilsētā, P5 Daudzveidīgu un kvalitatīvu mājokļu pieejamība un P8 Konkurētspējīga pilsēta ar inovatīvu ekonomiku. Paralēli šogad ir sagatavots arī 3 gadu pārskats, kurā sniegts kopējais RIAS2030 un AP2027 ieviešanas progress par periodu no 2022. līdz 2024. gadam. Visi līdz šim sagatavotie pārskati pieejami vietnē sus.lv sadaļā Uzraudzība.



# 1. KOPSAVILKUMS

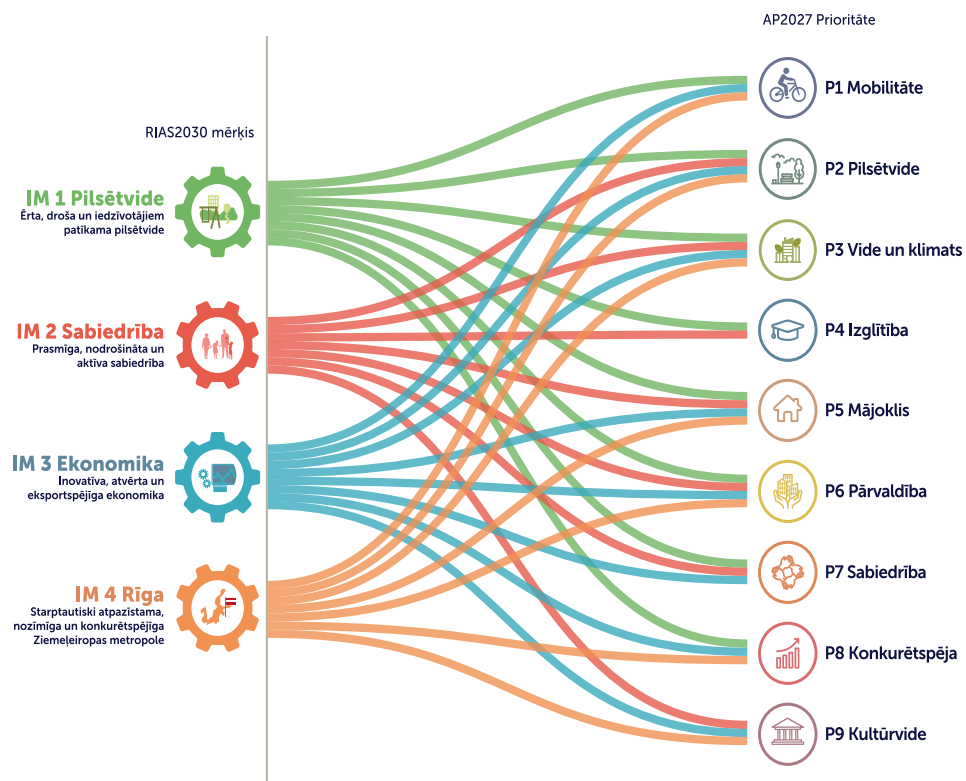
## ILGTERMIŅA MĒRĶU VIRZĪBAS NOVĒRTĒJUMS

### Ilgtērmiņa mērķi

Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030. gadam (turpmāk – Stratēģija) ir izvirzīti četri ilgtermiņa attīstības mērķi (turpmāk – IM). AP2027 ir tieši saistīta ar Stratēģiju un tajā izvirzītajiem IM, katrai AP2027 prioritātei ir sasaiste ar vismaz diviem IM (1.1. attēls).

1.1. attēls

### Ilgtērmiņa mērķu sasaiste ar prioritātēm



### Ilgtērmiņa mērķu rādītāju analīze

Novērtējot ilgtermiņa mērķu rādītāju izmaiņas pret iepriekšējā gada vērtību:

↑	9 rādītājiem – pozitīva tendence
↓	8 rādītājiem – negatīva tendence
→	11 rādītājam – nebūtiskas <sup>1</sup> izmaiņas vai nav pieejamie aktuālie dati

Rādītāju kopējā virzība jeb progress<sup>2</sup> attiecībā uz mērķa vērtību 2030. gadā ir 38,8% (1.2. attēls). Kaut arī rādītāju progresu ietekmēja ģeopolitiskie notikumi, katra IM kopējais rādītāju progress ir pozitīvs (1.3. attēls).

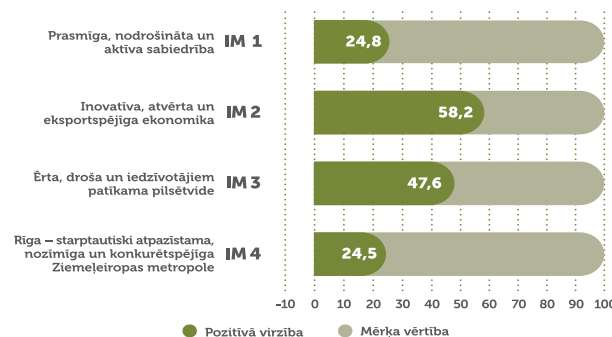
1.2. attēls

### IM rādītāju kopējais progress virzībā uz mērķa vērtības sasniegšanu 2030.gadā



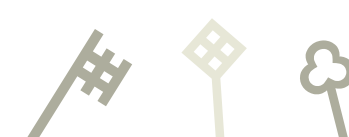
1.3. attēls

### IM rādītāju progress virzībā uz mērķa vērtības sasniegšanu 2030. gadā, %



<sup>1</sup> Izmaiņas līdz 3% tiek novērtētas kā nebūtiskas

<sup>2</sup> Kopējais rādītāju progress aprēķināts, balstoties uz katru IM rādītāju procentuālo virzību uz mērķa vērtību, IM un rādītājiem attiecīgi piešķirot vidēji svērtu prioritātes un rādītāju vērtību.



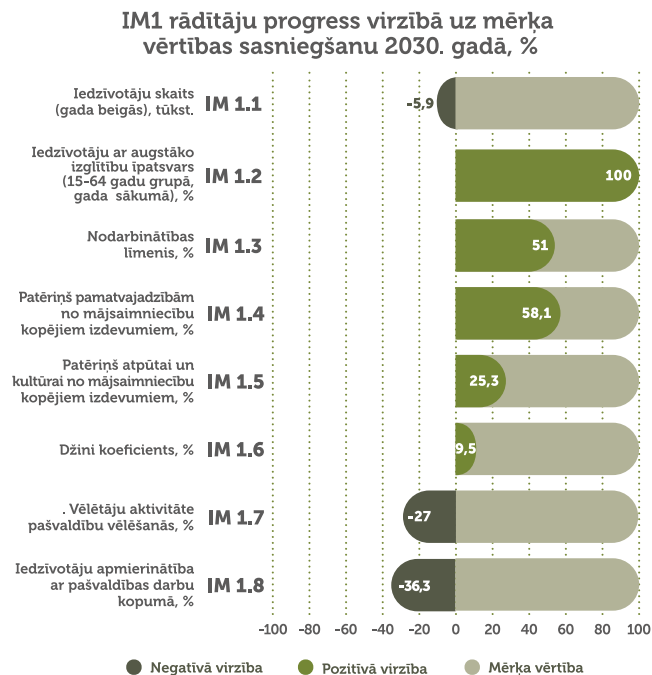
## IM1 prasmīga, nodrošināta un aktīva sabiedrība

Novērtējot IM1 astoņu rādītāju izmaiņas pret sākuma vērtību:

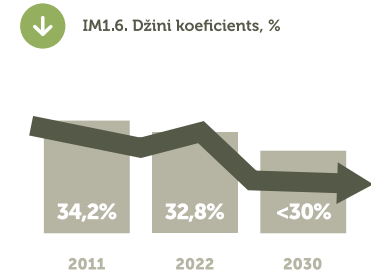
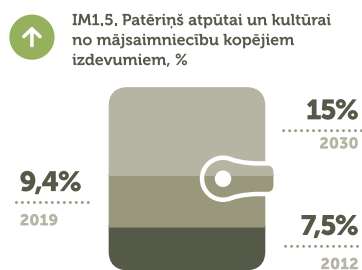
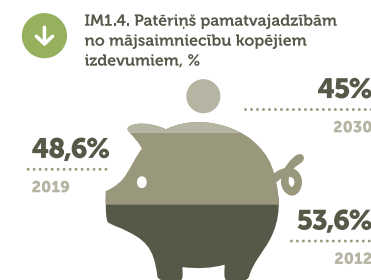
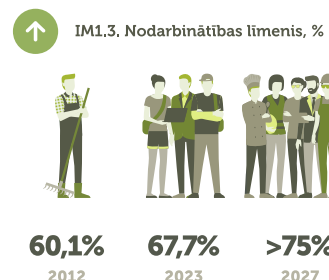
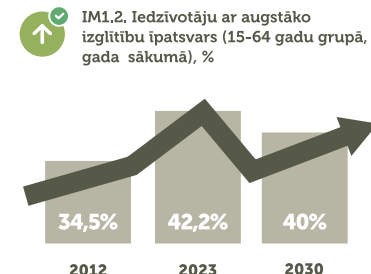
- ↑ 5 rādītājiem – pozitīva tendence
- ↓ 3 rādītājiem – negatīva tendence

Kopējais IM1 rādītāju progress uz mērķa vērtību ir 24,8%. Dažādu faktoru ietekmē turpina kristies pašvaldības iedzīvotāju skaits. 2024. gadā par vienu procentpunktu ir pieaugusi iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldības darbu kopumā, kaut gan salīdzinājumā ar 2012. gadu ir vērojams kritums par 26,1 procentpunktu. Pozitīvi ir vērtējams iedzīvotāju ar augstāko izglītību īpatsvara pieaugums, kas kopš 2012. gada pieaudzis par 7,7 procentpunktiem. Negatīva tendence ir vēlētāju aktivitātei pašvaldību vēlēšanās, bet jāņem vērā, ka vēlēšanas notika 2020. gadā (1.4. attēls).

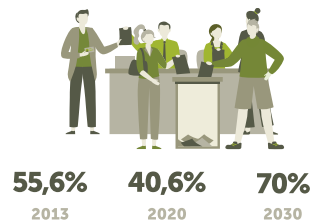
1.4. attēls



● Pozitīva attīstības tendence ● Negatīva attīstības tendence ● Bez būtiskām izmaiņām



↓ IM1.7. Vēlētāju aktivitāte pašvaldību vēlēšanās, %



↓ IM1.8. Iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldības darbu kopumā, %



## IM2 INOVATĪVA, ATVĒRTA UN EKSPORTSPĒJĪGA EKONOMIKA

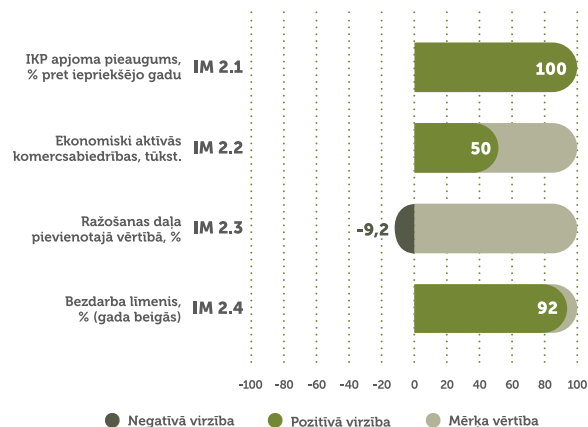
Novērtējot IM2 četrus rādītājus izmaiņas pret sākuma vērtību:

- ↑ 3 rādītājiem – pozitīva tendence
- ↓ 1 rādītājam – negatīva tendence

Pozitīvi ir vērtējama bezdarba līmeņa samazināšanās, kas 2023. gada beigās bija 4,2%. Ražošanas daļa pievienotajā vērtībā 2023. gadā ir samazinājusies, arī kopējais progress uz mērķa vērtības sasniegšanu ir negatīvs (-9,2%). Jāatzīmē arī, ka jaunākie dati par IKP apjoma pieaugumu ir pieejami par 2021. gadu, tāpēc datu trūkuma dēļ pašreizējā situācija tiek atspoguļota ar zināmu laika nobīdi.

1.5. attēls

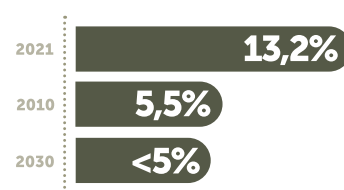
### IM2 rādītāju progress virzībā uz mērķa vērtības sasniegšanu 2030. gadā, %



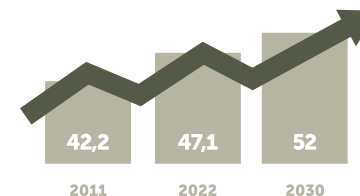
## IM2 RĀDĪTĀJI

● Pozitīva attīstības tendence ● Negatīva attīstības tendence ● Bez būtiskām izmaiņām

↑ IM2.1. IKP apjoma pieaugums, % pret iepriekšējo gadu



↑ IM2.2. Ekonomiski aktīvās komercsabiedrības, tūkst.



↓ IM2.3. Ražošanas daļa pievienotajā vērtībā, %



↓ IM2.4. Bezdarba līmenis, % (gada beigās)

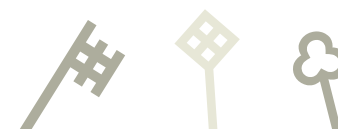


## IM3 ĒRTA, DROŠA UN IEDZĪVOTĀJIEM PATĪKAMA PILSĒTVIDE

Novērtējot IM3 10 rādītāju izmaiņas pret sākuma vērtību:

- ↑ 7 rādītājiem – pozitīva tendence
- ↓ 2 rādītājiem – negatīva tendence
- 1 rādītājam – nav izmaiņas

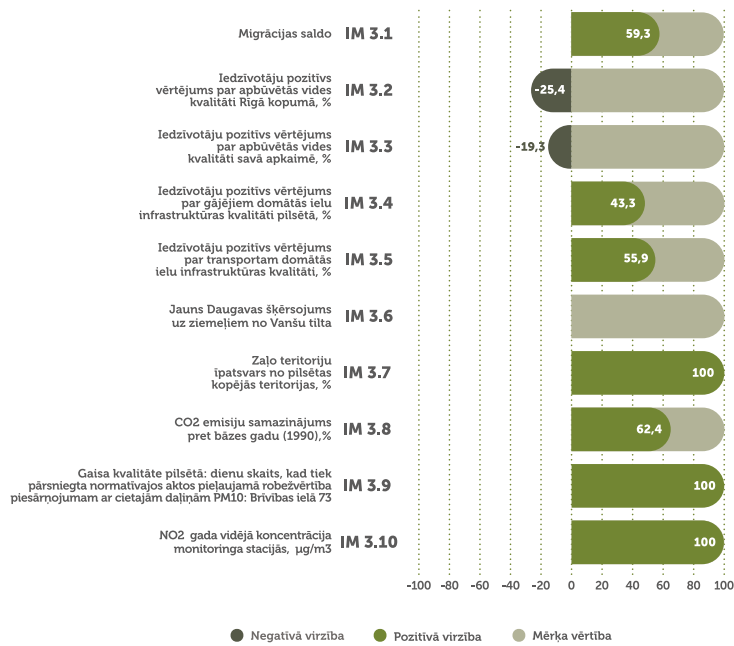
Salīdzinot 2024. gada iedzīvotāju aptaujas rezultātus ar 2022. gada aptaujas datiem, samazinājies ir iedzīvotāju vērtējums gan par gājējiem domātās ielu infrastruktūras, gan apbūvētās vides kvalitāti savā apkaimē, taču vērtējums par transportam domātās ielu infrastruktūras kvalitāti ir pieaudzis (+1 procentpunkts). Jāatzīmē, ka dienu skaits, kad tiek pārsniegta normatīvajos aktos pieļaujamā robežvērtība piesārņojumam ar cietajām daļiņām PM10, 2023. gadā ievērojami samazinājās līdz 14. 2022. gadā šādu dienu skaits bija 32, 2021. gadā – 51, kas par 16 dienām pārsniedza 2030. gadā noteikto mērķa robežvērtību (1.6. attēls).



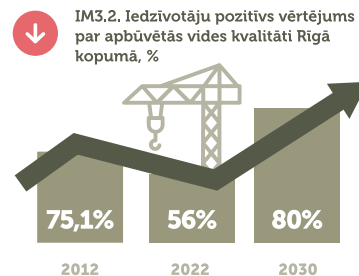
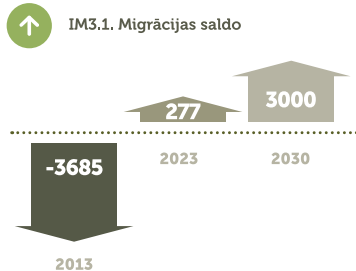


1.6. attēls

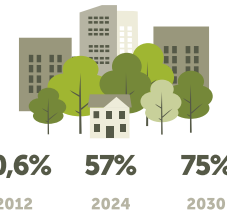
IM3 rādītāju progress virzībā uz mērķa vērtības sasniegšanu 2030. gadā, %



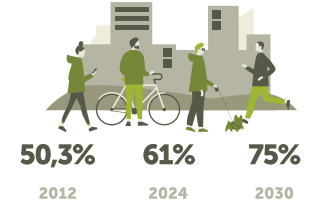
● Pozitīva attīstības tendence ● Negatīva attīstības tendence ● Bez būtiskām izmaiņām



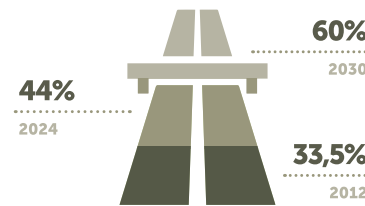
IM3.3. Iedzīvotāju pozitīvs vērtējums par apbūvētās vides kvalitāti savā apkaimē, %



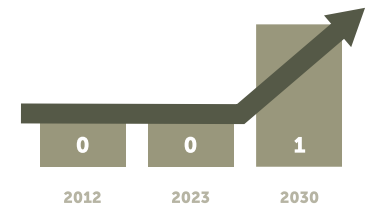
IM3.4. Iedzīvotāju pozitīvs vērtējums par gājējiem domātās ielu infrastruktūras kvalitāti pilsētā, %



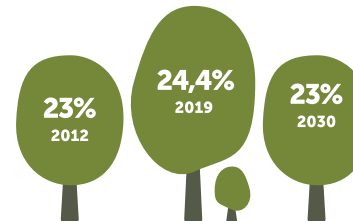
IM3.5. Iedzīvotāju pozitīvs vērtējums par transportam domātās ielu infrastruktūras kvalitāti, %



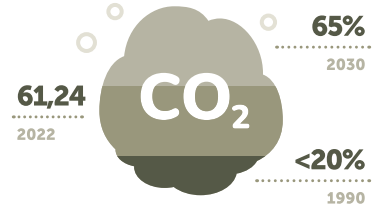
IM3.6. Jauns Daugavas šķērsojums uz ziemeļiem no Vanšu tilta



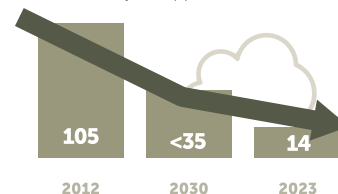
IM3.7. Zaļo teritoriju īpatsvars no pilsētas kopējās teritorijas, %



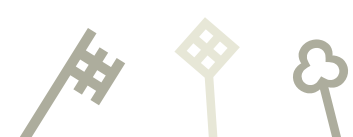
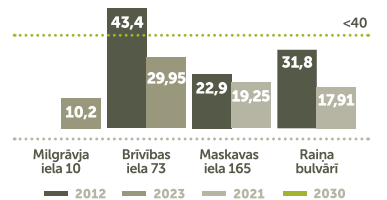
IM3.8. CO2 emisiju samazinājums pret bāzes gadu (1990), %



IM3.9. Gaisa kvalitāte pilsētā: dienu skaits, kad tiek pārsniegta normatīvajos aktos pieļaujamā robežvērtība piesārņojumam ar cietajām daļiņām PM10: Brīvības ielā 73



IM3.10. NO2 gada vidējā koncentrācija monitoringa stacijās, µg/m3



## IM4 Rīga – starptautiski atpazīstama, nozīmīga un konkurētspējīga Ziemeļeiropas metropole

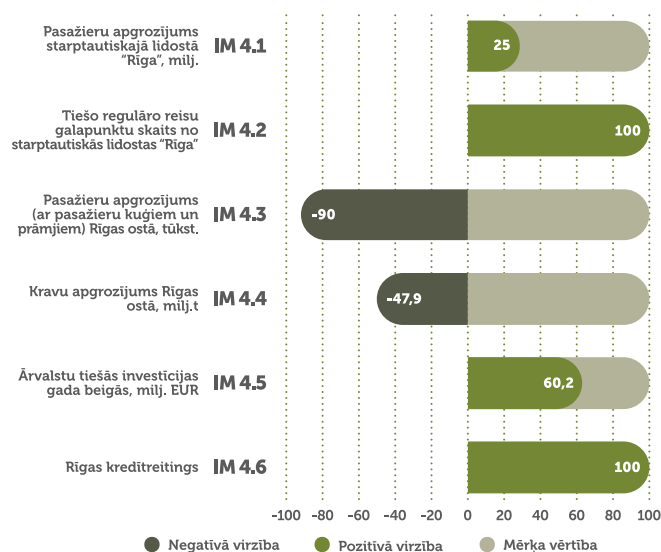
Novērtējot IM4 sešu rādītāju izmaiņas pret sākuma vērtību:

- ↑ 4 rādītājiem – pozitīva tendence
- ↓ 2 rādītājam – negatīva tendence

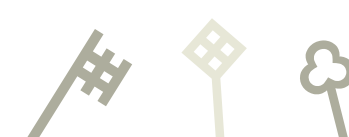
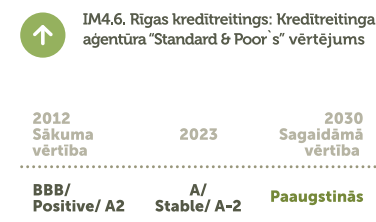
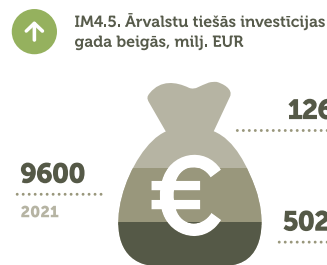
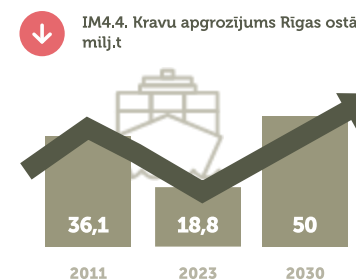
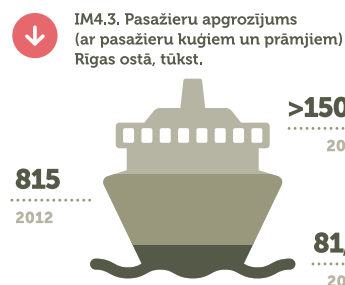
Rādītāji, ko būtiski ietekmēja Covid-19 pandēmija, 2022. gadā atguva un 2023. gadā turpināja pozitīvo dinamiku – palielinājās pasažieru apgrozījums gan Rīgas lidostā (+1,2 milj.), gan ostā (+5,9 tūkst.), salīdzinot ar 2022. gadu. Kravu apgrozījums ostā ir krities par 48%, salīdzinot ar bāzes gadu. Kredītreitinga aģentūras “Standard & Poor’s” Rīgas kredītreitings ir paaugstinājies, salīdzinot ar bāzes gadu, bet nav mainījies kopš 2022. gada, tas ir A/Stable/A-2 (1.7. attēls).

1.7. attēls

IM4 rādītāju progress virzībā uz mērķa vērtības sasniegšanu 2030. gadā, %



● Pozitīva attīstības tendence ● Negatīva attīstības tendence ● Bez būtiskām izmaiņām



## Rādītāju novērtējums

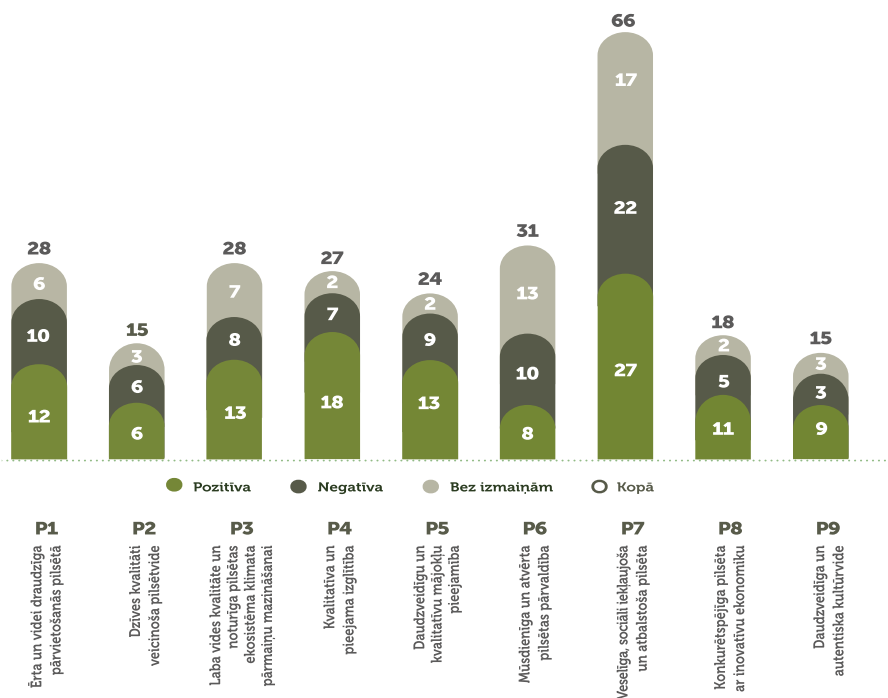
AP2027 deviņu prioritāšu ietvaros noteikti 252 rādītāji, kuru izmaiņas pret iepriekšējā gada vērtību ir:

↑	126 rādītājiem – pozitīva tendence
↓	81 rādītājam – negatīva tendence
→	45 rādītājam – nebūtiskas izmaiņas vai nav pieejamie aktuālie dati

Katrai prioritātei noteikto rādītāju skaits ir dažāds, ievērojami vairāk sasniedzamo rādītāju ir noteikts P7 Veselīga, sociāli iekļaujoša un atbalstoša pilsēta.

1.8. attēls

### Prioritāšu rādītāju novērtējums



## Rādītāju progress uz mērķa vērtību

Rādītāju kopējā virzība jeb progress attiecībā uz mērķa vērtību 2027. gadā ir 20,9%.

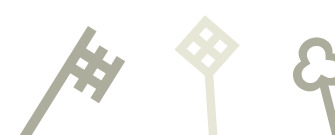
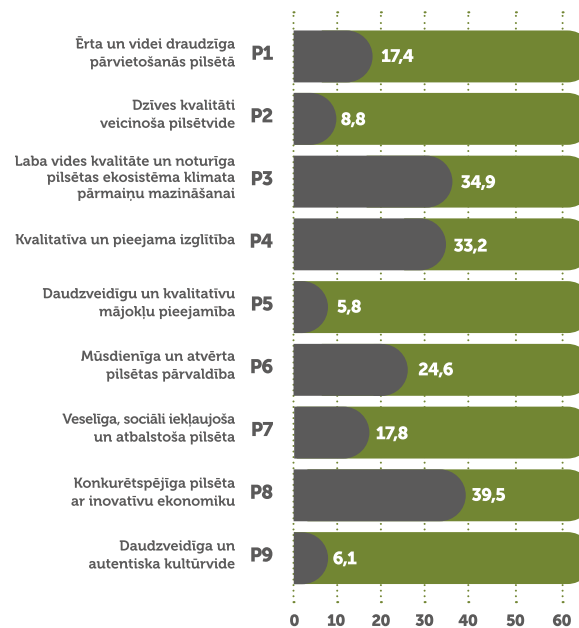
## Prioritāšu rādītāju kopējais progress virzībā uz mērķa vērtību sasniegšanu 2027.gadā



Novērtējot prioritāšu rādītāju virzību uz mērķa vērtības sasniegšanu (1.10.attēls), redzams, ka salīdzinoši sekmīgāka virzība ir prioritātēm P8 Konkurētspējīga pilsēta ar inovatīvu ekonomiku (+39,55), P3 Labas vides kvalitāte un noturīga pilsētas ekosistēma klimata pārmaiņu mazināšanai (+34,9%) un P4 Kvalitatīva un pieejama izglītība (+33,2,7%). Turpretī, nepietiekoša virzība iezīmējas prioritātēs P2 Dzīves kvalitāti veicinoša pilsētvide (+8,8%), P5 Daudzveidīgu un kvalitatīvu mājokļu pieejamība (+5,8%) un P9 Daudzveidīga un autentiska kultūrvide (+6,1%).

1.10. attēls

### Prioritāšu rādītāju progress uz mērķa vērtības sasniegšanu 2027. gadā, %



# IEDZĪVOTĀJU APTAUJA

2024. gada jūnijā – augustā tika veikta Rīgas iedzīvotāju aptauja, noskaidrojot rīdzinieku attieksmi pret dažādām aktivitātēm Rīgā kontekstā ar Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030. gadam un Rīgas attīstības programmā 2022.-2027. gadam definētajiem mērķiem un sasniedzamajiem rādītājiem. Papildus iedzīvotāju aptaujā noskaidroti arī citi jautājumi par galvaspilsētā notiekošo. Pavisam tika aptaujāti 2405 rīdzinieki no visām 58 apkaimēm.

Analizējot rādītāju izmaiņas salīdzinājumā ar 2022. gadu, kad tika veikta šāda aptauja, Rīgas iedzīvotāji ar dzīvi pilsētā ir kļuvuši apmierinātāki. Lielākajā daļā vērtējumu pozīciju vērojams progress, apmierinātība un attieksme par pilsētā notiekošo kopumā uzlabojas.

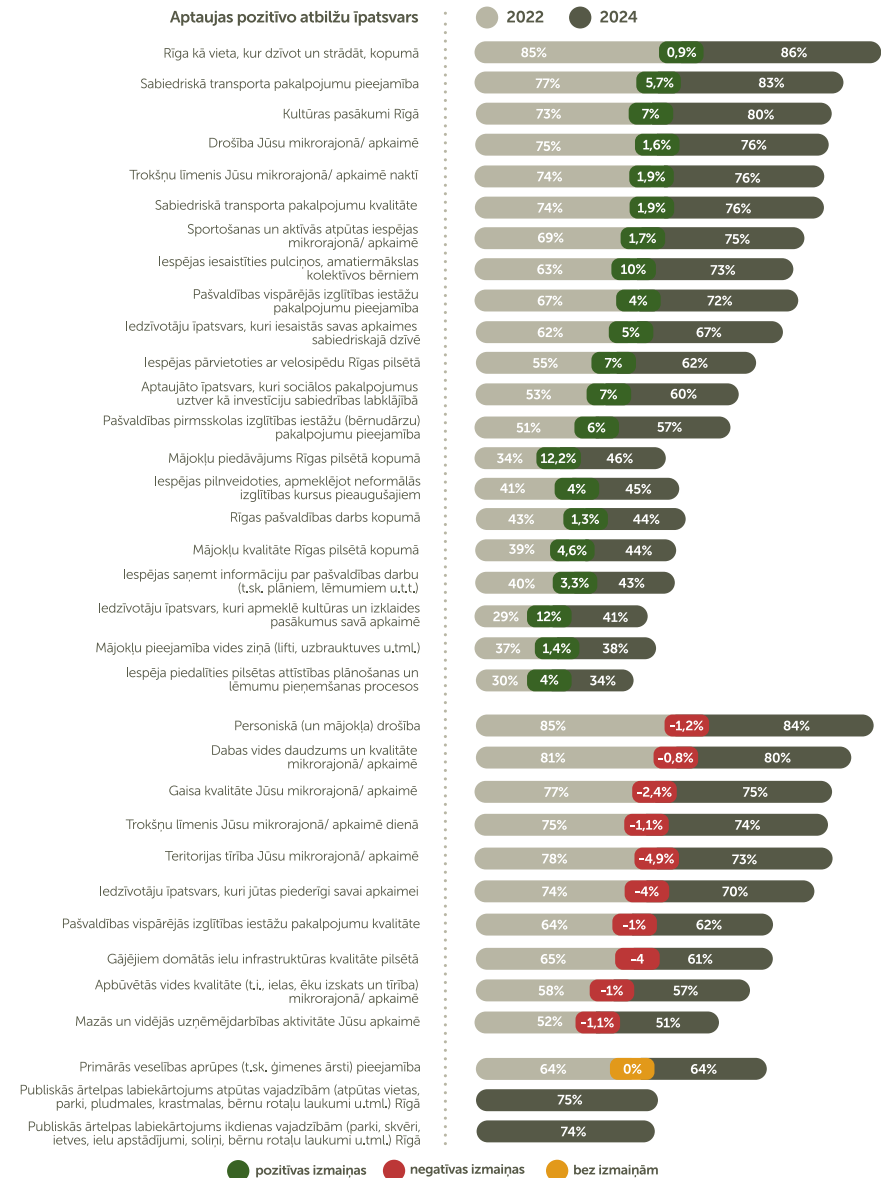
Kopumā no 34 rādītājiem, lielākajai daļai – 21 rādītājam rezultāti ir ar pozitīvu tendenci, 3 rādītāji nav būtiski mainījušies vai nav salīdzināmu datu un 10 rādītāji ir pasliktinājušies.

Kopumā rīdzinieki ir apmierināti ar Rīgu kā vietu, kur dzīvot un strādāt, uz to norādījuši 86% respondentu. Augstu vērtējumu – virs 80% – snieguši arī par personisko (un mājokļa) drošību, sabiedriskā transporta pakalpojumu pieejamību, dabas vides daudzumu un kvalitāti apkaimē, kā arī kultūras pasākumiem Rīgā.

Kritisku vērtējumu respondenti pauda par iespēju piedalīties pilsētas attīstības plānošanas un lēmumu pieņemšanas procesos, kā arī mājokļu pieejamību vides ziņā (lifti, uzbrauktuves u.tml.).

Apzinot situācijas uzlabošanu jeb “labās lietas”, ko iedzīvotāji pamanījuši pēdējo 12 mēnešu laikā, pārliecinoši visbiežāk rīdzinieki ir pamanījuši uzlabojumus satiksmes infrastruktūrā, ielu remontus. Tie šogad tika minēti ievērojami biežāk (54%) nekā 2022. gada aptaujā (28%). Vēl nozīmīgs aptaujas dalībnieku skaits izcēla pozitīvās pārmaiņas vides un pilsētas labiekārtošanā. Vienlaikus nosaucot problēmas, kas jārisina prioritāri apkaimē, kurā dzīvo, 69% iedzīvotāju minējuši nepieciešamību uzlabot satiksmes infrastruktūru (ielu stāvokli, remontu, autostāvvietas, sabiedrisko transportu), 43% atzīmējuši pilsētas labiekārtošanu (iekšpagalmu labiekārtošanu, bērnu laukumu ierīkošanu, ēku restaurāciju un siltināšanu) un 29% norādīja uz vides jautājumiem.

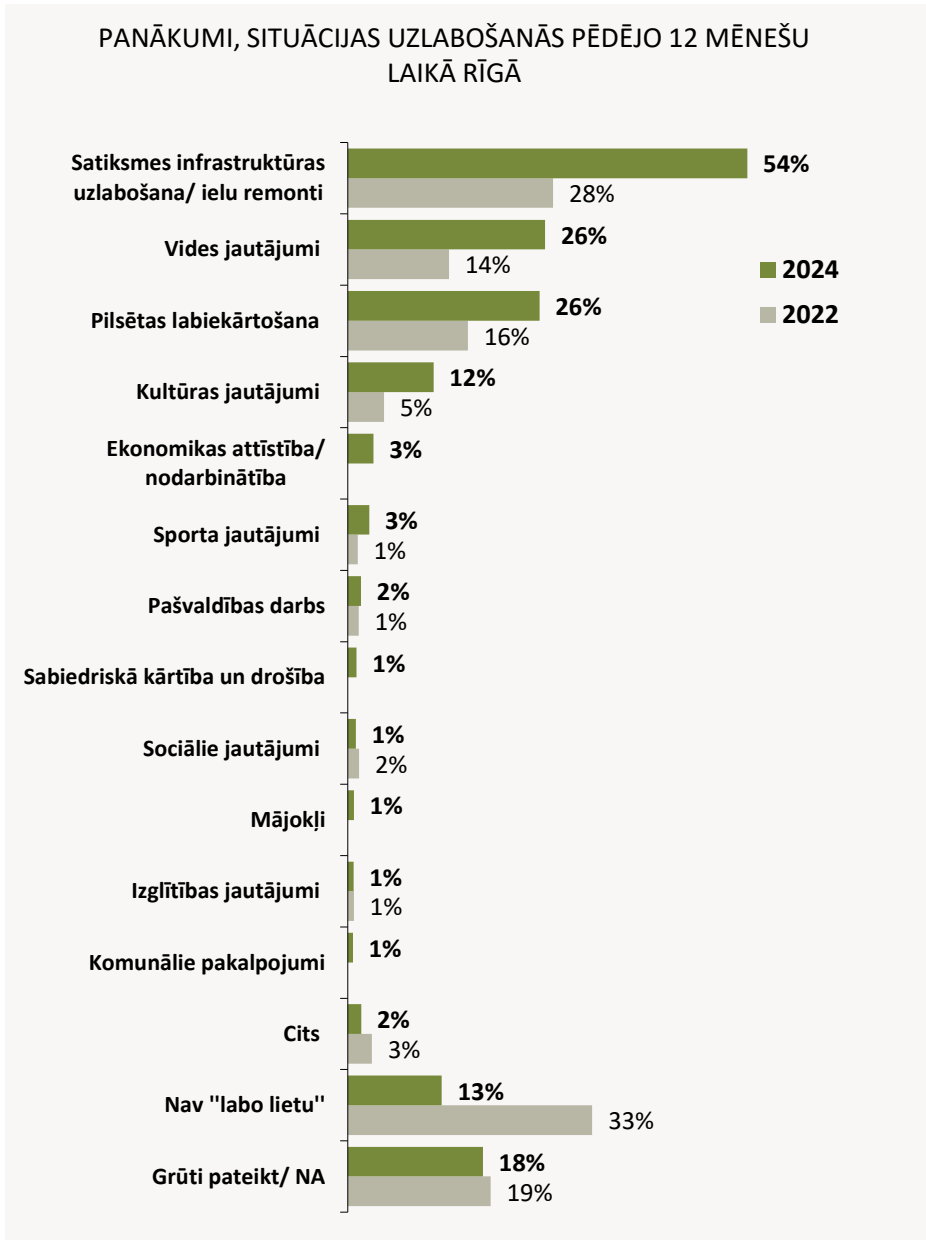
## RĪGAS IEDZĪVOTĀJU APMIERINĀTĪBA AR PILSĒTAS DZĪVES ASPEKTIEM



Avots: Aptauja

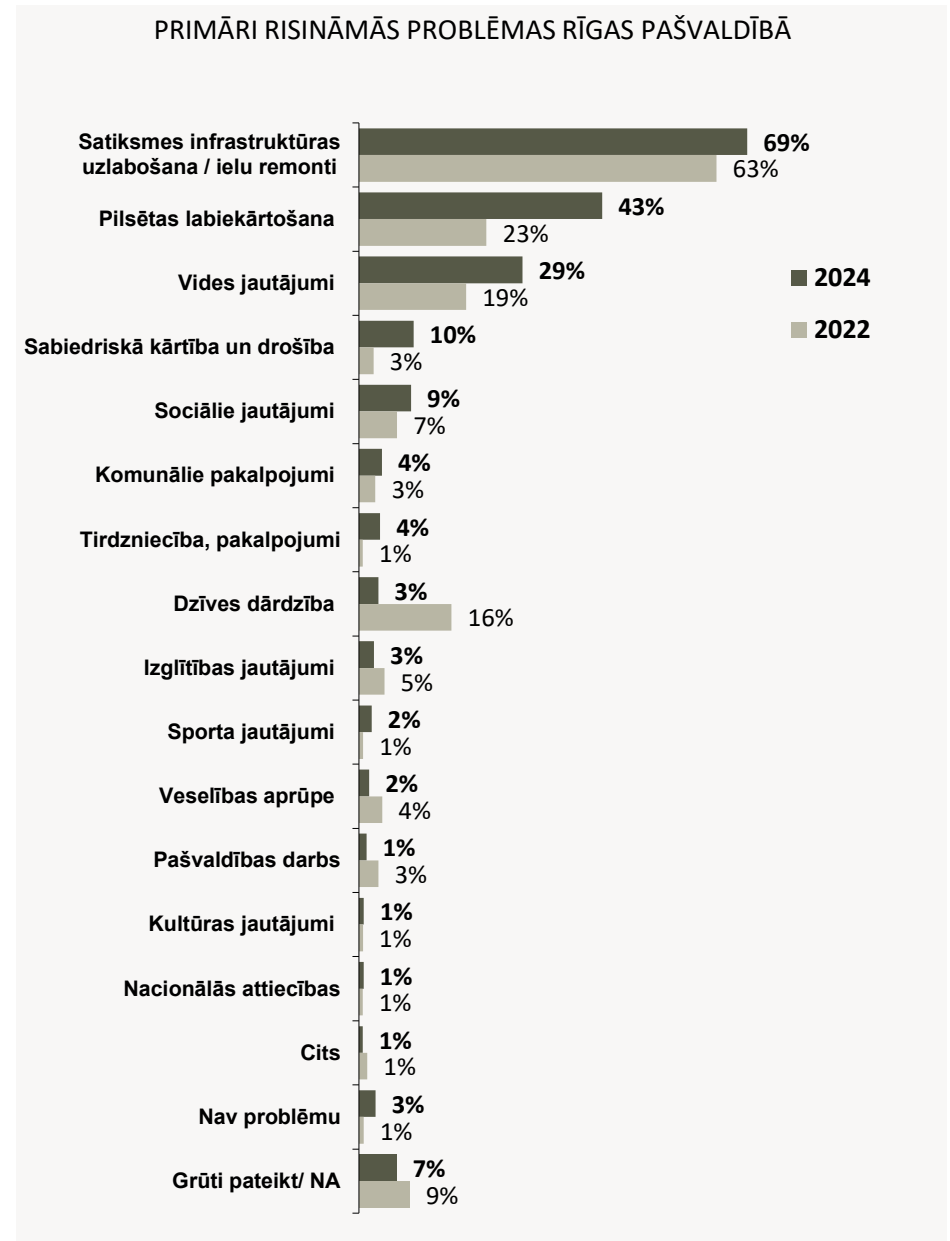


1.12. attēls

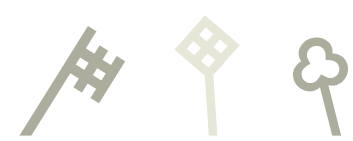


Avots: Aptauja

1.13. attēls



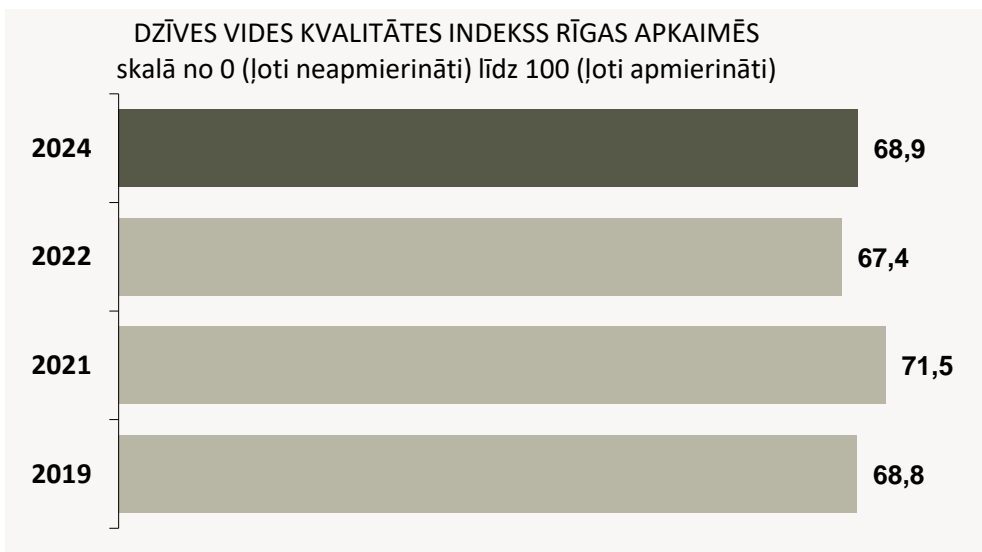
Avots: Aptauja



## Dzīves kvalitātes indekss

Balstoties uz iedzīvotāju aptaujas rezultātiem, kas ietver iedzīvotāju vērtējumu par dzīves kvalitāti apkaimē, ir izveidots dzīves vides kvalitātes indekss. Indekss ir robežās no 0 (neviens nav apmierināts ar attiecīgajiem dzīves aspektiem) līdz 100 (visi ir apmierināti ar visiem dzīves aspektiem). 2024. gada Aptaujā indeksa vērtība ir 68,9 punkti un salīdzinājumā ar iepriekšējo – 2022. gada aptauju – tas ir nedaudz uzlabojies (+1,5 punkti). Šāds rezultāts uzskatāms par labu, tas liecina, ka vērtējumam piedāvātie dzīves kvalitātes aspekti vidēji apmierina divas trešdaļas aptaujāto Rīgas iedzīvotāju. Kopumā Rīgas iedzīvotāju dzīves vides kvalitātes indekss pēdējo piecu gadu laikā palicis nemainīgs, 2024. gadā tas ir tāds pats kā 2019. gadā.

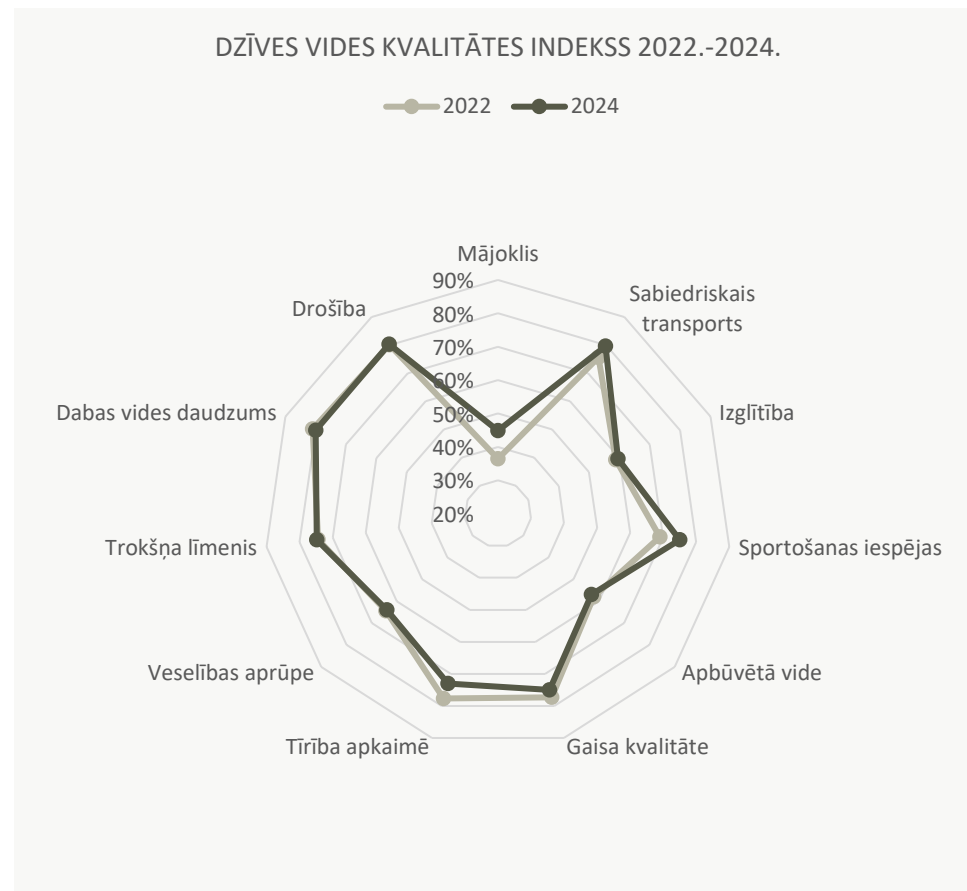
1.14. attēls



Avots: Aptauja

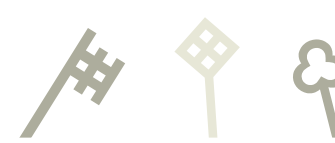
Indeksa aprēķins balstīts uz 11 aspektiem un kopā ietver 16 rādītājus. Salīdzinoši augstu novērtēti tādi aspekti kā dabas vides daudzums, drošība un sabiedriskais transports. Savukārt neskatoties uz pozitīvām izmaiņām mājokļa piedāvājuma un kvalitātes novērtējumā (+9 punkti), mājoklis joprojām ir kā prioritāri risināmais aspekts dzīves vides kvalitātes paaugstināšanai.

1.15. attēls

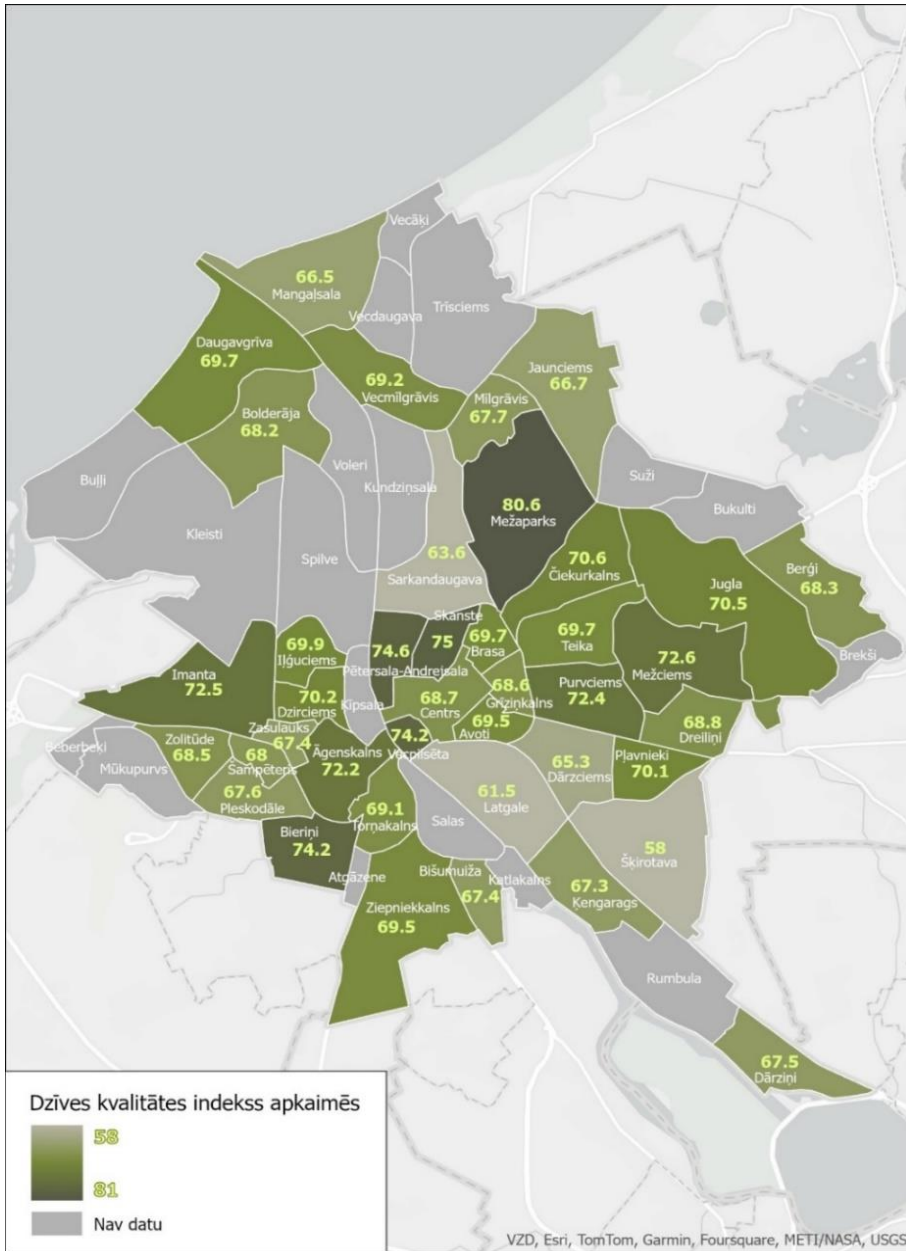


Avots: Aptauja

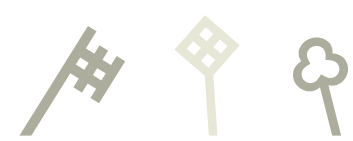
Kopumā virs vidējā dzīves vides kvalitātes indeksa vērtība ir 27 apkaimēs, salīdzinoši augstākais indekss iegūts apkaimēs (ar aptaujāto skaitu 30 respondenti vai vairāk): Mežaparks (dzīves vides kvalitātes indekss 80,6 punkti), Skanste (75), Mežciems (72,6), Imanta (72,5), Purvciems (72,4), Āgenskalns (72,2). Turpretī zemāks vērtējums bija Šķīrotavā (58), Latgalē (61,5), Sarkandaugavā (63,6) un Dārzcīemā (65,3).



1.16. attēls



Avots: Aptauja

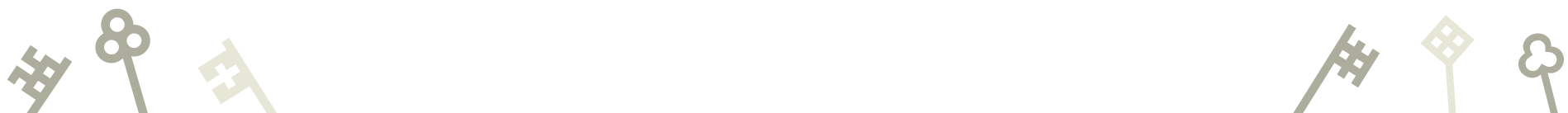
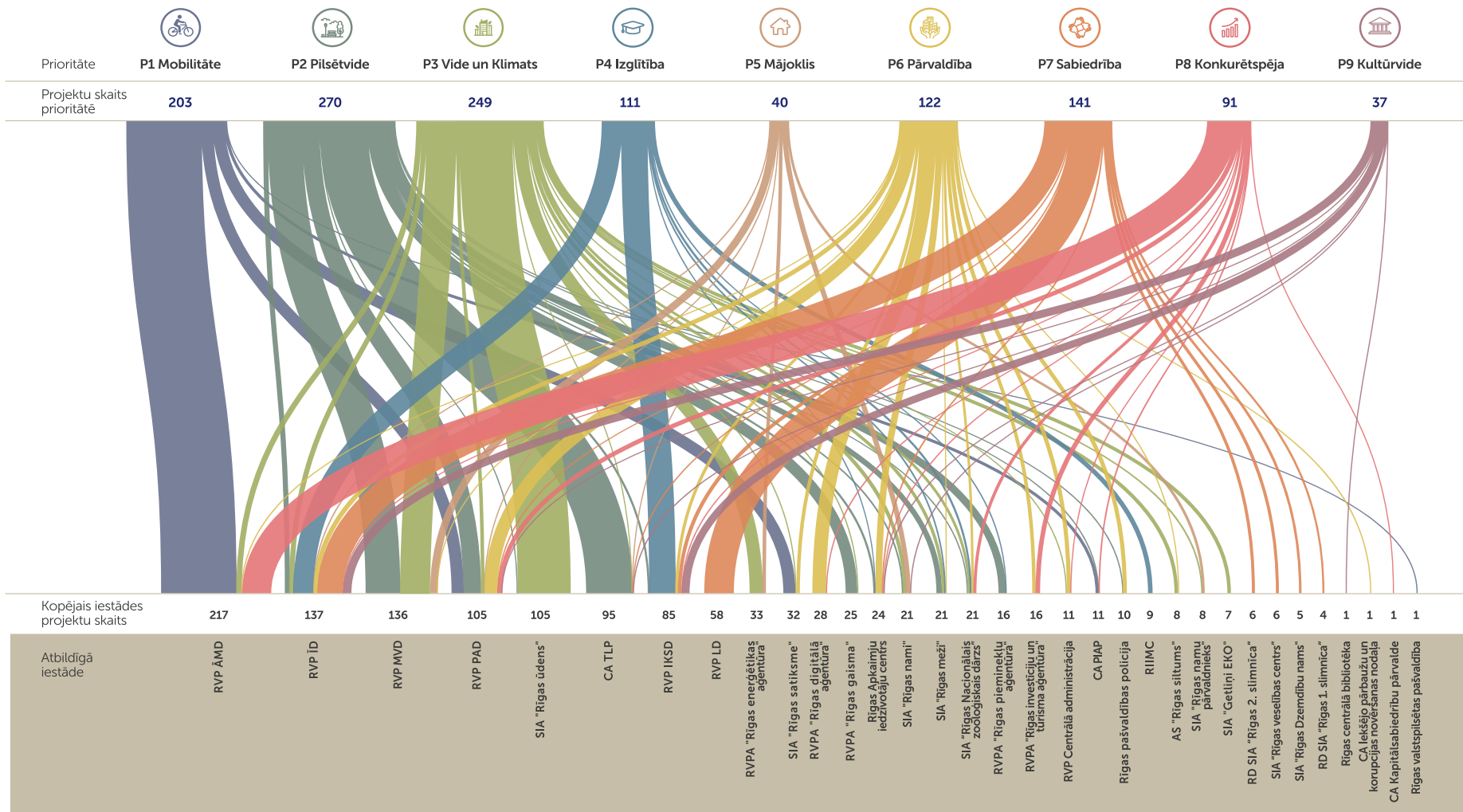


# RĪCĪBAS PLĀNA UN INVESTĪCIJU PLĀNA RAKSTUROJUMS

Rīcības plāns un Investīciju plāns ir daļa no Programmas, kas raksturo pašvaldības plānotās rīcības un investīcijas Programmas noteikto uzdevumu izpildei. Kopumā par Programmas Rīcības plānā (turpmāk – RP) un Investīciju plānā (turpmāk – IP) plānotajām 507 rīcībām un 757 projektiem atbildīgas 33 RVP struktūrvienības un iestādes. Starp iestādēm, kuru atbildībā ir vairāk kā 130 rīcības un projekti, ir

Ārtelpas un mobilitātes departaments (turpmāk – ĀMD), Īpašumu departaments (turpmāk – ĪD) un Mājokļu un vides departaments (turpmāk – MVD). Savukārt lielāko rīcību un projektu skaitu plānots īstenot 2. prioritātē “Dzīves kvalitāti veicinoša pilsētvide”. 1.17. attēlā apkopota informācija par RVP struktūrvienību un iestāžu projektu un rīcību sasaisti ar Programmas prioritātēm.

1.17. attēls

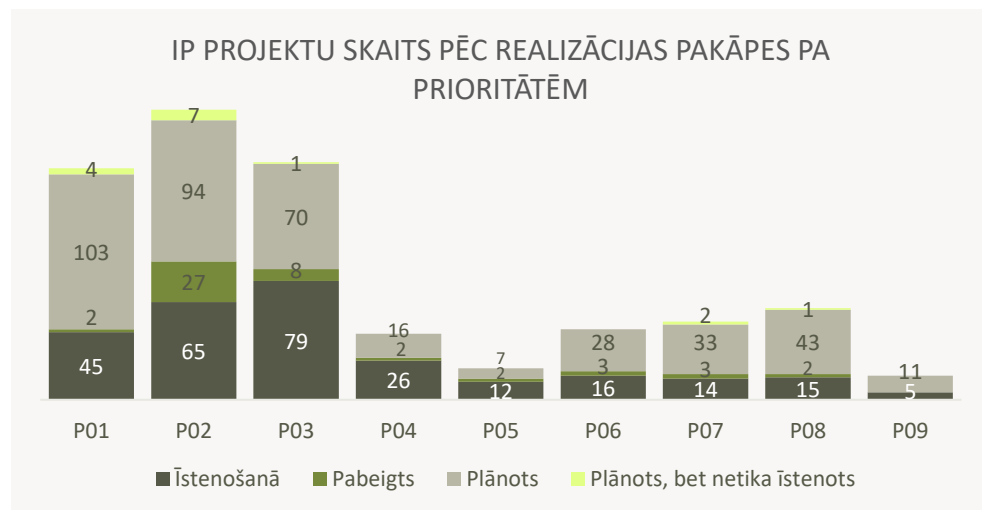






Analizējot projektus pēc realizācijas pakāpes prioritāšu griezumā, lielākais pabeigto projektu skaits novērojams P2 "Pilsētvide", kur pabeigti 27 projekti. Projekti lielākoties saistīti ar ārtelpas labiekārtošanu, kā, piemēram, esošo spēļu laukumu, skvēru vai laukumu atjaunošana. Tāpat P2 "Pilsētvide" ir arī lielākais skaits projektu, kas 2023. gadā bija plānoti, bet netika īstenoti.

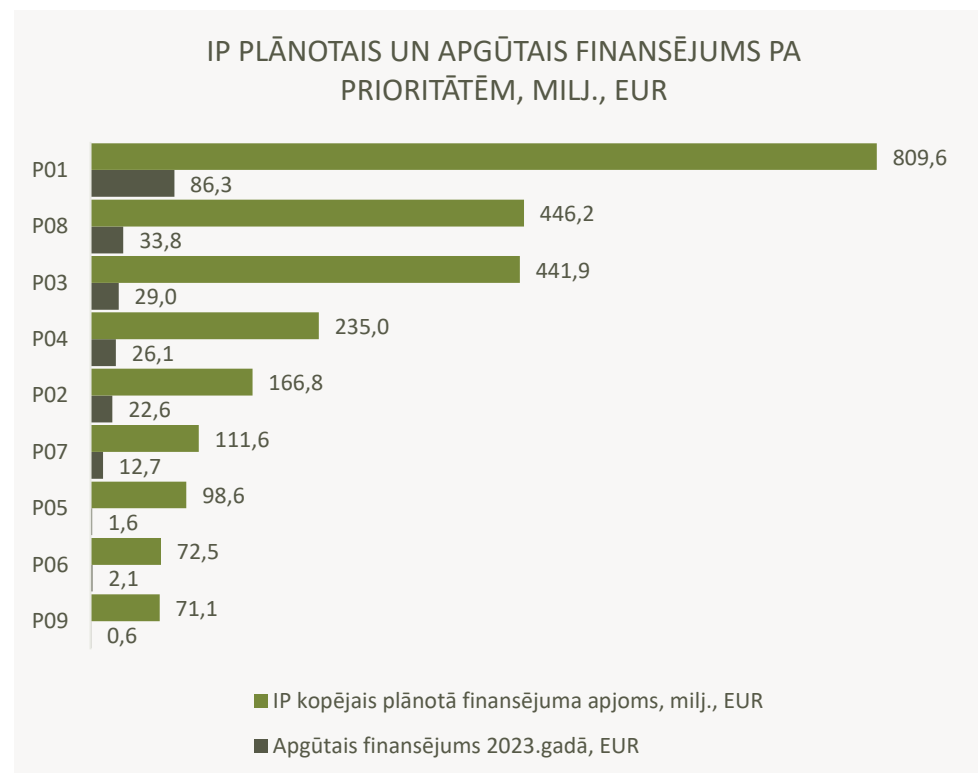
1.21. attēls



Lielākais projektu skaits prioritātē nebūt nesakrīt ar lielākajām investīcijām prioritātē. Tā, piemēram, lielākās investīcijas plānotas tādās prioritātēs kā P1 "Mobilitāte", P8 "Konkurētspēja" un P3 "Vide un klimats".

Analizējot apgūtā finansējuma apjomu 2023. gadā, nozīmīgas investīcijas tika ieguldītas prioritātē P1. Starp lielākajiem investīciju projektiem jāmin "Rīgas tramvaja infrastruktūras pielāgošana zemās grīdas tramvaja parametriem (RTIP5.7)", kur veikta un daļēji arī turpinās 5. tramvaja pielāgošana ZGT, kā arī turpinās 7. tramvaja pielāgošana ZGT. Tāpat 2023. gadā projekta APS0368.01 "Elektroautobusu iegāde Rīgas valstspilsētai", ekspluatācijā pieņemti 23 elektroautobusi.

1.22. attēls



# PAVEIKTAIS 2023. GADĀ

## 1. prioritāte. Ērta un videi draudzīga pārvietošanās pilsētā

Elektroautobusu iegāde Rīgas valstspilsētai



Avots: SIA "Rīgas satiksme"

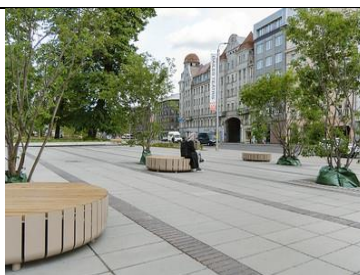
Rīgas tramvaja infrastruktūras pielāgošana zemās grīdas tramvaja parametriem



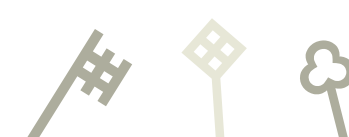
Avots: SIA "Rīgas satiksme"

## 2. prioritāte. Dzīves kvalitāti veicinoša pilsētvide

Dailes teātra skvēra atjaunošana



Avots: Rīgas valstspilsētas pašvaldības Īpašuma departaments, flickr.com



Latviešu strēlnieku laukuma  
atjaunošana



Avots: Rīgas valstspilsētas pašvaldības Īpašuma  
departaments, flickr.com

Rotaļlaukumu izbūve un atjaunošana

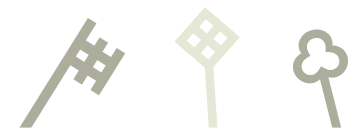


Avots: Rīgas valstspilsētas pašvaldības Mājokļu  
un vides departaments

Suņu pastaigu laukuma izveide  
Lucavsalā



Avots: Rīgas valstspilsētas pašvaldības Mājokļu  
un vides departaments, flickr.com



### 3. prioritāte. Laba vides kvalitāte un noturīga pilsētas ekosistēma klimata pārmaiņu mazināšanai

Ūdenssaimniecības attīstība Rīgā  
(Čiekurkalna, Teikas, Brasas u.c.  
apkaimēs)



Avots: SIA "Rīgas ūdens"

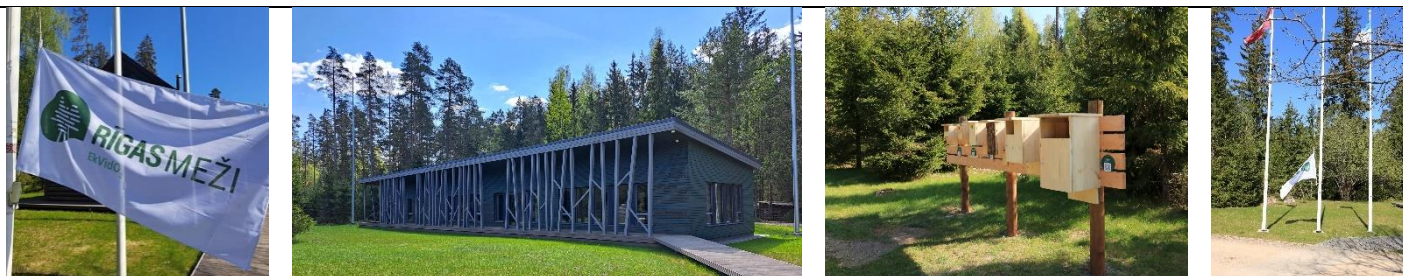
Uzstādītas peldošās salas Māras dīķī



Avots: SIA "Rīgas meži"

### 4. prioritāte. Kvalitatīva un pieejama izglītība

Vides izglītības centrs un programma  
jaunā kvalitātē – unikāls zīmols un  
nosaukums – "EkVidO<sub>2</sub>" jeb "EKOLOĢIJA"



Avots: SIA "Rīgas meži"



## 5. prioritāte. Daudzveidīgu un kvalitatīvu mājokļu pieejamība

Pašvaldībai piederošu neizīrētu dzīvokļu atjaunošanas darbi



Avots: Rīgas valstspilsētas pašvaldības Īpašuma departaments, flickr.com

## 6. prioritāte. Mūsdienīga un atvērta pilsētvide

Eurocities Digital Annual forums



Avots: Rīgas valstspilsētas pašvaldības aģentūra "Rīgas Digitālā Aģentūra", flickr.com

## 7. prioritāte. Veselīga, sociāli iekļaujoša un atbalstoša pilsēta

Sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu infrastruktūras attīstība Priedaines ielā 11

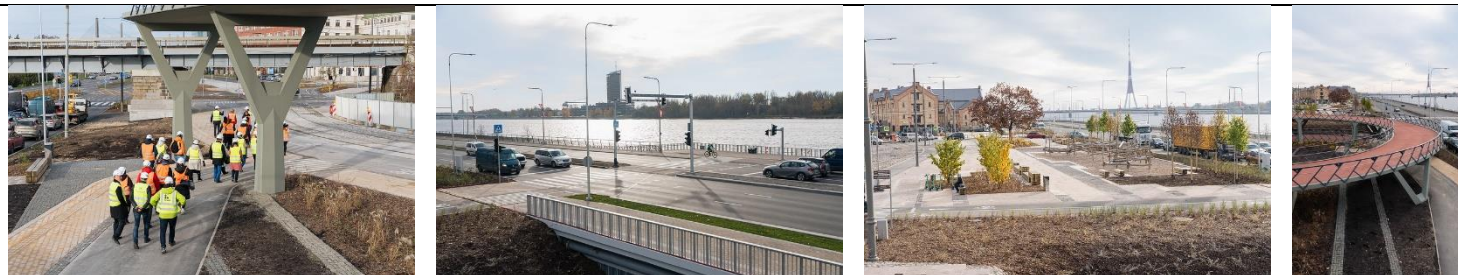


Avots: Rīgas Domes Īpašuma departaments, flickr.com



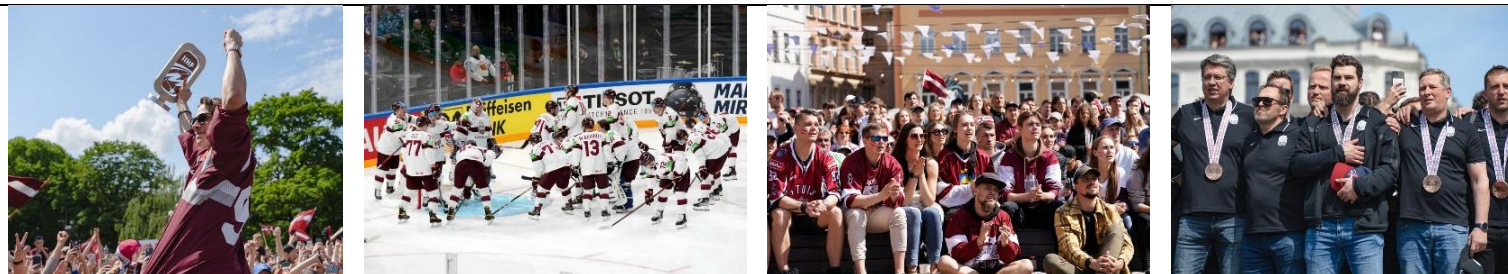
## 8. prioritāte. Konkurētspējīga pilsēta ar inovatīvu ekonomiku

Eiropas nozīmes dzelzceļa "Rail Baltica" infrastruktūras integrēšana Rīgas pilsētas centra infrastruktūrā



Avots: Rīgas valstspilsētas pašvaldības Publiskās infrastruktūras attīstības pārvalde, flickr.com

Starptautiskās Ledus hokeja federācijas Pasaules čempionāts hokejā Rīgā (12.-28.05.2023.)



Avots: Rīgas valstspilsētas pašvaldības Īpašuma departaments, flickr.com

Starptautiskās sporta sacensības (CEV U-20 Eiropas čempionāts pludmales volejbolā (17.-20.08.2023.) un Pasaules čempionāts skriešanā Rīgā (30.09.-01.10.2023.))



Avots: Rīgas valstspilsētas pašvaldības Īpašuma departaments, flickr.com

Rīgas gada uzņēmums ceremonija

Avots: Rīgas pašvaldības aģentūra "Rīgas investīciju un tūrisma aģentūra", flickr.com



## 9. prioritāte. Daudzveidīga un autentiska kultūrvide

Rīgas vasaras kultūras programmas realizācija



Avots: Rīgas valstspilsētas pašvaldības Izglītības, kultūras un sporta departaments, flickr.com

Atbalsts daudzveidīgām kultūras norisēm apkaimēs

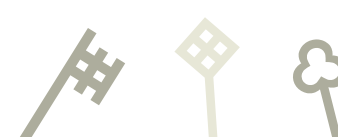


Avots: flickr.com

Biedrības "Patvērums "Drošā Māja"" projekts "Sievietes radošuma atslēga!" Ukrainas sieviešu integrācijai Rīgas un Latvijas sabiedrībā.



Avots: Rīgas apkaimju iedzīvotāju centrs, flickr.com





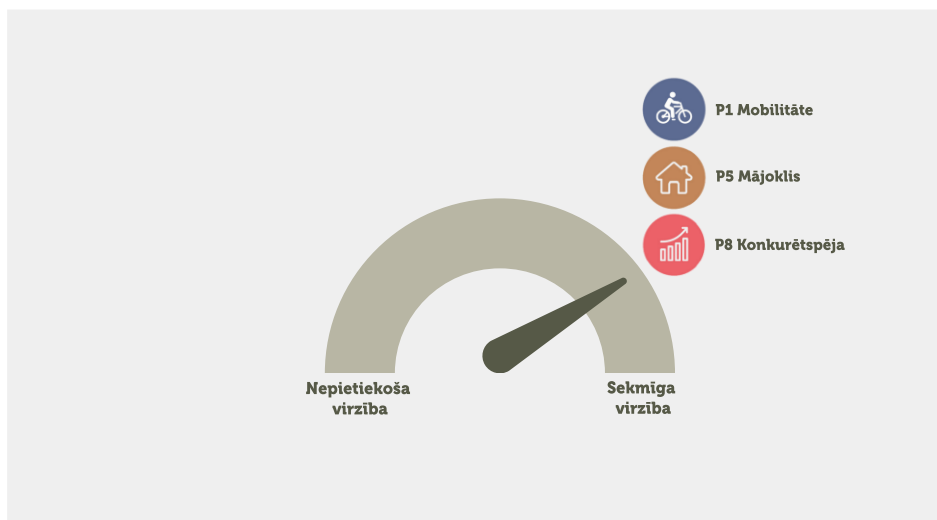
## EKSPERTU VIEDOKLIS

Ilgadēji pārskata sagatavošanā tiek piesaistīti arī ārējie eksperti, kas sniedz savu vērtējumu par Programmas prioritāšu ieviešanas progresu. Šogad 3 dažādu jomu eksperti sniedza savu vērtējumu par Programmas prioritātēm:

- P1 “Ērta un videi draudzīga pārvietošanās pilsētā” eksperts – Gatis Kristaps, SIA “Ardenis”, transporta eksperts;
- P5 “Daudzveidīga un kvalitatīva mājokļu pieejamība” eksperts – Iveta Amoliņa, Rīgas Tehniskās universitātes pētniece, SIA “Ādažu namsaimnieks” apsaimniekošanas daļas vadītāja;
- P8 “Konkurētspējīga pilsēta ar inovatīvu ekonomiku” eksperts – Oļegs Krasnopjorovs, Latvijas Universitātes vadošais pētnieks.

Ekspertu uzdevums bija sniegt novērtējumu par prioritātes uzdevumu izpildi pārskata gadā, kā arī izteikt priekšlikumus par konkrētām veicamajām darbībām, lai uzlabotu pilsētas virzību uz prioritātes izvirzīto uzdevumu izpildi. Novērtējumu par prioritāšu uzdevumu izpildi eksperti sniedza arī atbilstoši ballu skalai no 1 līdz 10, kā rezultātā tika sniegts arī kopējais prioritātes ieviešanas novērtējums – vai virzība ir salīdzinoši sekmīga vai nepietiekoša. Jāatzīmē, ka visu 3 prioritāšu virzība pārskata gadā tika novērtēta kā salīdzinoši sekmīga.

1.23. attēls



Eksperti novērtējumu par prioritāšu ieviešanas progresu prezentēja arī semināros, kuros piedalījās pašvaldības un nozaru eksperti, politiķi un nevalstisko organizāciju pārstāvji.

P1 eksperta novērtējums tika prezentēts mobilitātes nedēļas ietvaros organizētajā seminārā “Koptelpa – mobilitāte visiem”. Semināra mērķis bija veicināt sabiedrībā uz savstarpēju sapratni un sadarbību vērstu diskusiju par mobilitātes plānošanu un pārmaiņām pilsētā, iepazīstinot ar mobilitātes plānošanas un ieviešanas aktualitātēm. Seminārā tika sniegta informācija par aktualitātēm mobilitātes jomā, kā arī norisinājās paneldiskusija par mobilitātes ietekmi uz koptelpu ar pasākuma dalībnieku iesaisti.

Savukārt, P5 un P8 eksperti vērtējumu prezentēja Programmas prioritāšu ieviešanas veicināšanas darbsemināros, kuru mērķis bija izstrādāt priekšlikumus rīcību un/vai projektu iecerēm, kas veicinātu konkrētās prioritātes uzdevumu sasniegšanu un būtu virzāmi ietveršanai Rīcības plāna un Investīciju plāna turpmākajās aktualizācijās.

P5 darbnīcās iekļautie risināmie jautājumi:

- Esošā dzīvojamā fonda atjaunošanas un izmantošanas stimulēšana;
- Pašvaldības atbalsts mājokļa nodrošināšanai prioritārajās pašvaldības jomās strādājošajiem;
- Mājokļu kompetences centra funkciju iedzīvināšana un turpmākie soļi kompetenču attīstībai.

P8 darbnīcās iekļautie risināmie jautājumi:

- Instrumenti prioritāro attīstības teritoriju veicināšanai;
- Mazās un vidējās uzņēmējdarbības formas dzīvīgā pilsētas kodolā;
- Inovācijas un augsti kvalificētu speciālistu piesaistes veicināšana.

Ar katra eksperta sniegto vērtējumu par Programmas prioritāšu uzdevumu izpildi var iepazīties prioritāšu sadaļās.



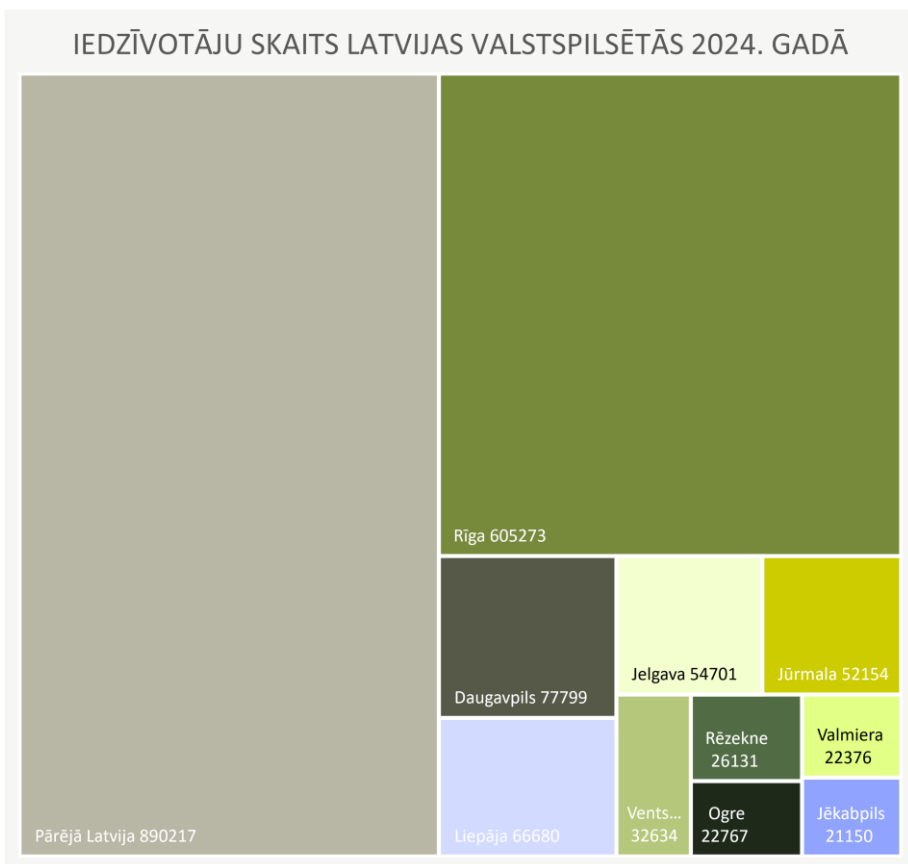
## 2. VISPĀRĒJS PILSĒTAS RAKSTUROJUMS

### IEDZĪVOTĀJI

#### Iedzīvotāju skaits

2024. gada sākumā Latvijā dzīvoja 1 872 tūkst. iedzīvotāju. Gandrīz trešdaļa (32,3%) Latvijas iedzīvotāju dzīvo Rīgā (605 273), vairāk nekā puse (52,4%) valstspilsētās, t.sk. Rīgā. Attiecīgi pārējā Latvijā mazāk kā puse (48%). Tai pat laikā valstspilsētu teritorijas platība aizņem tikai 1,1% no kopējās Latvijas teritorijas.

2.1. attēls

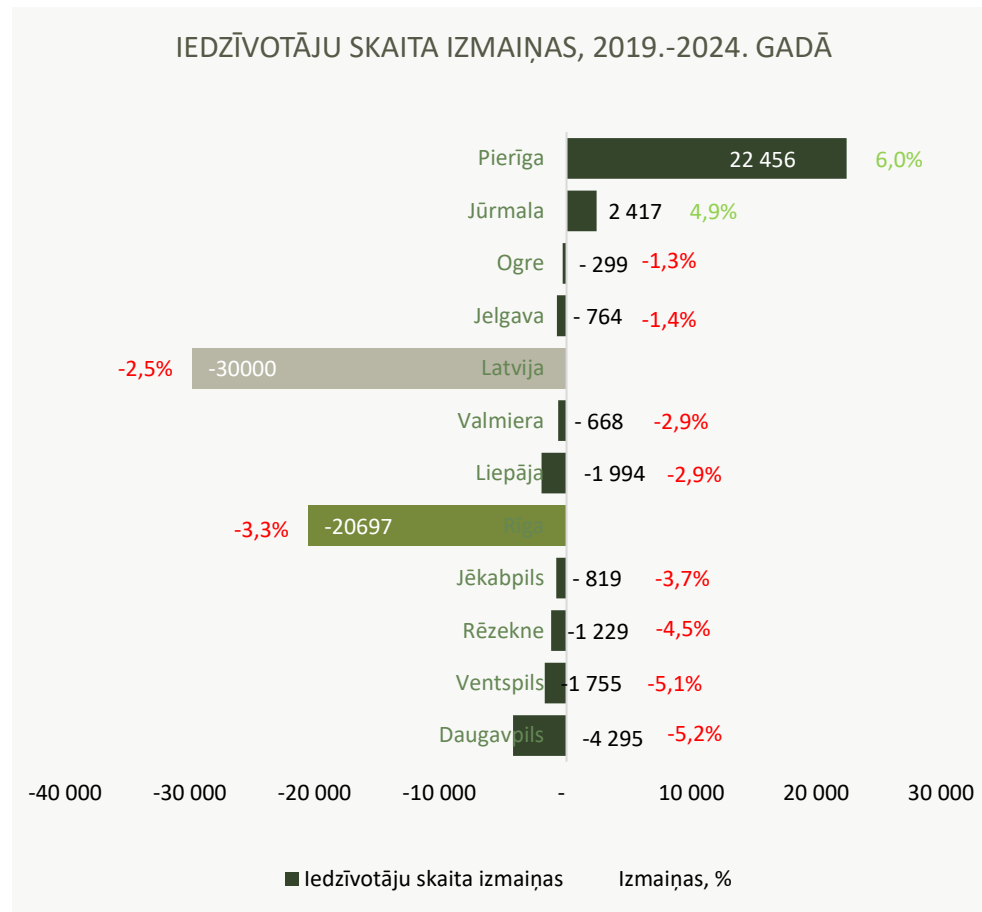


Datu avots: CSP

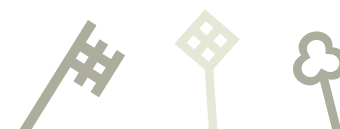
#### Iedzīvotāju skaita izmaiņas

Pēdējos 5 gados (2019.-2024. gadā) iedzīvotāju skaits Latvijā samazinājies par 2,5% jeb 48 tūkst., t.sk. negatīva dabiskā pieauguma ietekmē tas samazinājās par 65,7 tūkst., bet migrācijas dēļ palielinājās par 17,6 tūkst. Izņemot Jūrmalu, iedzīvotāju skaita kritums novērojams visās valstspilsētās. Savukārt, Pierīgā iedzīvotāju skaits migrācijas rezultātā turpina pieaugt.

2.2. attēls



Datu avots: CSP

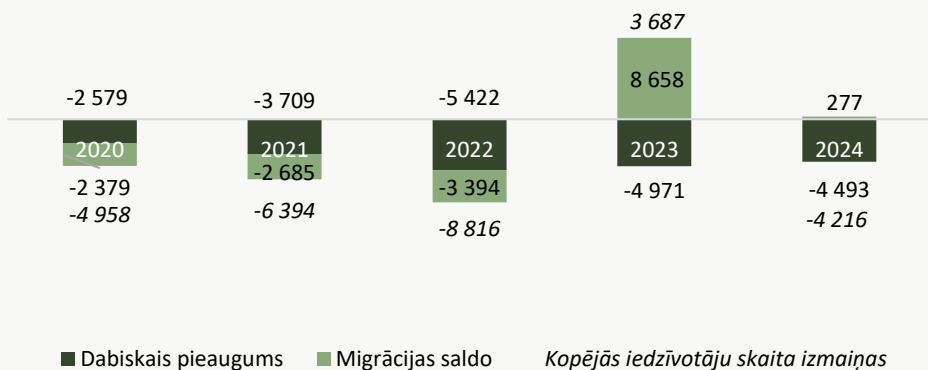


## Iedzīvotāju skaita izmaiņu iemesli Rīgā

Pēdējos divos gados Rīgā novērojams pozitīvs migrācijas saldo – vairāk iedzīvotāju iebrāuca Rīgā nekā devās prom.

2.3. attēls

### IEDZĪVOTĀJU SKAITA IZMAIŅAS RĪGĀ, 2019.-2024. GADĀ

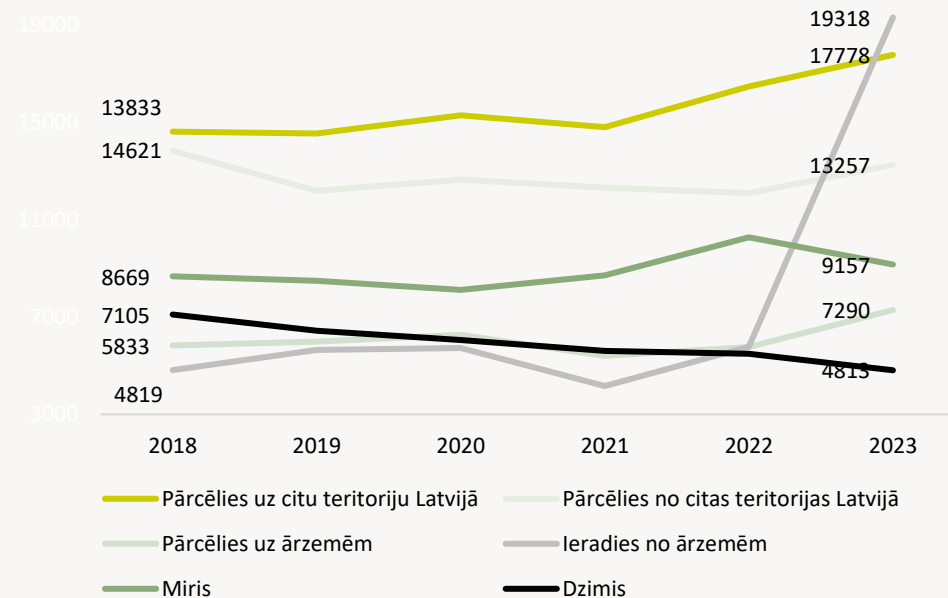


Datu avots: CSP

Analizējot iedzīvotāju skaita izmaiņu iemeslus, redzams, ka iekšējā migrācija ar nelielām svārstībām ir bijusi negatīva pēdējos piecos gados, kas nozīmē, ka vairāk cilvēku pārcēlās uz citu teritoriju nekā ieradās no citas teritorijas Latvijā un šī tendence pieaug. Savukārt, lielā iedzīvotāju pieplūduma no ārzemēm rezultātā, galvenokārt Ukrainas bēgļu, 2023. gadā ārējā migrācija kļuva pozitīva. Tai pašā laikā dzimstība strauji samazinās – piecu gadu laikā tā kritusies par 25% (2023. gadā piedzima vien 4 813 bērni), turpretī līdz ar sabiedrības novecošanos mirstība ir augsta un pakāpeniski palielinās (2023. gadā miruši 9 157 cilvēki – gandrīz divas reizes vairāk kā dzimuši). Tā rezultātā dabiskā pieauguma rādītājs ir negatīvs.

2.4. attēls

### IEDZĪVOTĀJU SKAITA IZMAIŅU IEMESLI RĪGĀ, 2018.-2023. GADĀ



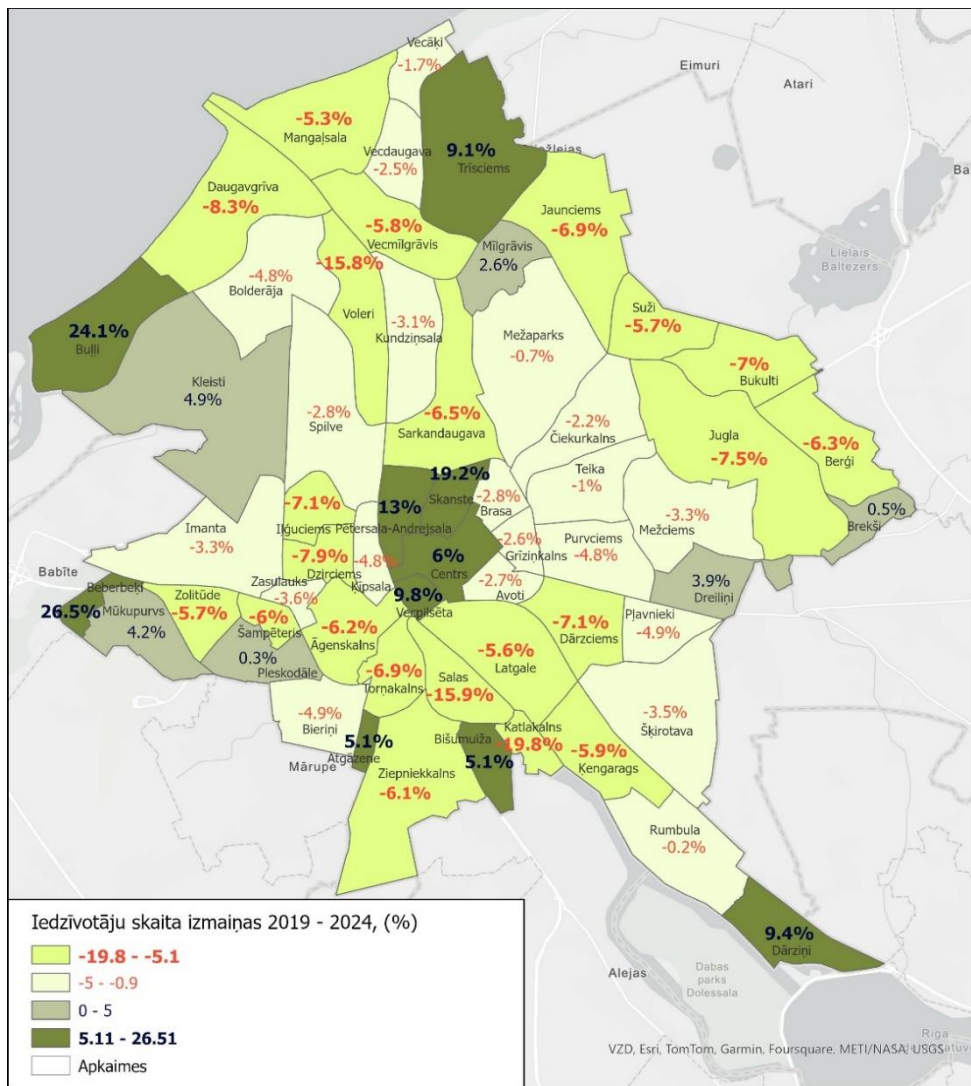
Datu avots: CSP

### Iedzīvotāju skaita izmaiņas Rīgas apkaimēs

Lai arī Rīgā ir novērojams kopējā iedzīvotāju skaita kritums, novērtējot iedzīvotāju skaita izmaiņas 5 gadu laikā apkaimju griezumā, redzams, ka 42 apkaimēs tas ir sarucis, turpretī 16 apkaimēs iedzīvotāju skaits ir pieaudzis. Lielākais iedzīvotāju skaita pieaugums ir Centrā (+1 764), Pētersalā (+633), Dārziņos (+334), Skanstē (+332), Dreiliņos (+271) un Vecpilsētā (186). Apkaimēs, kurās iedzīvotāju skaits sarūk visstraujāk ir lielmēroga apbūves apkaimēs – Ķengaragā (-2 752), Purvciemā (-2 608), Pļavniekos (-2 045), Ziepniekkalnā (-1 928), Juglā (-1 797), Ilģuciemā (-1 559), Āgenskalnā (-1 526), Imantā (-1 460), Latgales apkaimē (-1 431), Dārzcīemā (-1 342), Vecmīlgrāvī (-1 199), Sarkandaugavā (-1 073).



2.5. attēls



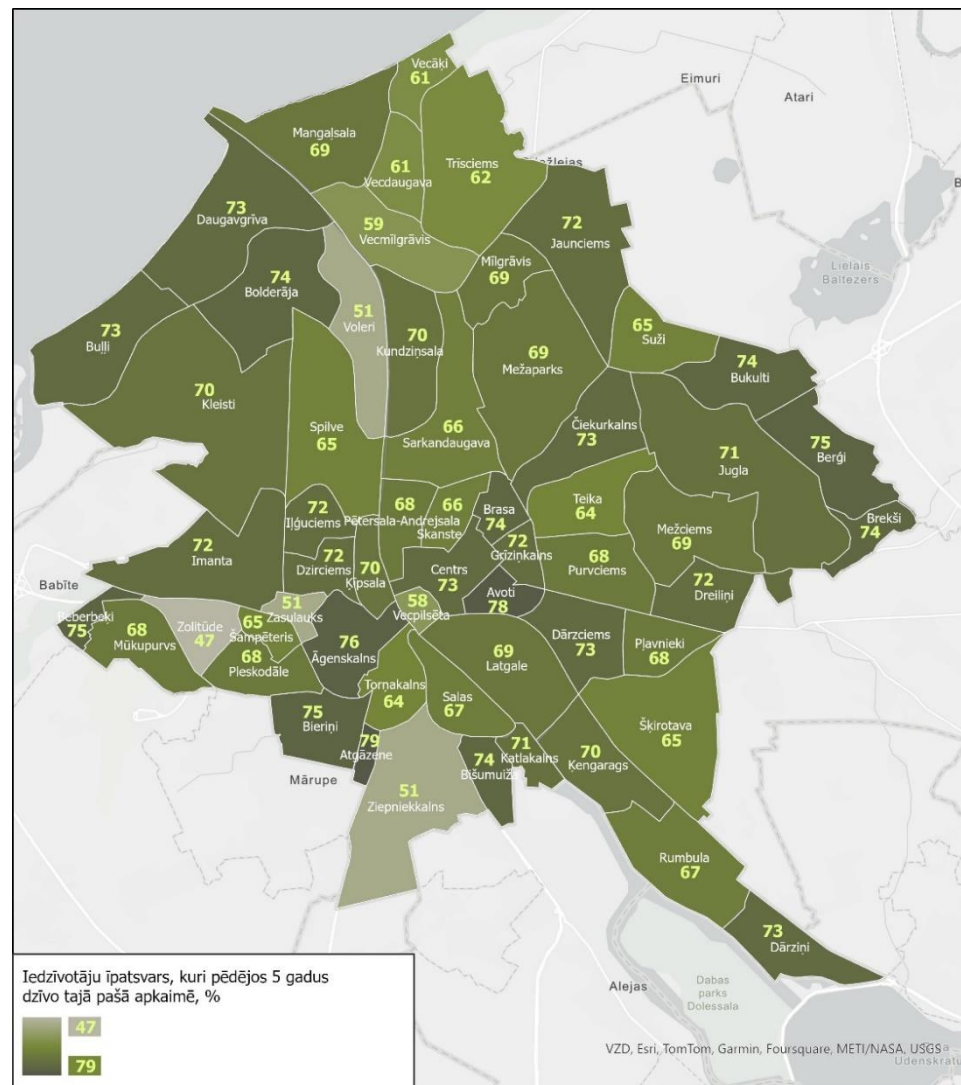
Datu avots: CSP

### Iedzīvotāju dzīvesvietas maiņa Rīgā

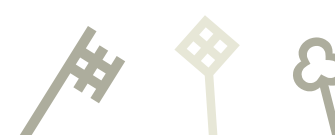
Kopumā pēdējo 5 gadu laikā 81% rīdzinieku nav pārcēlušies uz dzīvi ārpus Rīgas un turpina dzīvot Rīgā. Taču, ja skatās, vai iedzīvotāji turpina dzīvot tajā pašā teritorijā - apkaimē, tad dati parāda, ka pastāvīgas dzīvesvietas maiņa notikusi

daudz biežāk. Piemēram, tādas apkaimēs kā Vecmīlgrāvī, Vecpilsētā, Voleros, Zasulaukā, Ziepniekkalnā un Zolitūdē turpina dzīvot vien 50 - 60% iedzīvotāju, kas dzīvojuši tur pirms 5 gadiem. Salīdzinoši visvairāk (virs 75%) iedzīvotāju, kas turpina dzīvot tajā pašā apkaimē, ir Atgāzenē, Avotos, Āgenskalnā, Beberbeķos, Berģos un Bierīnos.

2.6. attēls

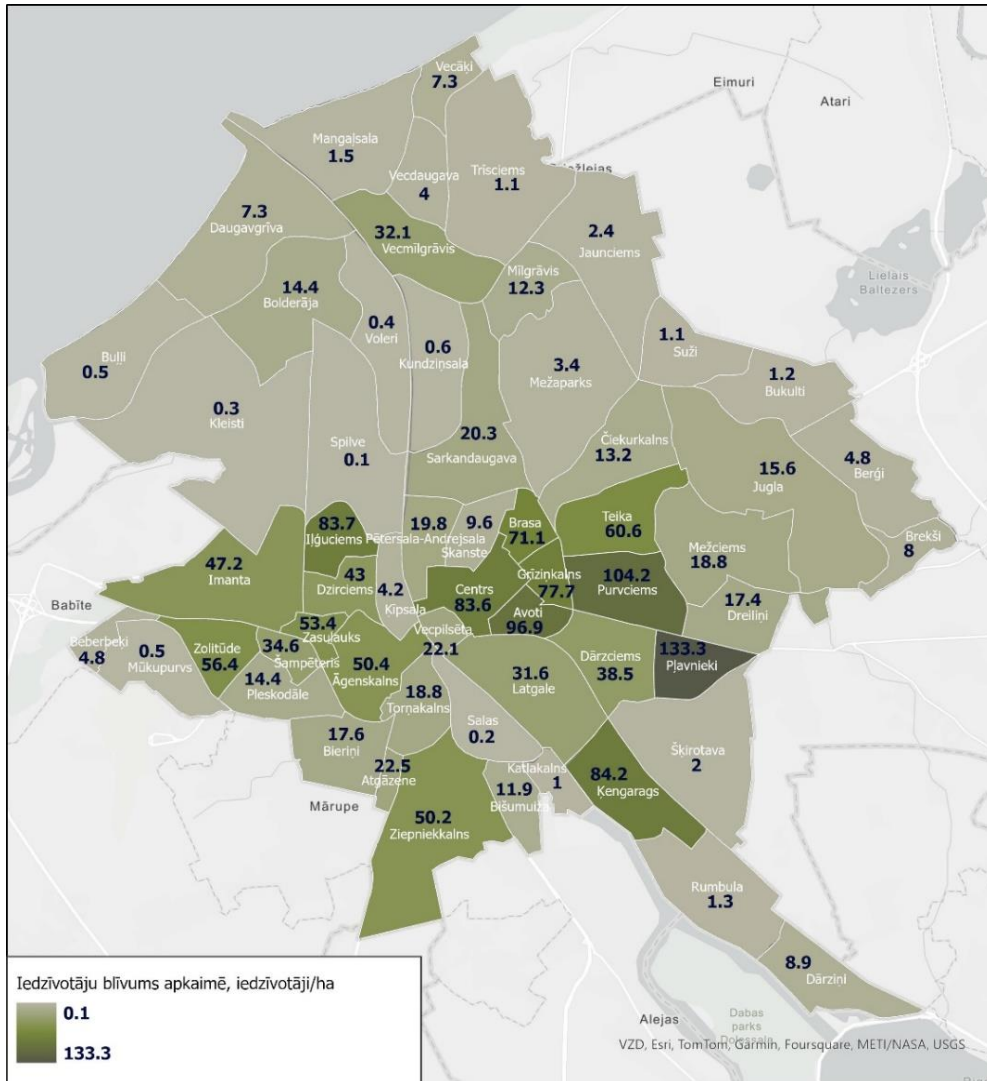


Datu avots: CSP





2.8. attēls



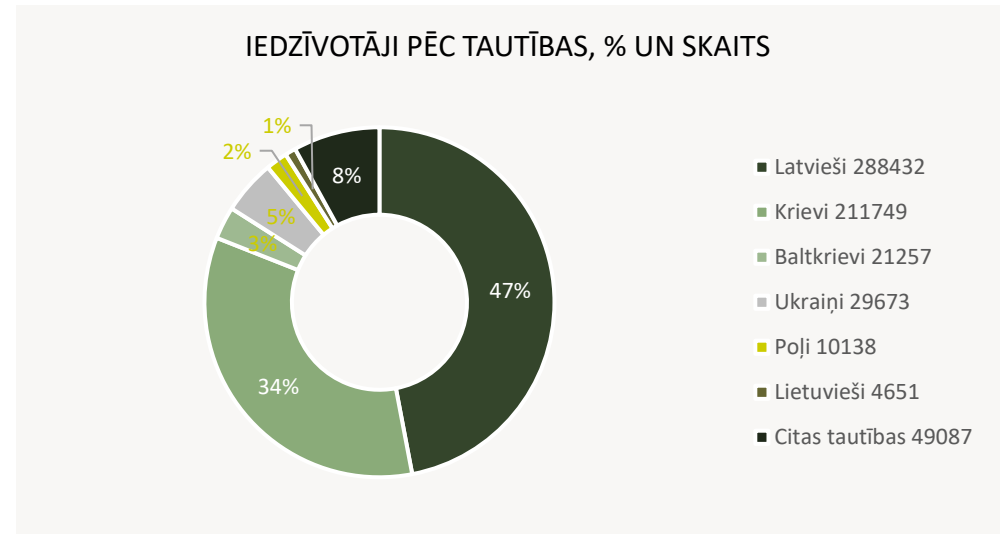
Datu avots: CSP

### Iedzīvotāju etniskais sastāvs

Pēdējo piecu gadu laikā latviešu īpatsvars kopējā iedzīvotāju skaitā Rīgā nav mainījies un veido 47%. Vienlaikus ģeopolitiskās situācijas rezultātā samazinājās Rīgas lielāko tautību iedzīvotāju īpatsvars: krievi – par 3 procentpunktiem,

baltkrievi – par 1 procentpunktu, bet ukraiņu īpatsvars pieauga par 2 procentpunktiem.

2.9. attēls



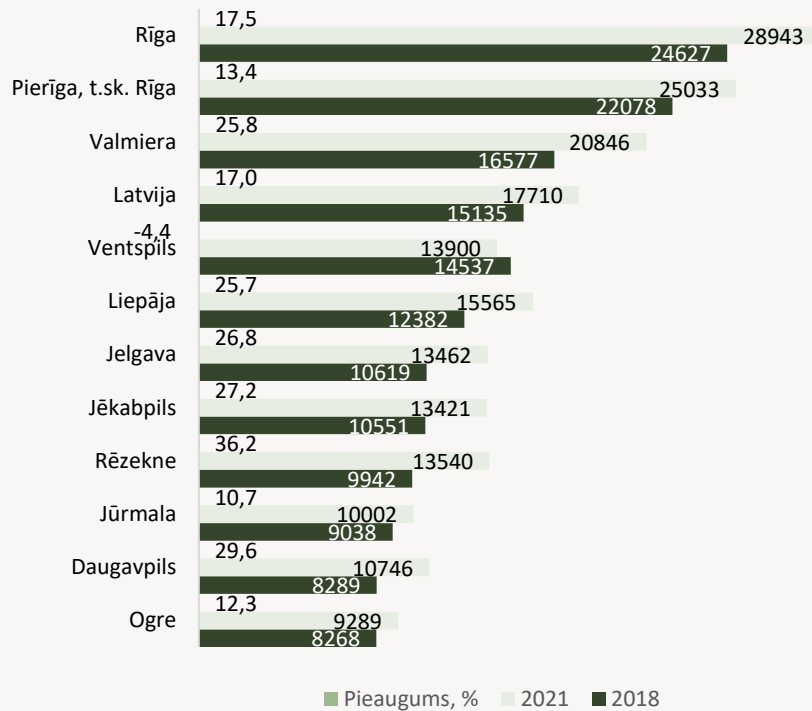
Datu avots: CSP

Latviešu īpatsvars Rīgas apkaimēs ir ļoti dažāds – no 82% (Bieriņos) līdz vien 21% (Daugavgrīvā). Kopumā 34 apkaimēs latviešu īpatsvars ir vairāk par 50%. Krievu tautības cilvēki ir lielākā etniskā grupa 12 apkaimēs, no kurām vienā (Daugavgrīva 54.3%) to ir vairāk par 50% no kopējā iedzīvotāju skaita. Vēl 5 apkaimēs (Bolderāja, Pļavnieki, Zolitūde, Brekši un Spilve) to ir vairāk kā 45% no kopējā iedzīvotāju skaita.





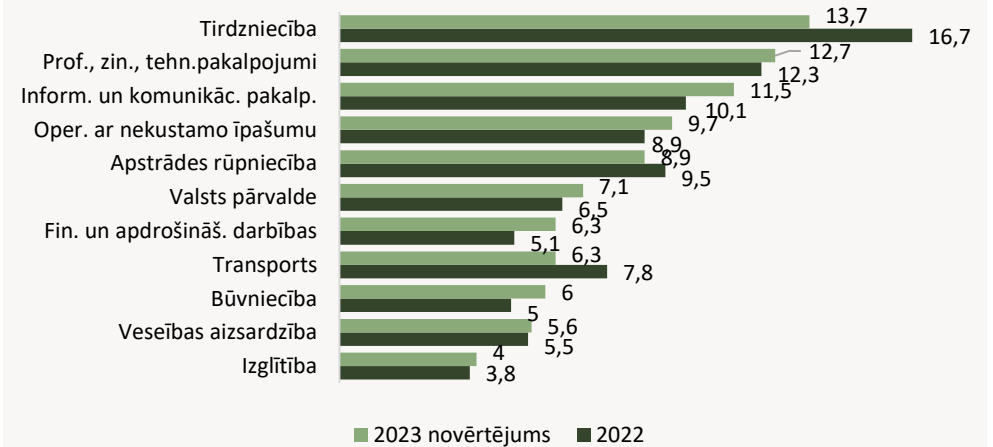
### IEKŠZEMES KOPPRODUKTS LATVIJAS VALSTSPILSĒTĀS UN TĀ PIEAUGUMS, 2018.-2021. GADĀ



Datu avots: CSP

Rīgā saražotā pievienotā vērtība veido 53% no visā valstī saražotā. Tāpat kā iepriekšējos gados, Rīgas pilsētas ekonomikā dominē pakalpojumu nozares. Lielākais īpatsvars Rīgas ekonomikas nozaru struktūrā pēc pievienotās vērtības bija tirdzniecībai (13,7%), profesionālajiem, zinātniskajiem un tehniskajiem pakalpojumiem (12,3%), informācijas un komunikācijas pakalpojumiem (11,5%).

### EKONOMIKAS NOZARU ĪPATSVARŠ KOPĒJĀ PIEVIENOTĀJĀ VĒRTĪBĀ RĪGĀ (%)

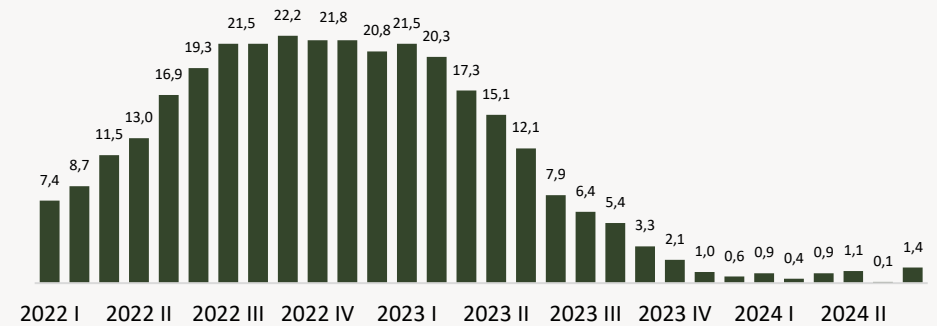


Datu avots: CSP

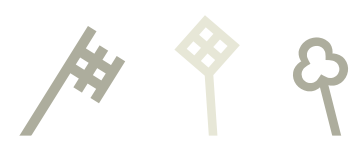
### Patēriņa cenas

2023. gada otrā pusē inflācijas temps samazinājās, un cenu kāpums ir stabilizējies. Zemo inflācijas līmeni nodrošināja energoresursu cenu kritums.

### PATĒRIŅA CENU PĀRMAIŅAS (PROCENTOS PRET IEPRIEKŠĒJĀ GADA ATBILSTOŠO PERIODU)



Datu avots: CSP

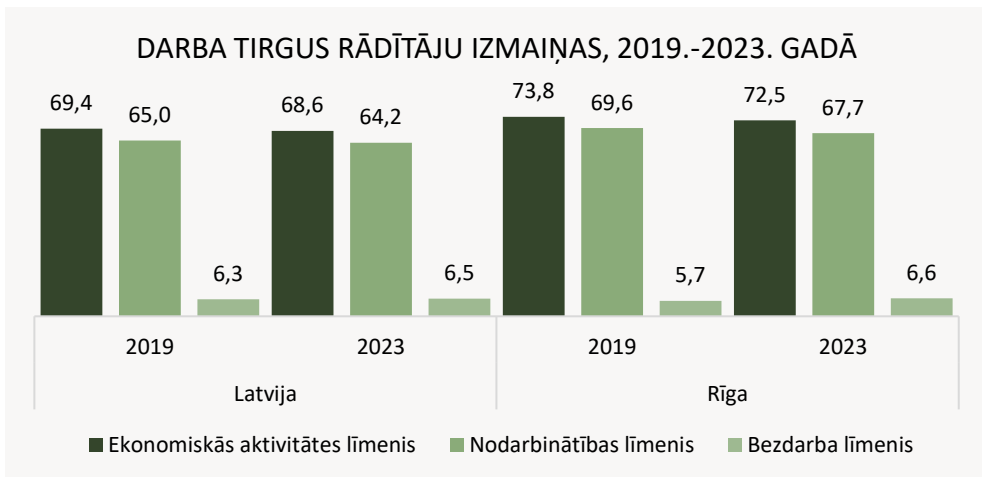




## Darba tirgus

Latvijā nodarbinātības līmenis – 64,2% pārsniedz ES dalībvalstu vidējo līmeni – 61,5 %, taču tas ir zemāks kā Igaunijā (68,4%) un Lietuvā (64,7%). Lai arī Rīgā nodarbinātības līmenis ir augstāks kā citviet Latvijā, salīdzinājumā ar 2019. gadu tas ir nokritis, un attiecīgi arī bezdarba līmenis ir par 1,1 procentpunktu palielinājies.

2.15. attēls

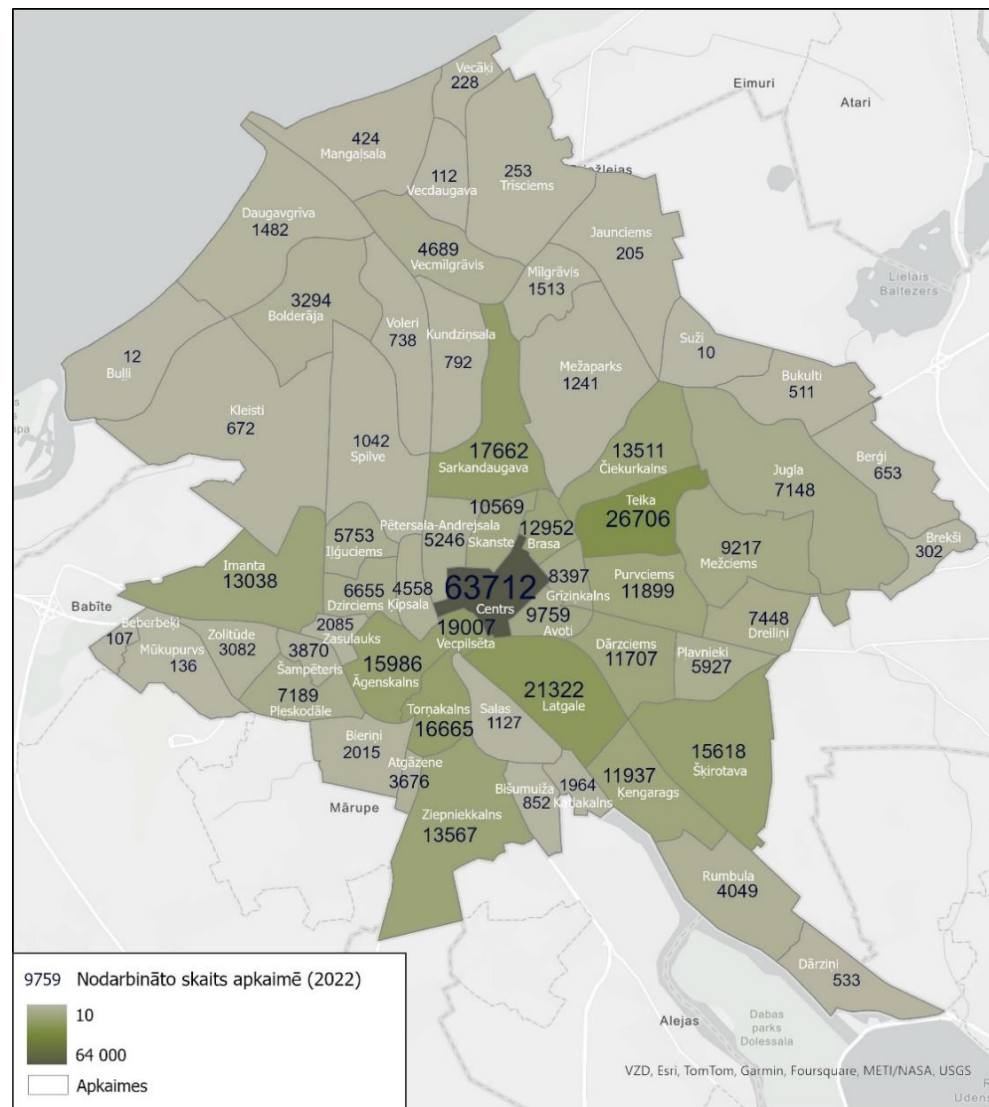


Datu avots: CSP

## Nodarbinātība

Nodarbināto dati pieejami ar divu gadu inerci. Analizējot nodarbināto skaitu Rīgas apkaimēs, secināms, ka būtiski lielāks tas ir Centra apkaimē, ko lielā mērā nosaka Rīgas galvaspilsētas statuss, jo lielākā daļa no valsts un pašvaldības iestādēm atrodas pilsētas centrā. Divas reizes zemāka kā Centra apkaimē nodarbināto koncentrācija ir Teikas, Latgales un Vecpilsētas apkaimēs. No izteikti industriāliem rajoniem lielākais nodarbināto skaits ir Šķīrotavas apkaimē, kur atrodas tādi lieli uzņēmumi kā “Grindex”, “Schneider Electric” un citas ražotnes.

2.16. attēls



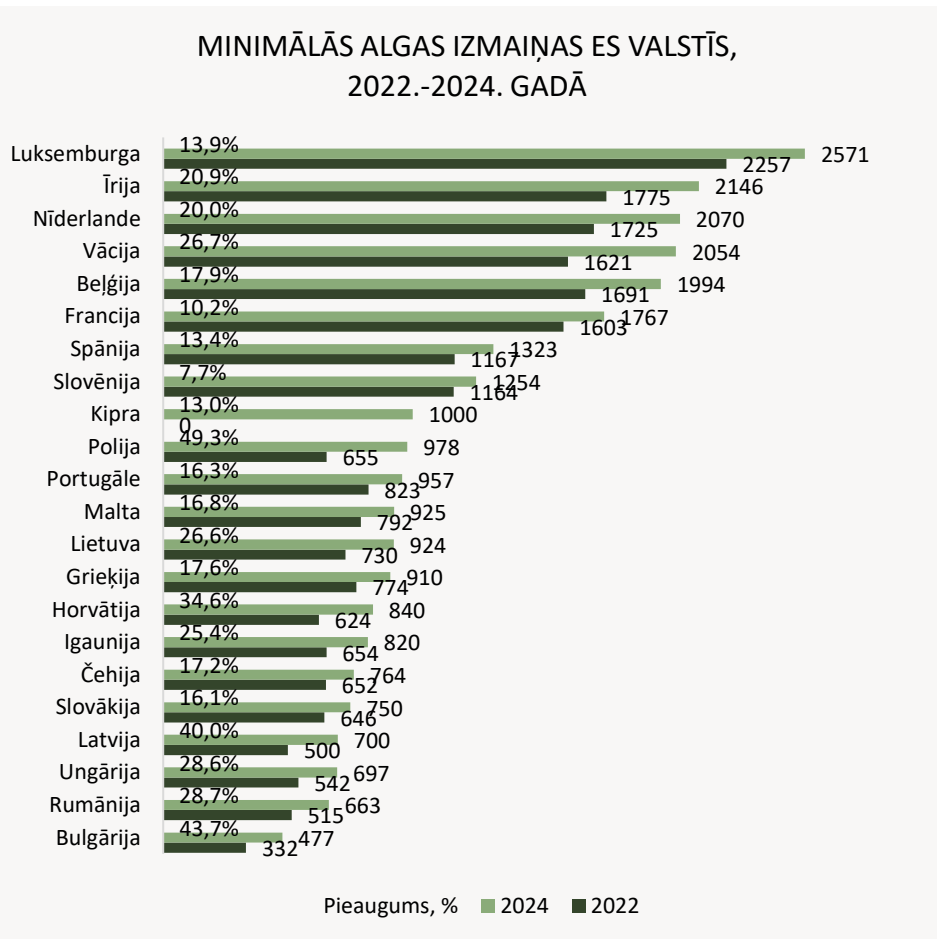
Datu avots: CSP



## Minimālā alga

2023. gadā minimālā alga tika paaugstināta visās Eiropas Savienības (turpmāk – ES) valstīs. Divu gadu laikā procentuāli Latvijā bija trešais lielākais minimālās algas pieaugums – 40% (no 500 EUR līdz 700 EUR). Kopumā minimālās algas vairāk palielinātas centrālajās un austrumu dalībvalstīs. Jāatzīmē, ka tieši pēdējos pāris gados vērojams salīdzināmi augstāks minimālās algas pieaugums nekā iepriekšējos gados, lai aizsargātu vismazāk atalgoto cilvēku ienākumus augstās inflācijas apstākļos.

2.17. attēls

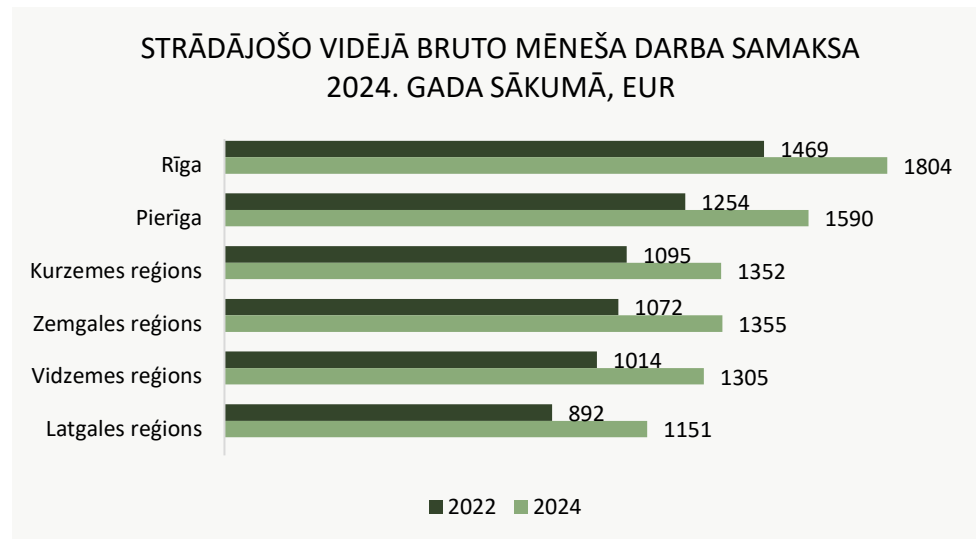


Avots: Eurofond

## Darba samaksa

Pēdējo divu gadu laikā vidējais atalgojums Latvijā palielinājās par 322 EUR jeb 24,8%. Procentuāli straujāks pieaugums bija Latgales reģionā – par 29% (+259 EUR), taču faktiski augstākais pieaugums bija Pierīgā (+336 EUR) un Rīgā (+335 EUR). Rīgā ir lielākā darba samaksa Latvijā (1 804 EUR), salīdzinājumam – par 36% augstāka kā Latgales reģionā.

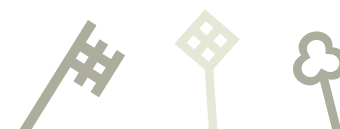
2.18. attēls



Datu avots: CSP

## Reālais algas pieaugums

Ņemot vērā augsto inflāciju, reālais neto algas pieaugums Rīgā no 2022. gada sākuma līdz pat 2023. gada trešajam ceturksnim bija negatīvs. Nedaudz apstaidzot cenu kāpumu, vidējā neto darba samaksa 2024. gada sākumā bija 1 303 EUR, kas ir 72,2% no bruto algas.





## Darba samaksa pa darbības veidiem

Būtiskas algas atšķirības iezīmējas nozaru griezumā. Lielākā par vidējo darba samaksu Rīgā bija finanšu un apdrošināšanas darbību (2 955 EUR), informācijas un komunikācijas pakalpojumu (2 703 EUR), enerģētikas (2 665 EUR), profesionālo, zinātnisko un tehnisko pakalpojumu (2 250 EUR), lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības (2 053 EUR), valsts pārvaldes (2 053 EUR) un veselības un sociālās aprūpes (1 804 EUR) nozarē.

2.21. attēls

### MĒNEŠA VIDĒJĀ DARBA SAMAKSA PA DARBĪBAS VEIDIEM RĪGĀ, 2024. GADA SĀKUMĀ



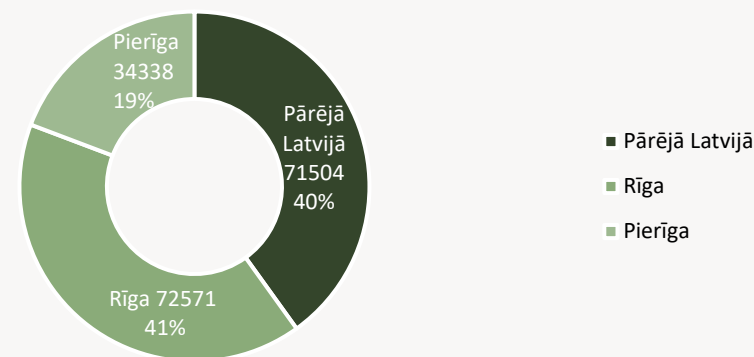
Datu avots: CSP

## Uzņēmumi

2022. gadā Rīgā bija 72,6 tūkst. un Pierīgā 34,3 tūkst. uzņēmumu, kas kopā veido 60% no kopējā skaita Latvijā. Straujāks uzņēmumu skaita pieaugums 2022. gadā bija Pierīgā (+1 766 jeb +5,4%), salīdzinājumam, Rīgā uzņēmumu skaits pieauga par 1 019 jeb +1,42% un vidēji Latvijā par 2,8%. Jāatzīmē, ka ievērojams pieaugums bija kategorijā – Fiziskas personas-saimnieciskās darbības veicējas (+9 785 jeb +18,2%). Vienlaikus, ja rēķina uzņēmumu skaitu uz 1000 iedzīvotājiem, tad Rīga izvirzās līderos – 119,8, Latvijā – 95,1 un Pierīgā – 89,5.

2.22. attēls

### EKONOMISKI AKTĪVO UZŅĒMUMU SKAITS 2022. GADĀ



Datu avots: CSP

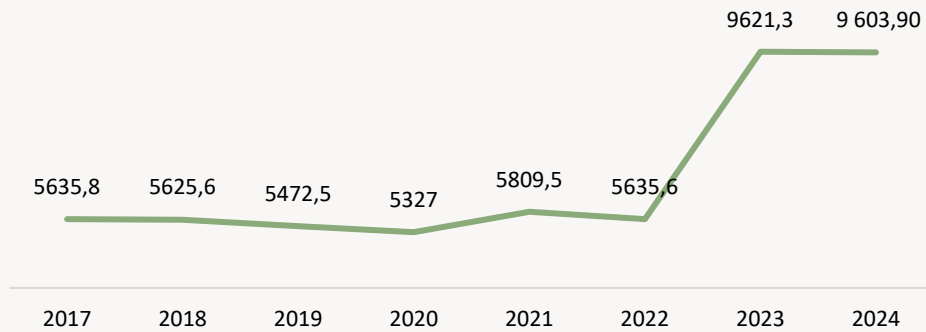
## Ārvalstu investīcijas

87,3% ārvalstu tiešās investīcijas (turpmāk – ĀTI) veiktas Rīgā, pārsniedzot 9 603 miljardus EUR. Lielākie ĀTI apjomi Rīgā ir ieguldīti no Zviedrijas, Lietuvas, Vācijas un Igaunijas. Investoru skaita ziņā dominē Krievija (2 677), Igaunija (1 593), Lietuva (1 456) un Ukraina (927).



2.23. attēls

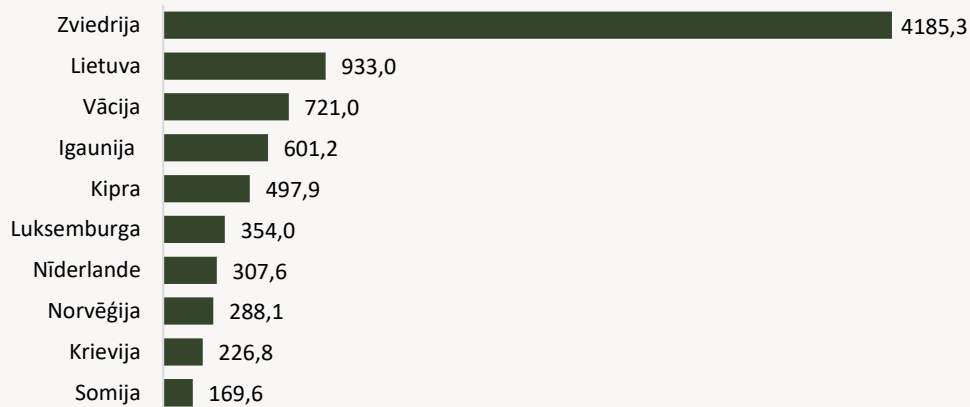
### UZKRĀTĀS ĀRVALSTU TIEŠĀS INVESTĪCIJAS RĪGĀ REGISTRĒTO UZŅĒMUMU PAMATKAPITĀLĀ, MILJARDI EUR



Datu avots: Lursoft

2.24. attēls

### LIELĀKĀS ĀRVALSTU INVESTĪCIJAS, MILJARDI EUR



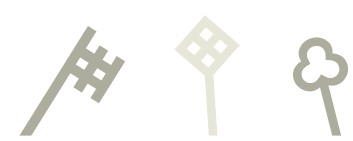
Datu avots: Lursoft

## PILSĒTVIDE

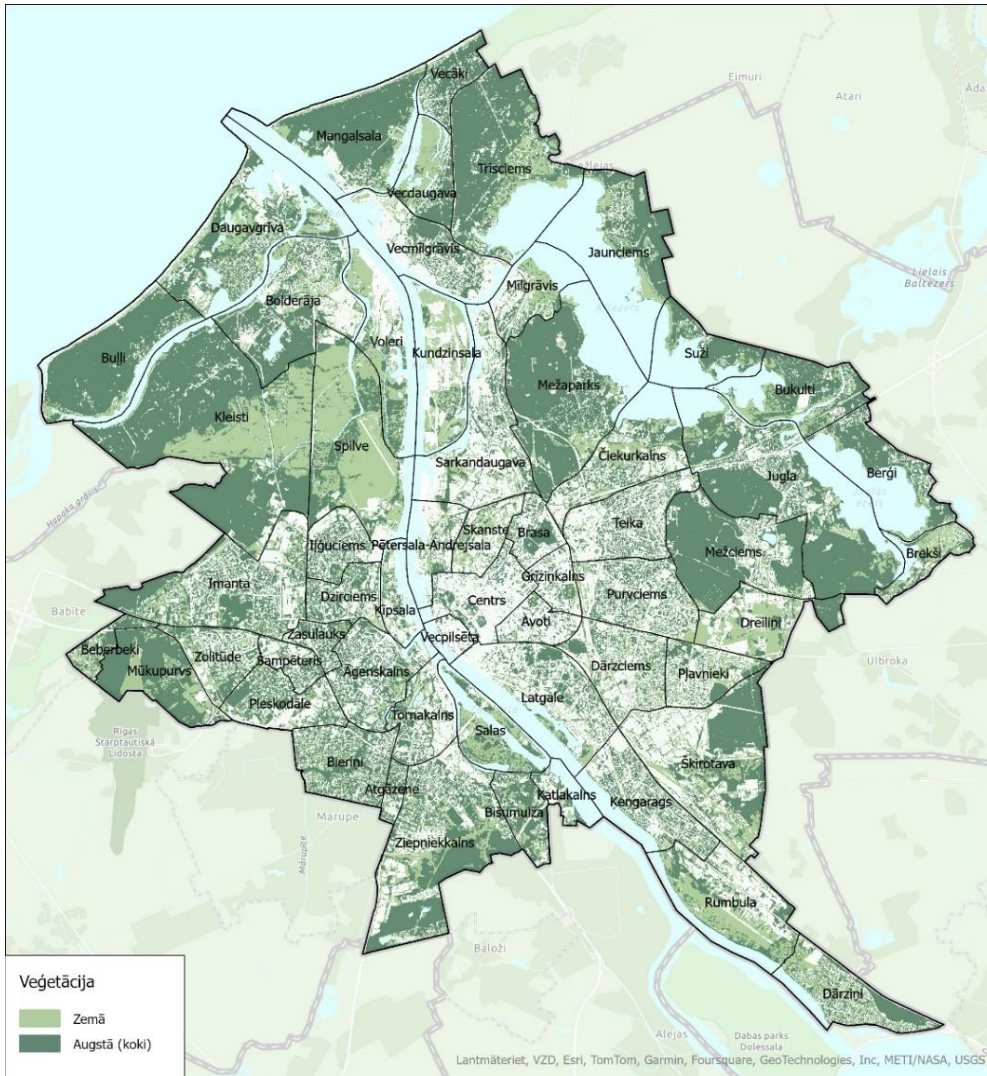
### Zaļās teritorijas

Rīgas pašvaldība mērķtiecīgi attīsta savas zināšanas un tehnisko kapacitāti tālizpētes datu integrēšanā pilsētas pārvaldības un monitoringa procesos un piedalās ES Interreg programmas projektā SATSDIFACTION – Satelīt dati un telpisko datu infrastruktūra uz pierādījumiem balstītai reģionālajai pārvaldībai. Projekta ietvaros tiek analizēti partneru labās prakses piemēri, apgūtas dažādas metodes un izstrādāta metodika pilsētas zaļo teritoriju uzraudzībai. Būtiski apzināties, ka Eiropas Kosmosa aģentūras (EKA) *Copernicus* programmas brīvpieejas satelīt datu pašreizējā izšķirtspēja 10x10 m ir nepietiekama atsevišķu koku un dižstādu identificēšanai, tomēr tā ir pietiekama ikgadējai visaptverošai pilsētas teritorijas analīzei un izmaiņu tendenču fiksēšanai.

Esošajā projekta posmā ir izstrādāti algoritmi, kas spēj atšķirt zemo veģetāciju (zāliens, zemi krūmi) no augstās – kokiem. Koku vainagu platības monitorings ir būtisks pilsētvides kvalitātes novērtēšanai gan no estētiskā, gan klimata pārmaiņu pielāgošanās spēju viedokļa. Tā kā blīvi apbūvētu teritoriju koku vainagu noteikšanu apgrūtina gan šaurās kanjonveida ielas ar izteiktām ēnas pusēm, gan satelītattēlu izšķirtspēja, iegūtie rezultāti jāvērtē atbilstoši mērogam kā ikgadēji novērtējamas tendences. Lai precīzāk noteiktu zaļo teritoriju platības, ar intervālu 3 līdz 5 gadiem būtu jāveic detalizētāki mērījumi, izmantojot augstas izšķirtspējas un lāzerskanēšanas datus, kuru ikgadēja ieguve nav ekonomiski pamatota.



2.25. attēls

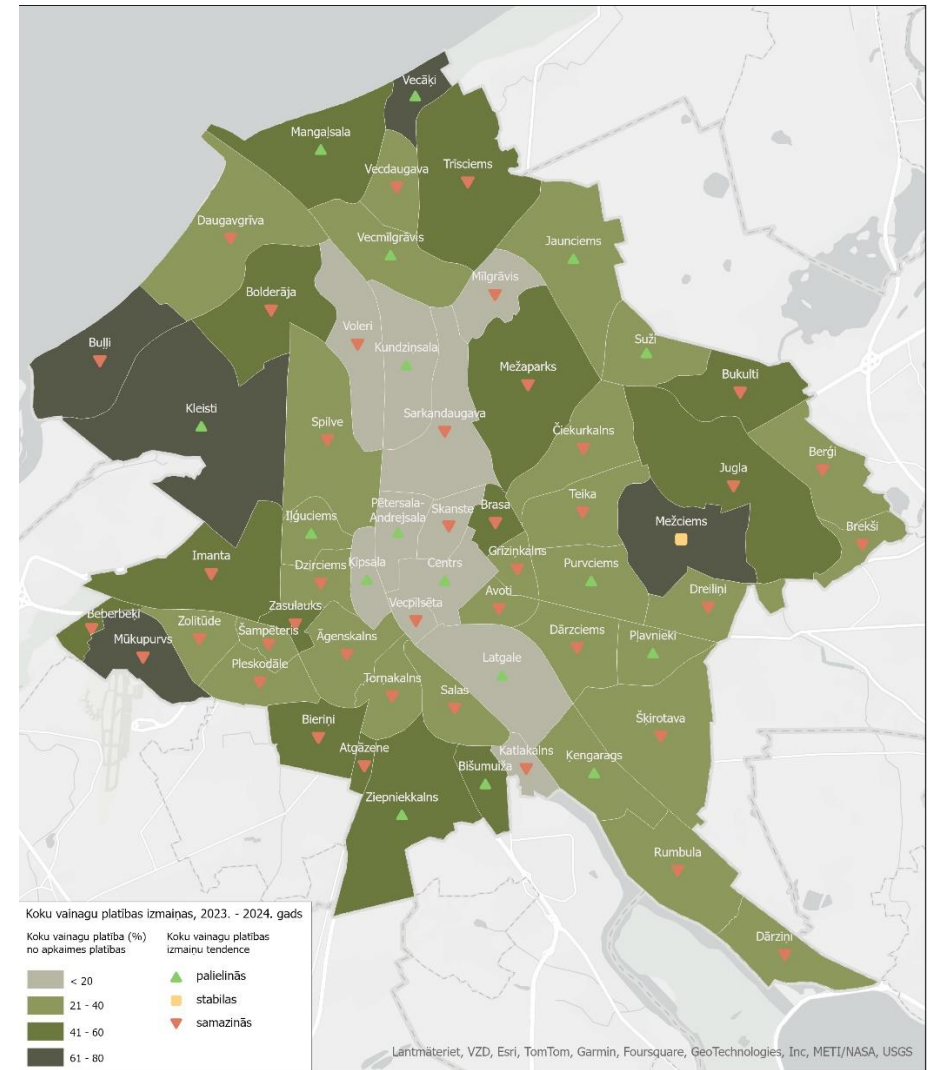


Datu avots: RVP PAD

Satelītdatu analīze rāda, ka 11 apkaimēs koku vainaga platība ir mazāka par 20% no apkaimes platības. Tās ir apkaimes, kas atrodas pilsētas centrālajā daļā. Vērtējot izmaiņas, kas notikušas starp 2023. un 2024. gada veģetācijas sezonu 5 apkaimēs no 11 koku vainagu platība ir palielinājusies, bet 6 samazinājusies.

Papildus jāpiemin, ka koku vainagu samazinājumu var ietekmēt aizaugušu degradētu teritoriju sakārtošana, kā arī veģetācijas sezonas īpatnības. Jāatzīmē, ka koku vainagu platības izmaiņas lietderīgi ir analizēt ilgākā periodā. Savukārt, konstatējot būtiskas īstermiņa izmaiņas, var mērķtiecīgi izmantot precīzākas tehnoloģijas un metodes lokāli.

2.26. attēls



Datu avots: RVP PAD

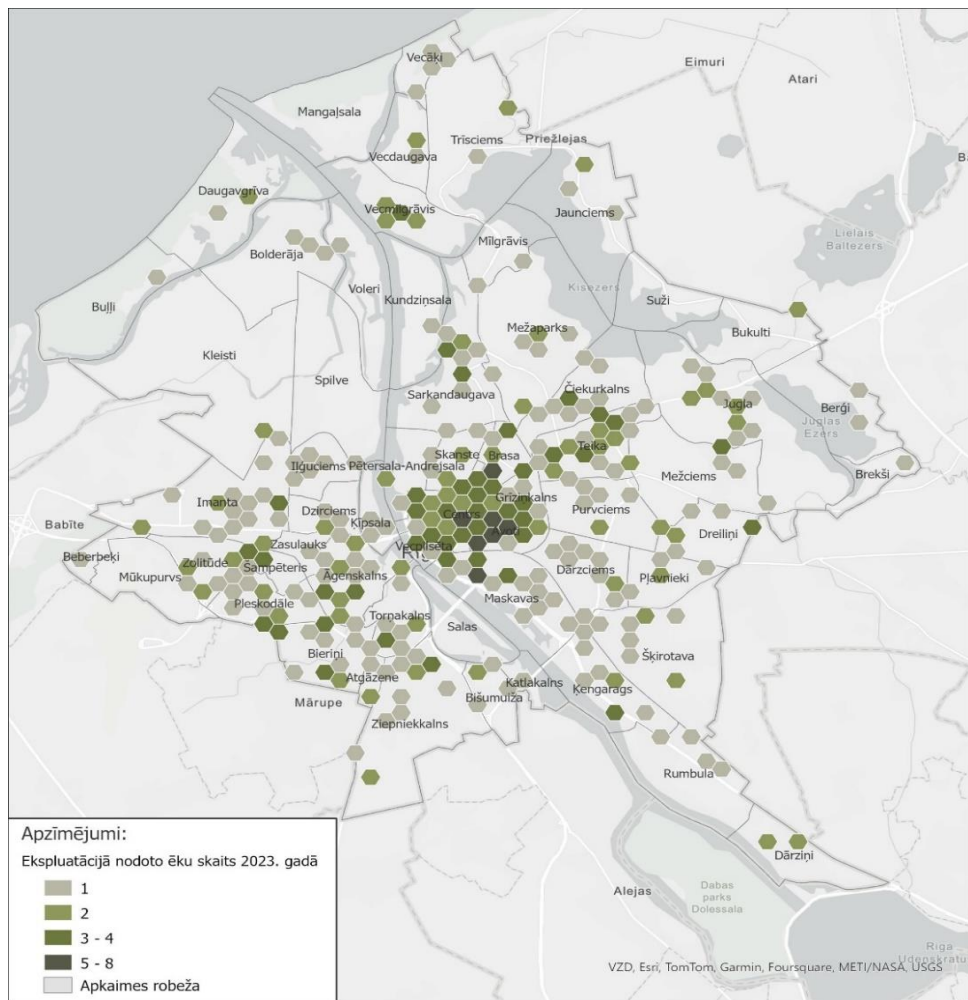


# TERITORIJU ATTĪSTĪBA

## Būvniecība

Izmantojot Būvniecības informācijas sistēmas datus, tika apkopota informācija par būvprojektiem, kas nodoti ekspluatācijā 2023. gadā. Telpiskā skatījumā joprojām lielākā būvniecības aktivitāte vērojama pilsētas centrā, taču būvniecības aktivitāte vērojama arī dzīvojamajos rajonos, kā arī iezīmējas Brīvības ielas klasteris.

2.27. attēls



Datu avots: Būvniecības valsts kontroles birojs

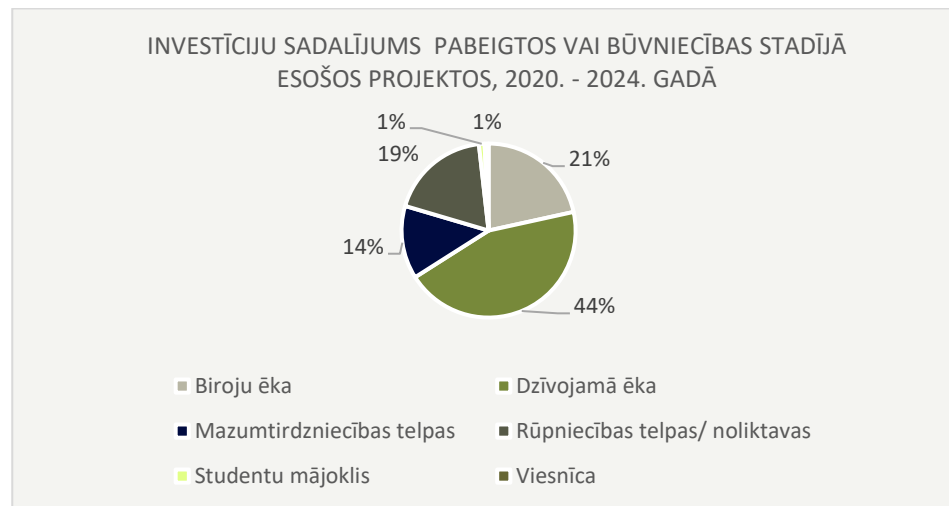
## Nekustamā īpašuma attīstītāju projekti

Privātās investīcijas ir būtiskas pilsētas attīstībai un izaugsmei. Lai iegūtu pārskatu par teritorijām, kurās ir pievilcīgas investīcijas, kā arī tās, kurās būtu jāveic uzlabojumi, tika analizēti dati no SIA „Colliers International Advisors” Nekustamo īpašumu projektu datubāzes. Nekustamā īpašuma (turpmāk – NĪ) projekti, kuri ir uzbūvēti pēdējo četrus gadus laikā, būvniecības stadijā esošie projekti, kā arī plānotie zināmie attīstīšanas projekti, kas varētu tikt uzsākti vai realizēti nākamo trīs gadu laikā.

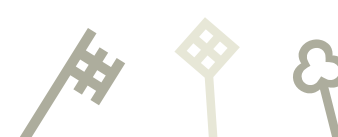
Teritoriāli vērojams, ka Daugavas labajā krastā NĪ attīstības projektu ir būtiski vairāk. Tā pat arī vērojams, ka Rīgā ir 20 apkaimes, kur pēdējo 4 gadu laikā nav bijis neviens profesionāli attīstīts NĪ projekts. Tās ir gan Rīgas līča tuvumā esošās apkaimes, gan pilsētas perifērijā esošās Ķīšezera un Juglas ezera austrumu krasta apkaimes. Lielākā daļa no tām ir jau noformējušies savrupmāju apbūves teritorija, kur nav pietiekami zemju lieliem attīstības projektiem, taču tādās lielās apkaimēs kā Daugavgrīva, Bolderāja, Mangaļsala un Vecmīlgrāvis nākotnē būtu jāmeklē, kā ieinteresēt attīstītājus.

Kopumā pēdējo četrus gadus laikā ir investēti 2 450 milj. EUR, no kuriem gandrīz puse ir investēta dzīvojamās apbūves segmentā.

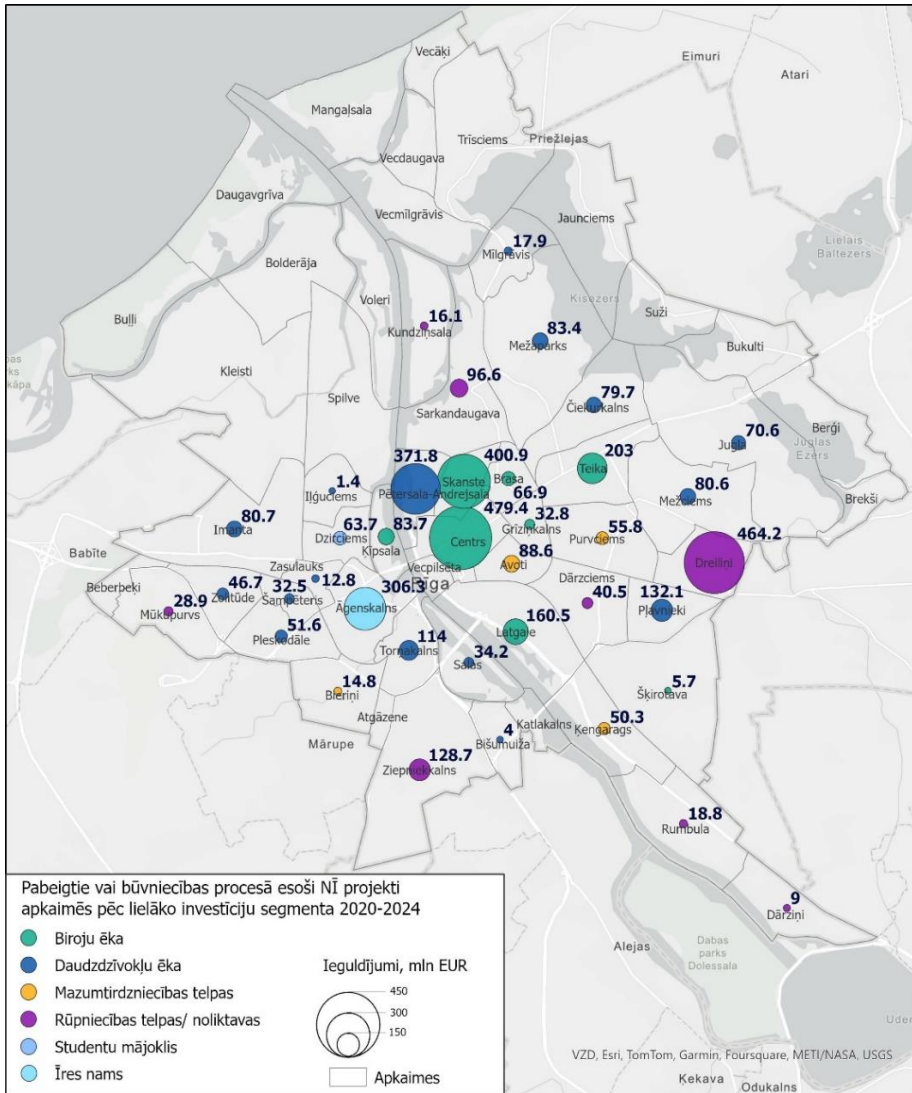
2.28. attēls



Datu avots: SIA „Colliers International Advisors”



2.29. attēls

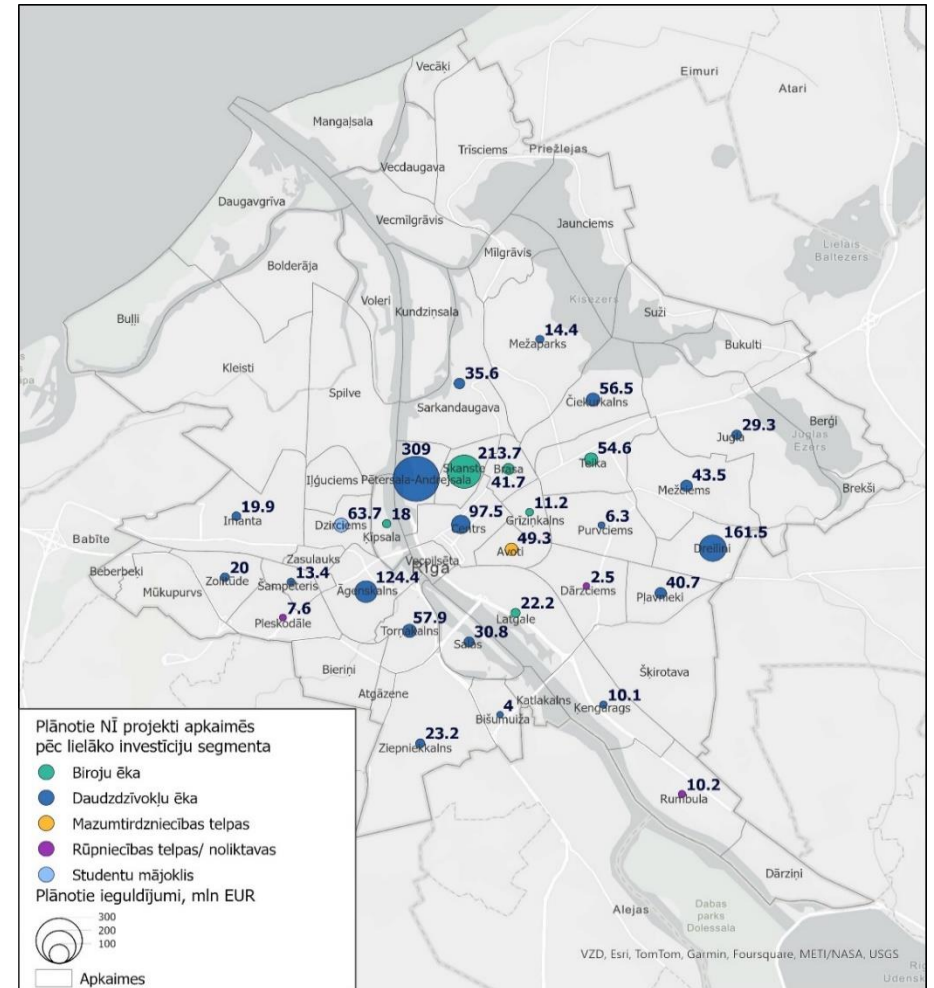


Datu avots: SIA „Colliers International Advisors”

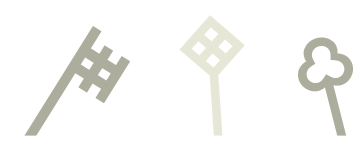
Analizējot NĪ segmentu telpisko sadalījumu, redzams, ka pilsētas centrā dominējoši ir bijuši biroju projekti un pēdējo gadu laikā ir pabeigti biroju kompleksi Skanstē, piemēram, *New Hanza*, *Elemental*, *Verde*. Lielākais projekts centrā *Novira Plaza*, Teikā biroju kompleksa Gustavs I kārtā. Lielākais dzīvojamās

apbūves projekts ir Pētersalā- Andrejsalā un tas ir Viesturdārza kvartāls. Savukārt, Dreiliņu apkaimē pamatā attīstīti loģistikas centri un noliktavas. Analizējot nākotnes plānus, redzams, ka Skanstes tuvumā saglabājas iecerēs, kas saistītas ar biroju segmentu, savukārt centrā vairāk ieceru ir dzīvojamajā segmentā, no kuriem lielākais ir *Waterfront city* Andrejsalā. Interesanti, ka Dreiliņu apkaimē nākotnē aktīvākā segmenta statusā rūpniecības/noliktavu telpas varētu nomainīt dzīvojamās apbūves segments.

2.30. attēls



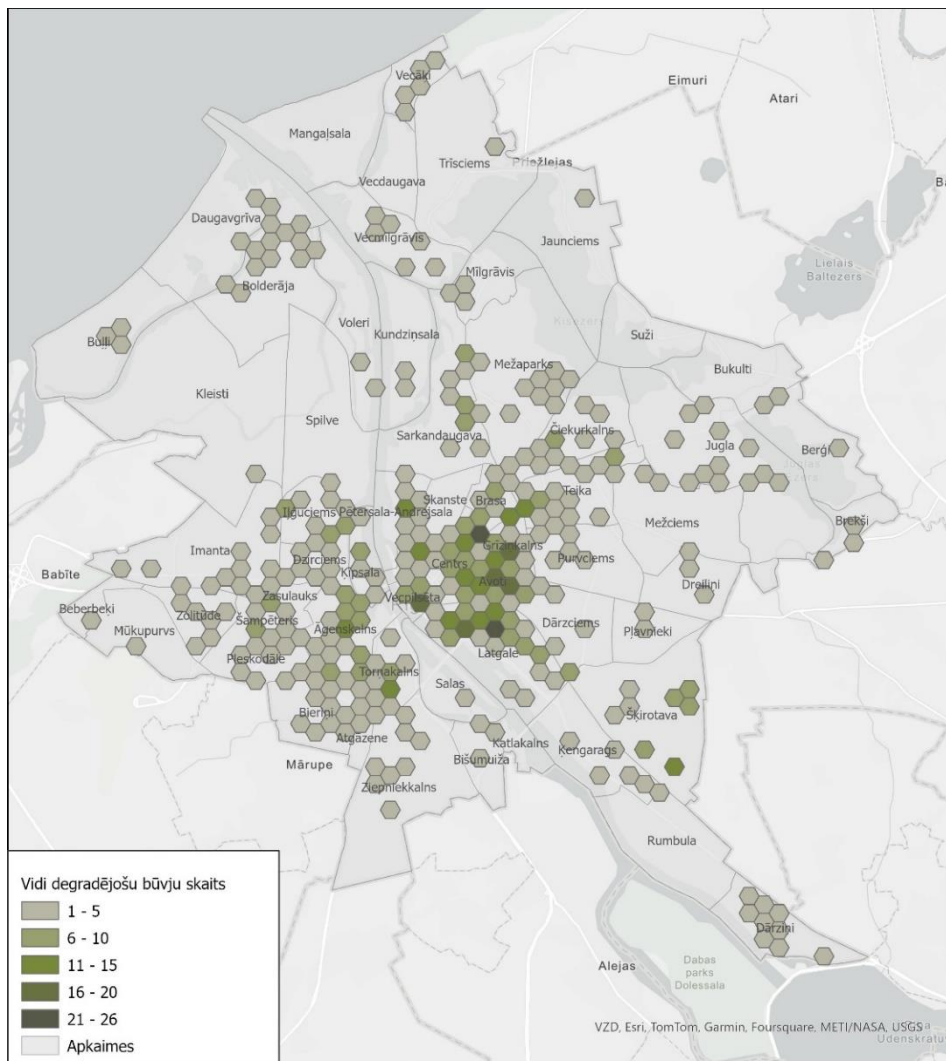
Datu avots: SIA „Colliers International Advisors”





## Vidi degradējošas būves

2.31. attēls



Datu avots: Rīgas valstspilsētas pašvaldība

Pārskata izstrādes brīdī Rīgā bija 1 137 nesakārtotas būves, no tām 305 – A kategorijas grausti (pilnīgi vai daļēji sagruvusi un cilvēku drošību apdraudoša būve), 682 – B kategorijas grausti (cilvēku drošību apdraudoša būve potenciāli

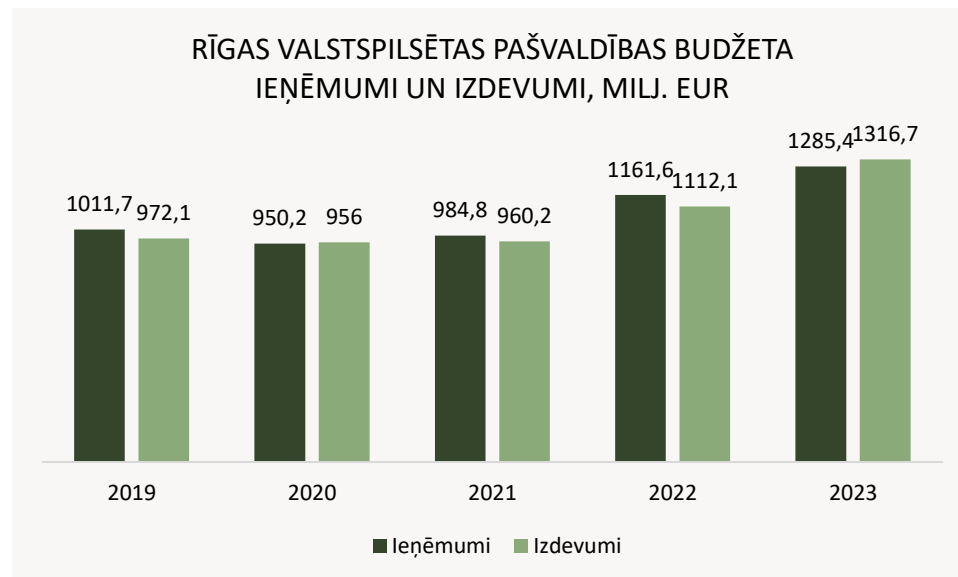
bīstamā tehniskajā stāvoklī) un 150 C kategorijas grausti (Vidi degradējoša būve, kuras uzturēšanā ir konstatēta saistošo noteikumu Nr.146 13.8., 13.9. vai 13.10. apakšpunktā noteikto prasību neievērošana. 539 būvēm piemērots statuss – izvērtējams un 35 – uzraugāmas. Atbilstoši RVP Pilsētvides attīstības un kvalitātes komisijas sniegtajai informācijai, 2023. gadā ir sakārtota 151 būve. Lielākais vidi degradējošo būvju īpatsvars ir pilsētas centrālajā daļā, tomēr mazākā skaitā tās ir sastopamas visās apbūves teritorijās.

## PĀRVALDĪBA

### Budžets

2023. gadā Rīgas valstspilsētas pašvaldības budžeta ieņēmumi pieauga par 123,8 milj. EUR jeb 10,7% un veidoja 1 285,4 milj. EUR. Vienlaikus izdevumu apjoms palielinājās par 18,4% un sasniedza 1 316,7 milj. EUR. Tā rezultātā budžeta deficīts sasniedza 31,3 milj. EUR, vienlaikus jāatzīmē, ka tas bija ievērojami mazāks kā sākotnēji plānots (195,6 milj. EUR).

2.32. attēls



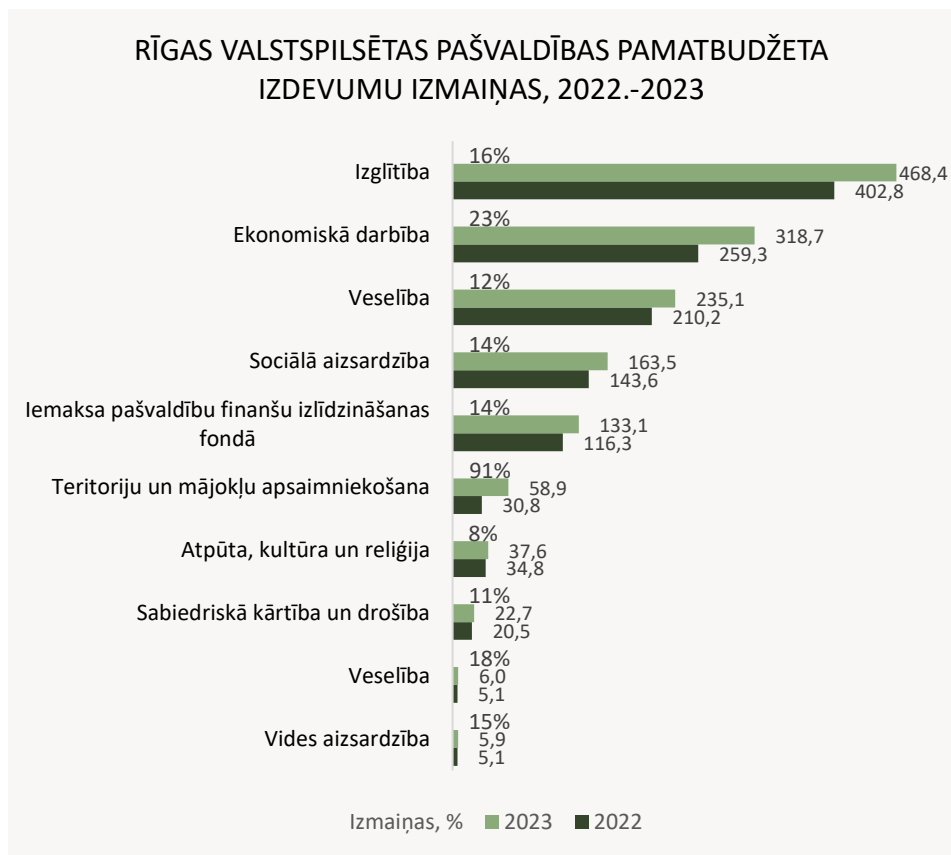
Datu avots: RD FD

2023. gadā pašvaldības budžeta izdevumos tāpat kā iepriekšējos gados lielākais izdevumu apjoms tika novirzīts izglītībai – 468,4 milj. EUR jeb 36% no kopējā



budžeta. Otrā nozīmīgākā izdevumu pozīcija bija ekonomiskā darbība – 318,7 milj. EUR, kas veido 24% un ietver sabiedriska transporta tīkla un transporta infrastruktūras nodrošināšanu. Lai arī vidēji izdevumi pieauga par 18,4%, ievērojami straujāks izdevumu pieaugums bija teritoriju un mājojļu apsaimniekošanā (+91%) un transporta infrastruktūras jomā (+23%).

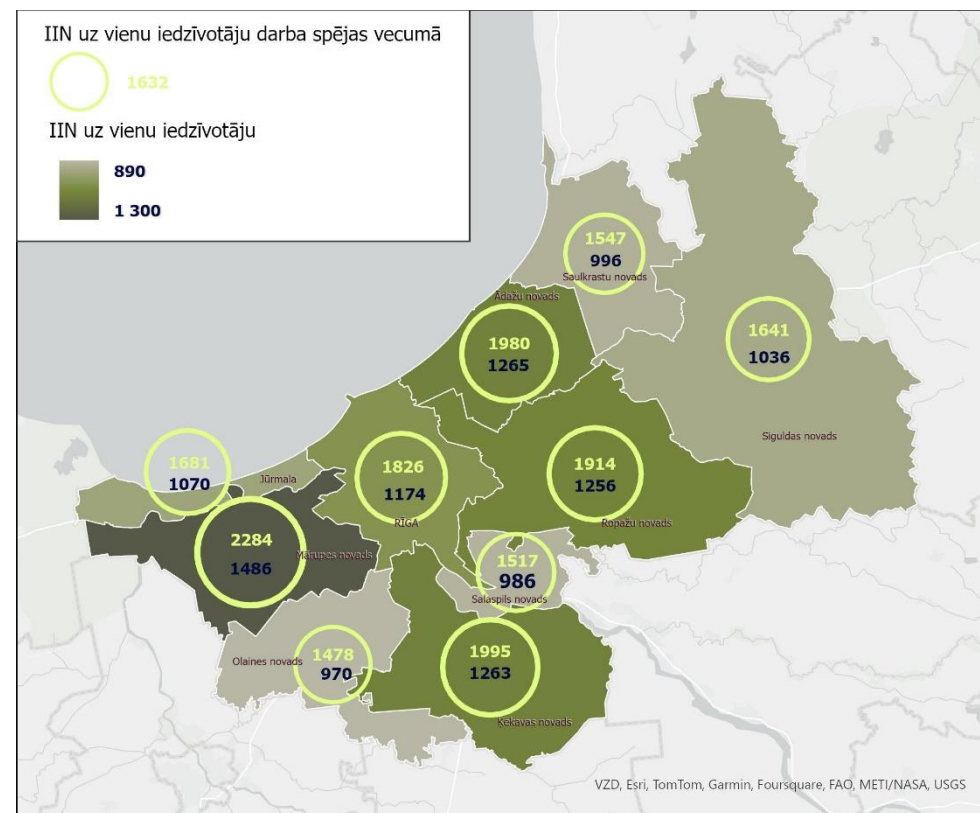
2.33. attēls



Datu avots: RD FD

ienākuma nodoklis (turpmāk – IIN), kas vidēji ir 1 826 EUR uz vienu iedzīvotāju darbības vecumā. Salīdzinājumā ar 2022. gadu, kad šis rādītājs bija 1 632 EUR, pieaugums ir 11,84%. No Pierīgas pašvaldībām augstāks rādītājs ir Mārupes, Ādažu, Ķekavas un Ropažu novados (2.34. attēls).

2.34. attēls



Datu avots: PMLP, www.kase.gov.lv

## Iedzīvotāju ienākuma nodoklis

2023. gadā 87% no Rīgas pašvaldības nodokļu ieņēmumiem veidoja iedzīvotāju



# 3. PRIORITĀŠU NOVĒRTĒJUMS

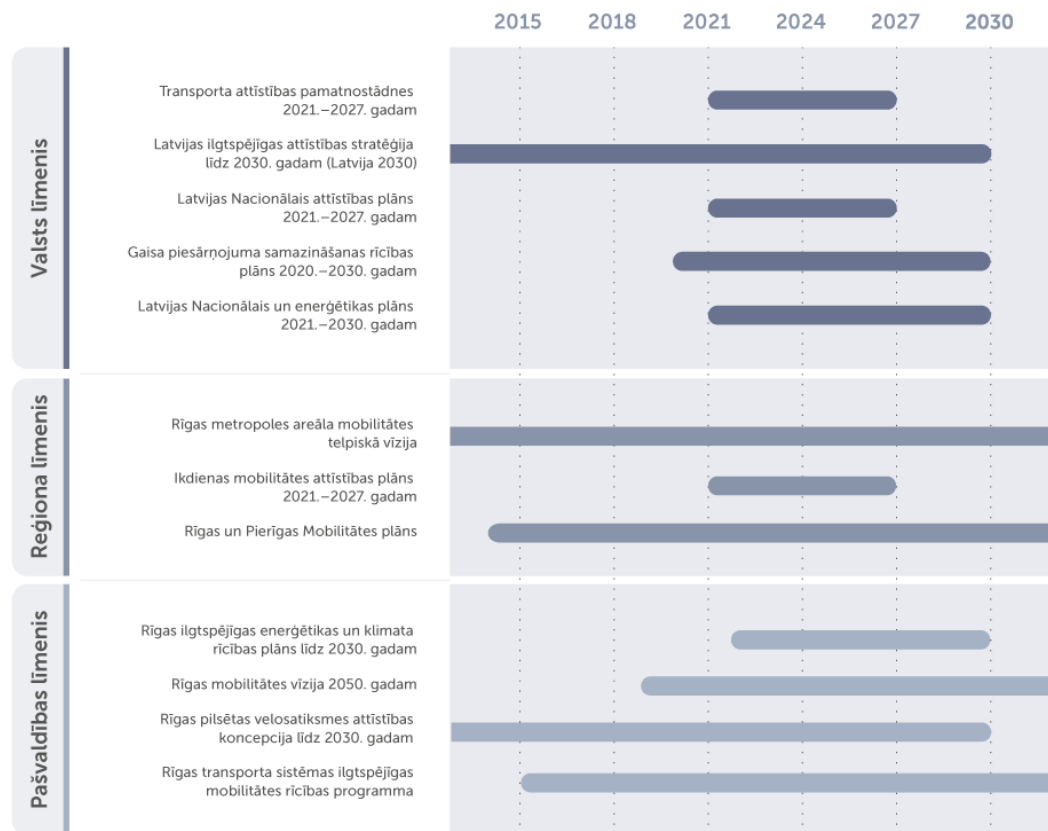
## P1 ĒRTA UN VIDEI DRAUDZĪGA PĀRVIETOŠANĀS PILSĒTĀ

Mērķis: Veicināt klimatam un iedzīvotājiem draudzīgu mobilitāti, padarot pieejamus daudzveidīgus pārvietošanās veidus un radot tam nepieciešamo infrastruktūru. **2027. gadā** Rīgā panākt: vismaz uz pusi lielāku riteņbraucēju īpatsvaru, vismaz par 5% mazāk automašīnu, kas šķērso pilsētas robežu, lielāku sabiedriskā transporta lietotāju īpatsvaru, 22% samazinājumu transporta radītajā CO<sub>2</sub> emisijā.

PRIORITĀTES MĒRĶA SASNIEGŠANAI IR IZVIRZĪTI 5 UZDEVUMI



### AR 1. PRIORITĀTI SAISTĪTIE POLITIKAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTI



# STARPTAUTISKIE RĀDĪTĀJI

## TomTom Satiksmes indekss

TomTom Satiksmes indekss<sup>3</sup> ir balstīts uz tiešsaistes automašīnu datiem (*angļu val. FCD Floating Car Data*), kas apkopoti no dažādiem avotiem. Satiksmes indeksā tiek izmantota šo datu reprezentatīva paraugkopa, kas aptver 551 miljardu km, lai novērtētu un parādītu, kā satiksme ir mainījusies pilsētās visā pasaulē 2023. gadā. Indeksā iekļautas 378 pilsētas no 55 valstīm, no kurām 225 pilsētas ir Eiropā. TomTom Satiksmes indeksa pilsētu reitings tiek aprēķināts, balstoties uz laiku, kas nepieciešams, lai veiktu 10 km garu distanci pilsētas centrālajā daļā. Papildus tiek apkopoti dati par izmaiņām, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, sastrēgumu līmeni procentos, zaudēto laiku piķa stundu sastrēgumos gada laikā un satiksmes ātrumu piķa stundās. No Baltijas jūras reģiona valstu galvaspilsētām labākais rādītājs TomTom Satiksmes indeksā ir Oslo, kas ieņem 64. vietu, tai seko Stokholma (71. vieta) un Kopenhāgena (115. vieta). Baltijas valstu vidū līdere ir Viļņa (142. vieta), kam seko Tallina (160. vieta) un Rīga (187. vieta). Salīdzinoši tālu vietu ieņem arī Helsinki (203. vieta). Zemāko pozīciju galvenokārt ietekmē mazāku pilsētu mazāk intensīvās satiksme. Jāsecina, ka lietderīgāk ir salīdzināt atsevišķus rādītājus, nevis kopējo vietu TomTom Satiksmes indeksā. Piemēram, analizējot vidējo laiku, kas nepieciešams, lai veiktu 10 km, un tā izmaiņas salīdzinājumā ar 2022. gadu, redzams, ka Rīgā ir lielākais palēninājums (+40 sekundes). Satiksmes paātrinājums novērojams tikai Oslo un Berlīnē, kur laiks samazinājies par 10 sekundēm.

3.1. tabula

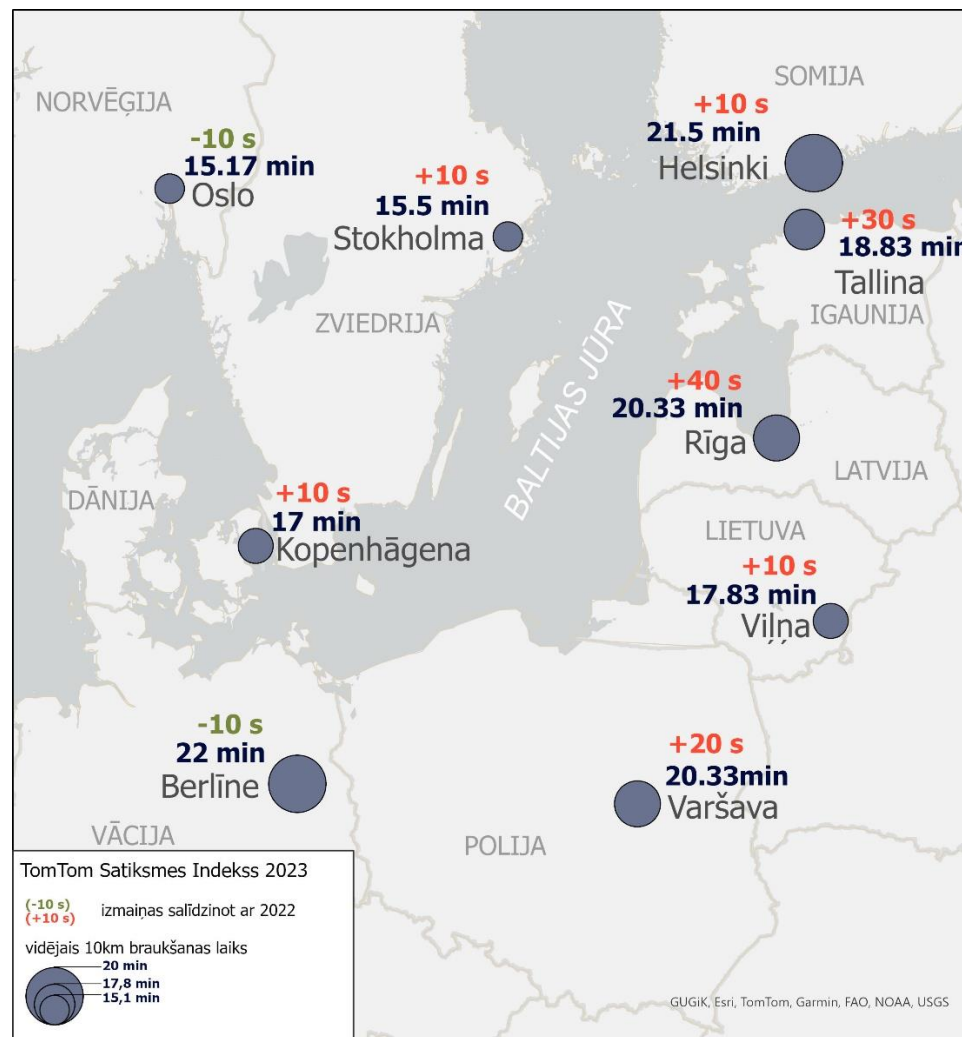
Ranga vieta	Pilsēta	10 km (vid)	Izmaiņas	sastrēgumu līmenis, %	sastrēgumos zaudēts laiks	vidējais ātrums sastregumstundā
64	Oslo	15 min 10 s	-10 s	22	54	31
71	Stokholma	15 min 30 s	+10 s	29	57	31
115	Kopenhāgena	17 min	+10 s	26	58	29
142	Viļņa	17 min 50 s	+10 s	39	81	26
160	Tallina	18 min 50 s	+30 s	39	72	26
185	Varšava	20 min 20 s	+20 s	43	96	23
187	Rīga	20 min 20 s	+40 s	39	90	23
203	Helsinki	21 min 30 s	+10 s	34	62	25
206	Berlīne	22 min	-10 s	32	64	24

Avots: TomTom Satiksmes indekss, 2023

<sup>3</sup> <https://www.tomtom.com/traffic-index/>

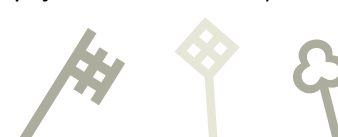
Lielākie vidējie braukšanas ātrumi sastrēgumstundās ir Oslo un Stokholmā – 31 km/h, savukārt lēnākie – Rīgā un Varšavā, attiecīgi 23 km/h. Tallinā un Viļņā šis rādītājs ir vienāds – 26 km/h.

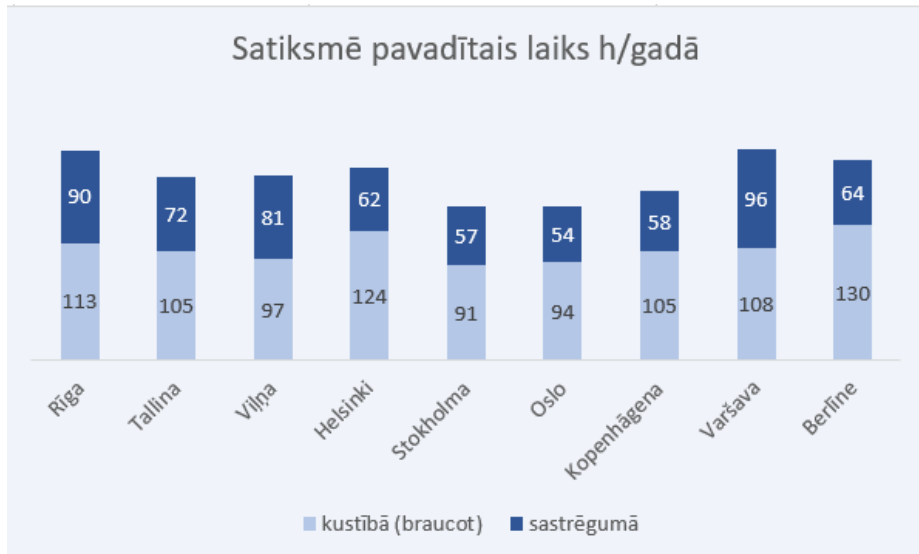
3.1. attēls



Avots: TomTom Satiksmes indekss, 2023

Satiksmē pavadītais laiks tiek aprēķināts, ņemot vērā statistiskos faktorus, kuri atspoguļo optimālo ceļošanas laiku pilsētā, savukārt dinamiski faktori atspoguļo satiksmes plūsmas izmaiņas. Abu šo faktoru kopējā summa veido ceļošanas laiku.

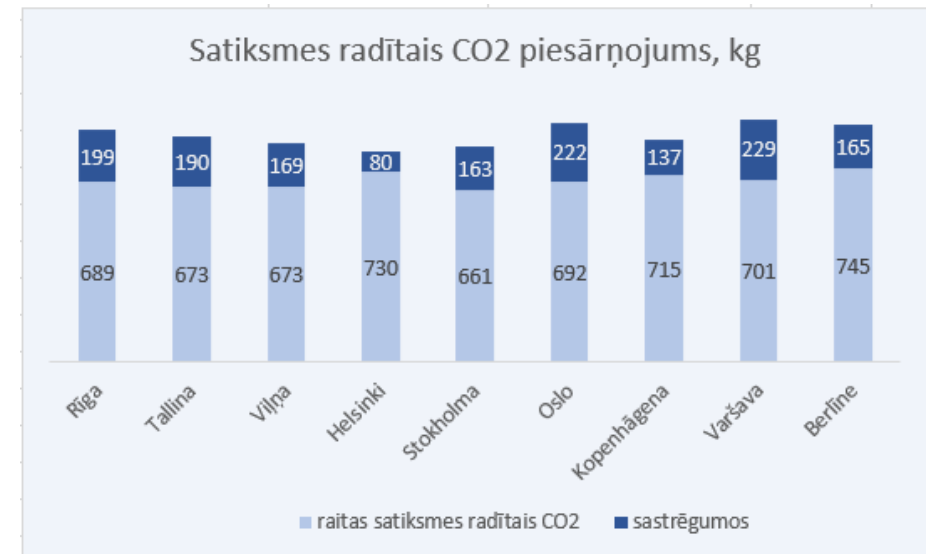




Avots: TomTom Satiksmes indekss, 2023

Apskatot datus par satiksmē pavadīto laiku, redzams, ka visvairāk laika satiksmē pavada Varšavā (930 stundas), Oslo (914 stundas). Rīgā (888 stundas) ir ceturtais ilgākais laiks, savukārt vismazākais ir Stokholmā (824 stundas) un Helsinkos (810 stundas). Atsevišķi analizējot laiku, kas pavadīts palēninātā satiksmē, līdere ir Varšava ar 96 stundām izvirzās, kam seko Rīga ar 90 stundām.

TomTom Satiksmes indeksā ir aprēķināts arī satiksmes radītais CO<sub>2</sub> piesārņojums (3.3. attēls), ņemot vērā vairākus faktorus, piemēram, kopējo satiksmes apjomu, braukšanas ātrumu, braukšanas stilu, satiksmes plūsmas vienmērību (paātrinājumus un palēninājumus) un reģionālā transportlīdzekļu parka sastāvu, ieskaitot dažādu dzinēju un transportlīdzekļu veidu īpatsvaru, (piemēram, benzīna, dīzeļa, hibrīda vai elektriskie transportlīdzekļi, kā arī motocikli, automašīnas, furgoni, autobusi un kravas automašīnas). Atsevišķi aprēķināts sastrēgumu radītais CO<sub>2</sub> daudzums. Lielākais sastrēgumu radītais CO<sub>2</sub>, saskaņā ar TomTom datiem, ir Varšavā (229 kg) un Oslo (222 kg), savukārt būtiski mazāks tas ir Helsinkos – tikai 88 kg. Baltijas valstu galvaspilsētas šajā rādītājā ierindojas blakus: Rīga (199 kg), Tallina (190 kg) un Viļņa, kuri ir vismazākais rādītājs – 169 kg.



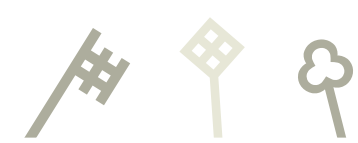
Avots: TomTom Satiksmes indekss, 2023

Kopumā pēc TomTom Satiksmes Indeksa datiem Rīgā satiksme ir lēnāka kā kaimiņvalstu galvaspilsētās, taču vairākos rādītājos labāka kā Varšavā un Berlīnē. Uzmanību raisa 10 km veikšanai nepieciešamā laika būtiskais pieaugums (+40 sekundes), salīdzinot ar pārējām galvaspilsētām. Tāpat arī palēninātā satiksmē (sastrēgumos) vidēji pavadītais laiks gadā ir otrais lielākais (90 minūtes), šajā rādītājā Rīgai seko Viļņa (81 minūte).

#### CAE Viedo pilsētu mobilitātes indekss

CAE Viedo Pilsētu Mobilitātes indekss<sup>4</sup> ir visaptverošs novērtēšanas rīks, ko izstrādājis uzņēmums PwC, lai izvērtētu un salīdzinātu Centrālās un Austrumeiropas (CAE) 25 pilsētu progresu viedo un ilgtspējīgu pilsētas mobilitātes risinājumu pieņemšanā. Indekss aplūko pilsētas tādās svarīgās jomās kā satiksmes pārvaldība, vides ilgtspējība, sabiedriskais transports, aktīvā mobilitāte un viedās mobilitātes iniciatīvas. Mērķis ir nodrošināt pamatu, lai saprastu, kā Centrālās un Austrumeiropas pilsētas attīstās, lai apmierinātu mūsdienu mobilitātes pieprasījumu, uzlabotu dzīves kvalitāti un mazinātu ietekmi uz vidi.

<sup>4</sup> [https://www.pwc.com/c1/en/pdf-nf/CEE\\_Smart\\_Cities\\_Mobility\\_Index.pdf](https://www.pwc.com/c1/en/pdf-nf/CEE_Smart_Cities_Mobility_Index.pdf)



3.4. attēls



Avots: CAE viedo pilsētu mobilitātes indekss, 2024

Datu analīze, kvalitatīvās intervijas ar vietējām pašvaldībām un šajā ziņojumā iekļautie labo prakšu piemēri skaidri norāda, ka Centrālās un Austrumeiropas pilsētās notiek progress mobilitātes padarīšanā gudrākai, efektīvākai un videi draudzīgākai. Tomēr, lai arī pārmaiņas ir uzsāktas, visas pilsētas sastopas ar izaicinājumiem ātri uzlabot savu mobilitātes ekosistēmu, lai radītu reālu ietekmi uz gaisa piesārņojuma samazināšanu un iedzīvotāju dzīves kvalitāti.

Svarīgi atzīmēt, ka CAE Viedo Pilsētu Mobilitātes Indeksa piedāvātais pilsētu salīdzinājums nav vērtējumu tabula no 1 līdz 25. Tas drīzāk sniedz ieskatu par to, kādā mērā dažādi viedās pilsētas domāšanas un prakses aspekti tiek īstenoti reģionā. Šis ir objektīvs līdz šim sasniegtā progressa novērtējums, kas kalpo kā pamats turpmākām diskusijām un rīcībai. Pārskatāmības nolūkos tabulā iekļautas tikai 9 galvaspilsētas no 25 pētījumā analizētajām pilsētām. Pētījumā pilsētas ir sadalītas 3 grupās: Viedās mobilitātes līderi, pilsētas, kas veiksmīgi virzās uz

priekšu savā mobilitātes ceļā, un pilsētas, kas atrodas agrīnā viedās mobilitātes attīstības posmā. Tallina kopā ar Prāgu, Varšavu un Bratislavu ir pirmajā grupā, savukārt Rīga un Viļņa – otrajā.

3.5. attēls

### Viedās mobilitātes progressa līmenis

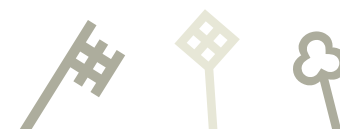
	agrīnā posmā	sasniegts zināms progress	sasniegti ievērojami rezultāti	sasniegts ievērojams progress	izcila prakse
--	--------------	---------------------------	--------------------------------	-------------------------------	---------------

Pilsētas	Satiksmes pārvaldība	Vides ilgtspējība	Sabiedriskais transports	Aktīvā mobilitāte	Viedās mobilitātes iniciatīvas
Prāga	■	■	■	■	■
Tallina	■	■	■	■	■
Varšava	■	■	■	■	■
Bratislava	■	■	■	■	■
Zagreba	■	■	■	■	■
Budapešta	■	■	■	■	■
Ļubjana	■	■	■	■	■
Rīga	■	■	■	■	■
Viļņa	■	■	■	■	■

■ viedās mobilitātes līderi  
 ■ pilsētas, kas veiksmīgi virzās uz priekšu savā viedās mobilitātes ceļā

Avots: CAE viedo pilsētu mobilitātes indekss, 2024

Rīgas sniegums ierindojas vidējā diapazonā starp 25 pilsētām. Satiksmes vadības jomā novērtējums ir vidējs, salīdzinot ar vadošajām pilsētām. Vides ilgtspējas jomā ir panākts nozīmīgs progress, kas norāda uz turpmāko uzlabojumu iespējām. Sabiedriskā transporta novērtējums ir līdzvērtīgs daudzu citu pilsētu līmenim, tomēr zemāks nekā vadošajās pilsētās. Aktīvās mobilitātes jomā Rīga atpaliek, kas liecina par mazāk attīstītu infrastruktūru gājējiem un velobraucējiem. Tomēr Rīga ir saņēmusi salīdzinoši augstu vērtējumu viedās mobilitātes iniciatīvās, pateicoties tādām inovācijām kā, piemēram, projekts "Ilgtspējīgas pilsētvides loģistika".



## Stipro un vājo pušu salīdzinājums Baltijas valstu galvaspilsētās

### Rīga

- *Stiprās puses:* Rīga izceļas ar viedās mobilitātes iniciatīvām, īpaši ar inovatīvo pēdējās jūdzes risinājumu – “Green Dash” elektrisko skūteru programmu. Pilsēta aktīvi iesaistās publiskās un privātās partnerībās, piemēram, ar Inovāciju fondu, tādējādi atbalstot zaļās mobilitātes projektu īstenošanu.

- *Vājās vietas:* Rīga atpaliek elektrotransporta infrastruktūras attīstībā, kur šī joma lielākoties ir atstāta privātā sektora ziņā. Turklāt sabiedriskā transporta nepietiekamas subsīdijas padara to mazāk pieejamu, salīdzinot ar citām pilsētām.

### Tallina

- *Stiprās puses:* Tallina izceļas ar vides ilgtspējību, ievērojot Pasaules Veselības organizācijas (PVO) gaisa kvalitātes standartus un piedāvājot bezmaksas sabiedrisko transportu iedzīvotājiem, palielinot ā pieejamību. Programma “Test in Tallinn” sekmē inovācijas, ļaujot jaunuzņēmumiem pārbaudīt zaļās mobilitātes risinājumus, savukārt datu vadīta pārvaldība palīdz kontrolēt sastrēgumus.

- *Vājās vietas:* Tallinas velosipēdu infrastruktūra vēl ir paplašināšanas stadijā, norādot uz nelielu atpalicību aktīvās mobilitātes tīklu pilnveidē.

### Viļņa

- *Stiprās puses:* Viļņa progresē elektrotransporta infrastruktūras paplašināšanā, iesaistot gan publisko, gan privāto sektoru. Pilsēta arī veicina sabiedriskā transporta un dzelzceļa pakalpojumu integrāciju, uzlabojot kopējo savienojamību. Pilsētai ir ilgtspējīgas pilsētas mobilitātes plāns (SUMP) ar konkrētiem, realizējamiem mērķiem, kas apliecina apņemšanos attīstīties ilgtspējīgā veidā.

- *Vājās vietas:* Viļņai ir izaicinājumi PVO gaisa kvalitātes standartu sasniegšanā un nepieciešamība turpināt attīstīt velosipēdu un gājēju infrastruktūru, lai nodrošinātu konkurētspēju ar citām līdzīgām pilsētām un veicinātu aktīvās mobilitātes pieaugumu..

Kopumā Prāga ir līdere ar augstākajiem novērtējumiem, izceļoties sabiedriskajā transportā, satiksmes pārvaldībā un vides ilgtspējībā. Tai cieši seko Tallina un tādas pilsētas kā Varšava un Bratislava. Lai uzlabotu savu pozīciju starp Centrālās

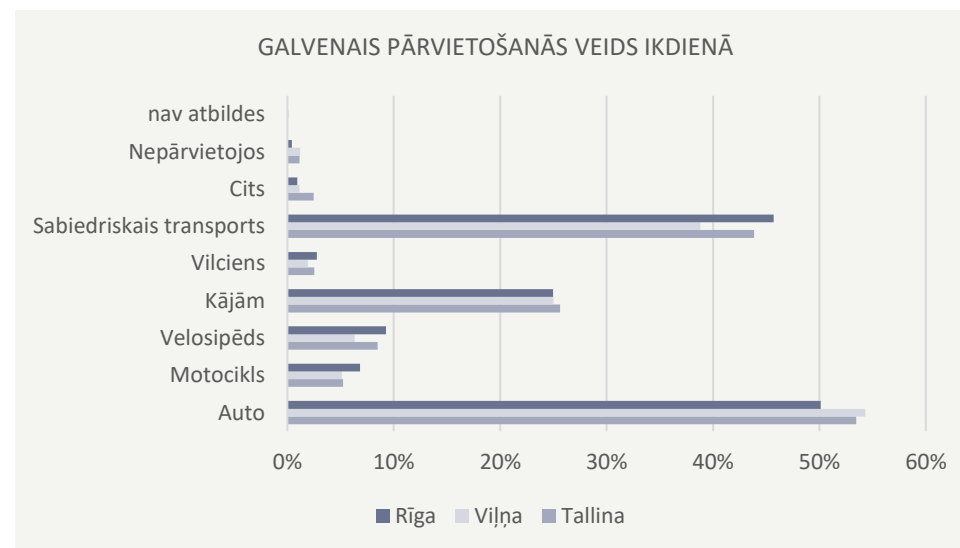
un Austrumeiropas pilsētām, Rīgai būtu jāvērs lielāka uzmanība gājēju un velosipēdistu infrastruktūras attīstībai, kā arī jāveic būtiski ieguldījumi ilgtspējīgos, datu vadītos mobilitātes risinājumos. Papildus tam ir svarīgi stiprināt vides politiku, lai veicinātu ilgtspējīgu pilsētas attīstību un uzlabotu tās konkurētspēju.

## Eiropas Komisijas aptauja

Eiropas Komisijas aptauja par dzīves kvalitāti Eiropas pilsētās tiek veikta ik pēc 4 gadiem, pēdējā aptauja tika veikta 2023. gadā. Aptaujā savu viedokli sniedza 860 rīdzinieki, Tallinā 855 un Viļņā 860 iedzīvotāji, kuriem bija iespēja aptauju aizpildīt gan tiešsaistē, gan atbildot uz jautājumiem telefonsarunā. Kopumā 2023. gada aptaujā tika uzdoti 48 jautājumi, no kuriem 6 bija par mobilitāti.

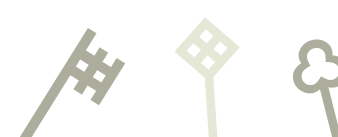
Salīdzinot ikdienas pārvietošanās paradumus Baltijas valstu galvaspilsētās, jāsecina, ka Rīgā ir mazākais auto un lielākais sabiedriskā transporta lietotāju skaits, kas kopumā norāda uz ilgtspējīgu mobilitāti Rīgā.

3.6. attēls



Avots: Pārskats par dzīves kvalitāti Eiropas pilsētās, 2023

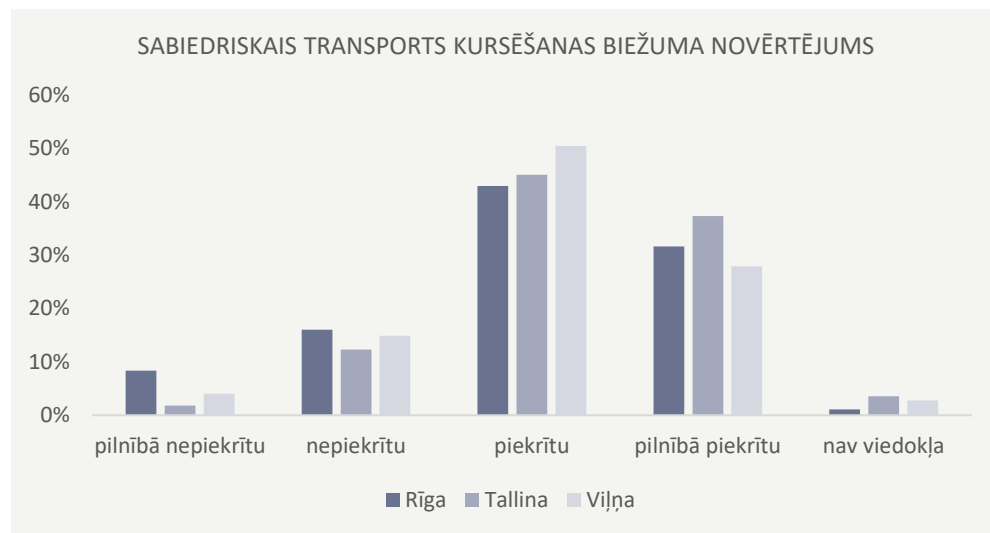
Ikdienas autobraucēju Rīgā ir par 3% mazāk kā Tallinā un par 4% mazāk kā Viļņā. Neskatoties uz bezmaksas sabiedrisko transportu Tallinas iedzīvotājiem, Rīgā kā primāro pārvietošanās veidu to nosauca par 2% vairāk respondentu un par 7% vairāk kā Viļņā. Lai arī Viļņā un Tallinā kopējais esošās veloinfrastruktūras garums



ir lielāks, atbilstoši šai aptaujai, velosipēdu, kā primāro pārvietošanās veidu izvēlas par nepilniem 3% vairāk kā Viļņā un par 0,8% vairāk kā Tallinā.

Lai novērtētu iedzīvotāju viedokli par sabiedrisko transportu, jāaplūko sekojoši jautājumi: Vai uz sabiedrisko transportu var paļauties; Sabiedriskā transporta kursēšanas biežums un tā drošība. Attiecībā uz sabiedriskā transporta kursēšanas biežumu, visapmierinātākie ir Tallinas iedzīvotāji, kur 82,31% iedzīvotāju piekrīt pilnībā vai piekrīt, Viļņā tie ir 78,34% iedzīvotāji, kamēr Rīgā 74,6%.

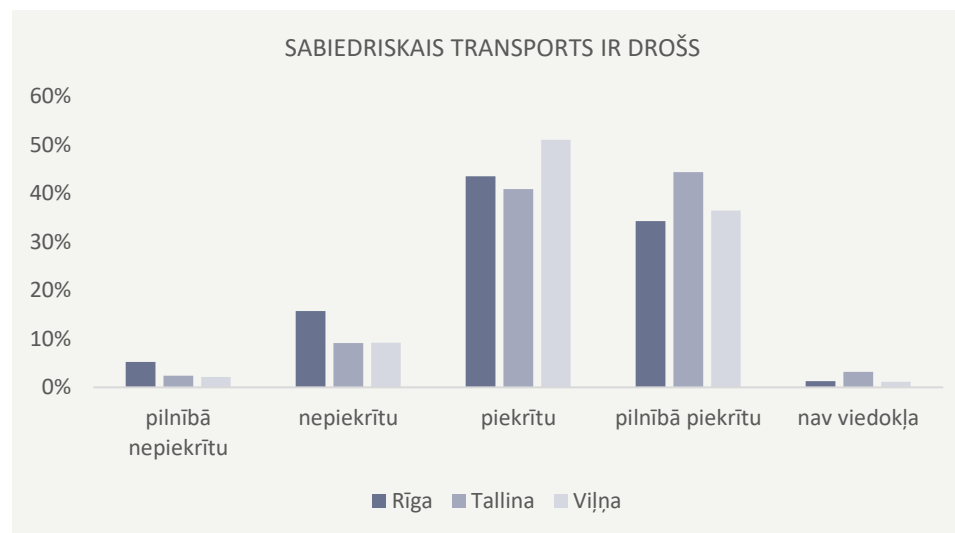
3.7. attēls



Pārskats par dzīves kvalitāti Eiropas pilsētās, 2023

Visdrošāk sabiedriskajā transportā jūtas Viļņas iedzīvotāji, kur šim apgalvojumam pilnībā piekrīt vai piekrīt 87,5%, Tallina nedaudz atpaliek ar 85,3%, savukārt Rīgā sabiedriskajā transportā droši jūtas 77,8% iedzīvotāju.

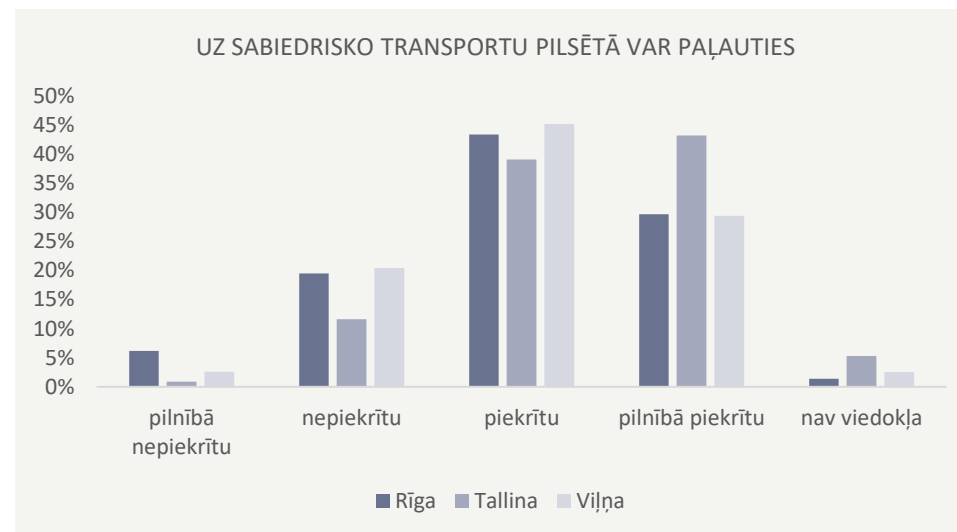
3.8. attēls



Avots: Pārskats par dzīves kvalitāti Eiropas pilsētās, 2023

Jāatzīmē, ka lai arī Rīdzinieki ir viskritiskākie par sabiedrisko transportu un kopumā uz to paļaujas 73%, kamēr Viļņā par nepilniem 1,5% vairāk (74,5%) un Tallinā 82%, Rīgā to kā primāro pārvietošanās veidu izvēlas visvairāk.

3.9. attēls



Avots: Pārskats par dzīves kvalitāti Eiropas pilsētās, 2023





# PRIORITĀTES RĀDĪTĀJI

● Pozitīva attīstības tendence

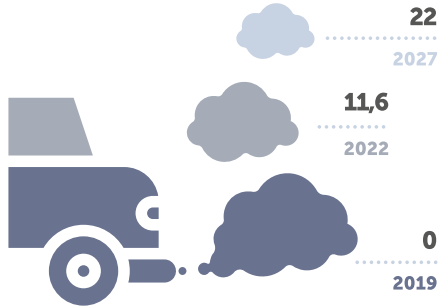
● Negatīva attīstības tendence

● Bez būtiskām izmaiņām

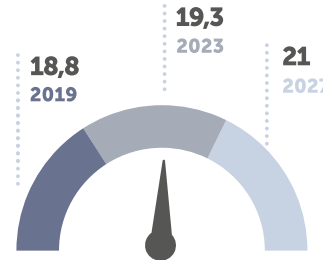
## Pozitīva tendence



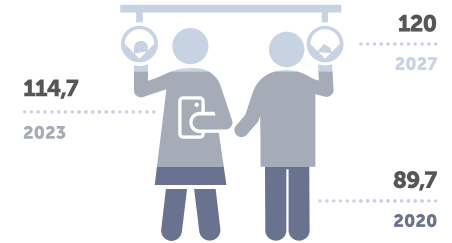
R1-1 Kopējais transporta radītās CO2 emisijas samazinājums, %/periodā



R1-2 Pilsētas sabiedriskā transporta vidējais braukšanas ātrums, km/h



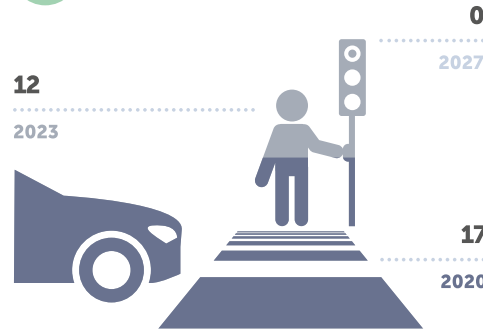
R1-6 Pilsētas sabiedriskā transporta pasažieru skaits gadā, milj.



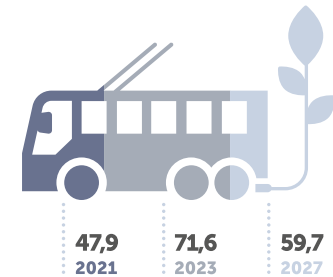
R1-7 Pasažieru skaits pasažieru vilcienā A zonas maršrutos gadā, milj.



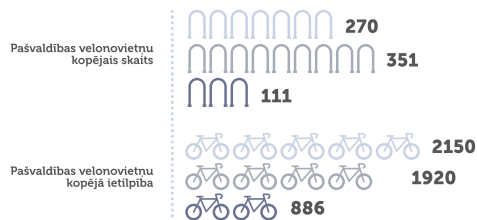
R1-15 CSNg bojāgājušo skaits Rīgā gadā



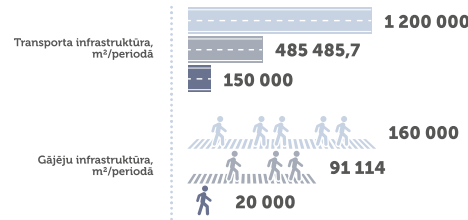
R1-20 Mazemisijas un nulles emisijas transporta līdzekļu īpatsvars pilsētas sabiedriskā transporta ritošajā sastāvā, %



R1-23 Pašvaldības velonovietņu kopējais skaits un ietilpība



R1-24 Satiksmes infrastruktūras izbūve, pārbūve vai atjaunošana, m<sup>2</sup>



R1-25 Ar satiksmes detektoriem aprīkoto luksoforu objektu īpatsvars, %



## Rādītāji, kuros nepieciešama aktīvāka rīcība



Pozitīva attīstības tendence



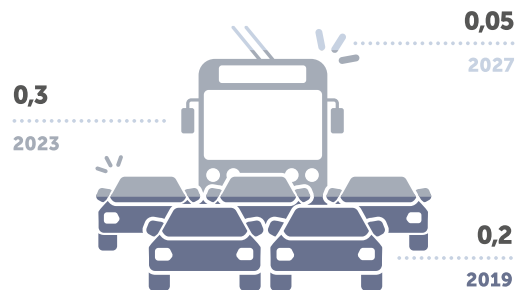
Negatīva attīstības tendence



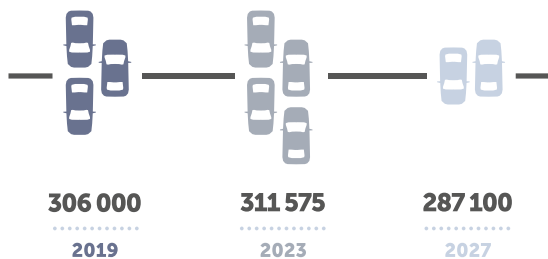
Bez būtiskām izmaiņām



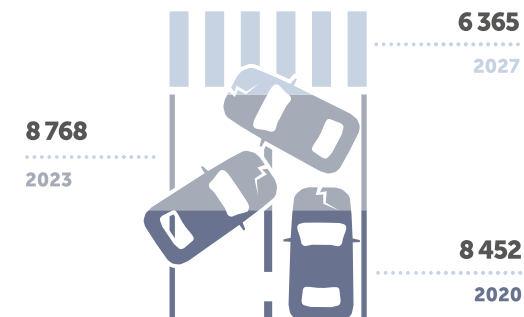
R1-3 Satiksmes sastrēgumu dēļ pilsētas sabiedriskā transporta neizpildīto reisu īpatsvars no plānotajiem reisiem, %



R1-5 Vieglo automašīnu skaits, kas diennaktī šķērso pilsētas robežu



R1-12 CSNg skaits Rīgā gadā



R1-13 CSNgsm skaits, kuros iesaistīti gājēji, Rīgā gadā



R1-14 CSNgsm skaits, kuros iesaistīti velobraucēji, Rīgā gadā



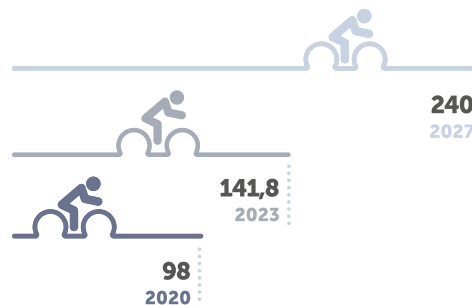
R1-16 Gada laikā pārvadāto pasažieru skaits reģionālās nozīmes maršrutos ar autobusiem, kuru galamērķis ir Rīga, milj.



R1-17 Gada laikā pārvadāto pasažieru skaits reģionālās nozīmes maršrutos ar vilcieniem (B un C zonas maršrutos no vai uz A zonu), milj.



R1-22 Veloinfrastruktūras kopējais garums Rīgā, km



## Prioritātes rādītāju analīze

P1 ieviešanas progresa novērtēšanai AP2027 noteikti 17 prioritātes rādītāji<sup>5</sup> (no R1-1 līdz R1-17) un 11 uzdevumu izpildes rādītāji<sup>6</sup> (no R1-18 līdz R1-28), kopā 28 rādītāji. Novērtējot rādītāju izmaiņas, ņemta vērā ne tikai attīstības tendence (pozitīva, negatīva, bez izmaiņām), bet arī progress virzībā uz mērķa vērtības sasniegšanu 2027. gadā.

Novērtējot 28 rādītāju izmaiņas pret iepriekšējo gadu:

↑ 12 rādītājiem pozitīva tendence

↓ 10 rādītājiem negatīva tendence

→ 6 rādītāji bez izmaiņām

## Pozitīva tendence

Pozitīva tendence ir 12 rādītājiem jeb gandrīz 40% no 28 rādītājiem. Divi rādītāji R1-20 Mazemisijas un nulles emisijas transporta līdzekļu īpatsvars pilsētas sabiedriskā transporta ritošajā sastāvā un R1-23 Pašvaldības velonovietņu kopējais skaits un ietilpība daļā par velonovietņu skaitu ir pārsniegts par 30%. Par 40% ir pieaudzis ar satiksmes detektoriem aprīkoto luksoforu objektu īpatsvars (R1-25). Atzīstami, ka progress vērojams ne tikai transporta infrastruktūras atjaunošanā, izbūvē un pārbūvē, bet arī gājēju infrastruktūra un velo infrastruktūra nav atstāta novārtā. Gan transporta gan gājēju infrastruktūras rādītāja (R1-24) pieaugums 2023. gadā ir nepilni 50% pret 2022. gadu attiecīgi 48,9% un 48,6%. Salīdzinot ar Pozitīva tendence vērojama Kopējā transporta ar radīto CO<sub>2</sub> emisijas samazinājums, %/periodā. 2023. gadā rādītājs (R1-1) ir sasniedzis 50% mērķa vērtības un saglabājis tendenci mērķa vērtība 2027. gadā.

## Rādītāji, kuros nepieciešama aktīvāka rīcība

Aktīvāka rīcība nepieciešama satiksmes drošības uzlabošanā. Lai arī CSNg skaits ar

<sup>5</sup> Prioritātes rādītāji ir rezultātu rādītāji, kas mēra realizētās politikas efektivitāti attīstības programmas īstenošanā.

<sup>6</sup> Uzdevumu izpildes rādītāji ir darbības rādītāji, kas mēra pašvaldības darbības efektivitāti attīstības programmas īstenošanā.

bojāgājušiem ir samazinājies, kopējais CSNg skaits (R1-12) ir palielinājies par 114 salīdzinot ar 2022. gadu. Tāpat par 33 ir palielinājies CSNg skaits, kuros iesaistīti gājēji (R1-13), un par 114 CSNg, kuros iesaistīti velobraucēji (R1-14). Kopumā jāteic, ka veloinfrastruktūras kopējais garums (R1-22) ir palielinājies par 16.2 km, kā arī ieviestas 30km/h zonas RVC AZ teritorijā, taču, iespējams, lielāka uzmanība ir jāpievērš satiksmes infrastruktūras projektu dizainam no satiksmes drošības viedokļa. 2023. gadā par 2,3% ir palielinājies automašīnu skaits, kas diennakts laikā šķērso pilsētas robežu (R1-5), lai sasniegtu sagaidāmo vērtību (287 100) līdz 2027. gadam būtu jāpanāk 7,86% samazinājums. Būtiski turpināt sadarbību Rīgas metropoles reģionā, kā arī rūpīgi izvērtēt satiksmes infrastruktūras objektu projektus uz Rīgas robežas un to ietekmi uz auto skaita palielināšanu pilsētā.

## Rādītāju kopējais progress uz mērķa vērtību

Rādītāju kopējā virzība jeb progress<sup>7</sup> virzībā uz mērķa vērtības sasniegšanu 2027. gadā ir 17,4%, ko kopumā var vērtēt kā nepietiekošu.

## P1 rādītāju kopējais progress virzībā uz mērķa vērtības sasniegšanu 2027.gadā



## RP un IP ietekme uz rādītāju sasniegšanu

Lai veicinātu rādītāju sasniegšanu, būtiska ietekme ir pašvaldības veiktajām rīcībām un ieviestajiem projektiem, īpaši pievēršot uzmanību tiem uzdevumu rādītājiem, kur virzība uz sasniedzamo vērtību ir nepietiekama.

<sup>7</sup> Kopējais rādītāju progresa aprēķins tiek balstīts uz katra rādītāja procentuālo virzību uz mērķa vērtības sasniegšanu 2027. gadā, rādītājam piešķirot vidēji svērtu rādītāju vērtību.



## IEDZĪVOTĀJU APTAUJA

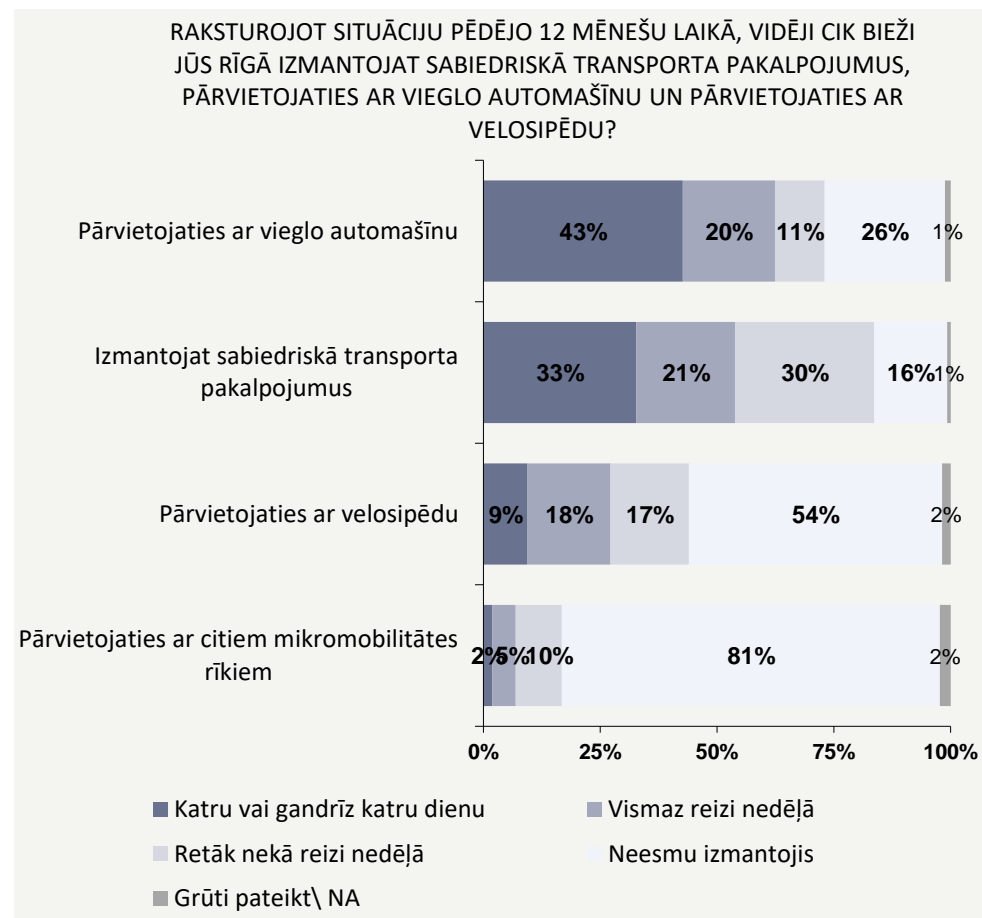
Atbilstoši AP2027 rādītājiem tika noskaidroti iedzīvotāju pārvietošanās paradumi, kā arī to viedoklis par sabiedrisko transportu un iespējām pārvietoties ar velo, kājām un mikromobilitāti. Aptaujātie Rīgas iedzīvotāji kā galveno pārvietošanās veidu izmanto privāto/darba automašīnu (48%), kas ir par 2% vairāk kā 2022. gadā. Diemžēl kritumu par 5% piedzīvo sabiedriskais transports kā galvenais transporta veids (34%). Jāatzīmē, ka satiksmes uzlabošanās kā pozitīvo TOP3 pēdējo 12 mēnešu laikā min 54% aptaujāto, kas ir par 26% vairāk nekā 2022. gadā. Tomēr arī risināmo lietu TOPā satiksmes infrastruktūra ir pirmajā vietā ar 69% atbilžu, un arī šajā jautājumā vērojams atbilžu pieaugums par 6%. Jāsecina, ka lai arī daudzi respondenti ir pamanījuši pozitīvas pārmaiņas, satiksmes infrastruktūras sakārtošanas jautājumā, tie vēlas, lai pilsēta turpina šo darbu.

### Pārvietošanās paradumi

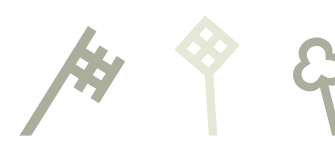
Automašīnu, katru vai gandrīz katru dienu, 2024. gadā izmantoja 43% rīdzinieku, kas ir par 3% mazāk kā 2022.gadā. Pieaudzis automašīnu lietošanas īpatsvars Vismaz reizi nedēļā (par 3%) un Retāk nekā reizi nedēļā (par 2%). Lai arī kopumā retāka auto lietošana ir pozitīva tendence, tādu rīdzinieku skaits, kas vispār nelieto auto ikdienā ir samazinājies par 1%. Auto kā pārvietošanās veids vismaz reizi nedēļā populārākais ir vecuma grupā 34-45 gadi (75%). Sabiedriskais transports joprojām ir viens no populārākajiem pārvietošanās veidiem – aptuveni 33% iedzīvotāju to izmanto katru dienu, un 21% vismaz reizi nedēļā. Šie skaitļi norāda uz sabiedriskā transporta svarīgo lomu ikdienas pārvietošanās nodrošināšanā. Kopējais velo braucēju skaits palielinājies par 5%, taču pieaugums ir atbilžu grupās, “Vismaz reizi nedēļā” un “Retāk kā reizi nedēļā”, kas norāda uz to, ka velo lielākoties ir alternatīva izvēle, nevis pamata izvēle vairumam velo lietotāju. Taču labvēlīgos laikaapstākļos velo izmantošana kļūst populārāka, īpaši starp tiem, kas dod priekšroku aktīvam un videi draudzīgam dzīvesveidam. Aptaujas rezultāti liecina, ka mikromobilitātes līdzekļu, piemēram, elektrisko skrejriteņu un citu līdzīgu transportlīdzekļu izmantošana ir salīdzinoši ierobežota. Tikai aptuveni 2% respondentu norādīja, ka izmanto mikromobilitāti katru vai gandrīz katru dienu, bet 5% to izmanto vismaz reizi nedēļā. Tas norāda uz šo transporta veidu specifisko lietojumu gadījumiem, kas, iespējams, ir saistīti ar

Īsākiem attālumiem vai neplānotu nepieciešamību ātri nokļūt galamērķī.

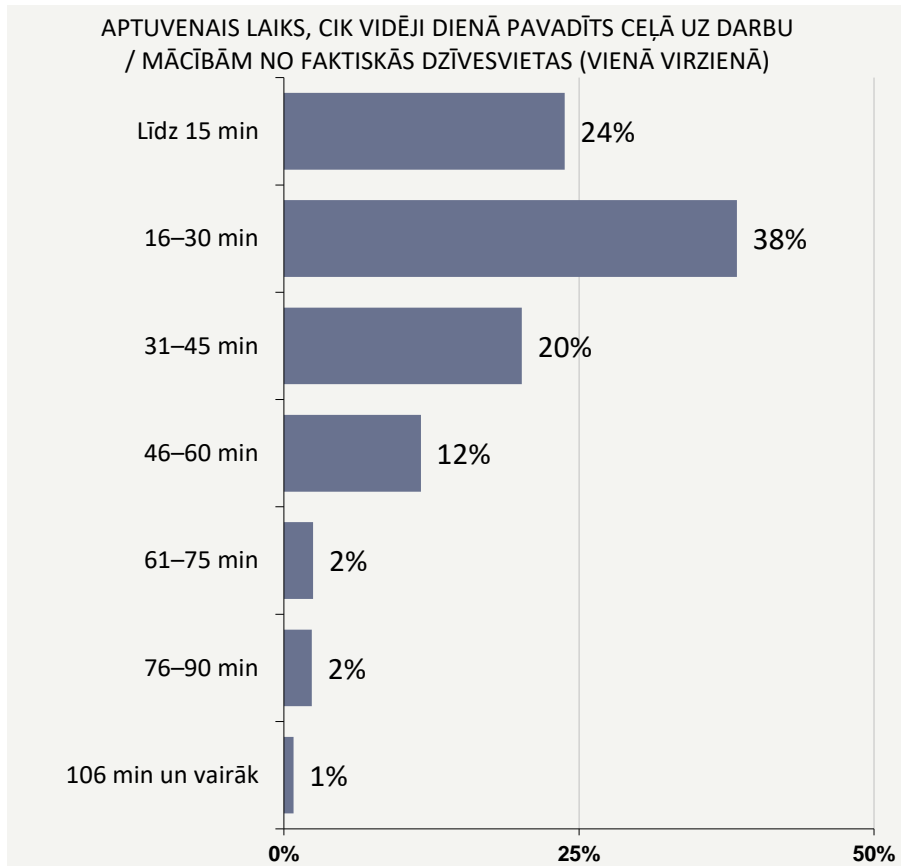
3.10. attēls



Analizējot ceļā pavadīto laiku, jāsecina, ka 24% aptaujāto ikdienā dzīvo atbilstoši 15 minūšu pilsētas konceptam, t.i., pamatpakalpojumus saņem 15 minūšu attālumā no dzīvesvietas. Kopā ar 38% iedzīvotāju, kas ikdienā pārvietojas 16-30 minūtes tas ir 62% no aptaujātajiem. No aptaujas nevar tieši secināt kāds transporta veidu sadalījums ir katrā no laika intervāliem, taču 48% galvenais transports ir auto, bet 34% sabiedriskais transports, tāpēc mērķis būtu panākt, ka samazinās ceļā uz darbu/mācībām pavadītais laiks tieši ar sabiedrisko transportu.



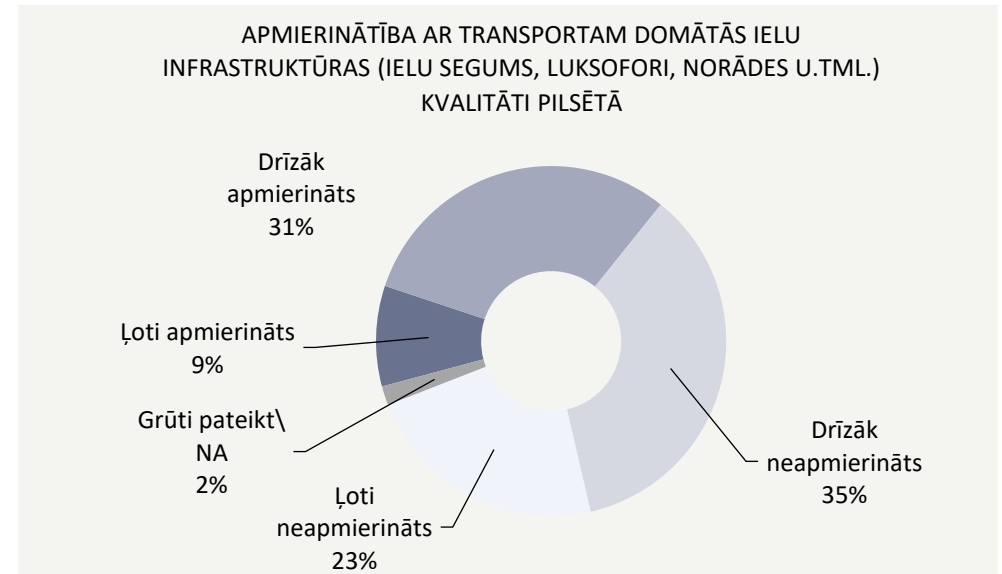
3.11. attēls



### Apmierinātība ar infrastruktūru

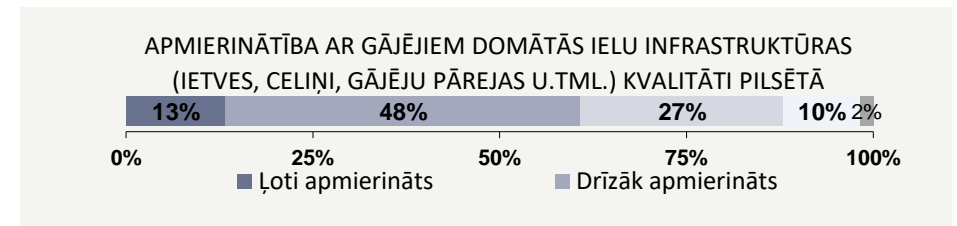
Kopumā neapmierināto ar ielu infrastruktūras kvalitāti pilsētā ir vairāk 58%, savukārt apmierināto ir palicis mazāk par 3% un tagad tie ir 40%.

3.12. attēls

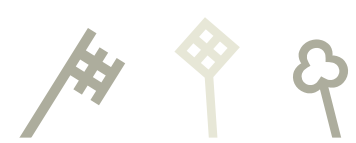


Analizējot atsevišķi apmierinātību ar gājējiem domāto infrastruktūru secināms, ka kopumā pozitīvi atbildējušo skaits ir būtiski lielāks (61%) nekā kritiski vērtējušo (27%). Salīdzinoši ar 2022. gadu par 4% ir samazinājies gan kritiski noskaņoto, gan pozitīvi noskaņoto respondentu skaits.

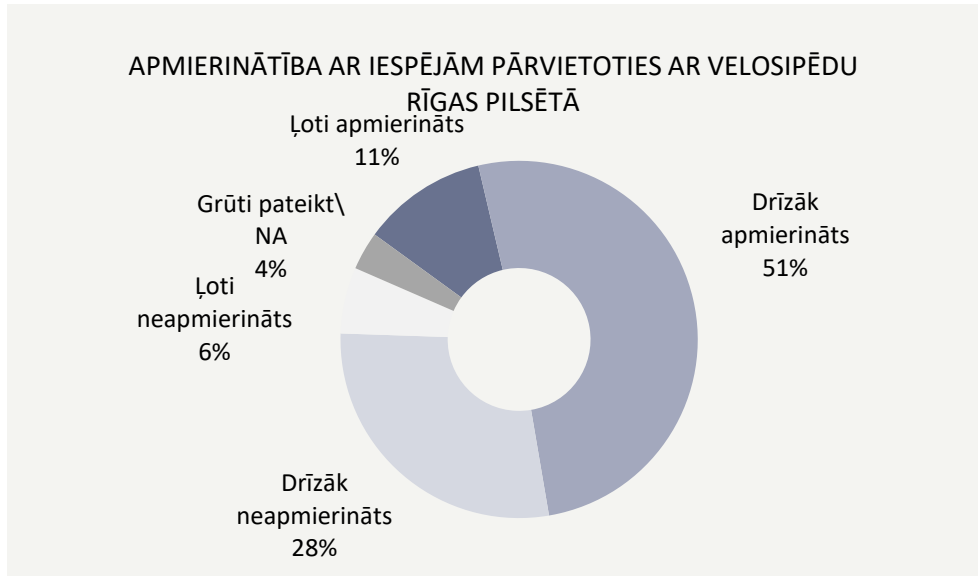
3.13. attēls



Taču attiecībā uz iespējām pārvietoties ar velosipēdu pozitīvi vērtējušo respondentu skaits ir pieaudzis par 7% un sasniedz 62%, kamēr kritiski vērtējušo skaits samazinājies par 5% un ir 34%. Jāatzīmē, ka paradumu maiņa notiek lēnām un to ietekmē gan infrastruktūras esamība, gan kvalitāte.



3.14. attēls

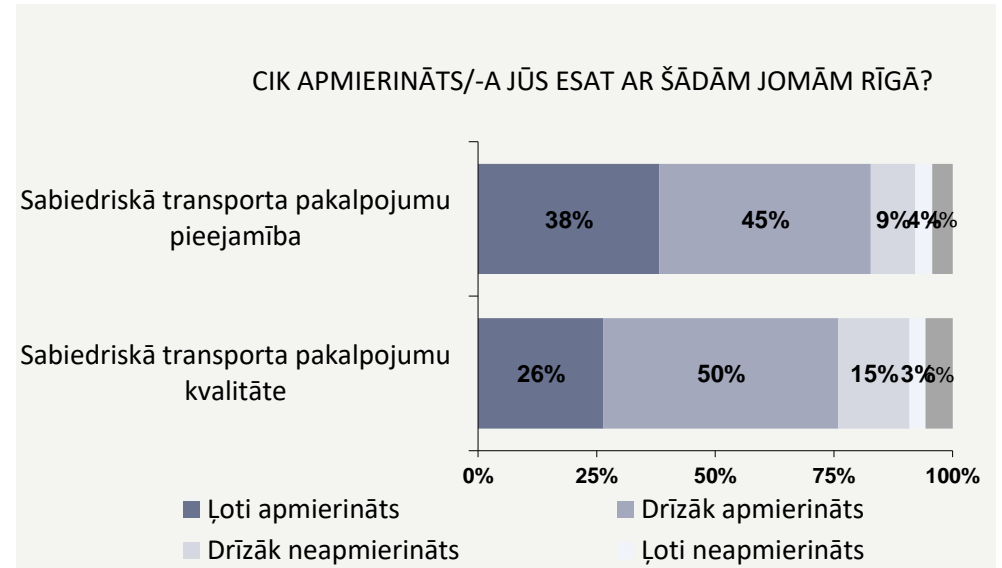


### Sabiedriskais transports

Kopā katru dienu vai vismaz reizi nedēļā sabiedrisko transportu izmanto 54% respondentu un vērojams pieaugums par 3% salīdzinot ar iepriekšējo aptauju.

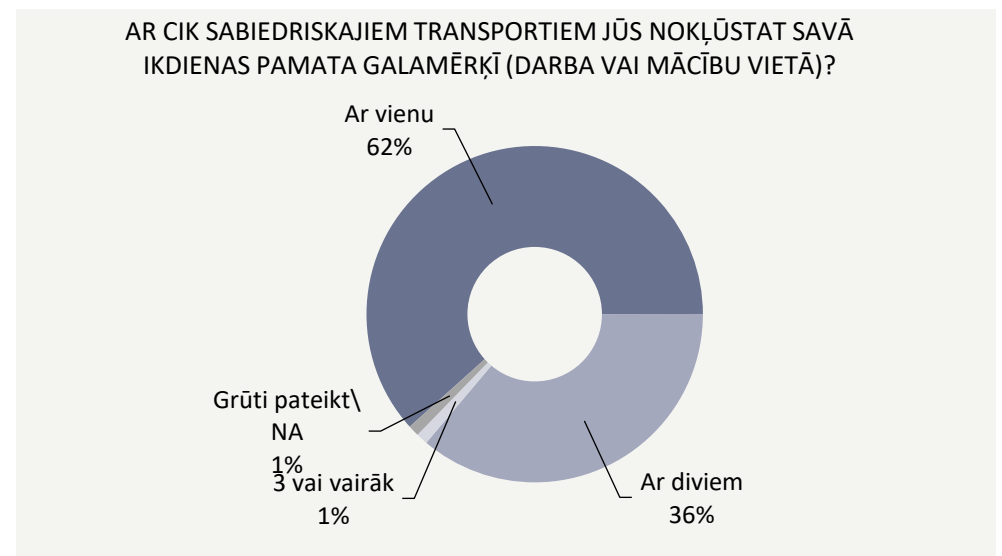
No atbildēm secināms, ka sabiedriskā transporta pieejamību respondenti vērtē pozitīvāk – ļoti vai drīzāk apmierināti ir 83% iedzīvotāju. Pozitīvu tendenci uzrāda gan par 6% pieaugušais pozitīvai vērtējums, gan par 4% samazinājies kritiski vērtējošo skaits. Sabiedriskais transports, kā populārākais vismaz reizi nedēļā ir vecuma grupā 15-24 gadi (73%). Ne tik apmierināt tie ir ar sabiedriskā transporta pakalpojumu kvalitāti 76%. Vispozitīvāk sabiedriski transporta kvalitāti vērtē vecuma grupā 65-75 gadi (82%) vecuma grupā 35-44 gadi (80%). Kritiskākā ir vecuma grupa 25-34 gadi (26%) un jaunieši 15-24 gadi (21%). Arī izmaiņas ir mazākas par 2% pieaudzis pozitīvi vērtējošo skaits, taču arī kritiski vērtējošo skaits ir pieaudzis par 1%.

3.15. attēls

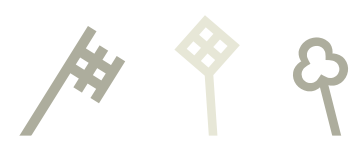


Mūsdienīgu sabiedriskā transporta sistēmu raksturo laba savienojamība un ērta pārsēšanās. Aptaujā tik vaicāts par sabiedriskā transporta lietošanas paradumiem.

3.16. attēls



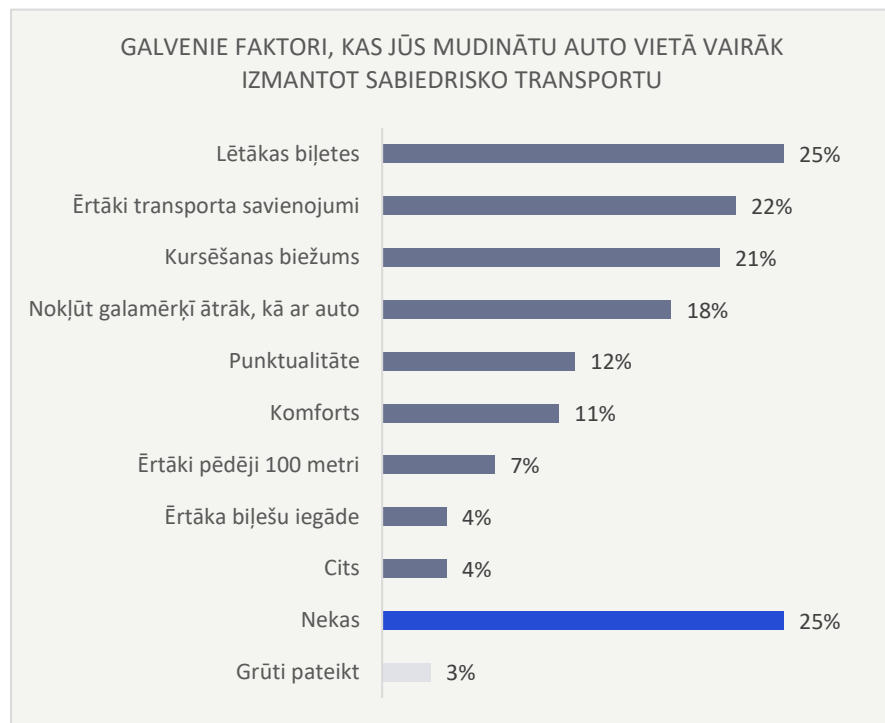
Būtiski lielākā (62%) respondentu daļa atbildēja, ka ikdienā savā galamērķī nokļūst



ar vienu sabiedrisko transportu un tikai 36%, lai nokļūtu galamērķī izmanto vienu pārsēšanos.

Fakts, ka 98% sabiedriskā transporta lietotājiem savos galamērķos nokļūst maksimums ar vienu pārsēšanos, visticamāk veido pozitīvo vērtējumu par sabiedriskā transporta pieejamību.

3.17. attēls

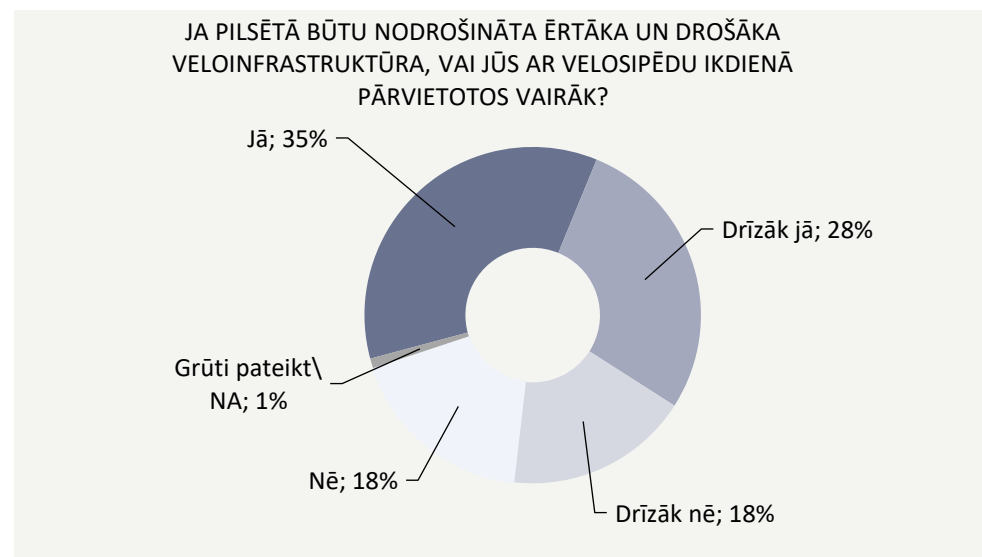


Aptaujas rezultāti liecina, ka 25% cilvēku lielākā motivācija izmantot sabiedrisko transportu būtu lētākas biļetes, 22% vēlētos labākus savienojumus, un 21% – biežāku transporta kustību. Tāpat 18% norādījuši, ka svarīga būtu iespēja ātrāk nokļūt galamērķī, ja tas būtu salīdzināms ar auto. Būtisks ir arī transporta komforts un uzticamība, ko uzsvēruši attiecīgi 11% un 12%. Vienlaikus 25% respondentu norāda, ka viņus nekas nevarētu pamudināt atteikties no privātā auto, kas liecina par spēcīgu pieradumu pie tā.

## Veloinfrastruktūra

Vismaz reizi nedēļā 27% respondentu pilsētā pārvietojas ar velo un tas ir par 2% vairāk kā 2022. gadā. Savukārt par 5% samazinājies respondentu skaits, kas pilsētā velo nav izmantojuši no 59% 2022. gadā līdz 54%. Tomēr, ja jāizvēlas galvenais transporta veids darba dienās, tad tikai 6% izvēlas velo. Kopējais veloinfrastruktūras garums pieaudzis par 16,2 kilometriem. Taču veloinfrastruktūras lietošanu būtiski ietekmē gan veloceļu tīkla savienojamība, gan kvalitāte. Lai veicinātu velo izmantošanu ikdienā aptaujā tika uzdoti jautājumi vai veloinfrastruktūras kvalitātes uzlabošana veicinātu arī biežāku velo izmantošanu, kā arī motivētu to sākt izmantot.

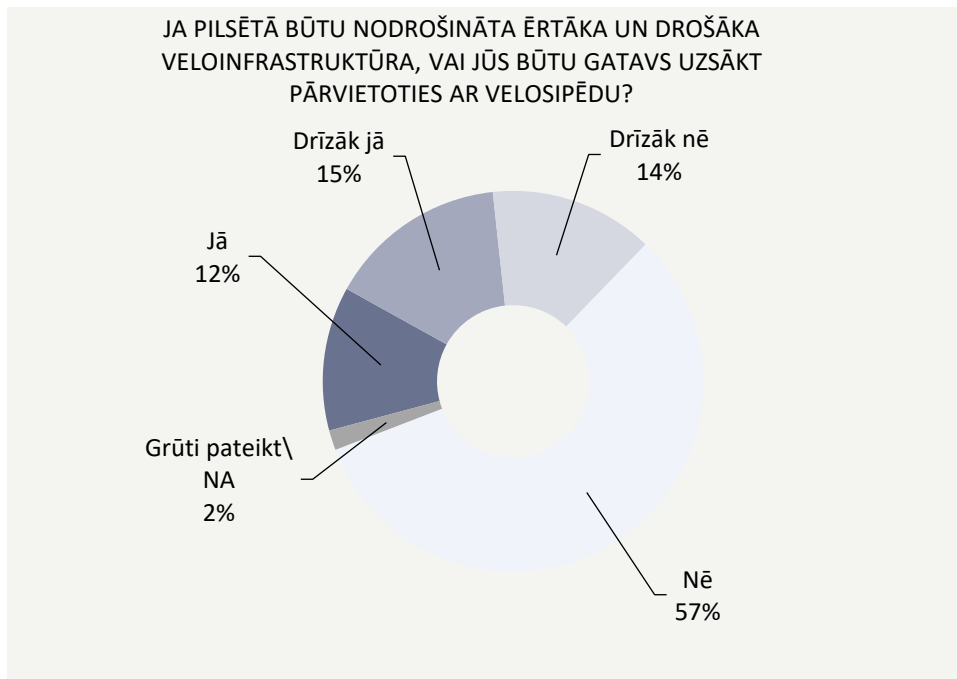
3.18. attēls



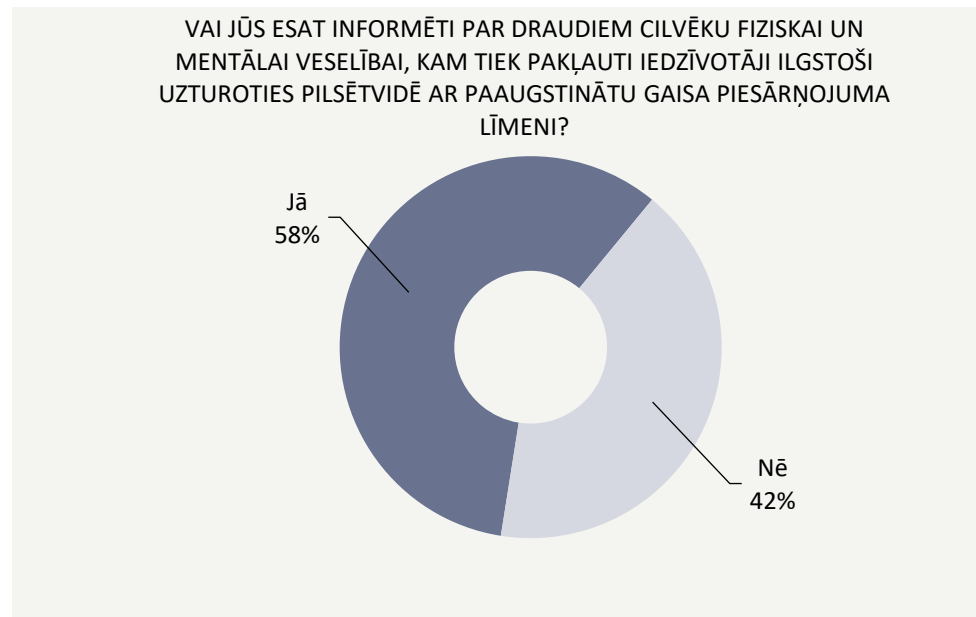
Aptaujas rezultāti rāda, ka 63% visdrīzāk velo ikdienā izmantotu vairāk un tikai 18% respondentu tas nemudinātu velo izmantot vairāk. Savukārt no tiem, kas šobrīd velo neizmanto, tikai aptuveni trešo daļu (27%) ērtāka un drošāka veloinfrastruktūra mudinātu to uzsākt. Veloinfrastruktūras attīstība īpaši nozīmīga bērnu un jauniešu vecuma grupām.



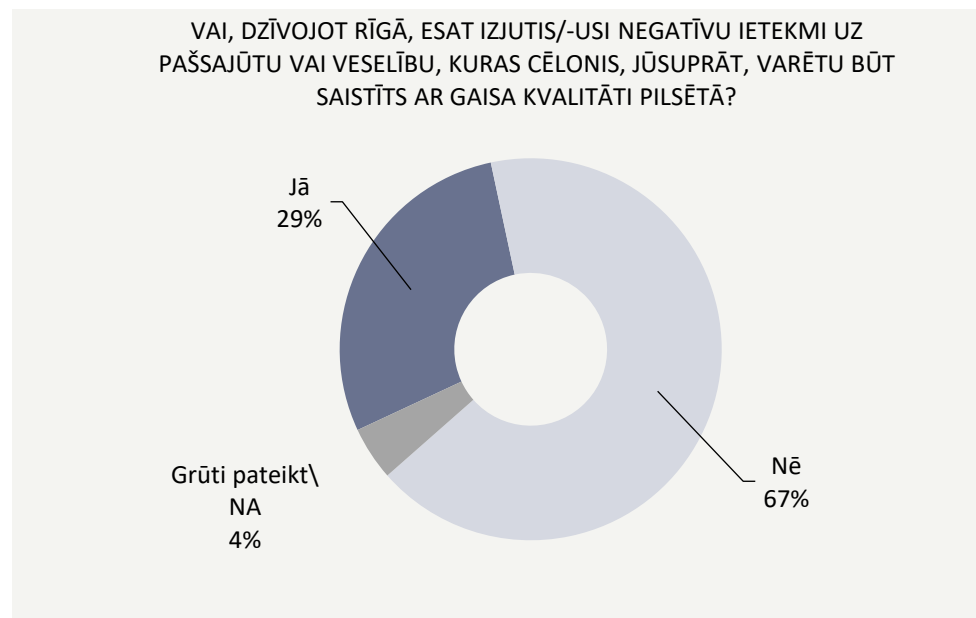
3.19. attēls



3.20. attēls



3.21. attēls



## Gaisa kvalitāte

Transporta radītie putekļi un kaitīgo gāzu emisijas ir galvenais piesārņojuma avots pilsētā. Aptaujā tika apzinātas iedzīvotāju zināšanas un viedoklis par gaisa kvalitātes ietekmi uz tiem.

Negatīvu ietekmi uz pašsajūtu vai veselību, kuras cēlonis varētu būt saistīts ar gaisa kvalitāti pilsētā, ir izjutuši 29% aptaujāto Rīgas iedzīvotāju.

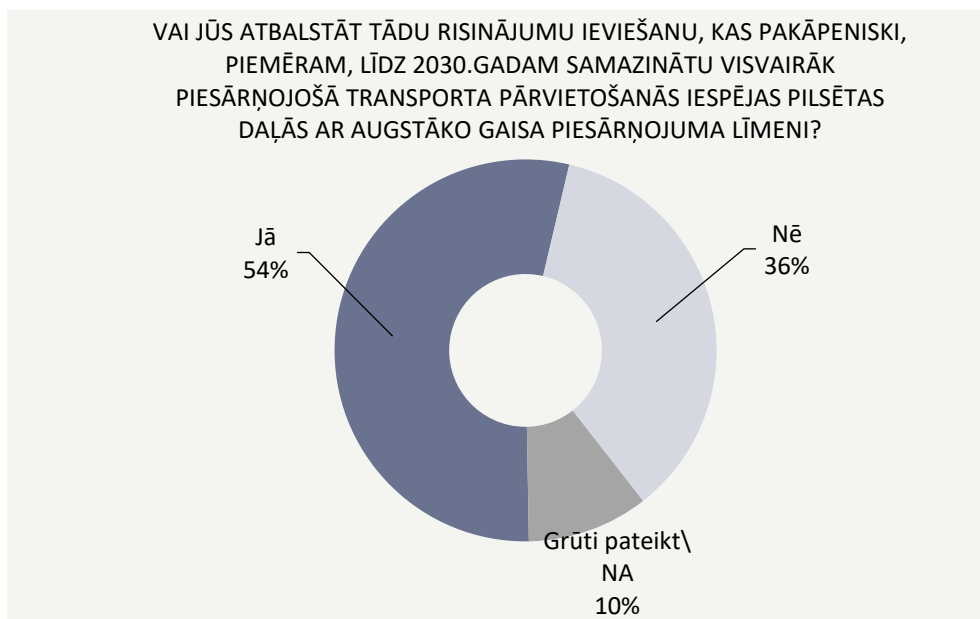




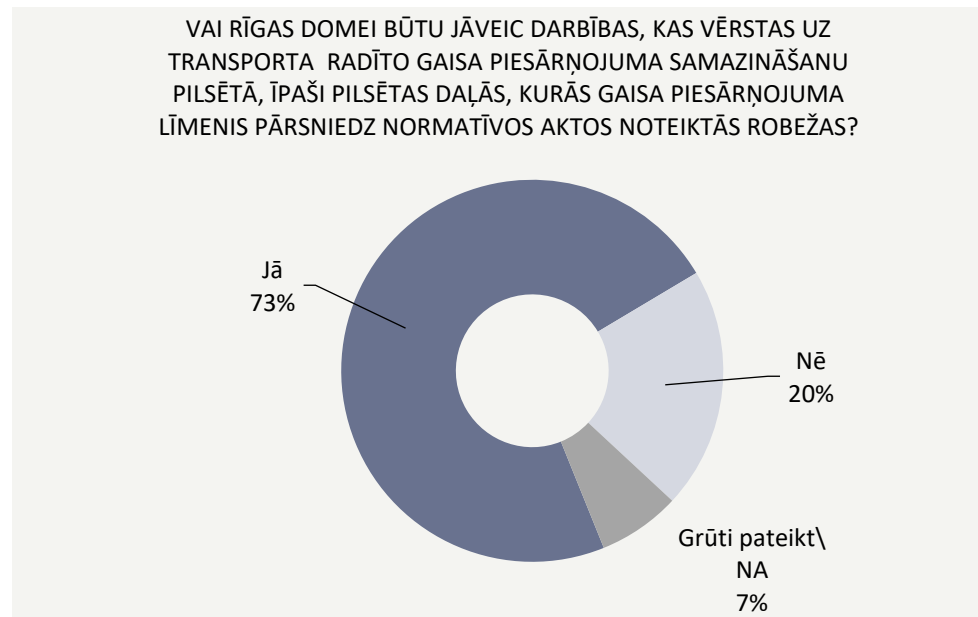
Dominējošās daļas (73%) rīdzinieku skatījumā Rīgas domei būtu jāveic darbības, kas vērstas uz transporta radīto gaisa piesārņojuma samazināšanu pilsētā un īpaši pilsētas daļās, kurās gaisa piesārņojuma līmenis pārsniedz normatīvos aktos noteiktās robežas.

Lielākā daļa (54%) pētījuma dalībnieku atbalstītu tādu risinājumu ieviešanu, kas pakāpeniski, piemēram, līdz 2030. gadam samazinātu visvairāk piesārņojošā motorizēta, ar iekšdedzes dzinēju darbināma, transporta pārvietošanās iespējas pilsētas daļās ar augstāko gaisa piesārņojuma līmeni.

3.22. attēls



3.23. attēls



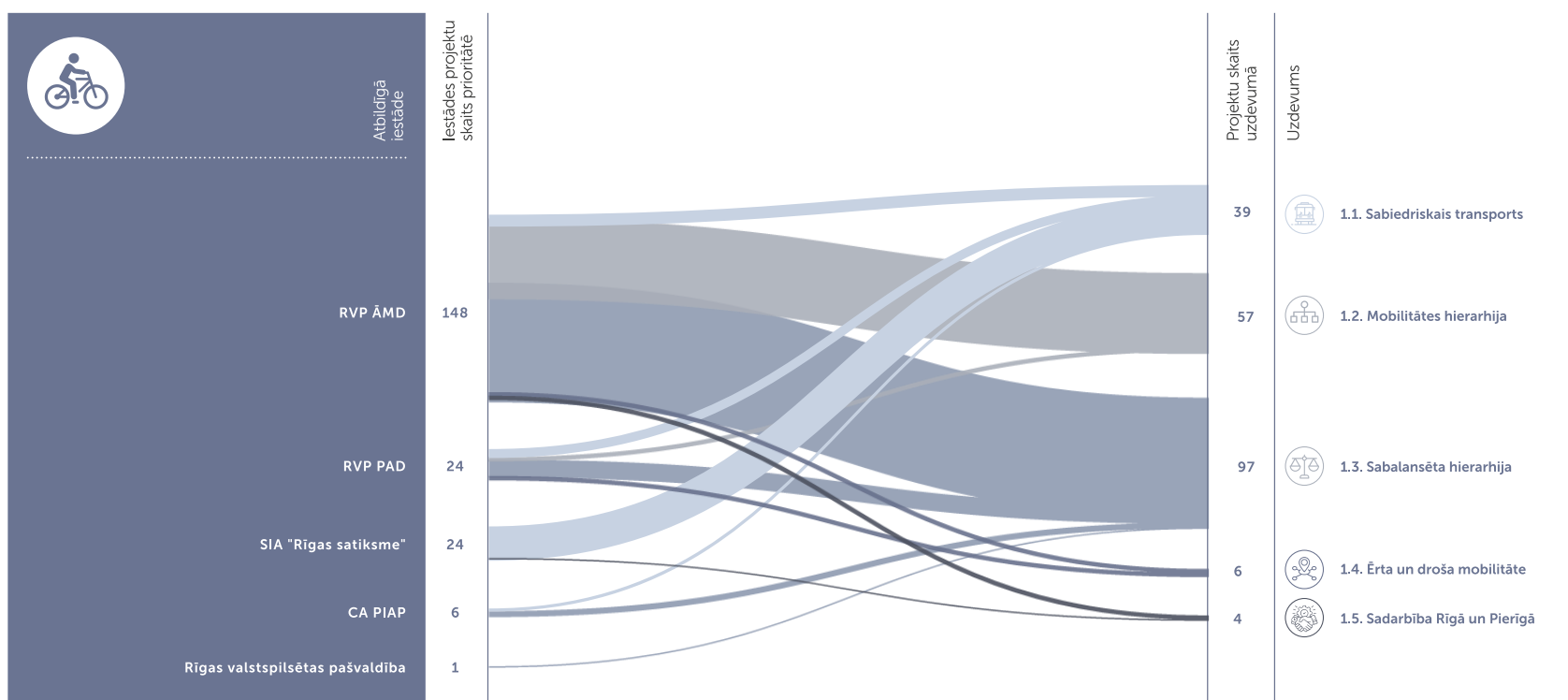
## RĪCĪBAS UN INVESTĪCIJU PLĀNA ANALĪZE

RVP struktūrvienības un iestādes, kas veic vai plāno veikt darbības un projektus Rīcības plāna un Investīciju plāna P1 uzdevumu ietvaros ir RVP ĀMD, RVP PAD, SIA "Rīgas satiksme", CA PIAP un RVP kopumā.

RVP ĀMD vadošā iestāde transporta infrastruktūras un satiksmes nozarē, kuras galvenās funkcijas ir transporta infrastruktūras uzturēšana, projektēšana un būvniecība, satiksmes organizācijas un drošības nodrošināšana, pasažieru pārvadājumu koordinēšana, kā arī autopārvadājumu kontrole. RVP PAD ir vadošā plānošanas iestāde ar tādām funkcijām, kā stratēģisko vadību, ilgtspējīgas

attīstības plānošanu, publisko investīciju koordinēšanu, teritorijas plānojumu izstrādi un sabiedrības iesaisti pilsētas attīstības procesos, kā arī tās sastāvā ir Mobilitātes plānošanas pārvalde. RVP SIA „Rīgas satiksme” sniedz sabiedriskā transporta pakalpojumus, pārvalda pašvaldības maksas autostāvvietas, kā arī piedalās transporta infrastruktūras uzturēšanā un attīstīšanā. RVP PIAP ir atbildīga par Rīgas pilsētas infrastruktūras attīstības plānošanu, uzturēšanu un uzlabošanu, nodrošinot efektīvu un ilgtspējīgu pilsētas infrastruktūras pārvaldību.

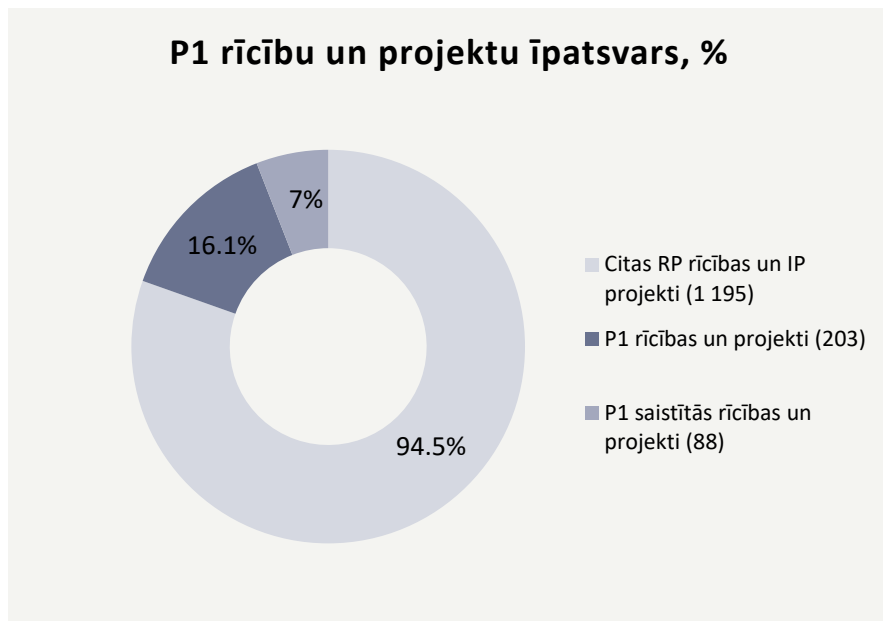
### ATBILDĪGO RVP IESTĀŽU UN STRUKTŪRVIENĪBU PROJEKTU APKOPOJUMS PRIORITĀTES UZDEVUMU ĪSTENOŠANĀ



## RP un IP rīcības un projekti

Vērtējot AP2027 iekļautās RP un IP plānotās rīcības un projektus 9 prioritātēs, P1 ietver 203 (16,1%) no visām 1 264 īstenojamajām rīcībām, projektiem RP un IP. Papildus – 88 (7%) rīcību un projektu ir integrēti citās prioritātēs, kas papildina mērķu sasniegšanu mājokļa jomā.

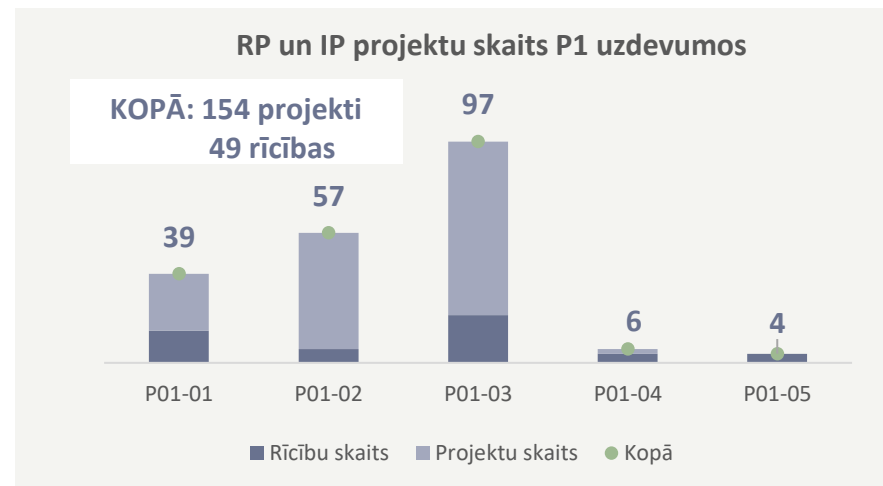
3.24. attēls



## Rīcību un projektu skaits uzdevumos

No kopējā (203) P5 rīcību un projektu skaita – 49 ir iekļautas RP un 154 IP. Analizējot projektu skaitu uzdevumos, vairākums – 97 rīcības, projektus plānots realizēt uzdevuma 1.3. Mobilitāti attīstīt sabalansēti ietvaros, veicot ielu rekonstrukcijas un uzlabojot Satiksmes vadības centra darbību.

3.25. attēls

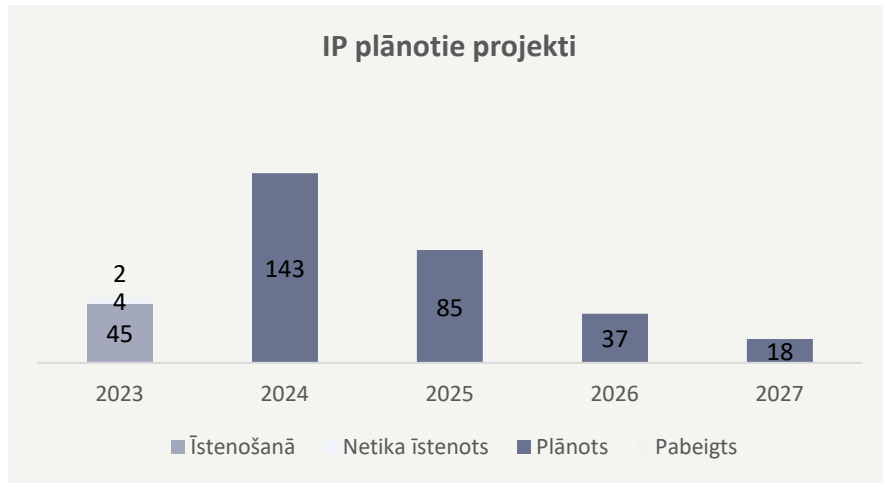


## IP projektu plānošana un īstenošana

Lai sasniegtu izvirzītos P1 mērķus, IP ir iekļauts 154 projekts, no kuriem 2023. gadā ieviešanā bija 45 projekti, t.sk. pabeigti divi projekti – Brasas tilta atjaunošana un pārbūve, kā arī Gājēju un velosipēdistu tilts pāri Kīleveina grāvim. Savukārt 4 projekti netika īstenoti. Resursu trūkuma dēļ 2 projektiem (Skaistkalnes ielas, Mālu ielas un Kartupeļu ielas gājēju un velo infrastruktūras būvniecības dokumentācijas izstrāde un autoruzraudzība, Izpētes projekts velo infrastruktūrai maršrutā Centrs–Salaspils) uzsākšana atlikta uz vēlāku laiku. Savukārt IP projektiem - Satiksmes vadības centra attīstība un Gājēju ietvju izbūve Ostas prospektā, Kultūras un atpūtas parkā “Mežaparks” plānots veikt papildus priekšizpēti. Jāatzīmē, ka lielāko daļu (143) projektu plānots uzsākt 2024. gadā.



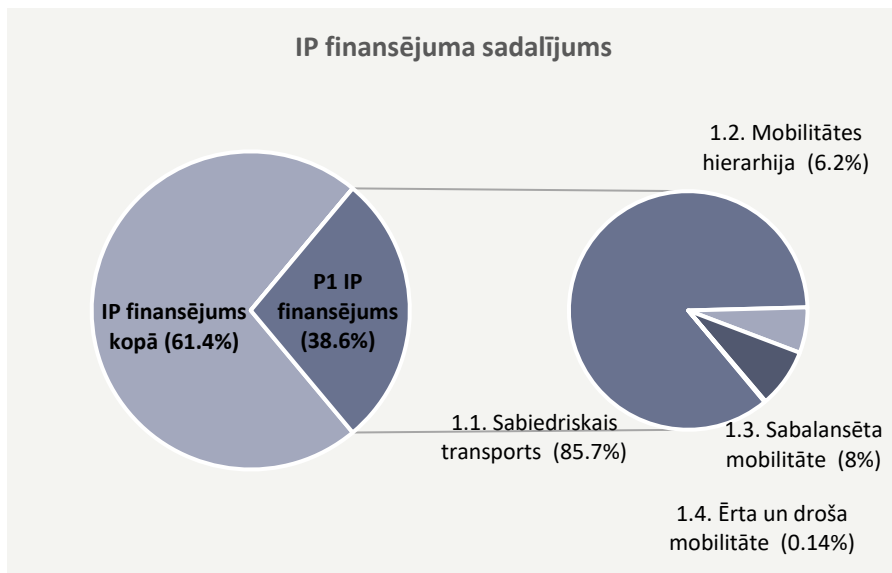
3.26. attēls



### IP projektu finansējums

Līdzīga tendence iezīmējas arī IP projektu finansējuma sadalē – P1 plānoto projektu finansējums aptver 38,6% no IP, kas ir 810 milj. EUR.

3.27. attēls

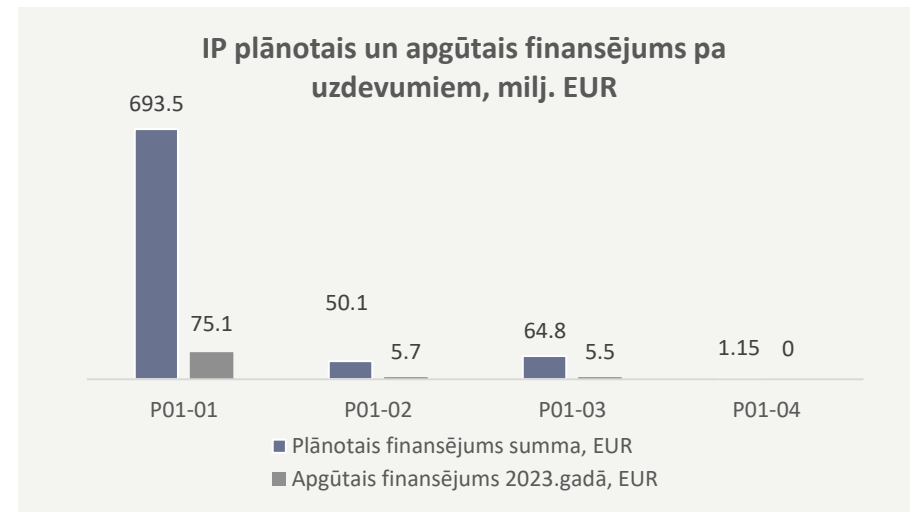


Novērtējot investīciju plānoto ieguldījumu uzdevumos, lielākais finansējuma

apjoms, plānots uzdevumā *U1.1. Padarīt sabiedrisko transportu par Rīgas mobilitātes mugurkaulu*, paredzot finansējumu 693,5 milj. EUR apmērā. Uzdevuma ietvaros plānotas būtiskas investīcijas ritošā sastāva atjaunošanā – Zemās grīdas tramvaji (91,2 milj. EUR), videi draudzīgi autobusi (31,5 milj. EUR), trolejbusi (70 milj. EUR). Savukārt mazākais finansējuma apjoms (750 tūkst. EUR) un tikai viens IP projekts plānots uzdevumā *5.4. Veidot ērtu un drošu mobilitāti daudzveidīgas publiskās ārtelpas attīstībai*. Projektu “Labiekārtojuma elementu izbūve Aleksandra Čaka ielā un Marijas ielā – 2. etaps” plānots uzsākt 2025. gadā.

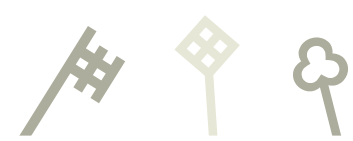
Jāpiezīmē, ka U1.1 plānotām investīcijām pastāv risks netikt īstenotām, jo šai plānošanas periodā ERAF līdzekļi netika piešķirti, savukārt Rīgas domes esošā dotācija sedz tikai pārvadājumu atlaides. Tā kā videi draudzīga sabiedriskā transporta ritošā sastāva iepirkšana ir laikietilpīgs process, Rīgas domei drīzumā jāpieņem lēmumi situācijas atrisināšanai, citādi var tikt apdraudēti arī ZEZ ieviešanas mērķi, jo nebūs sabiedriskā uz ko pārsēdināt autobraucējus.

3.28. attēls



### IP projekti apkaimēs

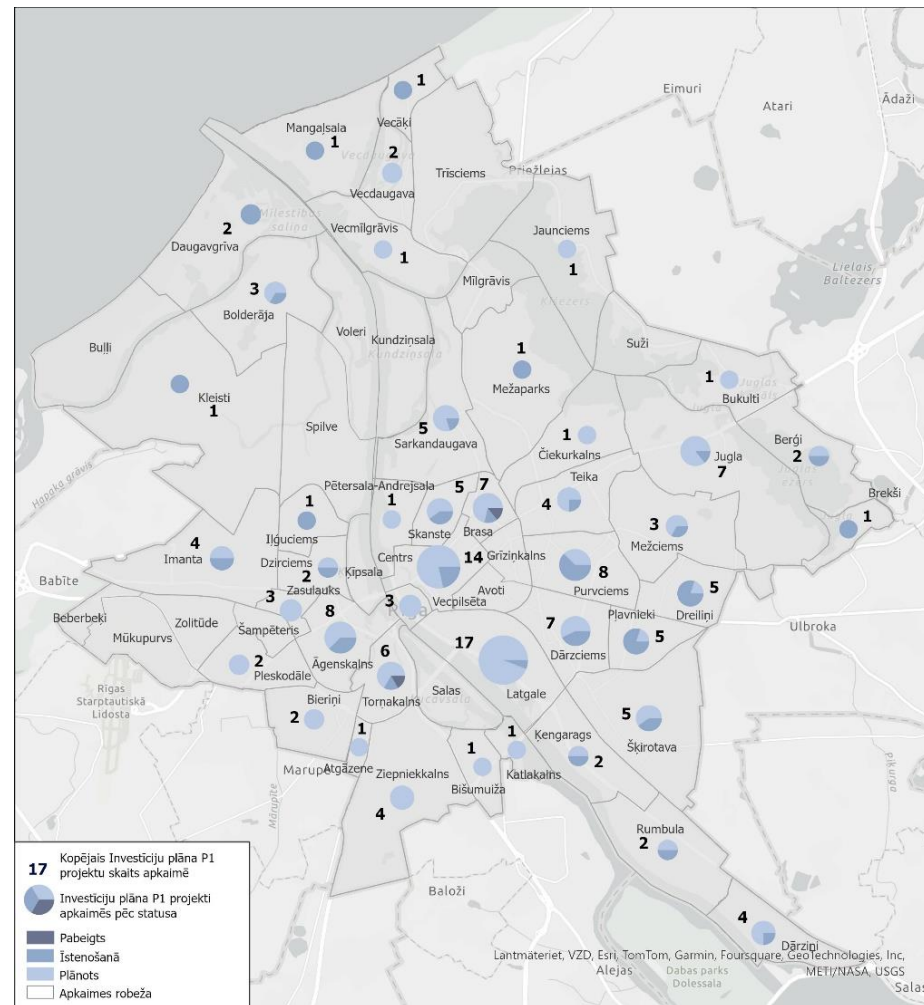
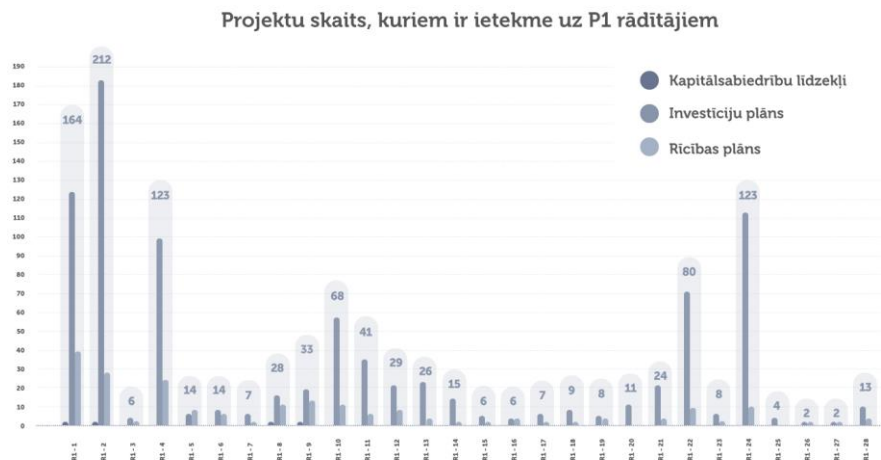
Kopumā P1 projekti tiek realizēti gandrīz visā pilsētas teritorijā, tomēr 9 apkaimēs Nav neviena IP projekta. Tās ir: Beberbeķi, Mūkupurvs, Zolitūde, Spilve, Voleri, Bolderāja – Daugavas kreisajā krastā un Trīsciems, Kundziņsala un Suži Daugavas labajā krastā. Jāatzīmē, ka tikai Mangaļsala ir Daugavas labajā krastā. Lielākais



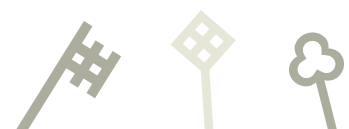
projektu skaits ir Latgales (17) un Centra (14) apkaimēs. Pilsētas centrā būtiski uzlabot mobilitātes veidu dažādību, savienojamību ar apkaimēm, gan sabiedriskajam transportam, gan velobraucējiem. Tā kā ir būtiski integrēt *Rail Baltica* projektu pilsētvīdē, tad daudz projekti ir saistīti ar to, īpaši pilsētas centrālajā daļā, kur *Rail Baltica* risinājumi ir skaidri.

### Investīciju plāna projekti P1

3.29. attēls



3.30. attēls



## EKSPERTA VĒRTĒJUMS

Lai novērtētu P1 uzdevumu virzību 2023. gadā, tika pieaicināts ārējais eksperts SIA "Ardenis" valdes loceklis, transporta eksperts Gatis Kristaps, kas iepazīstoties ar pieejamo informāciju par prioritāti sniedza savu vērtējumu. Eksperta uzdevums bija izvērtēt prioritātes uzdevumu izpildi pārskata gadā un sniegt ieteikumus konkrētām darbībām, lai uzlabotu pilsētas progresu šo uzdevumu izpildē. Par katru uzdevumu eksperts arī sniedza novērtējumu, izmantojot punktu skalu no 1 līdz 10. Kopumā, novērtējot prioritātes P1 virzību uz mērķu sasniegšanu, eksperts to atzina par salīdzinoši sekmīgu. Secinot, ka uzdevumu progressa vidējais novērtējums 6,4 punkti. Kā zemāk novērtētie ir jāmin 1.4. uzdevuma rīcību vidējais novērtējums ir pieci punkti un 1.5. uzdevuma vidējais novērtējums seši punkti. Tomēr šo uzdevumu rīcību salīdzinoši nelielais skaits būtiski neietekmē visu uzdevumu kopējo novērtējumu.

### Eksperta vērtējums par uzdevuma progresu pārskata gadā



+ Pozitīvs vērtējums

- Negatīvs vērtējums

→ Ieteikumi

### 1.1. Padarīt sabiedrisko transportu par Rīgas mobilitātes mugurkaulu

+ Pabeigta luksoforu objektu pielāgošana sabiedriskā transporta prioritātes nodrošināšanai.

- Nepietiekams finansējums pārtrauca sabiedriskā transporta tīkla reformas attīstības plāna izstrādi.

+ Investīciju plāna izpildes tabulā iekļauto projektu faktiskā izpilde 2023. gadā atbilst attiecīgo rīcību plānotajam īstenošanas grafikam, lai īstenotu rīcības plānotajā gala termiņā centra izveidē.

→ Ieteicams precizēt rīcības "Dzelzeļa staciju attīstība un integrācija pilsētas pārvadājumos, t. sk. "Rail Baltica" reģionālo staciju integrācija" īstenošanas termiņu un tās realizācijas iespējas AP2027 ietvaros, konsultējoties ar Satiksmes ministriju par *Rail Baltica* projekta īstenošanas plāniem laika posmā līdz 2030. gadam.

→ Rīcībai "Uzturēt autostāvvietu pakalpojumu atbilstoši Rīgas domes deleģējumam" pēc 2023. gada ieteicams norādīt šīs rīcības plānošanas periodu atbilstoši RVP un SIA "Rīgas satiksme" pēdējam deleģējuma līgumam.

→ Rīcības "Rīgas valstspilsētas pašvaldības sabiedriskā transporta tīkla reformas attīstības plāna izstrāde" iepirkumu ir ieteicams īstenot pēc rīcības "Mobilitātes punktu attīstības koncepcijas izstrāde" īstenošanas, vai arī apvienot darba uzdevumus vienā iepirkumā.

→ Vairākām rīcībām: "Sabiedriskā transporta biješu klāsta pilnveide", "Veicināt sabiedriskā transporta pārvietošanās ātruma uzlabošanas pasākumu īstenošanu" un "Luksoforu objektu pielāgošana sabiedriskā (pasažieru) transporta prioritātes nodrošināšanai" izpildes aprakstā faktiski veiktās darbības sakrīt ar faktiski sasniegtajiem rezultātiem. Ieteicams nodalīt darbības no rezultātiem.

### 1.2. Ieviest mobilitātes hierarhiju

+ Šobrīd nav identificētas rīcības, kuru īstenošana būtu vērtējama kā kritiska.

- Velonovietņu tīkla infrastruktūras integrēšana netika īstenota 2023. gadā, īstenošana pārcelta uz 2024. gadu.



→ Rīcībām Nr. 9291, APS0379, APS0957 un APS0382 ir veiktas līdzīgas darbības un sasniegti līdzīgi rezultāti. Ieteicams katrai rīcībai noteikt atšķirīgas darbības un rezultātus, lai tās būtu skaidrāk atšķiramas un efektīvāk īstenojamas.

→ Lai iegūtu objektīvāku informāciju par rīcību īstenošanas progresu, Investīciju plāna izpildes tabulā katram investīciju projektam ir ieteicams iekļaut informāciju par faktiski sasniegtajiem rezultātiem atskaites periodā.

### 1.3. Mobilitāti attīstīt sabalansēti

+ Pabeigta elektrotransporta uzlādes attīstības koncepcijas izstrāde.

- Netika īstenotas četras rīcības: Autostāvvietu infrastruktūras attīstīšana un izvietojuma optimizēšana; Esošās satiksmes infrastruktūras inventarizācija un datubāzes izveide; Autostāvvietu izveidošana koplietošanas transportam; Transporta plūsmu izpēte, kuras visas ir plānots īstenot 2024. vai 2025. gadā.

→ Ieteicams precizēt rīcības "Rail Baltica" lokālplānojumā identificētās un ar projektu "Rail Baltica" saistītās infrastruktūras integrēšana pilsētvidē" īstenošanas termiņu un tās realizācijas iespējas AP2027 ietvaros, konsultējoties ar Satiksmes ministriju par Rail Baltica projekta īstenošanas plāniem laika posmā līdz 2030. gadam.

→ Ieteicams apvienot rīcības "Zemo emisiju zonas ieviešana", "Zemo emisiju zonas ieviešanas priekšizpēte" un "Zemo emisiju zonas ieviešanas rīcības plāna izstrāde" kā rīcību "Zemo emisiju zonu ieviešana", jo to darbības un sasniegtie rezultāti dublējas.

→ Vairākām rīcībām ir vienādas faktiski veiktās darbības un faktiski sasniegtie rezultāti. Ieteicams katrai rīcībai noteikt atšķirīgas darbības un rezultātus.

→ Kontekstā ar rīcību "Ilgtspējīga pilsētas mobilitātes plāna izstrāde" ieteicams izvērtēt, vai rīcības "Rīgas transporta simulācijas modeļa uzturēšana, aktualizēšana un atjaunošana" ietvaros ir lietderīgi aktualizēt un paplašināt Rīgas valstspilsētas transporta modeli visā Rīgas metropoles areāla teritorijā.

### 1.4. Veidot ērtu un drošu mobilitāti daudzveidīgas publiskās ārtelpas attīstībai

+ Šobrīd nav identificētas rīcības, kuru īstenošana būtu vērtējama kā kritiska.

- Netika īstenota rīcība "Vadlīniju izstrāde satiksmes organizēšanai dzīvojamajās zonās", bet šīs vadlīnijas ir paredzēts izstrādāt 2024. gadā.

→ Jāpievērš uzmanība rīcības "Ar publiskās lietošanas dzelzceļa līnijas "Rail Baltica" trases attīstību saistītās Baltijas multimodālā transporta mezgla un pilsētas transporta infrastruktūras teritorijas plānošana un integrācija Rīgas mobilitātes infrastruktūrā" īstenošanai. Šīs rīcības īstenošanas termiņš ir 2025. gada beigas.

→ Ieteicams precizēt rīcības "Ar publiskās lietošanas dzelzceļa līnijas "Rail Baltica" trases attīstību saistītās Baltijas multimodālā transporta mezgla un pilsētas transporta infrastruktūras teritorijas plānošana un integrācija Rīgas mobilitātes infrastruktūrā" saturu un īstenošanas termiņu un AP2027 ietvaros, konsultējoties ar Satiksmes ministriju par Rail Baltica projekta īstenošanas plāniem laika posmā līdz 2030. gadam. Vienlaikus šai rīcībai ir vienādas faktiski veiktās darbības un faktiski sasniegtie rezultāti, tāpēc rīcībai noteikt atšķirīgas darbības un rezultātus.

→ Izņemt no Rīcības plāna izpildes tabulas investīciju projektu "Publiskās ārtelpas kvalitātes uzlabošana Brīvības ielas posmā no Raiņa bulvāra līdz Gaisa tiltam" un pārcelt to uz Investīciju plāna izpildes tabulu.

### 1.5. Veicināt sadarbību mobilitātes jomā Rīgā un Pierīgā

+ Trijās no četrām definētajām rīcībām notika darbība.

- Nepietiekamas rīcības, kas veicinātu sadarbību mobilitātes jomā Rīgā un Pierīgā.

→ Rīcības "Jaunciema gatves atslogošana no tranzīta satiksmes" īstenošana prasa kompleksus risinājumus, tāpēc laika posmam līdz 2027. gadam ir ieteicams definēt konkrētas darbības un uzraudzīt to ieviešanu.

→ Ieteicams precizēt un detalizētāk aprakstīt plānotās darbības rīcībai APS0401 "Paplašināt pilsētas sabiedriskā transporta maršrutu tīklu Rīgas metropoles areālā" un rīcībai APS0402 "Līdzdalība vienotās sabiedriskā transporta biļetes izveidē" laika posmam līdz 2027. gadam, ņemot vērā Satiksmes ministrijas izstrādāto Rīgas metropoles areāla ilgtspējīga integrēta sabiedriskā transporta plānu no 2024. līdz 2030. gadam.

→ Ieteicams precizēt rīcības "Ar pilsētas attīstību saistītās satiksmes infrastruktūras izbūve vai atjaunošana" īstenošanas termiņu un tās realizācijas iespējas AP2027 ietvaros, konsultējoties ar Satiksmes ministriju par Rail Baltica projekta īstenošanas plāniem laika posmā līdz 2030. gadam. Šai rīcībai ieteicams paredzēt papildu darbības, jo rīcības nosaukums un paredzamie rezultāti paredz plašāku tvērumu nekā Rail Baltica projekts.



# ESOŠĀ SITUĀCIJA UN RISINĀMIE JAUTĀJUMI

## 1.1. Padarīt sabiedrisko transportu par Rīgas mobilitātes mugurkaulu

2023. gadā Rīgas sabiedriskajā transportā, kas aptver 78 maršrutus, tika reģistrēti gandrīz 100 miljoni biļešu, no kurām lielākā daļa – 45 miljoni – autobusus, padarot tos par visbiežāk izmantoto transporta veidu pēc kopējā biļešu skaita.

Analizējot maršrutu noslodzi un rēķinot validāciju skaitu uz 1 km, neskatoties uz tramvaju skaitu un kopgarumu, tie pārliecinoši ir visnoslogotākie, kamēr autobusi – vismazāk noslogotie. Lielākais pieprasījums ir pēc maršrutiem Ķengaraga virzienā, jo vispopulārākais sabiedriskā transporta maršruts ir 15. trolejbuss (Latvijas Universitāte – Ķengarags), kurā reģistrēti 302 tūkstoši biļešu uz 1 km. Otrajā vietā ierindojas 1. tramvajs (Imanta - Jugla) ar 266 tūkstošiem biļešu, savukārt trešajā vietā ir 7. tramvajs (Ausekļa iela - Ķengarags) ar 214 tūkstošiem biļešu uz 1 km. Starp autobusu maršrutiem pirmajā vietā ierindojas 3. autobuss (Daugavgrīva – Pļavnieki) ar reģistrētu 121 tūkstoti biļešu. Šis autobuss ierindojas 10. vietā starp visiem Rīgas sabiedriskā transporta maršrutiem.

Lai optimizētu izmaksas, kā arī mudinātu vairāk izmantot sabiedrisko transportu, RVP SIA “Rīgas satiksme” 2023. gada janvārī reorganizēja biļešu veidus un cenas. Tika ieviesti šādi sabiedriskā transporta biļešu veidi – mēneša biļete (30,00 EUR), kā arī 90 minūšu biļete (1,50 EUR), pieejami līdzšinējās tirdzniecības vietās. Tāpat iespējams iegādāties 24 stundu, trīs un piecu dienu biļetes.

Turpinās pieturvietu modernizācija zemās grīdas tramvaju maršrutos, notiek rekonstrukcijas darbi 5. un 7. tramvaju maršrutā.

Notiek darbi pilsētas sabiedriskā transporta savienojuma punktu izbūve dzelzceļa stacijās “Bolderāja”, “Dauderi”, “Sarkandaugava”, “Šķirotava”, “Zemitāni” un “Ziemeļblāzma”.

Notiek 5. tramvaju depo darbnīcas ēkas pārbūve ZGT apkopei.

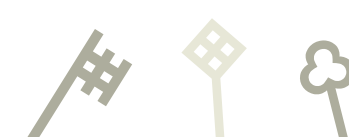
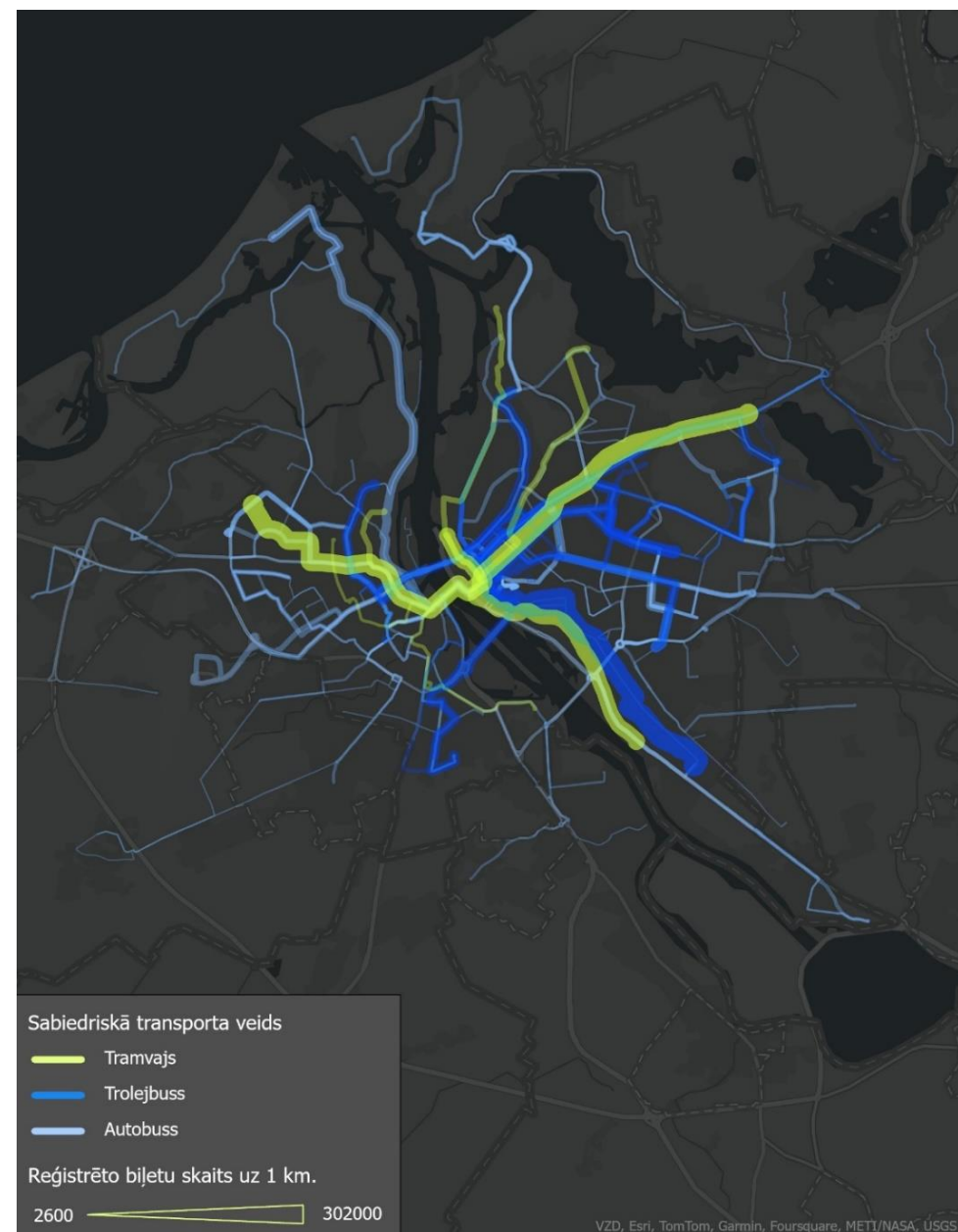
### Risināmie jautājumi:

Esošā sabiedriskā transporta parka novecošanās

Sabiedriskā transporta maršrutu tīkla pilnveidošana

Dzelzceļa integrēšana pilsētas sabiedriskā transporta tīklā un vienotā biļete.

3.31. attēls





## 1.2. Ieviest mobilitātes hierarhiju

Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2030. gadam ir noteikts mobilitātes princips pilsētas kodolā, kur priekšroka pilsētas centrā tiek dota gājējiem, velobraucējiem un sabiedriskajam transportam. Mērķi nav iespējams sasniegt bez iedzīvotāju paradumu maiņas. Divi galvenie pārvietošanās veidi ir privātais auto un sabiedriskais transports.

2022. gada decembrī ir apstiprināta Rīgas pilsētas velosatiksmes attīstības koncepcija līdz 2030. gadam.

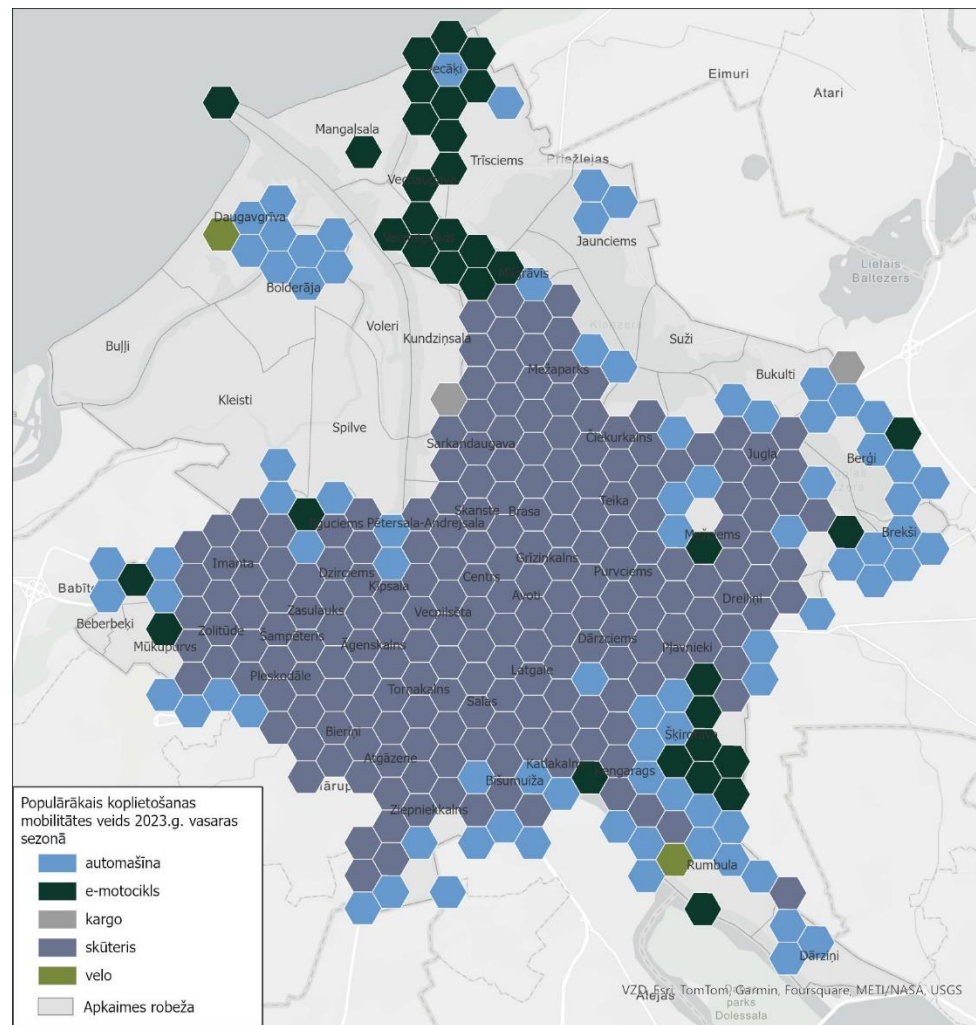
Papildus velo braukšanai un kājāmiešanai attīstās arī mikromobilitātes rīku un koplietošanas auto izmantošana. Saskaņā ar VUUMLY datiem, 2023. gada siltajā periodā no maija līdz oktobrim kopā veikti 2,5 miljoni braucienu, vidēji 17 000 dienā un populārākais mēnesis bijis jūlijs, salīdzinoši 2024. gadā kopējo braucienu skaits tai pašā periodā pieaudzis līdz 2,6 miljoniem. Analizējot braucienu ilgumu, 85% braucienu 2023. gadā nebija garāki par 15 minūtēm, visbiežāk 5 minūtes (41%), 5-10 minūtes (34%), 10-15 minūtēm. Salīdzinoši tāda pati proporcija ir saglabājusies arī 2024. gadā. Koplietošanas auto braucieni ir garāki 2023. gadā 53% braucienu bija līdz 30 minūtēm, bet 30% 30-60 minūtes. 2024. gadā nedaudz ir pieaudzis braucienu skaits, kas īsāki par 30 minūtēm. Lielākajā daļā pilsētas populārākā izvēle ir Skūteris, kas skaidrojams ar būtiski lielāko skaitu. Tālākās pilsētas daļās koplietošanas auto populārāks, tomēr atsevišķās teritorijās vērojama izteikta e-motociklu popularitāte, piemēram, Vecmīlgrāvis – Vecāķi, Škirotava. Savukārt Bolderājā un Daugavgrīvā koplietošanas auto popularitāti var izskaidrot gan ar attālumu, gan Daugavgrīvas šosejas nepiemērotību.

### Risināmie jautājumi:

Turpināt uzlabotu mikromobilitātes rīku lietošanas kārtību, pēc Rīgas domes iniciatīvas šogad veikti grozījumi Ceļu satiksmes likumā, piešķirot pašvaldībai tiesības regulēt un uzraudzīt elektroskrejriteņu lietojumu pilsētā un patlaban.

Gājēju infrastruktūras fragmentācijas novēršana un kvalitātes uzlabošana, kā arī ielu ar prioritāti gājējiem ieviešana.

Jāturpina arī veloinfrastruktūras fragmentācijas novēršana, kā arī jāturpina ieviest Rīgas pilsētas velosatiksmes attīstības koncepcijas līdz 2030. gadam.



## 1.3. Mobilitāti attīstīt sabalansēti

Tiek veiktas izpētes Rīgas Zemo emisiju zonas veiksmīgai ieviešanai, kā arī turpinās darbs pie Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas transporta un mobilitātes attīstības tematiskā plānojuma izstrādes.

2024. gadā ir izstrādāta metodoloģija un ceļa karte iedzīvotāju mobilitātes paradumu digitālai noteikšanai Rīgā un Rīgas metropoles areālā transporta un



mobilitātes plānošanai. SIA "Positium" izstrādājis visaptverošu metodoloģiju un ceļa karti, kā izmantot digitālās metodes, īpaši mobilo tālrunu pozicionēšanas datus, lai novērtētu Rīgas un tās metropoles teritorijas iedzīvotāju mobilitātes paradumus un pārvietošanās veidu sadalījumu (*angļu val. modal split*).

Rīgas transporta simulācijas modeļa uzturēšana, aktualizēšana un atjaunošana ir pārgājusi RDA kompetencē.

#### Risināmie jautājumi:

Lai mobilitāti attīstītu sabalansēti, un veicinātu datus balstītu lēmumu pieņemšanu, jāmazina atbildību un rīcību fragmentācija mobilitātes datu apkopošanā, analītikā un transporta modelēšanā.

Jāveic mērķtiecīga ZEZ rīcības plāna izstrāde un ieviešana.

Jāpilnveido Ielu izbūves un pārbūves kritēriji un secība, nodrošinot, ka tiek veikta objektu prioritātes izvērtēšana saistībā ar citiem attīstības projektiem.

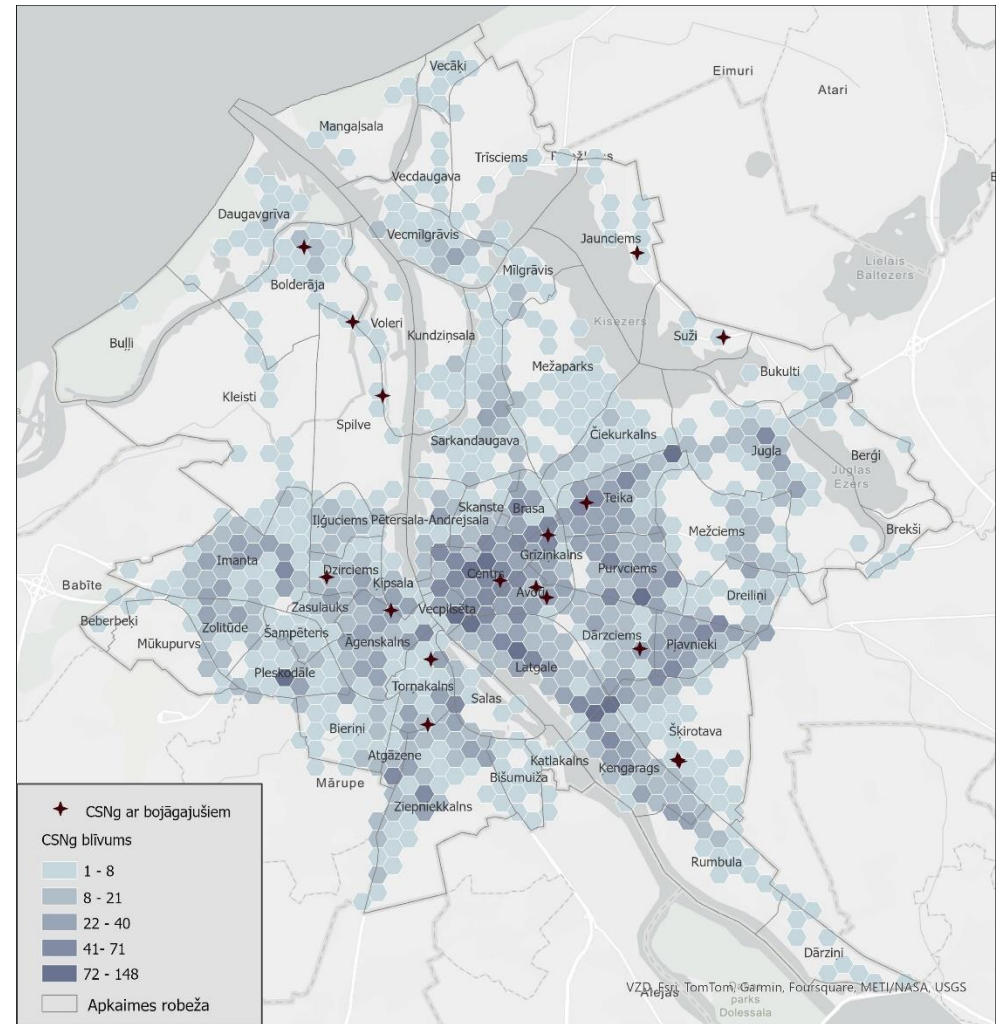
Nepieciešama ciešāka starpinstitucionālā sadarbība Pašvaldības noteikto horizontālo virzienu integrēšanā projektu dizainā, gan kompleksi risinot vides pieejamības uzlabošanu, gan dabā balstītu risinājumu iekļaušanā.

#### 1.4. Veidot ērtu un drošu mobilitāti daudzveidīgas publiskās ārtelpas attīstībai

Saskaņā ar LR Iekšlietu ministrijas publiski pieejamo datubāzi, 2023. gadā Rīgas teritorijās notikuši 12 396 ceļu satiksmes negadījumi (CSNg), kuros iesaistīti 21 844 transporta līdzekļi, to skaitā 332 velosipēdi. Iesaistīto gājēju skaits ir 429, un ziemā 17 cilvēki 2023. gadā ir gājuši bojā. Analizējot datus telpiski, redzams, ka lielāks CSNg skaits ir uz tādām intensīvi izmantotām ielām, kā Brīvības iela, Latgales iela, Vienības gatve, kā arī pilsētas centrā.

Rūpējoties par satiksmes dalībnieku drošību un kārtību pilsētas ielās, Rīgas pašvaldība 2024. gadā sāk ieviest mikromobilitātes rīku novietošanas zonas, kur iedzīvotāji un rīku iznomātāji var novietot koplietošanas elektriskos skrejriteņus un elektriskos velosipēdus.

Pilsētas arhitekta dienests 2024. gadā izveidojis Rīgas ielu tipoloģijas rokasgrāmatu, kam jākļūst par pamatu ielu labiekārtošanas projektos.

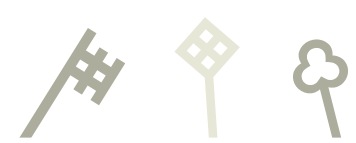


#### Risināmie jautājumi:

Jāpilnveido satiksmes mierināšanas pasākumi, jāpaātrina drošu gājēju pāreju izbūve.

Jāturpina darbs pie Droša ceļa uz skolu.

Ielu infrastruktūra jāveido droša visiem satiksmes dalībniekiem.



### 1.5. Veicināt sadarbību mobilitātes jomā Rīgā un Pierīgā

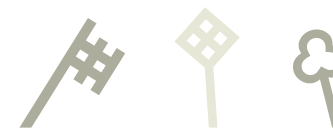
Sadarbībā ar SM un RPR sagatavots projekta pieteikums Eiropas Komisijai, diemžēl ES finansējums netika piešķirts, plānots atkārtoti iesniegt projekta pieteikumu DG REFORM

#### Risināmie jautājumi:

Tā kā 2024. gada 13. jūnija Eiropas transporta tīkla (TEN-T) regula 2024/1679, kur

II. Pielikumā Rīga minēta kā TEN-T “pilsētas mezgls” (*angļu val. urban node*), līdz 2027. gada 31. decembrim jāveic SUMP Izstrāde un apstiprināšana

Sadarbībā ar RMA un Valsts institūcijām jāstrādā pie sabiedriskā transporta tīklu uzlabošanas, lai veicinātu ikdienas svārtsmigrantu pārkāpšanu sabiedriskajā transportā. Stāvparku izveidošanas pie mobilitātes punktiem RMA. Vienotās biļetes jautājumu risināšanas.



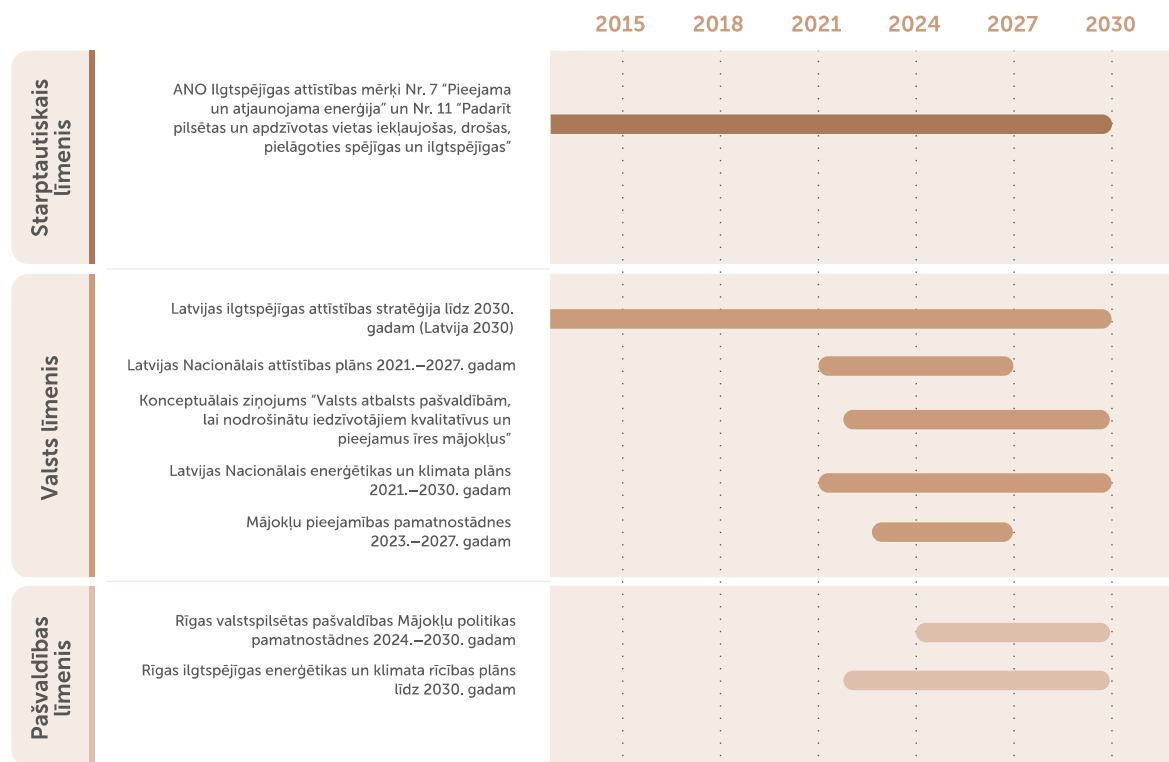
# P5 DAUDZVEIDĪGU UN KVALITATĪVU MĀJOKĻU PIEEJAMĪBA

**Mērķis:** Veidot un īstenot atvērtu un uz vienlīdzīgiem nosacījumiem balstītu mājokļu lokālpolitiku Rīgā, kura iemieso nacionālos plānošanas dokumentos izvirzītos mērķus, lai kvalitatīvu dzīvojamo fondu padarītu pieejamu plašām sabiedrības grupām, kam šāds stabilitātes un pamattiesību nodrošināšanas atbalsts ir nepieciešams neatkarīgi no dzīvojamās platības īpašumtiesību statusa. Īstenojot mājokļu programmu, līdz 2027. gadam pēc atbalsta programmām atjaunot ne mazāk kā 1400 daudzdzīvokļu ēkas.

## PRIORITĀTES MĒRĶA SASNIEGŠANAI IR IZVIRZĪTI 4 UZDEVUMI



## AR 5. PRIORITĀTI SAISTĪTIE POLITIKAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTI



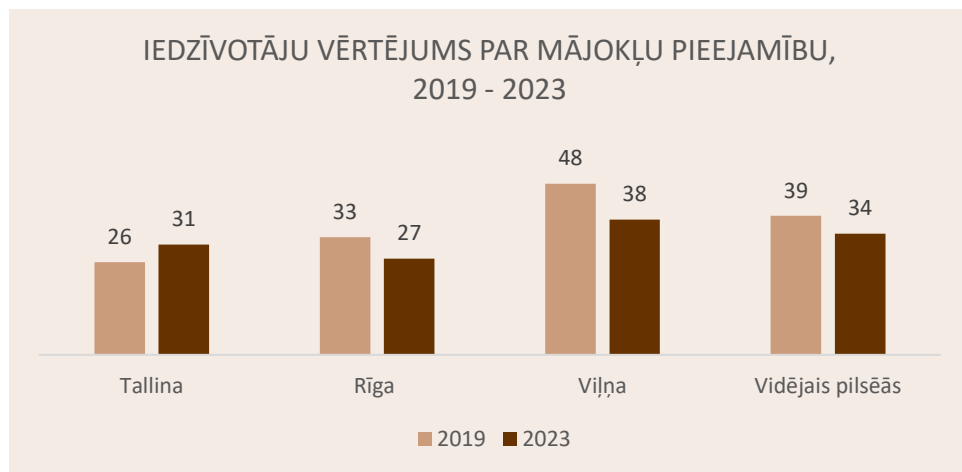
# STARPTAUTISKIE RĀDĪTĀJI

## Mājokļu pieejamība

Eiropas Komisijas aptaujā par dzīves kvalitāti Eiropas pilsētās ir iekļauts jautājums arī par mājokļa pieejamību. Kopumā 2023. gada aptaujā iekļautas 83 pilsētas un vidēji tikai 34% pilsētas iedzīvotāju uzskata, ka mājoklis viņu pilsētā ir viegli pieejams. Vēl mazāk – 28% galvaspilsētu iedzīvotāji izteica pozitīvu viedokli, salīdzinot ar 39% iedzīvotāju, kas dzīvo pilsētās, kas nav galvaspilsētas. Kopumā aptaujas rezultāti skaidri iezīmē mājokļa pieejamības problēmu, īpaši lielākās un blīvāk apdzīvotās galvaspilsētās Eiropā.

Rīdzinieku vērtējums bija vēl kritiskāks – tikai 27% uzskata, ka mājoklis ir pieejams un salīdzinājumā ar iepriekšējo aptauju 2019. gadā, rādītājs ir krities par 6 procentpunktiem no 33% uz 27%. Vienlaikus Tallinai tas ir audzis – no 26% uz 31%, savukārt neskatoties uz Viļņā straujo rādītāja kritumu no 48% uz 38%, tas joprojām ir augstākais starp Baltijas galvaspilsētām.

3.34. attēls



Avots: Pārskats par dzīves kvalitāti Eiropas pilsētās, 2023

## Baltijas mājokļu pieejamības indekss

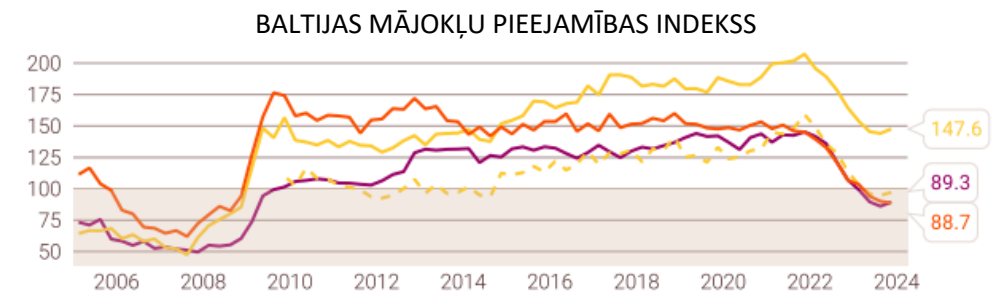
Baltijas mājokļu pieejamības indekss (MPI) atspoguļo vidējas mājsaimniecības iespējas atļauties iegādāties 55 m<sup>2</sup> lielu dzīvokli ar hipotekārā kredīta palīdzību kādā no Baltijas valstu galvaspilsētām. Ņemot vērā vidējo procentu likmi un

mājokļa cenu, tiek aprēķināti parādsaistībām novirzāmie ikmēneša maksājumi, un tie tiek pretstatīti pusotras vidējās neto algas attīstībai attiecīgajā pilsētā.

2023. gada nogalē mājokļi Baltijas valstu galvaspilsētās kļuva mazliet pieejamāki. Taču gan Tallinas, gan Viļņas MPI saglabājās zem 100 punktu atzīmes, attiecīgi 88,7 un 89,3 punkti. Rīgā indeksa vērtība pieauga, sasniedzot 147,6 punktu atzīmi. Šāda vērtība nozīmē to, ka tādas mājsaimniecības, kuras ienākumi atbilst 1,5 vidējai neto mēneša algai Rīgā un kura vēlas iegādāties 55 m<sup>2</sup> lielu dzīvokli, ienākumi bija par 47,6% augstāki, nekā tas būtu nepieciešams, lai hipotekārā kredīta apkalpošanai novirzītu ne vairāk kā 30% no ģimenes ienākumiem.

Kopējo mājokļu pieejamību Rīgā arvien nodrošināja salīdzinoši lētie sērijveida dzīvokļi, kamēr mājokļus, kas būvēti vai renovēti pēc 2000. gada vidējā Rīgas mājsaimniecība pērnā gada nogalē nevarēja atļauties iegādāties. Prognozējams, ka algu kāpuma turpināšanās un zemākas aizņemšanās likmes uzlabos mājokļu pieejamību gan Rīgā, gan kaimiņvalstīs.

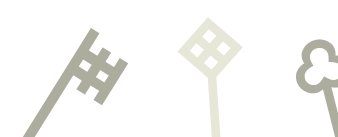
3.35. attēls

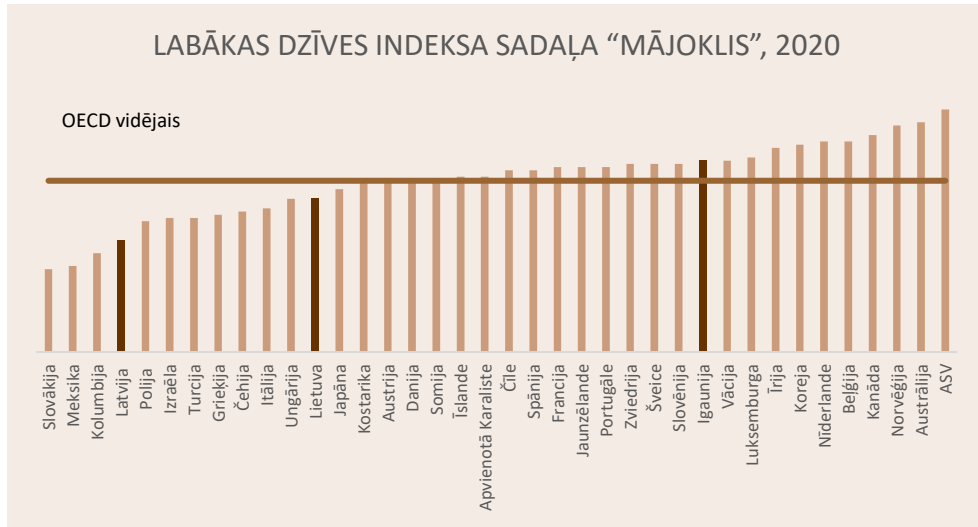


Avots: Swedbank Baltijas Mājokļu pieejamības indekss

## Labākas dzīves indeksa sadaļa “Mājoklis”

Balstoties uz OECD Labākas dzīves indeksu (Better Life Index), Latvija būtiski atpaliek no OECD vidējā rādītāja indeksa sadaļā “Mājokļi”. Indeksā “Mājokļi” tiek izmantoti trīs rādītāji: īpatsvars no vidējiem mājsaimniecību izdevumiem mājoklim no rīcībā esošiem ienākumiem; mājokļu īpatsvars bez pieejas iekštelpu tualetei ar ūdens novadu; vidējais istabu skaits uz vienu mājsaimniecības locekli. Minētie rādītāji tiek standartizēti un tādējādi tiek izveidots indekss. Salīdzinot indeksu ar citām OECD valstīm, Latvija atrodas 34. vietā no 38 OECD dalībvalstīm, salīdzinājumam, Lietuva – 26. vietā un Igaunija – 10. vietā.





Avots: OECD Labākas dzīves indeksa sadaļa "Mājoklis"

### Īpašuma cenu indekss

Pēc Numbeo Īpašuma cenu indeksa, Rīga starp 117 Eiropas pilsētām ieņem 91. vietu, Tallina – 74.vietu un Viļņa – 46. vietu.<sup>8</sup>

Īpašuma cenu indekss tiek aprēķināts ņemot vērā šādus kritērijus: cenas un ienākumu attiecība<sup>9</sup>; ienesīgums no nomas pilsētas centrā un ārpus pilsētas centra<sup>10</sup>; cenas un īres attiecība pilsētas centrā un ārpus pilsētas centra<sup>11</sup>; hipotekārā kredīta<sup>12</sup> un ienākumu attiecība; aizdevuma pieejamība<sup>13</sup>. Salīdzinoši

<sup>8</sup> Jo zemāka vieta, jo īpašums ir pieejamāks.

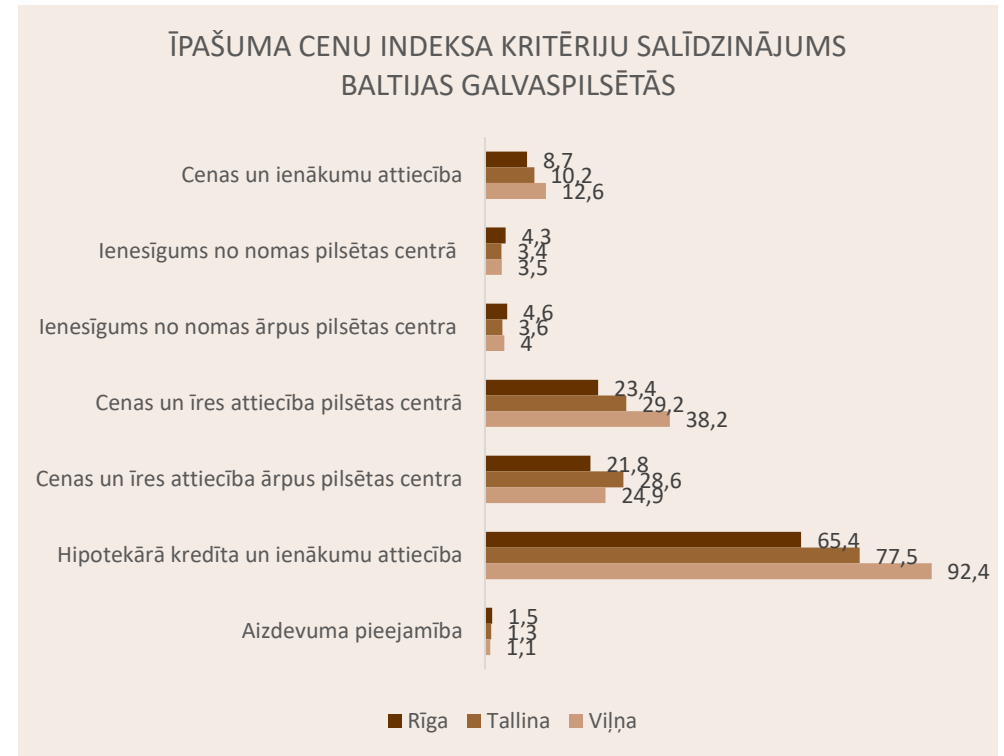
<sup>9</sup> Zemāka attiecība norāda uz labāku pieejamību. To aprēķina kā vidējo dzīvokļu cenu attiecību pret ģimenes rīcībā esošajiem ienākumiem, kas izteikti kā ienākumu gadi.

<sup>10</sup> Īres ienesīgums ir kopējā gada īres maksa, kas dalīta ar īpašuma cenu (izteikta procentos). Jo augstāks, jo labāks.

<sup>11</sup> Cenas un īres attiecība ir vidējās īpašumtiesību izmaksas, kas dalītas ar saņemtajiem īres ienākumiem (ja pērk, lai izīrētu) vai paredzamo maksu, kas būtu jāmaksā, dzīvojot (ja pērk, lai dzīvotu). Zemākas vērtības liecina, ka labāk pirkt, nevis īrēt.

<sup>12</sup> Kredīta faktisko ikmēneša izmaksu attiecība pret ģimenes ienākumiem (jo mazāks, jo labāk).

augstu Rīga ir novērtēta dzīvokļa iegādes pieejamības rādītājā, ko aprēķina kā vidējo dzīvokļa cenas attiecību pret ģimenes rīcībā esošajiem ienākumiem.

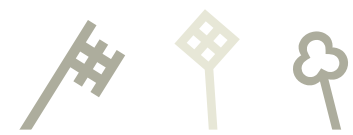


Avots: Numbeo

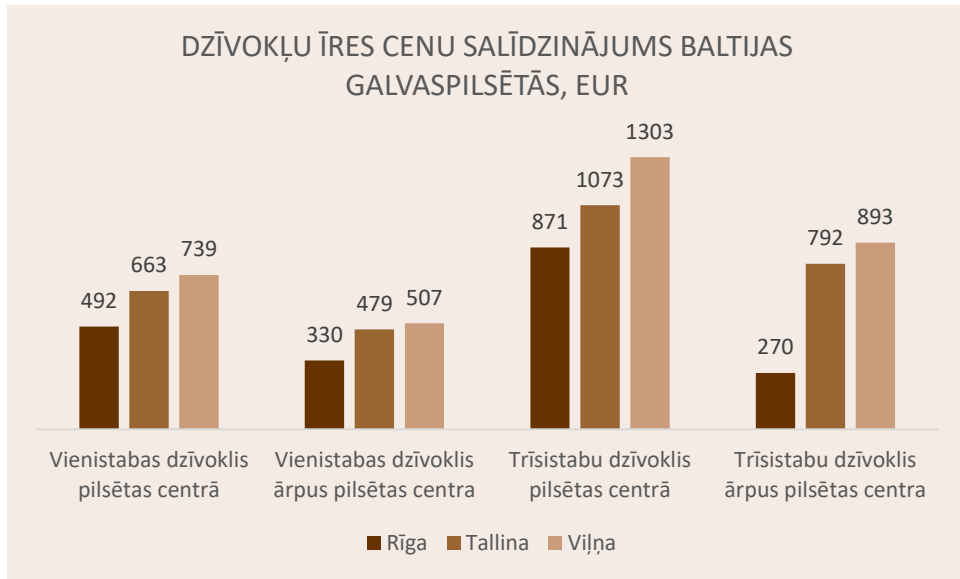
### Mājokļa izmaksas

Salīdzinot dzīvokļu cenas Baltijas galvaspilsētās, viszemākās tās ir Rīgā. Par vienistabas dzīvokli cena Rīgā ir zemāka par 25%-50%, savukārt par trīsistabu dzīvokli cenas starpība svārstās no 23% līdz pat 57%.

<sup>13</sup> Jo augstāks, jo labāk.



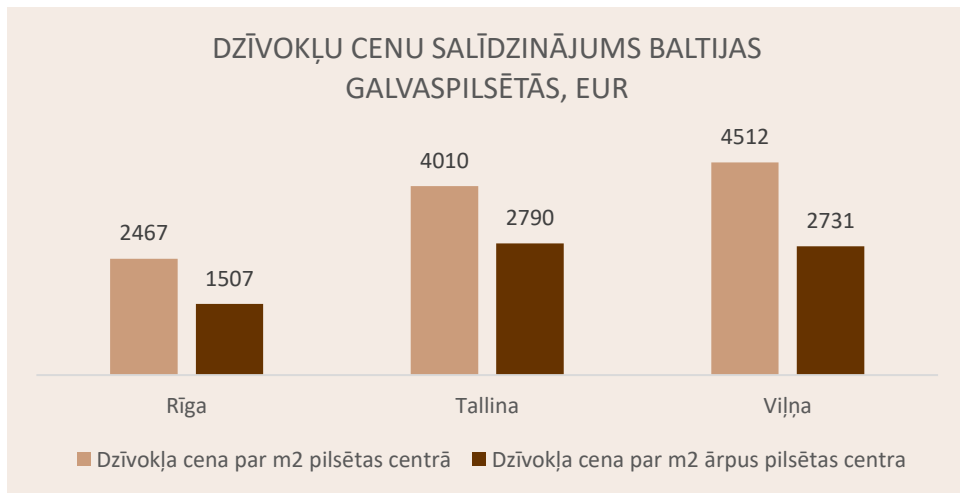
3.38. attēls



Avots: Numbeo

Arī dzīvokļu cenas Rīgā ir ievērojami zemākas kā Viļņā un Tallinā, cenu atšķirības sasniedz pat 85%.

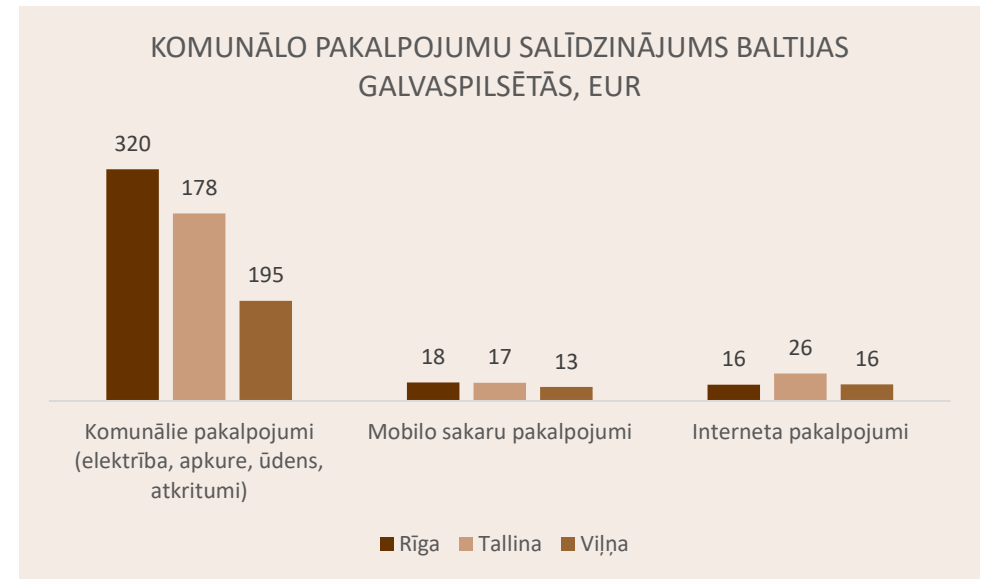
3.39. attēls



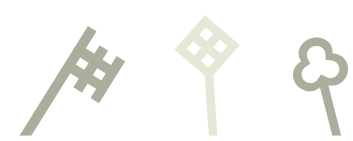
Avots: Numbeo

Turpretī komunālie pakalpojumi (elektrība, apkure, ūdens, atkritumi) Rīgā ir visdārgākie, salīdzinājumā ar Viļņu izmaksas par 13,1% augstākas, savukārt ar Tallinu par 29,2%.

3.40. attēls



Avots: Numbeo



# PRIORITĀTES RĀDĪTĀJI

● Pozitīva attīstības tendence

● Negatīva attīstības tendence

● Bez būtiskām izmaiņām

## Pozitīva tendence



R5-4 Pozitīvs iedzīvotāju vērtējums par personisko (un mājokļa) drošību, %



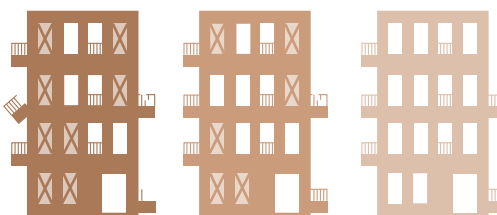
81  
2021

84  
2024

85  
2027



R5-10 Pašvaldības dzīvokļu skaits, kuros nav dzīvošanai piemērotu apstākļu



788  
2021

595  
2023

0  
2027



R5-11 Personu/ģimeņu skaits, kuras reģistrētas pašvaldības palīdzības reģistrā mājokļa jautājuma dēļ



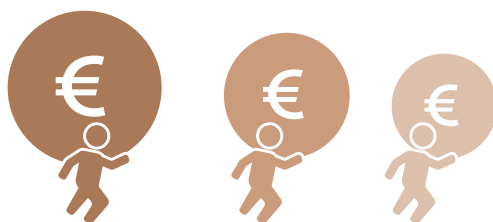
2747  
2021

1890  
2022

500  
2027



R5-14 Mājsaimniecību īpatsvars, kuras mājokļa uzturēšanas izdevumus uzskata par lielu apgrūtinājumu, %



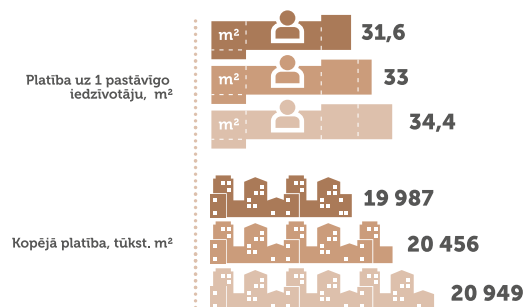
20,3  
2020

17,8  
2022

15  
2027



R5-15 Dzīvojamais fonds



● 2019 ● 2023 ● 2027



R5-20 Ar pašvaldības atbalsta palīdzību pielāgotie dzīvokļi personām ar invaliditāti uzraudzības periodā

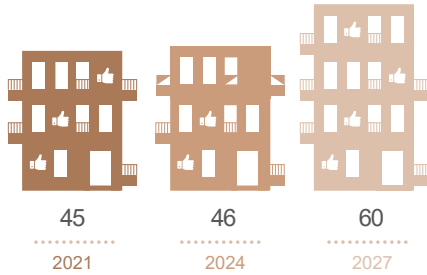




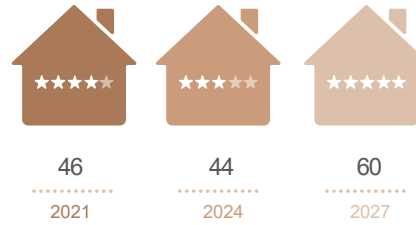
## Rādītāji, kuros nepieciešama aktīvāka rīcība



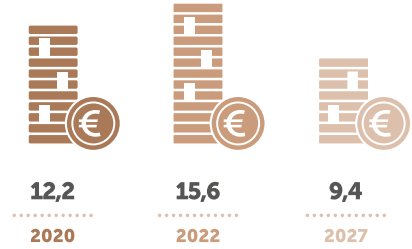
R5-1 Pozitīvs iedzīvotāju vērtējums par mājokļu piedāvājumu Rīgā, %



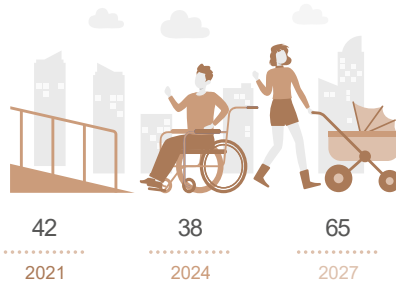
R5-2 Pozitīvs iedzīvotāju vērtējums par mājokļu kvalitāti Rīgā kopumā, %



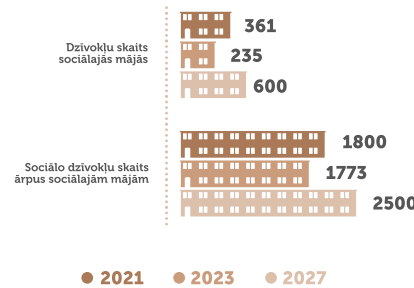
R5-5 Mājokļa izdevumi pret rīcībā esošo ienākumu, %



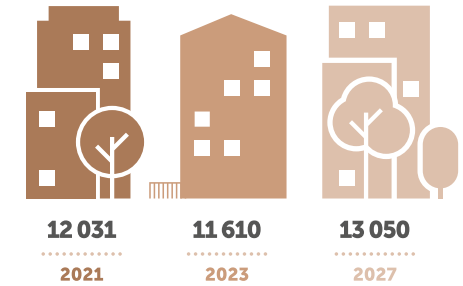
R5-7 Pozitīvs iedzīvotāju viedoklis par mājokļa pieejamību vides ziņā (fti, uzbrauktuvesu.tml.), %



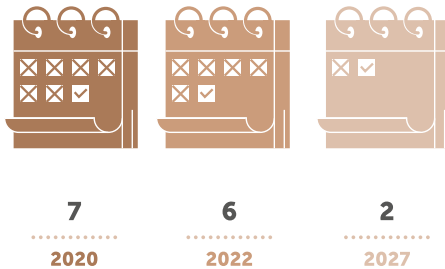
R5-8 Dzīvokļu skaits sociālajās mājās un sociālo dzīvokļu skaits ārpus sociālajām mājām



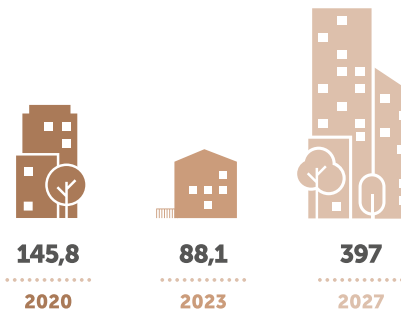
R5-9 Pašvaldības īres dzīvokļu skaits



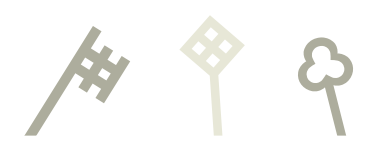
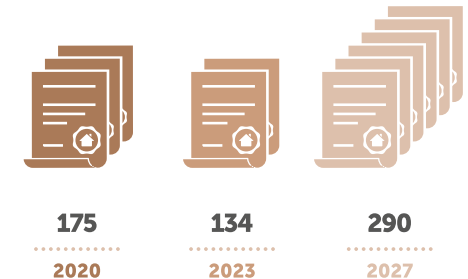
R5-12 Vidējais gaidīšanas laiks no reģistrācijas palīdzības saņemšanai līdz mājokļa izīrēšanai, gadi



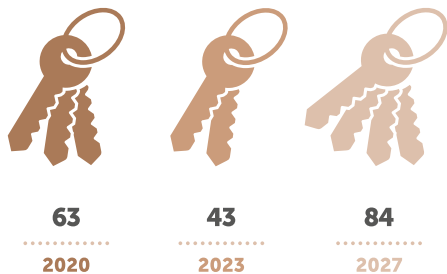
R5-17 Gadā ekspluatācijā pieņemto (2 vai vairāk dzīvokļu) ēku platība, tūkst. m<sup>2</sup>



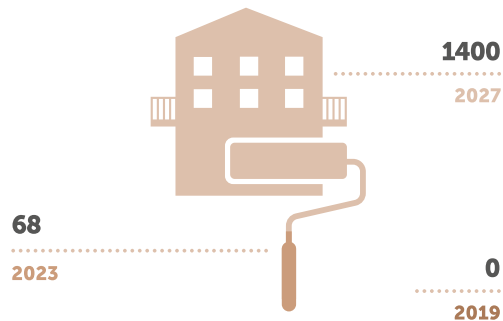
R5-18 Gadā izsniegto būvatļauju skaits dzīvojamām mājām: jaunbūves, pārbūves, atjaunošanas (3 un vairāk dzīvokļu nami)



↓ R5-19 Gadā ekspluatācijā nodoto dzīvojamo ēku skaits: jaunbūves, pārbūves, atjaunošanas (3 un vairāk dzīvokļu nami)



↑ R5-21 Pēc atbalsta programmām atjaunoto daudzdzīvokļu ēku skaits uzraudzības periodā



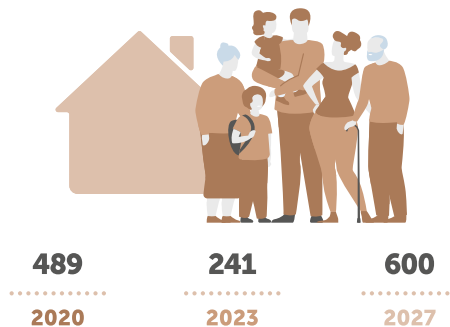
↑ R5-22 Ar pašvaldības līdzfinansējumu realizēto bīstamības novēršanas projektu skaits dzīvojamās mājās uzraudzības periodā



↑ R5-23 Ar pašvaldības līdzfinansējumu realizēto siltināšanas projektu skaits dzīvojamās mājās uzraudzības periodā



↓ R5-24 Personu/ģimeņu skaits gadā, kuras saņēmušas pašvaldības palīdzību mājokļa jautājuma risināšanai



## Prioritātes rādītāju analīze

P5 ieviešanas progressa novērtēšanai AP2027 noteikti 19 prioritātes rādītāji<sup>14</sup> (no R5-1 līdz R7-19) un 5 uzdevumu izpildes rādītāji<sup>15</sup> (no R5-20 līdz R5-24), kopā 24 rādītāji. Novērtējot rādītāju izmaiņas, ņemta vērā ne tikai attīstības tendence (pozitīva, negatīva, bez izmaiņām), bet arī progress virzībā uz mērķa vērtības sasniegšanu 2027.gadā.

Novērtējot 24 rādītāju izmaiņas pret iepriekšējo gadu:

↑ 13 rādītājiem pozitīva tendence

↓ 9 rādītājiem negatīva tendence

→ 2 rādītāji bez izmaiņām/nav pieejami aktuālie dati

## Pozitīva tendence

Tikai nedaudz virs puses – 13 prioritātes rādītājos iezīmējas pozitīva tendence pret iepriekšējo gadu, kas skaidri iezīmē nepieciešamību pēc aktīvākas un mērķtiecīgākas rīcības prioritātes uzdevumu veikšanai. Jāatzīmē, ka 2024. gada budžeta izdevumu prioritātēs tika apstiprināta mājokļu stratēģijas ieviešana<sup>16</sup>, kas rada priekšnosacījumus mājokļu politikas ieviešanai. Tāpat arī aktīvs darbs norisinājās pie Rīgas valstspilsētas pašvaldības mājokļu politikas pamatnostādņu 2024. - 2030. gadam izstrādes, kurās noteikti 5 rīcības virzieni un 13 uzdevumi, lai sasniegtu mērķi “Kvalitatīva, daudzveidīga un ekonomiski pieejama mājokļa nodrošināšana Rīgā, lai veicinātu iedzīvotāju skaita stabilizēšanos un pilsētas ekonomisko attīstību” un politikas rezultātus. Tā rezultātā varētu būt sagaidāms, ka turpmākajos gados pozitīva tendence iezīmēsies arī citos prioritātes rādītājos.

Neskatoties ar mājokļa uzturēšanu saistīto izdevumu uz vienu mājsaimniecību pieaugumu – 3 gadu laikā izdevumi palielinājušies par 102,85 EUR un sasniedz

<sup>14</sup> Prioritātes rādītāji ir rezultātu rādītāji, kas mēra realizētās politikas efektivitāti attīstības programmas īstenošanā.

<sup>15</sup> Uzdevumu izpildes rādītāji ir darbības rādītāji, kas mēra pašvaldības darbības efektivitāti attīstības programmas īstenošanā.

<sup>16</sup> <https://likumi.lv/ta/id/349559-par-rigas-valstspilsetas-pasvaldibas-2024-gada-budzetu>

280,79 EUR, kas ir 15,6 % pret rīcībā esošo ienākumu (2020. gadā tie bija 12,2%),<sup>17</sup> rādītājā R5-14 Mājsaimniecību īpatsvars, kuras mājokļa uzturēšanas izdevumus uzskata par lielu apgrūtinājumu, % iezīmējas pozitīva tendence - šādu mājsaimniecību īpatsvars krities par 2,5 procentpunktiem 3 gadu laikā (10 gadu laikā pat par 20 procentpunktiem).

Lai arī Rīgas pašvaldība aktīvi darbojas mājokļu jautājumu risināšanā, nodrošinot palīdzību normatīvajos aktos noteiktajām personām (mājsaimniecībām), kā rezultātā būtiski samazinājās (no 2 724 2021. gadā līdz 1 860 2023. gadā) personu/ģimeņu skaits, kuras reģistrētas pašvaldības palīdzības reģistrā mājokļa jautājumu dēļ (R5-11), jāatzīmē, ka palīdzības sniegšana dzīvokļu jautājuma risināšanā ir nepietiekama. Tāpat jāvērs uzmanība, ka liela daļa pašvaldības dzīvokļu ir sliktā tehniskā stāvoklī vai mūsdienu prasībām neatbilstoši.

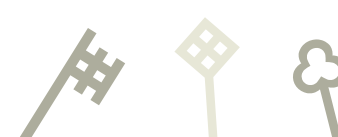
## Rādītāji, kuros nepieciešama aktīvāka rīcība

Liela daļa – 9 prioritātes rādītāji iezīmē negatīvu tendenci pret iepriekšējo gadu. Neskatoties uz pozitīvu tendenci (R5-1) iedzīvotāju vērtējumā par mājokļu piedāvājumu Rīgā (no 2022. gadā 34% uz 46% 2023. gadā) un (R5-2) vērtējumā par mājokļu kvalitāti (no 39% uz 44%), mājoklis joprojām ir viens no viskritiskāk vērtētajiem jautājumiem iedzīvotāju aptaujā. Vēl zemāku vērtējumu - 38% iegūst iedzīvotāju viedoklis par mājokļa pieejamību vides ziņā (lifti, uzbrauktuves u.tml.).

Pretēji uzstādītajam mērķim, ekspluatācijā nodoto dzīvojamo ēku skaits samazinās un salīdzinājumā ar Tallinu un Viļņu, Rīgā tiek uzbūvēts ievērojami mazāk jaunu dzīvojamo ēku. Tam ir vairāki iemesli: ekonomikas lēnāka izaugsme, demogrāfiskās izmaiņas, administratīvi šķēršļi un mazāka ārvalstu investoru interese.

Rādītājam R5-21 Pēc atbalsta programmām atjaunoto daudzdzīvokļu ēku skaits uzraudzības periodā, kas ietver arī enerģijas efektivitātes paaugstināšanas pasākumus, virzība uz mērķa vērtības sasniegšanu ir ļoti zema (atjaunotas vien 68 ēkas līdz 2023. gadam), kas norāda uz risku, kas mērķis netiks sasniegts (mērķis 1 400 ēkas 2027. gadā). Tiesa gan, 2023. gadā tika sasniegts lielākais skaits

<sup>17</sup>[https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP\\_PUB/START\\_\\_POP\\_\\_MA\\_\\_MAI/MAI010/table/tableViewLayout1/](https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START__POP__MA__MAI/MAI010/table/tableViewLayout1/)



daudzdzīvokļu ēku atjaunošanā un prognozējams, ka nākamajos gados atjaunoto ēku skaits pieaugs straujāk kā līdz šim, taču attiecībā uz kopējo vajadzību daudzdzīvokļu ēku atjaunošanai (~6 000 ēkas), paredzamais progress būs nepietiekošs.

Lai arī Rīgas pašvaldība aktīvi darbojās mājokļu jautājumu risināšanā, nodrošinot palīdzību normatīvajos aktos noteiktajām personām (mājsaimniecībām), kā rezultātā būtiski samazinājās (no 2 724 2021. gadā līdz 1 860 2023. gadā) personu/ģimeņu skaits, kuras reģistrētas pašvaldības palīdzības reģistrā mājokļa jautājumu dēļ (R5-11), jāatzīmē, ka palīdzības sniegšana dzīvokļu jautājuma risināšanā ir nepietiekoša. Tāpat jāvērs uzmanība, ka liela daļa pašvaldības dzīvokļu ir sliktā tehniskā stāvoklī vai mūsdienu prasībām neatbilstoši.

Tāpat arī R5-12 Vidējais gaidīšanas laiks no reģistrācijas palīdzības saņemšanai līdz mājokļa izīrēšanai ir garš - 2023. gadā bija 6 gadi (-1 gads salīdzinājumā ar 2022. gadu) un gan šis rādītājs, gan R5-11 Personu/ģimeņu skaits, kuras reģistrētas pašvaldības palīdzības reģistrā mājokļa jautājuma dēļ skaidri iezīmē nepieciešamību pēc aktīvākas rīcības mājokļu jautājumu risināšanā.

### Rādītāju kopējais progress uz mērķa vērtību

Rādītāju kopējā virzība jeb progress<sup>18</sup> virzībā uz mērķa vērtības sasniegšanu 2027. gadā ir 5,8%, ko kopumā var vērtēt kā nepietiekošu.

3.41. attēls

P5 rādītāju kopējais progress virzībā uz mērķa vērtības sasniegšanu 2027.gadā



### Rādītāju virzība uz mērķa vērtību

Analizējot katra rādītāja virzību uz mērķa vērtību, redzams, ka vien rādītājs ir

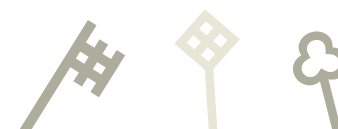
<sup>18</sup> Kopējais rādītāju progress aprēķināts tiek balstīts uz katra rādītāja procentuālo virzību uz mērķa vērtības sasniegšanu 2027.gadā, rādītājam piešķirot vidēji svērtu rādītāju vērtību.

sasniedzis mērķa vērtību. Rādītāji, kuru virzība uz mērķa sasniegšanu iezīmē negatīvu tendenci pārskata gadā ir 10, savukārt pozitīva virzība ir 32 rādītājiem un progress nav konstatēts 12 rādītājos.

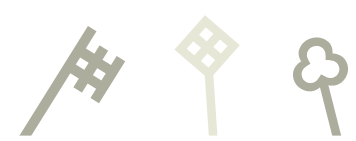
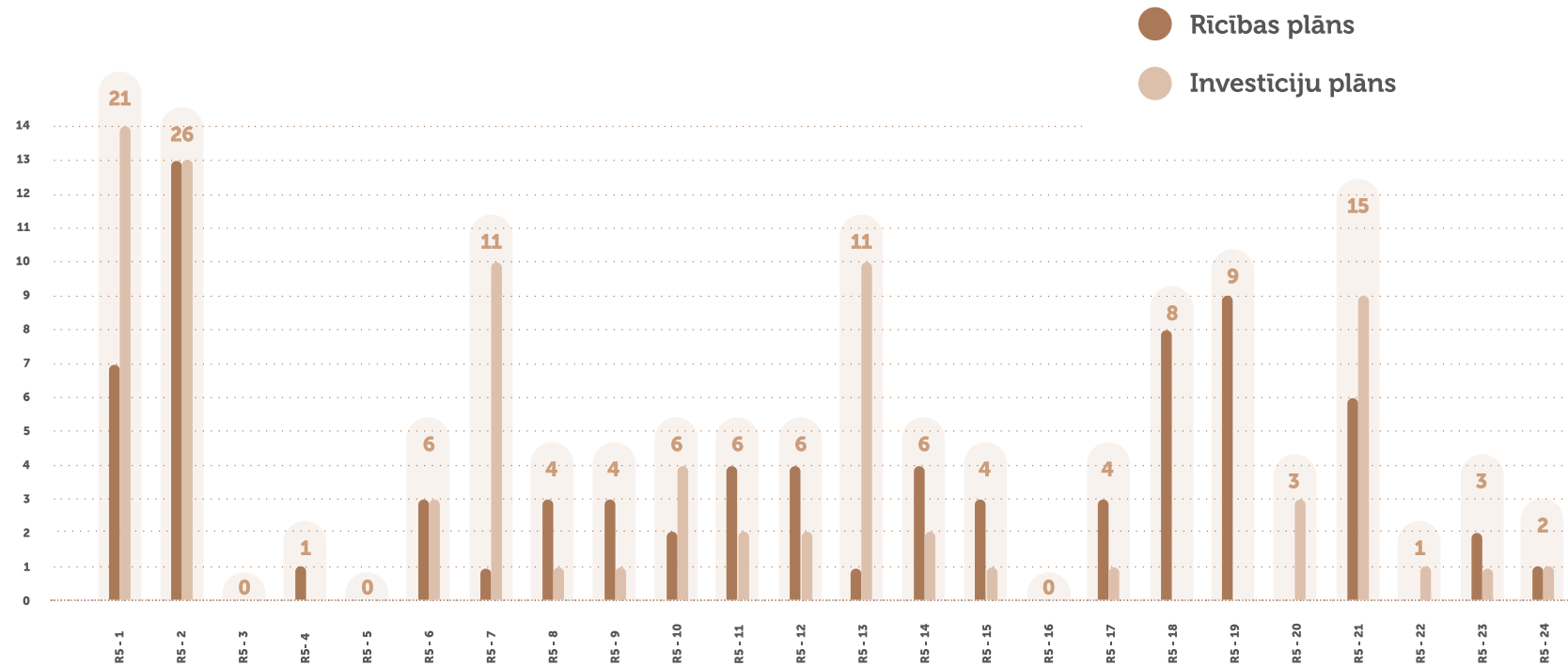
### RP un IP ietekme uz rādītāju sasniegšanu

Lai veicinātu rādītāju sasniegšanu, būtiska ietekme ir pašvaldības veiktajām rīcībām un ieviestajiem projektiem, īpaši pievēršot uzmanību tiem uzdevumu izpildes rādītājiem, kuru progress ir nepietiekošs un attiecīgi plānot aktivitātes, kas veicinātu noteikto rādītāju virzību uz nosprausto mērķi.

No visiem rādītājiem 3 prioritātes rādītāju sasniegšanai RP un IP nav iekļauti projekti, kas veicinātu to sasniegšanu.



## Projektu skaits, kuriem ir ietekme uz P5 rādītājiem



## IEDZĪVOTĀJU APTAUJA

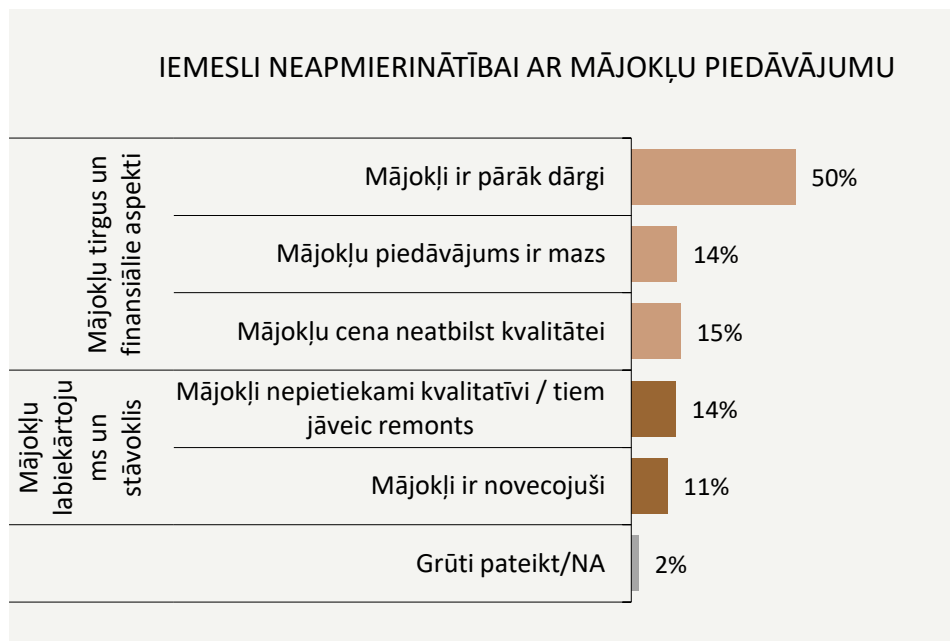
Atbilstoši AP2027 rādītājiem tika noskaidrots iedzīvotāju vērtējums par mājokļa kvalitāti, piedāvājumu un pieejamību vides ziņā. Aptaujātie Rīgas iedzīvotāji visai rezervēti vērtēja Rīgas dzīvojamo fondu, nevienā no pozīcijām apmierināto rīdzinieku īpatsvars nesasniedza 50% robežu. Taču jāatzīmē, ka mājoklis vienmēr ir bijis starp kritiskāk vērtētajiem jautājumiem aptaujā. Tomēr neskatoties uz zemo vērtējumu, salīdzinot ar 2022. gada aptaujas rezultātiem, iedzīvotāju vērtējums ir kļuvis nedaudz pozitīvāks (rezultātus skat. sadaļā Prioritātes rādītāji).

Papildus AP2027 rādītājiem, aptaujā tika noskaidrots iedzīvotāju viedoklis arī par citiem aktuāliem jautājumiem saistībā ar mājokli.

### Mājokļu piedāvājums

Respondenti, kurus neapmierina mājokļu piedāvājums (33% jeb 786 respondenti), tika aicināti nosaukt iemeslus. Puse respondentu norādīja, ka mājokļi ir pārāk dārgi. Pie citiem iemesliem tika minēts, ka mājokļu piedāvājums ir mazs, cenas neatbilstība kvalitātei, mājokļa kvalitātes aspekti un vecums.

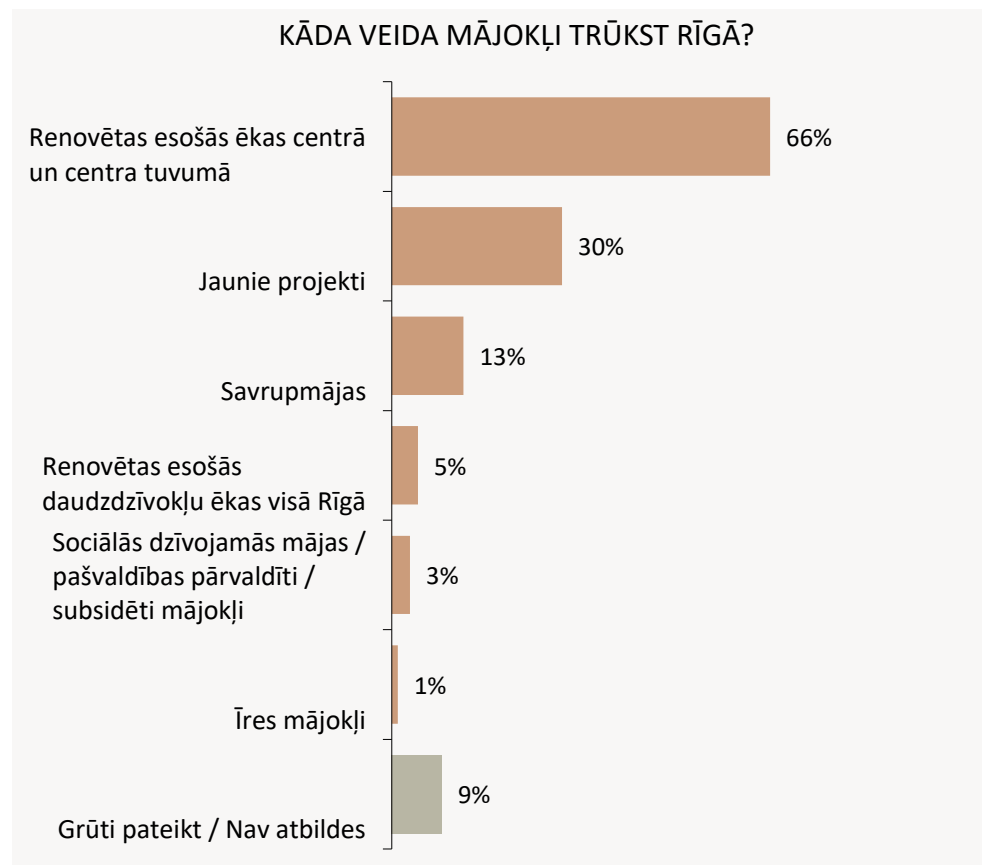
3.43. attēls



### Mājokļu trūkums

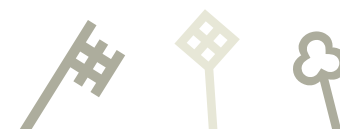
Novērtējot mājokļu piedāvājumu Rīgā, lielākā daļa respondentu – 66% saskata mājokļu trūkumu renovētās esošajās ēkās centrā un tā tuvumā. Tāpat trešā daļa aptaujāto uzskata, ka ir nepietiekams jauno projektu piedāvājums.

3.44. attēls

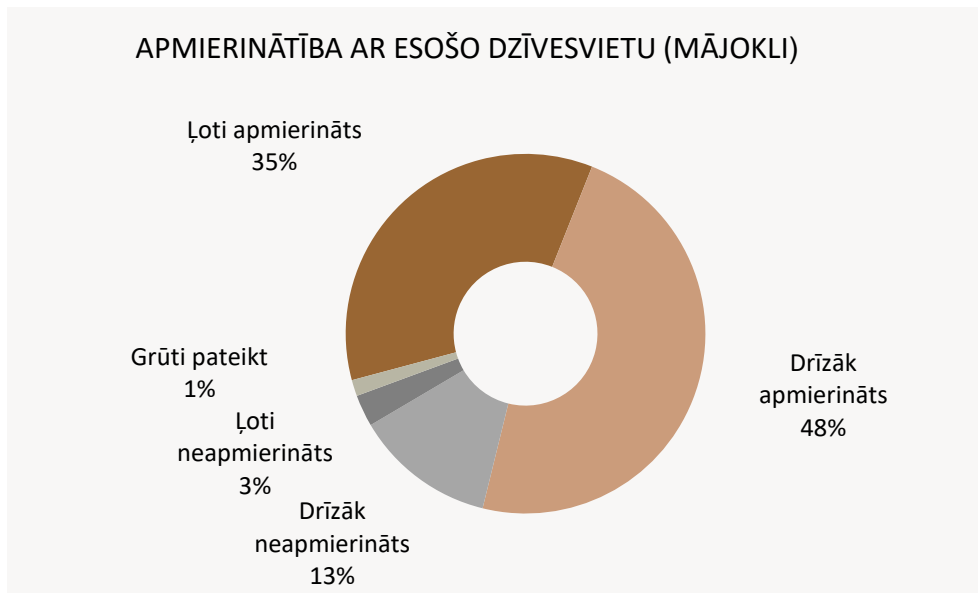


### Dzīvesvietas novērtējums

Aptaujātos Rīgas iedzīvotājus kopumā apmierina viņu esošā dzīvesvieta, mājoklis, tā atbildēja 83% respondentu. Neapmierināti ar savu mājvietu ir vien 16% rīdzinieku. Dažādās respondentu sociāli demogrāfiskajās grupās nav vērojamas būtiskas viedokļu atšķirības, tā visās Rīgas apkaimēs savs mājoklis apmierina 80% - 86% aptaujāto.



3.45. attēls



#### Dzīvesvietas maiņa

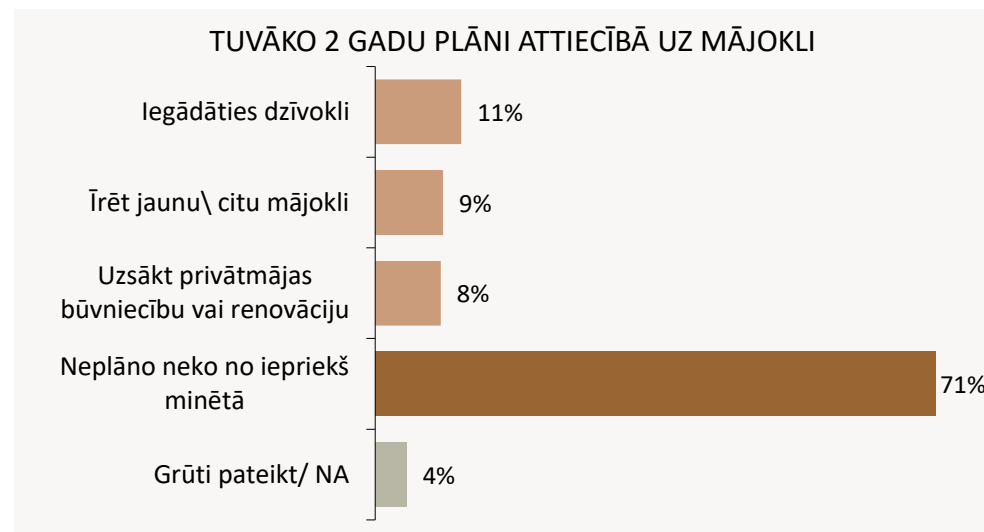
Aptaujājot iedzīvotājus par viņu plāniem mainīt vai iegādāties jaunu mājokli vai uzsākt privātmājas būvniecību tuvākajos 2 gados, secināms, ka lielākā daļa (71%) šādu ieceru nedomā realizēt. Katrs ceturtais Rīgas iedzīvotājs tuvāko 2 gadu laikā apsver iespēju mainīt (iegādāties vai īrēt) mājokli vai uzsākt privātmājas būvniecību, renovāciju:

- 11% aptaujāto rīdzinieku plāno iegādāties jaunu dzīvokli, visbiežāk tie ir respondenti vecumā no 25 līdz 34 gadiem, finansiāli nodrošinātākie aptaujas dalībnieki;
- 9% Rīgas iedzīvotāju plāno īrēt jaunu, citu dzīvokli, visbiežāk tie ir jaunieši vecumā līdz 25 gadiem (29%) un salīdzinoši biežāk (14%) īrēt jaunu/citu mājokli izteica tieši Rīgas centrā dzīvojošie iedzīvotāji;
- 8% pētījuma dalībnieku plāno uzsākt privātmājas būvniecību vai renovāciju, visbiežāk – finansiāli nodrošinātākie respondenti.

#### Mājas atjaunošana, energoefektivitātes paaugstināšana

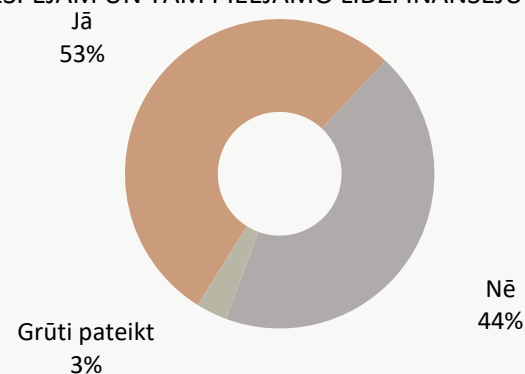
Lielākā daļa - 53% aptaujāto rīdzinieku ir informēti par savas dzīvojamās mājas atjaunošanas/ energoefektivitātes paaugstināšanas iespējām un tam pieejamo līdzfinansējumu. Noraidoši atbildēja 44%. Labāk informētā sabiedrības daļa ir respondenti vecumā virs 45 gadiem.

3.46. attēls



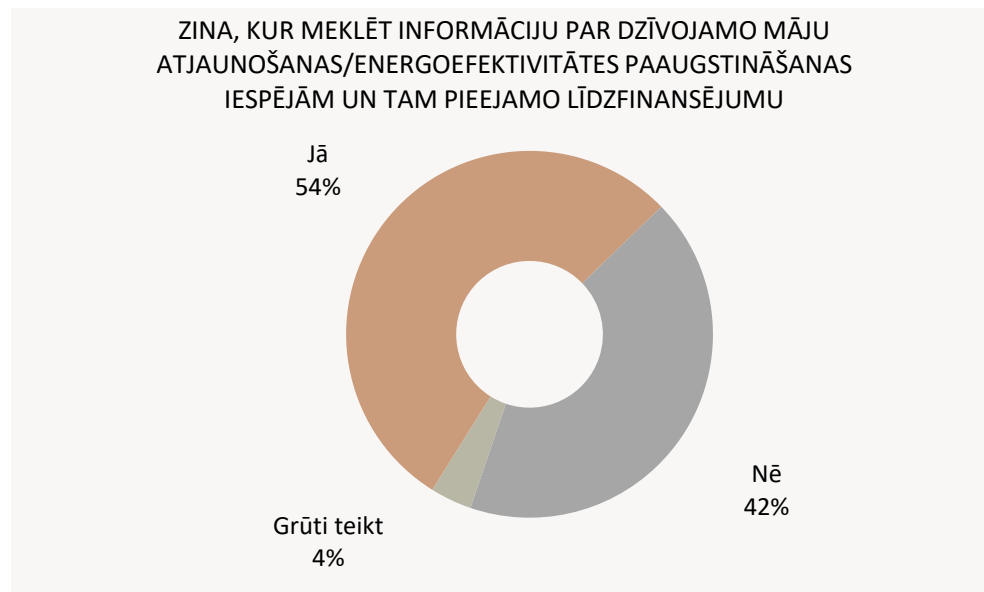
3.47. attēls

#### INFORMĒTĪBA PAR SAVAS DZĪVOJAMĀS MĀJAS ATJAUNOŠANAS/ ENERGOEFECTIVITĀTES PAAUGSTINĀŠANAS IESPĒJĀM UN TAM PIEEJAMO LĪDZFINANSĒJUMU



Tikpat liels - 54% ir to aptaujas dalībnieku skaits, kuri zina, kur meklēt informāciju par dzīvojamo māju atjaunošanas/energoefektivitātes paaugstināšanas iespējām un tam pieejamo līdzfinansējumu. Noraidoši atbildēja 42% aptaujāto, visbiežāk - 64% gadījumā jaunieši vecumā līdz 24 gadiem.

3.48. attēls

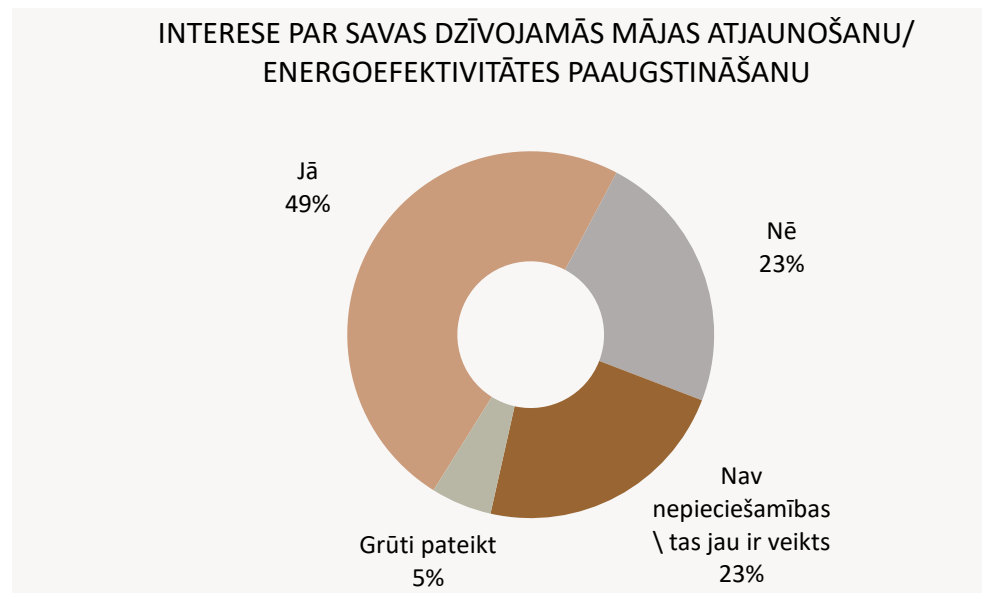


Interese par savas dzīvojamās mājas atjaunošanu/ energoefektivitātes paaugstināšanu ir katram otrajam rīdziniekam, visbiežāk respondentiem vecumā no 35 līdz 64 gadiem, no skaitliski lielākajām (3 un vairāk cilvēku) ģimenēm, ar bērniem. Jāatzīmē, ka dzīvojamās mājas atjaunošana/ energoefektivitātes paaugstināšana jau ir veikta 23% aptaujas dalībnieku mājām.

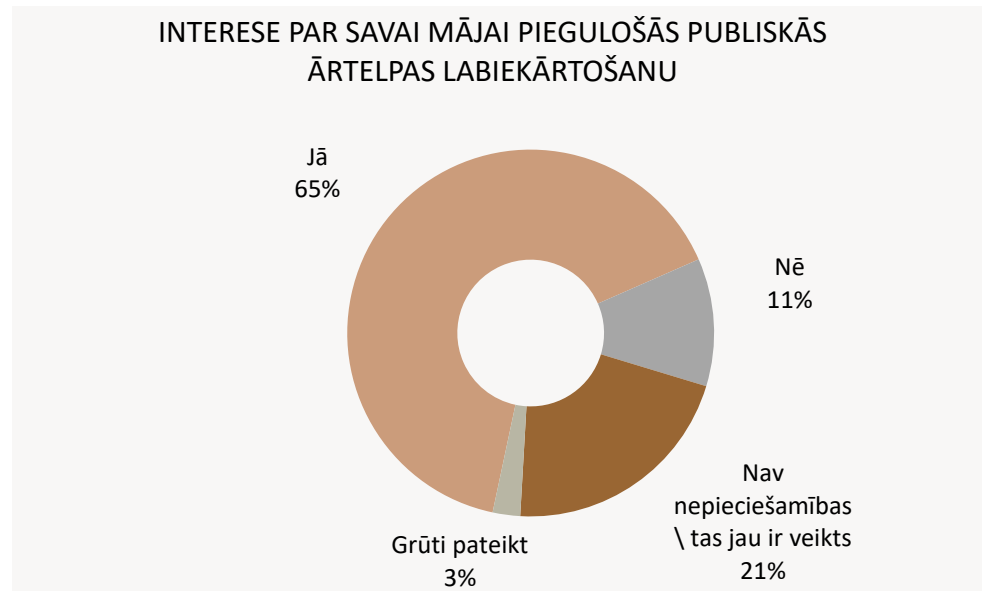
### Mājai piegulošās publiskās ārtelpas labiekārtošana

Interese par savai mājai piegulošās publiskās ārtelpas labiekārtošanu ir divām trešdaļām (65%) aptaujāto pilsētnieku. 21% Rīgas iedzīvotājs atzina, ka nav tādas nepieciešamības, jo mājai piegulošās publiskās ārtelpas labiekārtošana jau ir veikta.

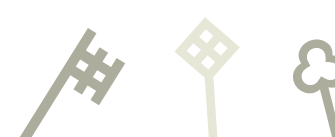
3.49. attēls



3.50. attēls



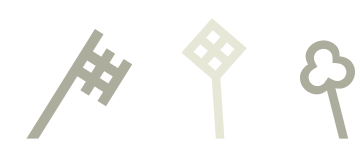
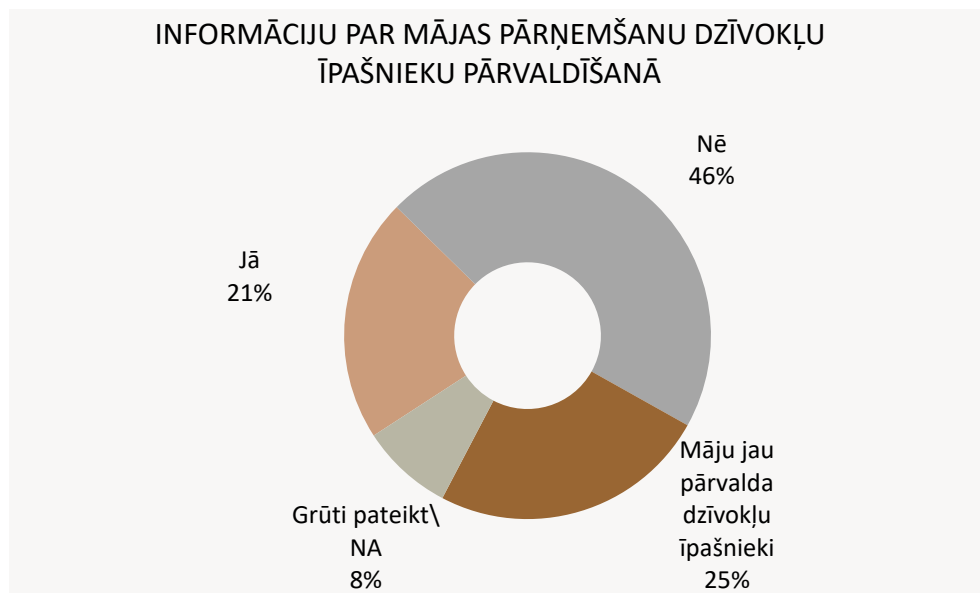
Informāciju par mājas pārņemšanu dzīvokļu īpašnieku pārvaldīšanā no sava namu apsaimniekotāja ir saņēmis 21% daudzdzīvokļu māju iedzīvotājs. Ievērojami biežāk





(46% gadījumu) tika saņemta noraidoša atbilde. Katrs ceturtais (25%) daudzdzīvokļu māju iedzīvotājs norādīja, ka viņa māju jau pārvalda dzīvokļu īpašnieki.

3.51. attēls



## RĪCĪBAS UN INVESTĪCIJU PLĀNA ANALĪZE

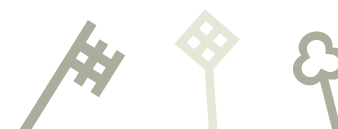
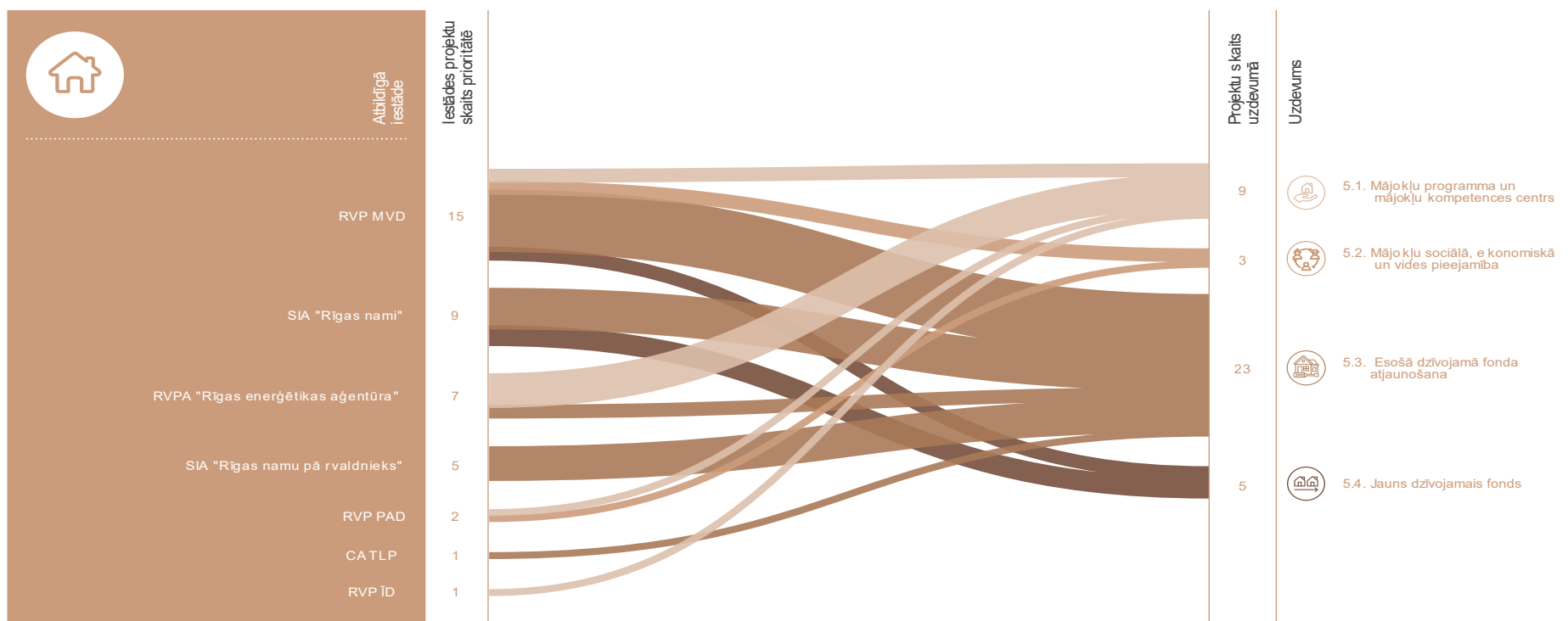
RVP struktūrvienības un iestādes, kas veic vai plāno veikt darbības un projektus Rīcības plāna un Investīciju plāna P5 uzdevumu ietvaros ir RVP MVD, RVP PAD, RVP ĪD, RVP Centrālās administrācijas Teritorijas labiekārtošanas pārvalde, RVPA "Rīgas enerģētikas aģentūra", SIA "Rīgas nami", SIA "Rīgas namu pārvaldnieks".

RVP MVD īsteno vienotu pilsētas politiku mājokļu jomā, nodrošinot palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā, īstenojot pašvaldības pārvaldīšanā esošo dzīvojamo māju pārvaldīšanas uzraudzību un realizēto pašvaldības neprivatizēto dzīvojamo

telpu valdījumu, attiecīgi arī ieviešot visvairāk projektu – 15 (38%). SIA „Rīgas nami” nodrošina Rīgas vēsturisko īpašumu apsaimniekošanu, pārvaldīšanu un attīstīšanu, savukārt RNP pārvaldīšanā ir vairāk nekā 3 700 ēkas Rīgā.

RD ĪD nodrošina pašvaldībai piederošā un piekrītošā īpašuma un tās rīcībā esošo zemesgabalu racionālu un lietderīgu izmantošanu. REA sniedz atbalstu dzīvojamo ēku energoefektivitātes uzlabošanai. Būvniecības procesu pārraudzību un kontroli Rīgas pilsētā koordinē un veic PAD.

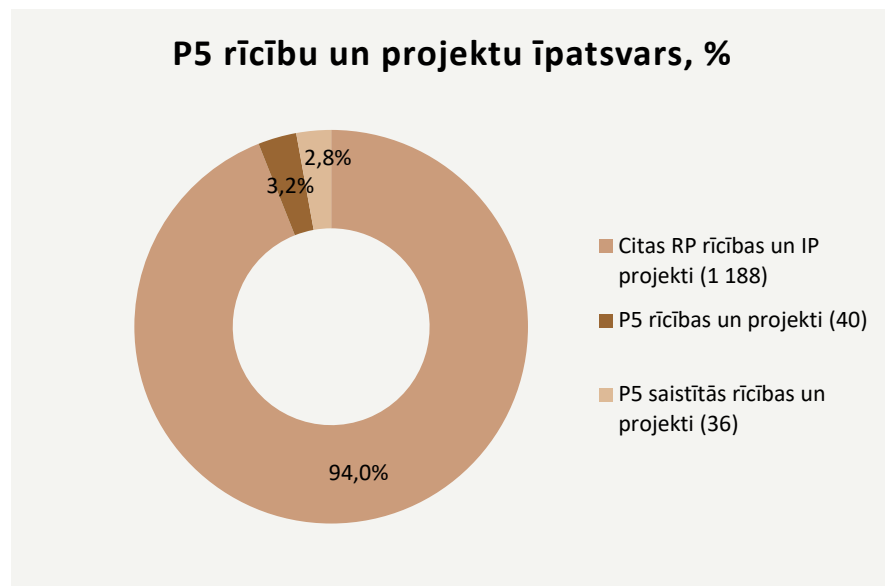
### ATBILDĪGO RD IESTĀŽU UN STRUKTŪRVIENĪBU PROJEKTU APKOPOJUMS PRIORITĀTES UZDEVUMU ĪSTENOŠANĀ



## RP un IP rīcības un projekti

Vērtējot AP2027 iekļautās RP un IP plānotās rīcības un projektus 9 prioritātēs, P5 ietver 40 (3,2%) no visām 1 264 īstenojamajām rīcībām, projektiem RP un IP. Papildus – 36 (2,8%) rīcību un projektu ir integrēti citās prioritātēs, kas papildina mērķu sasniegšanu mājokļa jomā.

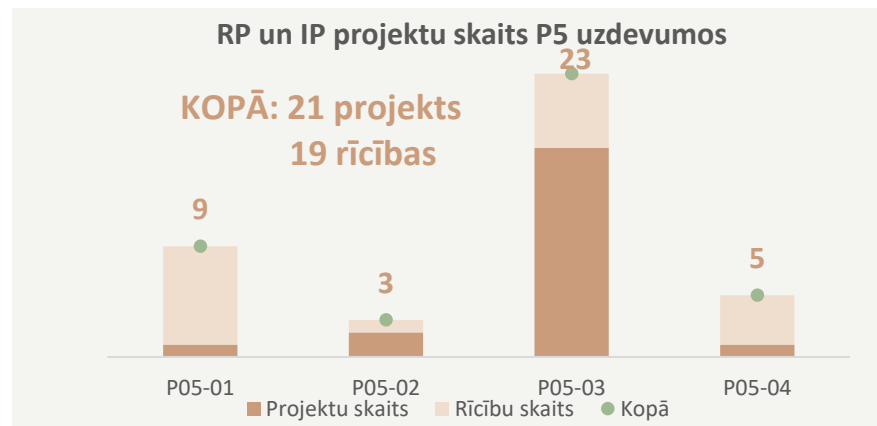
3.52. attēls



## Rīcību un projektu skaits uzdevumos

No kopējā (40) P5 rīcību un projektu skaita – 19 ir iekļautas RP un 21 IP. Analizējot projektu skaitu uzdevumos, vairākums – 23 rīcības, projektus plānots realizēt uzdevuma 5.3. Veicināt kompleksu dzīvojamā fonda atjaunošanu un sekmēt dzīves telpas uzlabošanu ietvaros, veicot dzīvojamo māju atjaunošanu, pārbūvi, remontu u.c. darbus.

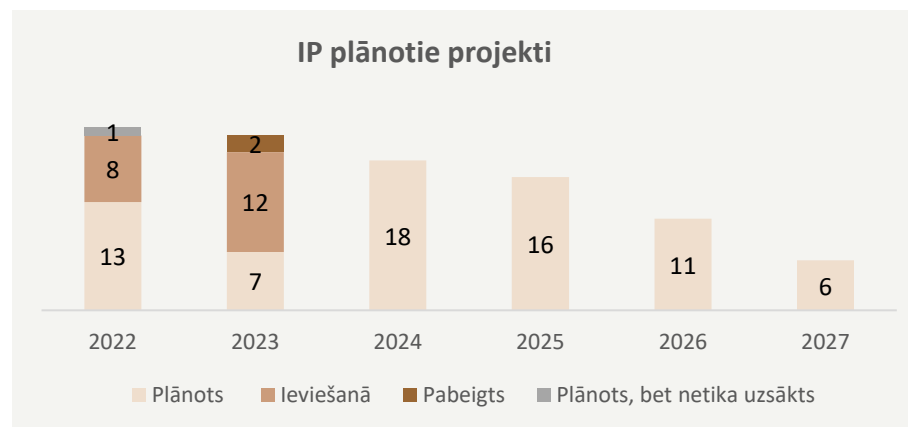
3.53. attēls



## IP projektu plānošana un īstenošana

Lai sasniegtu izvirzītos P5 mērķus, IP ir iekļauts 21 projekts, no kuriem 2023. gadā ieviešanā bija 14 projekti, t.sk. pabeigti divi projekti – Daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas Blaumaņa ielā 21 vienkāršotā atjaunošana un Teritorijas labiekārtojums Višķu ielā, kurā labiekārtots skvērs ar spēļu laukumu zonām dažāda vecuma grupām, sporta un vingrošanas iekārtu senioriem, labiekārtotiem celiņiem, atpūtas zonām, piknīka vietām, apstādījumiem un apgaismojumu.

3.54. attēls



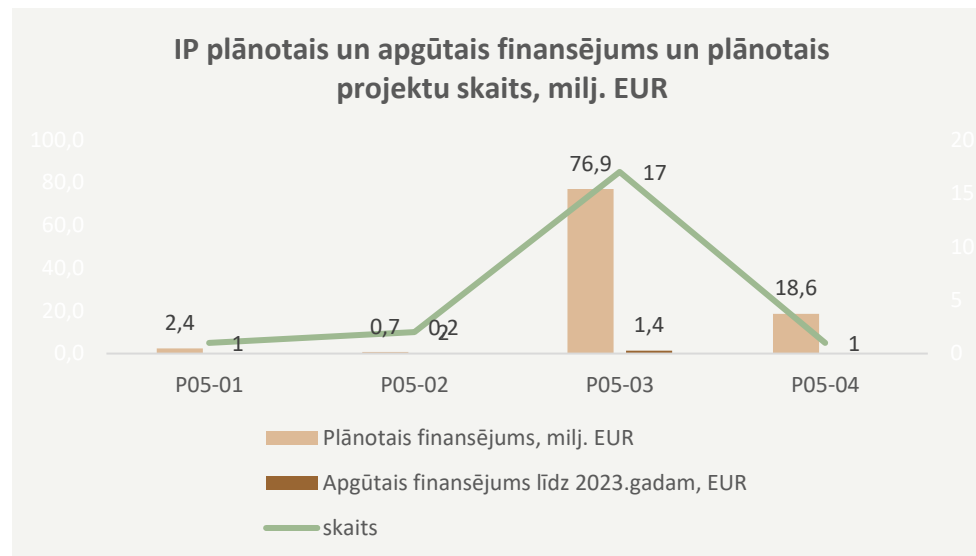
## IP projektu finansējums

2024. gadā mājokļa stratēģijas ieviešana tika izvirzīta kā viena no piecām budžeta prioritātēm<sup>19</sup>. Attiecīgi pašvaldības teritoriju un mājokļu apsaimniekošanas izdevumi plānoti 81,6 milj. EUR jeb 5% no kopējiem izdevumiem, salīdzinājumam 2023. gadā 58,9 milj. EUR (4,5%) un 2022. gadā 30,8 milj. EUR (2,8%).

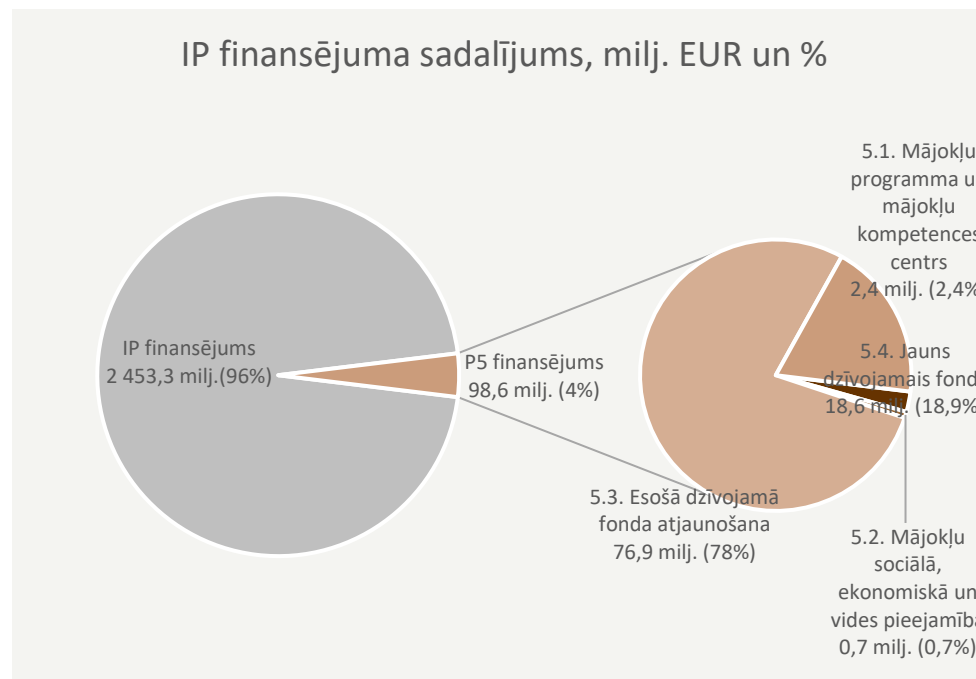
Līdzīga tendence iezīmējas arī IP projektu finansējuma sadalē – P5 plānoto projektu finansējums aptver 4% no IP, kas ir 98,6 milj. EUR.

Novērtējot investīciju plānoto ieguldījumu uzdevumos, lielākais finansējuma apjoms, tāpat kā projektu skaits, plānots uzdevumā U5.3. *Veicināt kompleksu dzīvojamā fonda atjaunošanu un sekmēt dzīves telpas uzlabošanu*, paredzot finansējumu 76,9 milj. EUR apmērā. Uzdevuma ietvaros plānots pārbūvēt sociālās dzīvojamās mājas, grupu kopdzīvojamās mājas, remontēt pašvaldības dzīvokļu īpašumus, lai sniegtu palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā. Vērienīgu projektu (18,6 milj. EUR) plānots īstenot arī uzdevumā 5.4. *Jaunu mājokļu attīstība*, realizējot sociālo dzīvojamo māju kompleksā Mežrozīšu ielā 2. kārtu un uzbūvējot jaunus sociālos un īres dzīvokļus, kā arī citas telpas pašvaldības funkciju nodrošināšanai.

3.55. attēls



3.56. attēls



<sup>19</sup> <https://likumi.lv/ta/id/349559-par-rigas-valstspilsetas-pasvaldibas-2024-gada-budzetu>



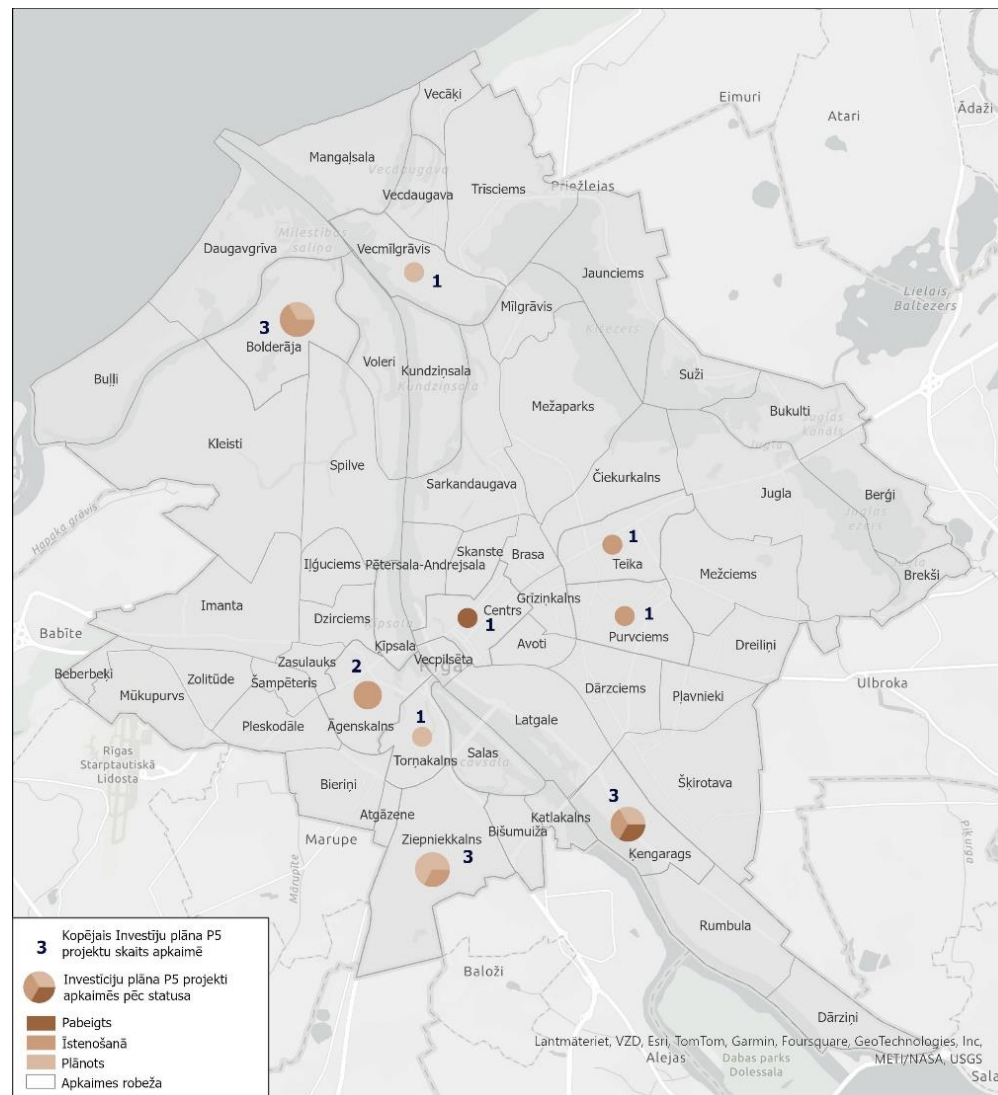
Lai arī lielākā daļa projektu tiek realizēti noteiktās apkaimēs, šo projektu ietekmes mērogs galvenokārt ir uz visu pilsētu. Projektu īstenošanas vietu pamatā nosaka pašvaldībai jau piederošās sociālās dzīvojamās mājas, grupu kopdzīvojamās mājas u.c. pašvaldības esošo īpašumu atrašanās vieta. Piemēram, Bolderājā, Ziepniekkalnā un Ķengaragā plānots īstenot salīdzinoši vairāk projektus – trīs katrā apkaimē. Bolderājā tā ir sociālās dzīvojamās mājas Dolomīta ielā 1 un dzīvojamās mājas Lielupes ielā 1 k-10 pārbūve, kā rezultātā plānotas jaunas īres dzīvojamās telpas, attiecīgi 39 dzīvokļi un 38 dzīvokļi, kā arī sociālo dzīvojamo māju kompleksa Mežrozīšu ielā 2. kārtas realizācija, uzbūvējot gan jaunus sociālos un īres dzīvokļus, kā arī citas telpas pašvaldības funkciju nodrošināšanai.

Ziepniekkalnā plānota sociālajā dzīvojamajā mājā Ziepju ielā 13 energoefektivitātes paaugstināšana un pieejamības nodrošināšana personām ar kustību traucējumiem, kā arī koplietošanas telpu pārbūve. Arī ēkai Ziepju ielā 11 plānota ilgtspējīga pārbūve un ilgtspējīgas energoapgādes ierīkošana īres dzīvokļiem un telpām Rīgas Sociālā dienesta vajadzībām.

Savukārt Ķengaragā jāizceļ dažādu grupu kopdzīvojamās mājas Prūšu ielā 25A plānotā pārbūve, kā rezultātā būs pieejamas jaunas īres dzīvojamās telpas (78 dzīvokļi), kuras tiks nodotas personām, sniedzot palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā.

Jāpiezīmē, ka P5 ietvaros tiek plānots ieviest salīdzinoši mazāk projektus pēc to skaita, jo šie projekti ir prasa lielas investīcijas un bez līdzfinansējuma piesaistes pašvaldībai tos nespēj īstenot.

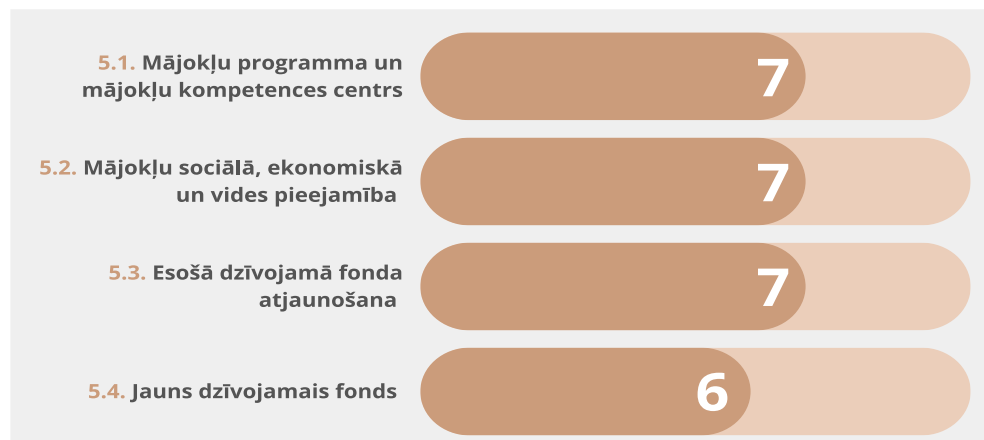
Investīciju plāna projekti P5



## EKSPERTA VĒRTĒJUMS

Lai novērtētu P5 uzdevumu virzību 2023. gadā, tika pieaicināta ārējā eksperte Rīgas Tehniskās universitātes pētniece, SIA "Ādažu namsaimnieks" Apsaimniekošanas daļas vadītāja Ph.D Iveta Amoliņa, kura, iepazīstoties ar pieejamo informāciju par prioritāti, sniedza savu vērtējumu. Ekspertes uzdevums bija sniegt novērtējumu par prioritātes uzdevumu izpildi pārskata gadā un priekšlikumus par konkrētām veicamām darbībām, lai uzlabotu pilsētas virzību uz prioritātes izvirzīto uzdevumu izpildi. Par katru uzdevumu eksperte sniedza arī novērtējumu par progresu pārskata gadā atbilstoši punktu skalai no 1 līdz 10. Novērtējot kopējo prioritātes P5 virzību uz mērķu sasniegšanu, eksperte to atzīmēja kā salīdzinoši sekmīgu.

### Ekspertes vērtējums par uzdevuma progresu pārskata gadā



+ Pozitīvs vērtējums   -   Negatīvs vērtējums   →   Ieteikumi

### 5.1. Mājokļu programma un mājokļu kompetences centrs

+ Izstrādātas Rīgas valstspilsētas pašvaldības mājokļu pamatnostādnes 2024.-2030. gadam.	Rīgas pašvaldības politikas 2024.-2030. gadam.	- Ņemot vērā ēku tehnisko stāvokli, būvniecības un ekspluatācijā pieņemšanas gadus, jauno projektu attiecību pret vecajiem projektiem, secināms, ka piešķirtais finansējums ir nepietiekams augošam pieprasījumam, lai pilnvērtīgi nodrošinātu nepieciešamo atbalstu ēku uzlabošanai.
+ Atbalsts mājokļu kompetences centra izveidē.		- Nepietiek jaunu ģimeniska tipa sociālo pakalpojumu, jo ir nepietiekams līdzfinansējums.
+ Organizēti pasākumi, informatīvi konsultācijas atjaunošanas jautājumos.	informatīvi ēku atjaunošanas jautājumos.	

→ Būtiski turpināt organizēt vebinārus/seminārus, kuros piedalās eksperti no dažādām jomām – nekustamā īpašuma pārstāvji, pārvaldnieki, komercbanku pārstāvji, ALTUM pārstāvji, būvnieki, juristi, citu pašvaldību pārstāvji u.c. ar labiem prakses piemēriem.

→ Attīstot un paplašinot MKC darbību, bez energoefektivitātes jomas aktivitātēm, ietvert arī citas sfēras, piemēram, ēku tehnisko drošību, ugunsdrošību, mehānisko stiprību, tehniskos risinājumus u.c. informatīvi un atbalsta veidā.

→ Ieviešot zaļās obligācijas un/vai citus finanšu instrumentus, izvērtēt ekonomisko izdevīgumu, juridiskās saistības, lai gala maksātājam neradītu lielu finansiālu slodzi, neizdevīgas saistības u.c., kas var kavēt prioritātes sekmīgu attīstību. Pašvaldībai rūpīgi jāvērtē saistības finanšu tirgos, pārstāvot iedzīvotāju intereses.

→ Papildināt Rīgas pašvaldības ģeotelpisko datu portālu "GEO RĪGA" ar nozarei aktuālu informāciju, piemēram, par dalīto īpašumu, nekustamā īpašuma pārvaldniekiem u.c.

→ Papildus energoefektivitātes uzlabošanas aktivitātēm, izvērtēt iespējas pirmskara, padomju laika daudzdzīvokļu dzīvojamo ēku konstrukciju stiprināšanai un/vai pietiekama apjoma jaunu mājokļu būvniecībai, kas pakāpeniski aizstātu būves, kuru ekspluatāciju pagarināt būtu nelietderīgi.

→ Veicot energoefektivitātes pasākumus, iespēju robežās īstenot projektus arhitektoniski pievilcīgi, lai celtu ēku un apkaimju vērtību, estētiku.

→ Rīgas daudzdzīvokļu ēku atjaunošanas programmas ietvaros izstrādāt rokasgrāmatu/videomateriālu – pieejamu iedzīvotājiem, nozares uzņēmumiem, nekustamā īpašuma pārvaldniekiem u.c., tādējādi palielinot izpratni par veicamiem pasākumiem. Rokasgrāmata/videomateriāls kalpotu arī kā zināšanu pārneses rīks gadījumos, kad, mainoties māju vecākajiem jeb pilnvarotajām personām, būtu apdraudēta informācijas aprīte un zustu kompetences/zināšanas.

→ MKC ir iespējas tapt par labu sadarbības partneri iedzīvotājiem/mājokļu īpašniekiem, biznesam (mājokļu būvniekiem, attīstītājiem) un nekustamā īpašuma pārvaldniekiem. Pašvaldībai ir ekskluzīvas iespējas ietekmēt procesu, rezultātu, izmaksas, t.i. – mājokļu projektu attīstības sākotnējās fāzēs, atjaunošanas procesos (plānojot, attīstot teritorijas, saskaņojot projektus).



## 5.2. Mājokļu sociālā, ekonomiskā un vides pieejamība

+ Pašvaldības sadarbība ar valsti projekta “Sociālās dzīvojamās mājas Ūnijas ielā 49 pielāgošana Ukrainas civiliedzīvotāju izmitināšanai” ietvaros, kur izmaksas pilnībā kompensētas no valsts budžeta, norāda uz publisko personu sekmīgas sadarbības iespējām, nodrošinot mājokļa pieejamību ārvalstu personām krīzes situācijā.

- Plānos iekļautās aktivitātes neaptver visas mērķus grupas, kā arī nav vērtēta attiecība īstenotajam pret nepieciešamību, kā uzlabojas kopējā situācija.

→ Rīcības un Investīciju plānus nepieciešams papildināt ar aktivitātēm, kas nodrošina mājokļu sociālo, ekonomisko un fizisko pieejamību arī citām plānotajām mērķa grupām.

→ Izvērtēt iespējamo sadarbību ar valsts institūcijām, lai sekmētu ekonomiski pieejamu mājokļu izveidi tām iedzīvotāju grupām, kuras nesaņem pašvaldības palīdzību mājokļu jomā, piemēram, valsts funkciju veikšanā iesaistītiem speciālistiem, kuriem ir salīdzinoši zemāks atalgojums (ugunsdzēsējiem, veselības aprūpes speciālistiem u.c.), attiecīgi izmaksas segtu valsts, bet pakalpojumu nodrošinātu pašvaldība.

→ Paplašināt klientu loku fiziskās pieejamības nodrošināšanai – tas liecinātu par sociāli atbildīgu pašvaldību.

## 5.3. Esošā dzīvojamā fonda atjaunošana

+ Veikts 91 pašvaldības dzīvokļu remonts piešķirtā finansējuma apmērā.

- Rīcības “Dzīvojamo māju infrastruktūras uzturēšana un kvalitātes uzlabošana atbilstoši dzīvokļu īpašnieku pilnvarojumam” ietvaros veiktie uzlabojumi procentuāli ir ļoti mazi. Finansējuma iespējas ir atkarīgas ne tikai no pašu īpašnieku maksātspējas, bet arī no pārvaldnieka prasmes plānot finansējuma piesaisti (uzkrājums, mērķa maksājums, aizdevums), kā arī no spējas motivēt īpašniekus pilnvarot darbu izpildi.

→ Turpināt iesāktu dzīvojamo māju publiskās ārtelpas kvalitātes pilnveidošanā un ilgtspējīgas zaļās infrastruktūras saglabāšanā un iespēju robežās paplašināt apjomu, jo kvalitatīva publiskā ārtelpa uzlabo īpašumu vērtību un veicina iedzīvotāju labbūtību.

→ Izvērtēt iespējas un paplašināt pašvaldības dzīvojamo fondu palīdzības sniegšanu.

→ Ņemot vērā kopējo ekonomisko situāciju un sistemātisko būvizmaksu pieaugumu, priekšlikums - izstrādāt jaunus sadarbības modeļus mājokļa piešķiršanā, atkarībā no saņēmēja iespējām, piemēram, līdzdalība kopīpašuma uzturēšanā, citi sabiedriskie darbi, kurus iespējams veikt paralēli algotam darbam, t.i. dažas stundas dienā/nedēļā. Aktivitāte, iespējams, veidojama kā sociāls projekts – iesaiste, kopiena, aprites ekonomika u.c.

→ Vērtēt mājokļu attīstību kontekstā ar ilgtermiņa plāniem/risinājumu variantiem iedzīvotāju pakāpeniskai pārejai no pirmskara un padomju laiku nolietotojām ēkām uz atjaunotiem/pārbūvētiem mājokļiem.

→ Vērtēt aktivitāšu uzsākšanu, lai nodrošinātu ēku ilgtermiņa saglabāšanu arī pārējām (pašlaik fokuss uz energoefektivitātes prasību) būtiskām būvei izvirzāmām prasībām, kas noteiktas Būvniecības likuma 9. pantā:

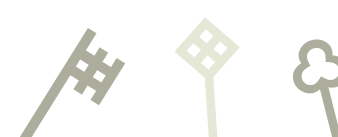
- mehāniskā stiprība un stabilitāte;
- ugunsdrošība;
- vides aizsardzība un higiēna, tai skaitā nekaitīgums;
- lietošanas drošība un vides pieejamība;
- akustika (aizsardzība pret trokšņiem);
- ilgtspējīga dabas resursu izmantošana u.c.

Risinājumu ieviešanai būtisks informatīvs un finansiāls atbalsts.

## 5.4. Jauns dzīvojamais fonds

+ Ņemot vērā Rīgas potenciālu (neapgūtās teritorijas), kā arī ieguvumus, piemēram, ieņēmumus Rīgas valstspilsētas pašvaldības budžetā no NĪN un no IeN, atzinīgi vērtējama rīcība “Teritoriju attīstība jaunu mazstāvu mājokļu apbūvei un privātmāju būvniecībai mājokļu politikas ietvaros”.

- Pašlaik uzsvars ir uz daudzdzīvokļu ēku tehniskā fonda un labiekārtošanas darbu atbalstu, piešķirti dažādi līdzfinansējumi, kā arī organizētas apmācības, semināri, vebināri. Atbalstu būtu aktuāli sniegt arī privātmāju īpašniekiem, piemēram, līdzfinansējums infrastruktūras atjaunošanā/izbūvē, informācijas nodrošināšana, atbalsts veidojot kopienas u.c.



→ Ņemot vērā augsto pieprasījumu Rīgā pēc sociālām dzīvojamām mājām un īres dzīvokļiem, būtiski arī turpmāk padziļināti izpētīt objektus un pieņemt ekonomiski pamatotus lēmumus par ēku turpmāko īpašumu statusu – saglabāt īpašumā un uzlabot tehnisko stāvokli vai atsavināt.

→ Rīcību “Teritoriju attīstība jaunu mazstāvu mājokļu apbūvei un privātmāju būvniecībai mājokļu politikas ietvaros” varētu īstenot ne tikai jaunu teritoriju apgūšanas kontekstā, bet arī uzlabojot esošās mazstāvu/privātmāju teritorijas un to infrastruktūru. Pētījumi un prakse pierāda, ka jaunu teritoriju un dārza darbu pozitīvu efektu uz indivīda veselību, ilgtermiņa dzīves kvalitāti. Ieviešot šo rīcību, tiktu veicināta veselākas sabiedrības veidošanās pilsētā.

→ Uzlabojot esošo un/vai attīstot jaunu mazstāvu mājokļu apbūvi, privātmāju būvniecību, apsvērt iespējas, kā pašvaldība var līdzdarboties/atbalstīt “kopienas veidošanos” – šādi veidotos/uzlabotos teritoriju mikroklimats, labāka sadarbība publiskās vides uzturēšanā/attīstībā. Kopienas domāta kā mazāks, brīvprātīgs, neformāls veidojums. Daudzviet ir apkaimju biedrības, kas savā ziņā pilda kopienas funkciju mazākās apkaimēs, savukārt lielākās aplaimēs tas varētu būt izaicinoši.

→ Vērtēt iespējas veidot īslaicīgās izmitināšanas telpas – krīzes situācijās, piemēram, stihiju rezultātā cietušiem, rodoties ēku ekspluatācijas ierobežojumiem u.c.

→ Ņemot vērā, ka PPP projekti ir saistīti ar lielām investīcijām, ilgu izpildes periodu, paaugstinātu risku, ir juridiski sarežģīti, pakļauti daudz dažādu faktoru ietekmei, priekšlikums – veikt stratēģisko analīzi PPP alternatīvas izvelei, lai noteiktu vai tas ir visizdevīgākais risinājums pašvaldībai un iedzīvotājiem. Ja PPP ir izdevīgs tikai privātajam partnerim, tad šāda finansēšanas forma nebūtu atbalstāma. Nepieciešams rūpīgi izvērtēt lietderīgumu, veikt risku novērtēšanu, nodrošināt caurspīdīgumu un sociāli atbildīgi sadalīt riskus, pienākumus un atbildību starp publiskiem un privātiem dalībniekiem. Svarīgi ņemt vērā, ka šādi būvēta mājokļa pircējs un visu izmaksu sedzējs būs topošais/esošais rīdzinieks, kam svarīgs kvalitatīvs un ekonomiski pieejams mājoklis.

## ESOŠĀ SITUĀCIJA UN RISINĀMIE JAUTĀJUMI

### 5.1. Mājokļu programma un mājokļu kompetences centrs

- 2024. gada 15. maijā tika **apstiprinātas Rīgas valstspilsētas pašvaldības Mājokļu politikas pamatnostādnes 2024.–2030. gadam** (turpmāk – Pamatnostādnes), kas nosaka vidēja termiņa attīstības virzienus mājokļu politikā, atbilstoši RIAS2030 un AP2027 izvirzītajiem uzdevumiem kvalitatīva dzīvojamā fonda pieejamības nodrošināšanai plašām sabiedrības grupām.
- Lai Rīgā nodrošinātu pārdomātu un efektīvu mājokļu programmu, **izveidots mājokļu kompetences centrs**. Šajā centrā iedzīvotāji un organizācijas var saņemt informāciju par esošo mājokļu situāciju Rīgā, pieejamajiem finanšu avotiem, energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem un citiem ar mājokli saistītiem jautājumiem. Tā speciālisti palīdz māju īpašniekiem operatīvi īstenot piemērotākās mājokļu renovācijas programmas, veicinot daudzdzīvokļu ēku energoefektīvu atjaunošanu. Aktīva darbība notiek ar tām daudzdzīvokļu ēkām, kurās vismaz trešdaļa dzīvokļu pieder pašvaldībai, lai sāktu ēku atjaunošanu.
- Lai veicinātu iedzīvotāju iesaisti un sadarbību lēmumu pieņemšanā par kopīpašumiem un ēku atjaunošanu, 2023. gadā **atvērta Rīgas energoefektivitātes informācijas centrs**<sup>20</sup>. Piemēram, 2023. gadā tika sniegtas 212 pirmreizējās un 74 tālākas virzības konsultācijas, rīkotas 26 ēku informatīvās sapulces, sagatavoti 23 daudzdzīvokļu ēku termogrāfijas pārskati, organizēti 5 semināri u.c. Izveidota mājaslapa visu Rīgas pašvaldības pakalpojumu apkopošanai ēku atjaunošanas jautājumos – [renove.lv](http://renove.lv).
- Lai sekmētu mājokļu renovāciju un energoefektivitātes uzlabošanu, notika vairāki pasākumi, kuru mērķis bija veidot ciešāku dialogu starp iesaistītajām pusēm, tostarp politikas veidotājiem, nozares speciālistiem un iedzīvotājiem. Šo pasākumu laikā tika apspriesti iespējamie risinājumi un iniciatīvas efektīvākai energoefektivitātes politikas ieviešanai: Forums “Viedu, energoefektīvu un pieejamu mājokļu nākotne”; Klimata festivāla konference “Rīga – energoefektīva”; Energoefektivitātes dienu iniciatīva “Dzīvo siltāk”

<sup>20</sup> Līdzfinansēts ES “Life programmas” projekta REVERTER ietvaros

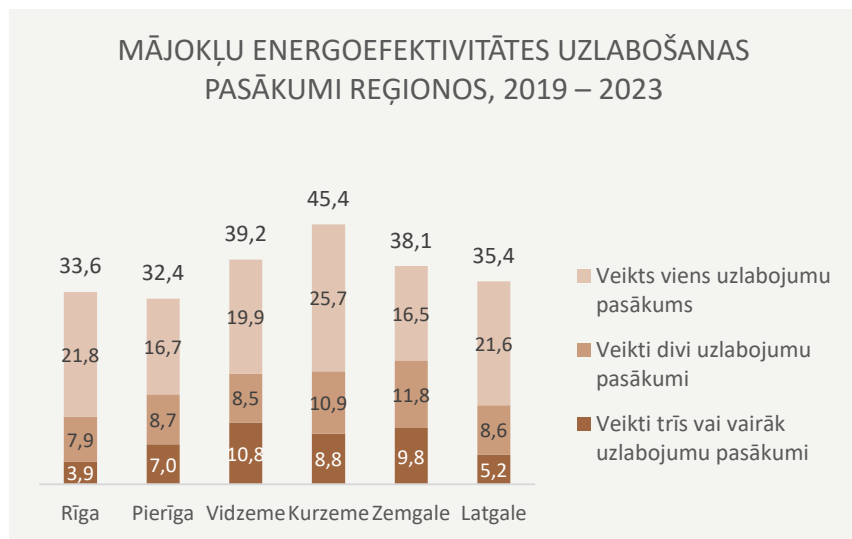




izstādē "Māja I 2023" u.c.

- **Pēdējo piecu gadu laikā tikai trešdaļai (33,6%) mājokļu Rīgā veikti energoefektivitātes uzlabošanas pasākumi** – uzlabota siltumizolācija, logi vai apkures sistēma.<sup>21</sup> Starp reģioniem vismazāk veikti mājokļu energoefektivitātes uzlabošanas pasākumi Rīgā un Pierīgā. Ja Pierīgā ir salīdzinoši jaunas privātmājas, kuras būvētas ar augstākām energoefektivitātes prasībām, tad Rīgā dzīvojamais fonds ir novecojis, tāpēc ir nepieciešamība veikt uzlabojumus steidzami.

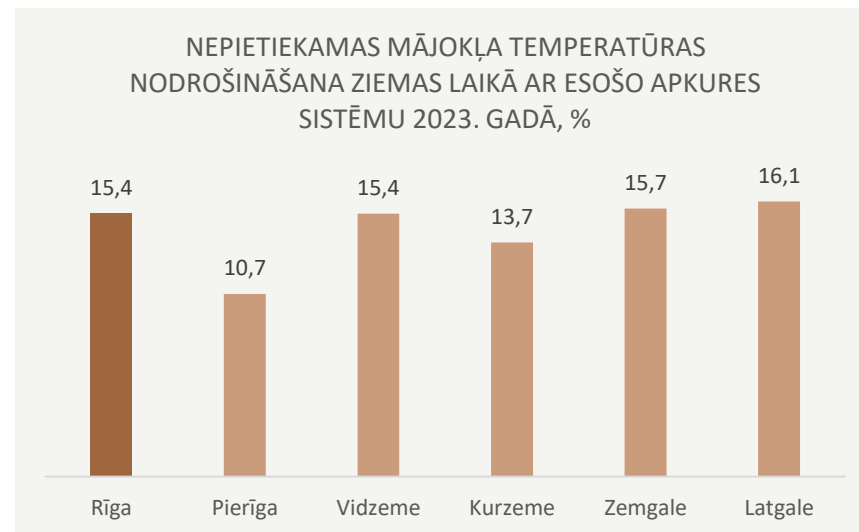
3.58. attēls



Avots: CSP

- Nepieciešamību veikt energoefektivitātes uzlabojumus norāda arī dati, kas atklāj, ka 15,4% Rīgas iedzīvotāju ziemas laikā saskaras ar nepietiekamu apkures sistēmu nodrošinātu temperatūru.

3.59. attēls



Avots: CSP

### Risināmie jautājumi:

- Energoresursu cenu pieaugums ir izcēlis daudzdzīvokļu ēku energoefektivitātes uzlabošanas steidzamību. Efektīva siltināšana un enerģijas izmaksu samazināšana ļautu ne tikai ietaupīt iedzīvotāju līdzekļus, bet arī sekmētu pilsētas ilgtspējas mērķu sasniegšanu.
- Turpināt sabiedrības izglītošanu par energoefektivitāti un ilgtspēju – vairot iedzīvotāju izpratni par energoefektivitātes priekšrocībām, piedāvājot informāciju par pašvaldības programmām, atbalsta iespējām un praktiskām uzlabojumu metodēm mājokļos. Īpaši noderīga būtu tiešsaistes informācija un konsultāciju iespējas, piemēram, platformā renove.lv.
- Lai palielinātu iedzīvotāju aktivitāti ēku atjaunošanā Rīgā un veicinātu Altum un citu ES finansējuma izmantošanu energoefektivitātes uzlabošanā, jāturpina atbalsta pasākumu ieviešana: juridiskais atbalsts biedrību dibināšanā, atbalsts projektu sagatavošanā un vadībā.
- Apkaimju biedrību un kopienu iesaiste – veicināt apkaimju biedrību un kopienu lomu kā starpniekiem, kuri organizē informācijas apmaiņu, palīdz piesaistīt finansējumu un veicina kopienu aktivitāti ēku atjaunošanā.

<sup>21</sup> CSP 2023. gada iedzīvotāju aptaujas par ienākumiem un dzīves apstākļiem dati.

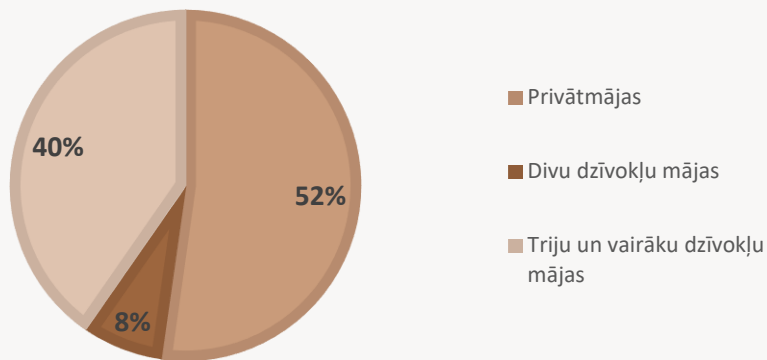


## 5.2. Mājokļu sociālā, ekonomiskā un vides pieejamība

- Pēdējos gados mājokļu pieejamība Rīgā nav uzlabojusies - dzīvojamās platības lielums uz vienu iedzīvotāju joprojām ir zems un liela daļa rīdzinieku dzīvo pārapservētos mājokļos (visizplatītāk pāri ar bērniem). Uzbūvēto jauno dzīvojamo ēku apjoms pilsētā ir mazāks nekā bija plānots. Mājokļu pieejamība Rīgā ir aktuāla problēma arī no izmaksu viedokļa - mājokļu cenas un īres maksa pieaug straujāk nekā iedzīvotāju vidējie ienākumi, kas apgrūtināja daudzu rīdzinieku spēju iegādāties vai īrēt dzīvesvietu. Aptauja parāda, ka tikai 46% rīdzinieku pozitīvi novērtē mājokļu piedāvājumu.
- Lai risinātu jautājumus par kvalitatīvu mājokļu pieejamību par pieņemamu cenu, 2023. gadā Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija izstrādāja 16 rekomendācijas Mājokļa pieejamības fonda ilgtermiņa darbībai Latvijā, ieviešot speciālu programmu un piesaistot finansējumu ES Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna ietvaros.
- Rīgā ir 28 114 dzīvojamās mājas, no kurām 11 599 jeb 40,3% ir triju vai vairāku dzīvokļu ēkas un tajās dzīvo ~90% rīdzinieku. Divu dzīvokļu mājas ir 2 129 (7,4%). Lai arī privātmājas pēc to skaita Rīgā atrodas daudz – 15 005 jeb 52,1% no visām dzīvojamajām mājām, tajās dzīvo salīdzinoši neliela daļa Rīgas iedzīvotāju – 6%. Dažādu sociālo grupu kopdzīvojamās mājas Rīgā ir 72.

3.60. attēls

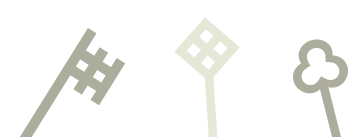
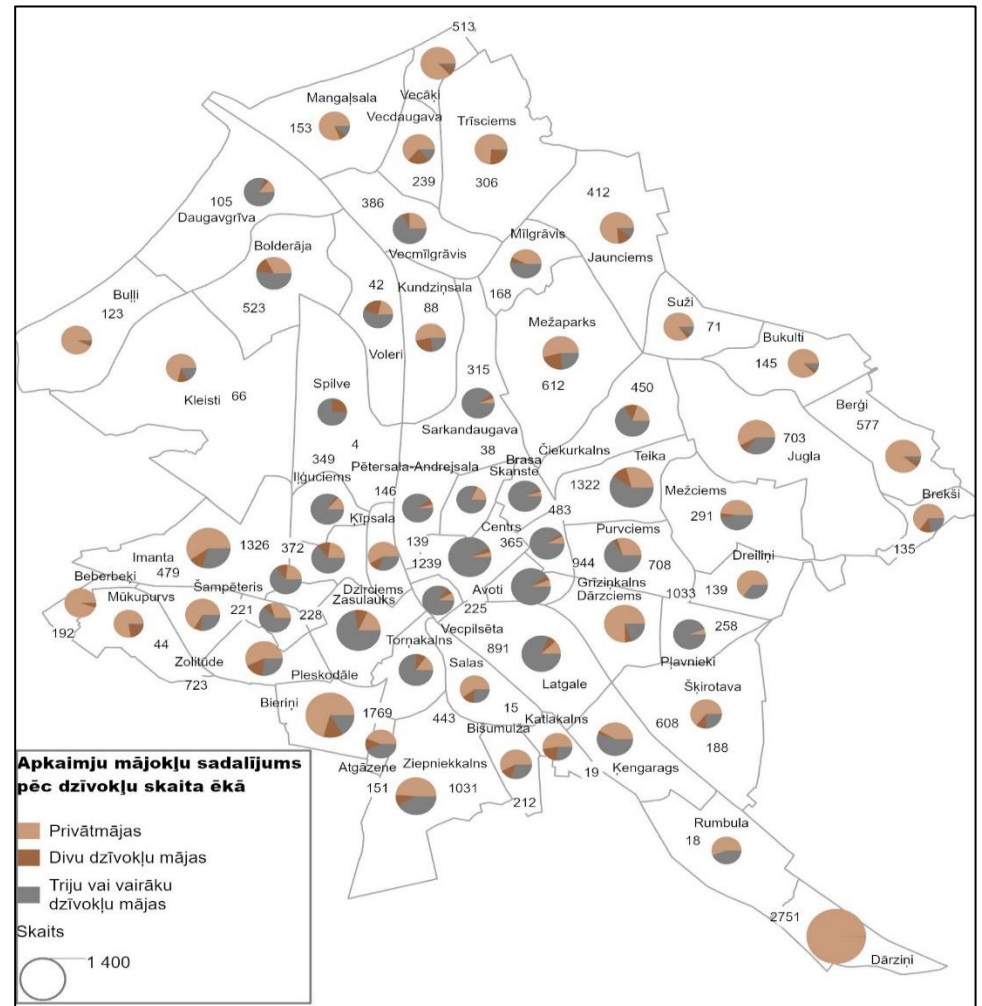
### DZĪVOJAMĀS ĒKAS RĪGĀ PĒC TO VEIDA



Avots: CSP

- Rīgas centrā, kas vēsturiski ir bijis blīvāk apdzīvots, dominē augstākas ēkas ar triju un vairāk dzīvokļu skaitu. Savukārt apkaimēs, kas atrodas tālāk no centra, sākotnējais apbūves modelis bija privātmājas. Pieaugot iedzīvotāju skaitam un mainoties pilsētas attīstības tendencēm, šajās apkaimēs parādījās daudzdzīvokļu ēkas, veidojot jaukto apbūvi. Rīgas nomales apkaimes tradicionāli ir mazāk blīvi apdzīvotas, kur pieejamas privātmājas.

3.61. attēls



## Mājokļa sociālā pieejamība

- Atbilstoši Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma, likuma „Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā”, Pašvaldību likuma, Ministru kabineta noteikumu un RD saistošo noteikumu nosacījumiem, RVP piešķir un izmaksā pabalstus mājoklim:
  - valsts noteiktie pamata sociālās palīdzības pabalsti: mājokļa pabalsts;
  - papildus sociālās palīdzības pabalsti: pabalsts krīzes situācijā, pabalsts ar mājokļa lietošanu saistīto izdevumu parāda samaksai, pabalsts patstāvīgas dzīves uzsākšanai pēc ilgstošas sociālās aprūpes;
  - pašvaldības funkcijās noteiktie pabalsti: pabalsti bārenim un bez vecāku gādības palikušajam bērnam pēc pilngadības sasniegšanas (pabalsts patstāvīgas dzīves uzsākšanai, vienreizējs pabalsts sadzīves priekšmetu un mīkstā inventāra iegādei; mājokļa pabalsts);
  - pašvaldības brīvprātīgā iniciatīva: pabalsts mājokļa pielāgošanai invalīdiem.
- Pārskata periodā tika veiktas izmaiņas normatīvajā regulējumā un pieņemti vairāki jauni saistošie noteikumi, kas labvēlīgi ietekmēja dzīves apstākļus pašvaldības iedzīvotājiem ar zemiem ienākumiem. Piemēram, noteikti **labvēlīgāki nosacījumi mājokļa pabalsta aprēķināšanai** personām ar invaliditāti, atsevišķi dzīvojošai personai, kas ir vecāka par 80 gadiem, dzīvo sev piederošā īpašumā un kurai nav taisnās līnijas radnieku; saglabāta diferencēta īres maksa atkarībā no kopējās mājokļa platības<sup>22</sup>. Palielināti pabalsta apmēri un precizēta mājokļa pabalsta piešķiršanas kārtība, iekļauta iespēja veikt mājokļa pabalsta pārrēķinu, ja mainījušies izdevumi par mājokļa lietošanu bārenim un bez vecāku gādības palikušajam bērnam pēc pilngadības sasniegšanas.<sup>23</sup>

<sup>22</sup> Noteikumi „Par mājokļa izmantošanas atzīšanu par trūcīgu vai maznodrošinātu un sociālās palīdzības pabalstiem Rīgas pilsētas pašvaldībā”.

<sup>23</sup> RD 12.07.2023. saistošie noteikumi Nr.RD-23-218-sn „Par Rīgas valstspilsētas pašvaldības palīdzību bārenim un bez vecāku gādības palikušajam bērnam pēc pilngadības sasniegšanas”.

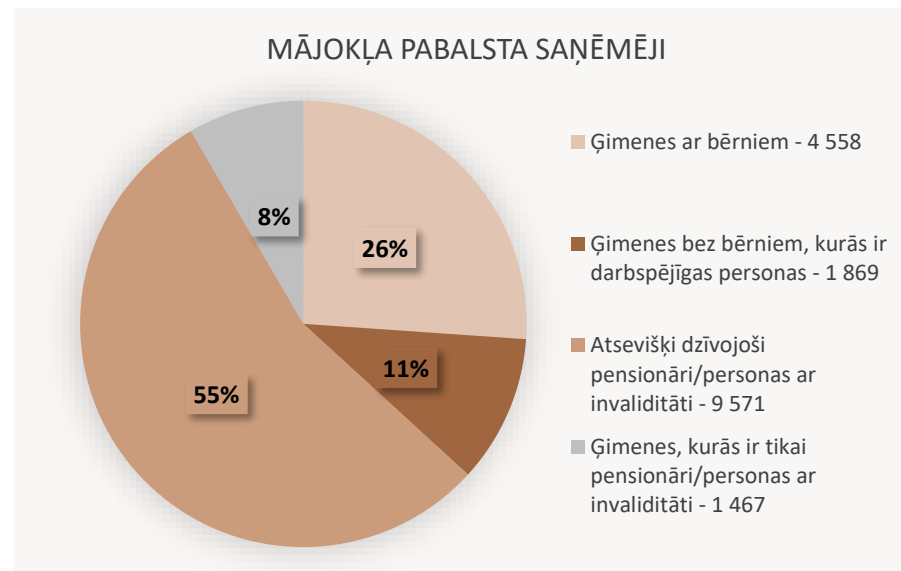
- Straujā inflācija 2022. gada otrā pusē un 2023. gada sākumā (līdz 22,2%), bet jo īpaši patēriņa grupā “Mājoklis, ūdens, elektroenerģija, gāze un cits kurināmais” (līdz pat 50,7%), būtiski ietekmēja trūcīgākos iedzīvotājus un mājokļniecības ar zemiem ienākumiem, kas radīja papildu nepieciešamību pēc sociālā atbalsta. Divu gadu laikā mājokļu pabalsta saņēmēju skaits pieauga divas reizes un 2023. gadā to saņēma 17 465 rīdzinieki jeb 65% no visiem sociālo pabalstu saņēmējiem (2022. gadā 57 %; 2021. gadā 38 %).

3.2. tabula

	2021. gadā	2022. gadā	2023. gadā	Pieaugums 2 gados, %
Mājokļa pabalsta saņēmēju skaits	8 449	15 091	17 565	+108%
Mājokļu pabalstu izmaksai izlietotie līdzekļi, EUR	6 098 681	11 572 414	16 607 257	+272%
Pabalsta apmērs vidēji personai gadā, EUR	722	767	951	+32%

- Nozīmīgu sociālās palīdzības mājokļa pabalsta saņēmēju grupu veido mazu vecuma pensiju apmēra saņēmēji un personas ar invaliditāti, savukārt ceturtdaļa ir ģimenes ar bērniem.

3.62. attēls



- RVP mājokļa pabalstu izmaksāja arī Ukrainas civiliedzīvotājiem, kas veidoja 54% no kopā izmaksātajiem sociālajiem pabalstiem Ukrainas civiliedzīvotājiem.

3.3. tabula

	2022. gadā	2023. gadā	Izmaiņas, %
Mājokļa pabalsta saņēmēju skaits	6 841	6 181	-10%
Mājokļu pabalstu izmaksai izlietotie līdzekļi, EUR	2 953 652	5 151 800	+74%
Pabalsta apmērs vidēji personai gadā, EUR	432	833	+48%

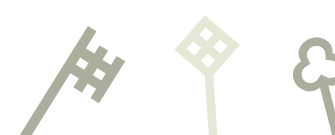
- Bez pabalstiem mājoklim, RVP sniedz arī atbalstu dažādām mērķa grupām mājokļa nodrošināšanā. Piemēram, grupu mājā (dzīvoklī) nodrošina mājokli un atbalstu sociālo problēmu risināšanā personām ar garīga rakstura traucējumiem, kurām ir objektīvas grūtības dzīvot patstāvīgi, bet nav nepieciešama atrašanās ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā (kopā 8 grupu mājās ir 126 vietas). Tāpat tiek finansēts pansijas pakalpojums, kur tiek sniegts mājoklis un sociālās aprūpes pakalpojumi personām ar pašaprūpes grūtībām, tostarp bezpajumtniekiem. 2023. gadā šo pakalpojumu saņēma 22 klienti (2022. gadā – 27 klienti). Rīgas Bērnu, jauniešu un ģimeņu sociālā atbalsta centra struktūrvienībā “Krīzes centrs” tiek nodrošināts mājoklis bērniem un jauniešiem, kuriem ir nepietiekama saikne ar ģimeni un kuri lielāko daļu laika pavada uz ielas un citos bērna attīstībai nepiemērotos apstākļos. Centrā paredzēts vietu nodrošinājums 30 bērniem un jauniešiem. 2023. gadā tika uzņemti 244 bērni (2022. gadā 239 bērni).
- 2023. gadā īslaicīgās uzturēšanās mītnes pakalpojumu nodrošināja 2 līgumorganizācijas – biedrība „Latvijas Samariešu apvienība” un biedrība „Latvijas Sarkanais Krusts” (kopā 68 vietas). 2023. gadā pakalpojumu kopā saņēma 150 personas (2022. gadā – 159 personas). 2023. gadā no RVP budžeta pakalpojumam izlietoti 262 283 EUR.
- 2023.gadā 4 jaunieši - personas ar ļoti smagiem funkcionāliem traucējumiem, t.sk garīga rakstura traucējumiem uzsāka patstāvīgu dzīvi sabiedrībā balstītā dzīvoklī (Krasta ielā 86), kas iepriekš uzturējušies bērnu vai pilngadīgu personu ilgstošas valsts aprūpes institūcijās. Šie ir pirmie un pagaidām vienīgie tāda

veida dzīvokļi gan Rīgā, gan Latvijā. Rīgā viņiem tagad ir iespēja dzīvot īpaši pielāgotā mājoklī. Izmaksas tiek segtas no RVP budžeta līdzekļiem, neizvērtējot personas (ģimenes).

- 2023. gada nogalē noslēdzās izmēģinājumu projekts „Atbalsta pasākumu sniegšana bezpajumtniekiem”, kura mērķis bija izstrādāt jaunu sociālo pakalpojumu bezpajumtniekiem (nodrošinot mājokli). Izmēģinājumu projekta ievaros tika izmantota ārvalstīs izmantotā „Mājoklis vispirms” pakalpojuma pieeja. Pētījumi rāda, ka “Mājoklis vispirms” ir efektīvākā pieeja ilgstošo bezpajumtnieku integrācijai. Projekta ietvaros pakalpojums sniegts 25 patversmes klientiem, kā rezultātā 15 klienti ir uzlabojuši savas sociālās funkcionēšanas prasmes. Lai nodrošinātu izmēģinājumu projekta pēctecību, no 01.11.2023. šiem klientiem tiek nodrošināts mājoklis individuālās sociālās rehabilitācijas programmas ietvaros.
- Rīgas patversmes Vīriešu nodaļa piedalījās bezpajumtniecības novēršanas pakalpojuma izmēģinājumu projektā „Mājoklis vispirms”. Pakalpojuma ietvaros mājoklis tika nodrošināts 6 Rīgas patversmes iemītniekiem.

#### Risināmie jautājumi:

- Atbilstošas sociālās infrastruktūras un piemērotu mājokļu trūkuma dēļ, lēni attīstījās risinājumi, lai sniegtu atbalstu jauniešiem ar smagiem funkcionāliem traucējumiem, lai viņi varētu saņemt sabiedrībā balstītus sociālos pakalpojumus.
- Mājokļa problēmas risināšanu bezpajumtniekiem apgrūtina fakts, ka viņus grūti iesaistīt nodarbinātībā un motivēt strādāt, līdz ar to nav ienākumu, lai veiktu pirmo iemaksu par īri un tālāk veiktu regulārus maksājumus. Bezpajumtnieki pierod pie patversmes pakalpojuma nodrošinātajām ērtībām un nevēlas risināt savu dzīvesvietas jautājumu, paaugstinot dzīves kvalitāti.
- Lai gan rinda uz RVP mājokli ir samazinājusies (2023. gadā – 1 860 personas, 2022. gadā – 2 166, 2021. gadā 2 724), pašvaldības dzīvojamais fonds palīdzības sniegšanai joprojām neatbilst iedzīvotāju vajadzībām. Daudzi dzīvokļi ir sliktā tehniskā stāvoklī vai neatbilstoši mūsdienu prasībām. Lai sasniegtu plānotos mērķus, būs nepieciešams palielināt investīcijas mājokļu atjaunošanā.



- Sociālie īres dzīvokļi un ar tiem saistītie pabalsti ir galvenie atbalsta mehānismi, kas pieejami iedzīvotājiem ar zemākajiem ienākumiem. Tomēr pašreizējais mājokļu atbalsts aptver tikai daļu iedzīvotāju, un tas nav pieejams nozīmīgai mājsaimniecību grupai, kuras ir pārāk turīgas, lai kvalificētos sociālajiem mājokļiem vai dzīvokļa pabalstiem, taču to ienākumi ir nepietiekami, lai tās varētu īrēt mājokli par tirgus cenām vai saņemt hipotekāro kredītu mājokļa iegādei.

### Mājokļu ekonomiskā pieejamība

- Mājokļu izmaksas pieaug straujāk nekā vidējie mājsaimniecību ienākumi, tā rezultātā mājsaimniecības, kurām mājokļu izmaksu slogs ir pārmērīgs, t.i. mājokļa izmaksas veido vairāk kā 40% no mājsaimniecības rīcībā esošajiem ienākumiem, 2023. gadā bija 13,4% jeb 39 409 mājsaimniecību, salīdzinājumam – 2021. gadā tādu bija 7,2%.
- 2024. gadā RVP sāka darbu pie pieejamu īres dzīvokļu attīstības programmas, iesaistoties valsts programmā, lai nodrošinātu mājokļa atbalstu pašvaldības funkciju veikšanai svarīgās profesijās nodarbinātiem speciālistiem un viņu ģimenēm.

### Risināmie jautājumi:

- Rīgas valstspilsētas pašvaldības dzīvojamais fonds palīdzības sniegšanai mājokļu jomā ir jāpaplašina, ņemot vērā, ka brīvais tirgus nerisinās pilnībā ekonomiski pieejamu mājokļu nodrošinājumu.

### Mājokļu vides pieejamība

- Risinot vides pieejamības jautājumus personas dzīvesvietā, pabalstu var saņemt personas, kuras pārvietojas rīteņkrēslā un personas ar redzes invaliditāti. Pēdējos 2 gados ir vērojams klientu skaita samazinājums, kas nav skaidrojams ar vajadzības samazināšanos pēc mājokļa pielāgošanas, bet ar iespēju saņemt atbalstu mājokļa pielāgošanai daudz lielākā apmērā atbilstoši iespējām, ko nodrošina noteikumi<sup>24</sup>. Pieaugot energoresursu u.c. izmaksām,

pabalsta summa bija nepietiekoša, kā rezultātā nepieteicās būvkomersanti un potenciālie pabalsta saņēmēji. 2023. gadā izstrādāti RD saistošie noteikumi<sup>25</sup>, kā rezultātā palielināts pašvaldības finansējums rīteņkrēsla pacelēja ierīkošanai līdz 10 000 EUR, kā arī stacionāro rīteņkrēslu pacelēju ierīkošanas izmaksas iekļauti arī nepieciešamie būvdarbi daudzdzīvokļa mājas kāpņu telpas pielāgošanai, papildināts pacelēju klāsts, nosakot, ka bez stacionārā rīteņkrēsla pacelēja ierīkošanas pašvaldība finansē arī krēsla pacelēja ierīkošanu.

3.4. tabula

	2021. gadā	2022. gadā	2023. gadā
Personu skaits, kurām piešķirts pabalsts mājokļa pielāgošanai	37	28	18
Izmaksātais pabalsts, EUR	137 000	111 485	77 836
Vidēji vienam mājoklim, EUR	3 703	3 982	4 324
Pabalsts apmēra ierobežojums, EUR	<5 950	<5 950	<10 000
Rinda pacelēju saņemšanai	91	111	105

### Risināmie jautājumi:

- Regulāri izvērtēt pabalsta un mājokļa pielāgošanas izmaksu atbilstību tirgus izmaksām, lai nodrošinātu, ka piešķirtā summa atbilst reālajām vajadzībām un būvniecības izmaksu pieaugumam.

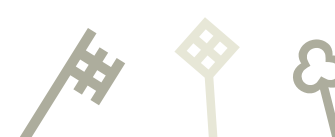
### 5.3. Esošā dzīvojamā fonda atjaunošana

- Esošo mājokļu kvalitāte un energoefektivitāte ir zema, tāpēc pieaug iedzīvotāju pieprasījums pēc kvalitatīviem un mūsdienu prasībām atbilstošiem mājokļiem. Tomēr liela daļa mājsaimniecības nevar atļauties dzīvokļu jaunajos projektos, jo inflācijas radītais cenu pieaugums un augstās procentu likmes padara hipotekāros kredītus pārāk dārgus. Tāpēc lielākā aktivitāte

noturības mehānisma plāna 3.1. reformu un investīciju virziena Reģionālā politika” 3.1.2.1.i. investīcijas „Publisko pakalpojumu un nodarbinātības pieejamības veicināšanas pasākumi cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem” otrās kārtas “Atbalsta pasākumi cilvēkiem ar invaliditāti mājokļu vides pieejamības nodrošināšanai” īstenošanas noteikumi”.

<sup>25</sup> RD saistošie noteikumi Nr.RD-23-194-sn „Par rīteņkrēsla pacelēja piešķiršanu lietošanā”, stājās spēkā 2023. gada 5. aprīlī.

<sup>24</sup> MK 2023. gada 8. septembra noteikumu Nr. 512 „Eiropas Savienības Atveseļošanas un

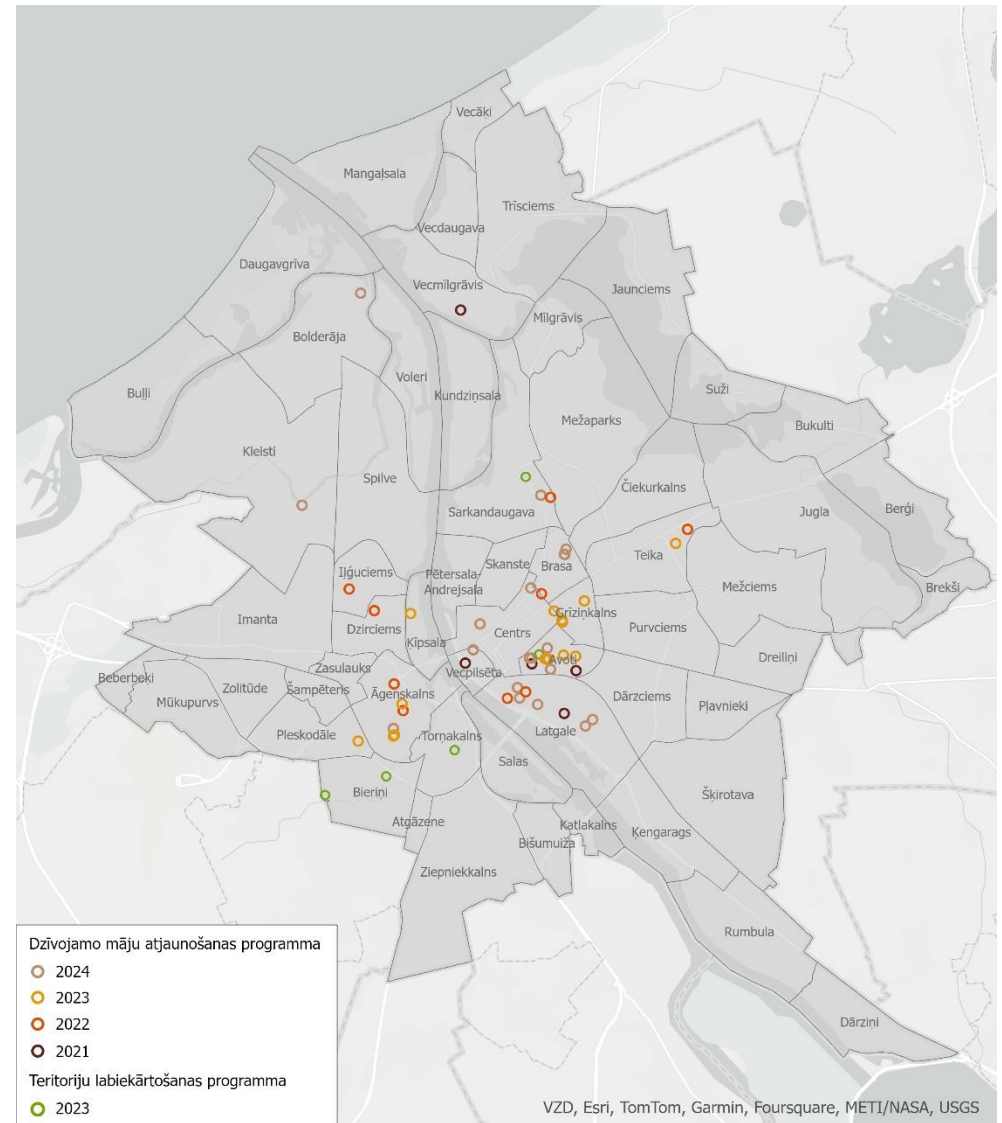


vērojama tieši sērījveida dzīvokļu segmentā, kas daudzām mājsaimniecībām ir vienīgā finansiāli pieejamā iespēja.

- Līdz šim daudzdzīvokļu ēku atjaunošana noritējusi gausi – līdz 2023. gadam kopā atjaunotas 122 daudzdzīvokļu ēkas. Lai gan AP2027 nosaka līdz 2027. gadam atjaunot 1400 daudzdzīvokļu ēkas, analizējot līdzšinējos daudzdzīvokļu ēku atjaunošanas tempus, Altum prognozes<sup>26</sup> un ekspertu viedokli, aplēses liecina, ka reālās prognozes par atjaunojamām daudzdzīvokļu mājām ar valsts atbalstu ir jāsamazina līdz 510 ēkām. Ar RVP atbalstu vēl 270 ēkām plānots veikt nelielus uzlabošanas pasākumus.<sup>27</sup>
- **Nodrošināts līdzfinansējums dzīvojamo māju atjaunošanas programmai**, kurš 2023. gadā tika papildināts ar jaunu atbalsta veidu - piesaistītā zemesgabala labiekārtošana. Programmas ietvaros iespējams pretendēt uz pašvaldības līdzfinansējumu dzīvojamās mājas tehniskā stāvokļa bīstamības novēršanai, energoefektivitātes pasākumiem, uz publisko ārtelpu vērstās fasādes vai tās elementu atjaunošanai, kā arī dzīvojamai mājai piesaistītā zemesgabala labiekārtošanai.

3.5. tabula

	2022. gadā	2023. gadā	Izmaiņas, %	Pieejamais līdzfinansējums 50% apmērā
<b>Izmaksātais līdzfinansējums:</b>				
<b>Māju atjaunošanai</b>	133 774,79 EUR	257 634,35 EUR	+92,6%	<50 000 EUR
<b>Teritoriju labiekārtošanai</b>	-	10 495,77 EUR		<30 000 EUR
<b>Projektu skaits:</b>				
<b>Māju atjaunošanā</b>	9	14	+55,6%	
<b>Teritoriju labiekārtošanā</b>	-	5		

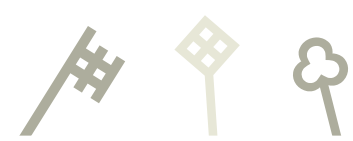


### Risināmie jautājumi:

- Lai panāktu lielāku progresu Rīgas dzīvojamā fonda atjaunošanā un energoresursu efektīvā izmantošanā, ir nepieciešama vēl ciešāka un

<sup>26</sup> Altum programmas apguves dati un atjauno.riga.lv: Rīgā plānotas atjaunot 125 ēkas līdz 2025. gadam.

<sup>27</sup> Rīgas valstspilsētas pašvaldības Mājokļu politikas pamatnostādnes 2024.–2030. gadam.

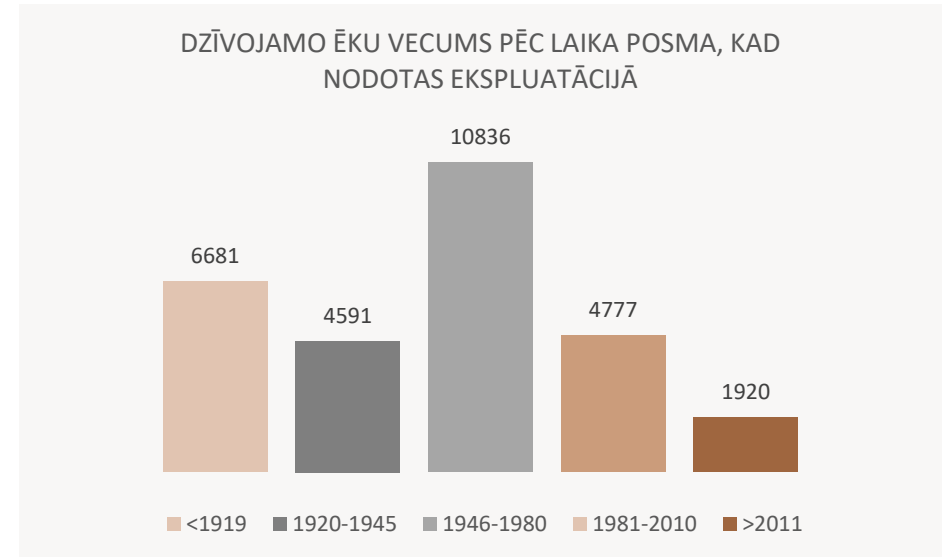


koordinētāka pašvaldības atbildīgo institūciju sadarbība un rīcība, maksimāli iesaistot daudzdzīvokļu dzīvojamo māju pilnvarotās personas, dzīvokļu īpašniekus, dzīvokļu īpašnieku biedrības u.c. ieinteresētās puses. Ņemot vērā, ka viens no Rīgas dzīvojamā fonda atjaunošanu kavējošajiem faktoriem ir dzīvokļu īpašnieku nespēja vienoties un uzņemties atbildību par ēku tehniskā stāvokļa un energoefektivitātes uzlabošanas darbu īstenošanu, pašvaldībai ieteicams izvērtēt iespēju papildus pastāvošai dzīvojamo māju atjaunošanas metodei, kad mājas atjaunošana tiek uzsākta pēc dzīvokļu īpašnieku biedrības iniciatīvas, ieviest alternatīvo metodi, kas paredz, ka dzīvojamās mājas atjaunošana tiek uzsākta pēc pašvaldības iniciatīvas, nozīmējot atjaunošanas procesa administratoru, kas īsteno attiecīgā nama atjaunošanu.

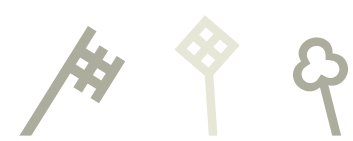
- Ņemot vērā, ka Rīgas pašvaldībai trūkst pietiekamu finanšu un administratīvo resursu plašai daudzdzīvokļu ēku atjaunošanai un energoefektivitātes uzlabošanai, tās uzdevums ir, izmantojot dažādus atbalsta un līdzfinansējuma pasākumus, motivēt daudzdzīvokļu ēku īpašniekus veikt nepieciešamos atjaunošanas darbus.
- Efektīvākais veids, kā uzlabot mājokļu stāvokli un dzīves kvalitāti, ir veicināt energoefektivitātes uzlabošanu. Lai piesaistītu atbalsta finansējumu, dzīvokļu īpašniekiem jāizveido kopīga juridiska organizācija — biedrība. Līdz šim īpašniekiem un apsaimniekotājiem ir pietrūcis atbalsta, zināšanu un izpratnes par ēku energoefektivitātes nozīmi.
- Pilnveidot esošās un attīstīt jaunas atbalsta programmas māju atjaunošanā, kā arī stiprināt atsevišķi īstenoto projektu savstarpējo koordināciju.

#### 5.4. Jauns dzīvojamais fonds

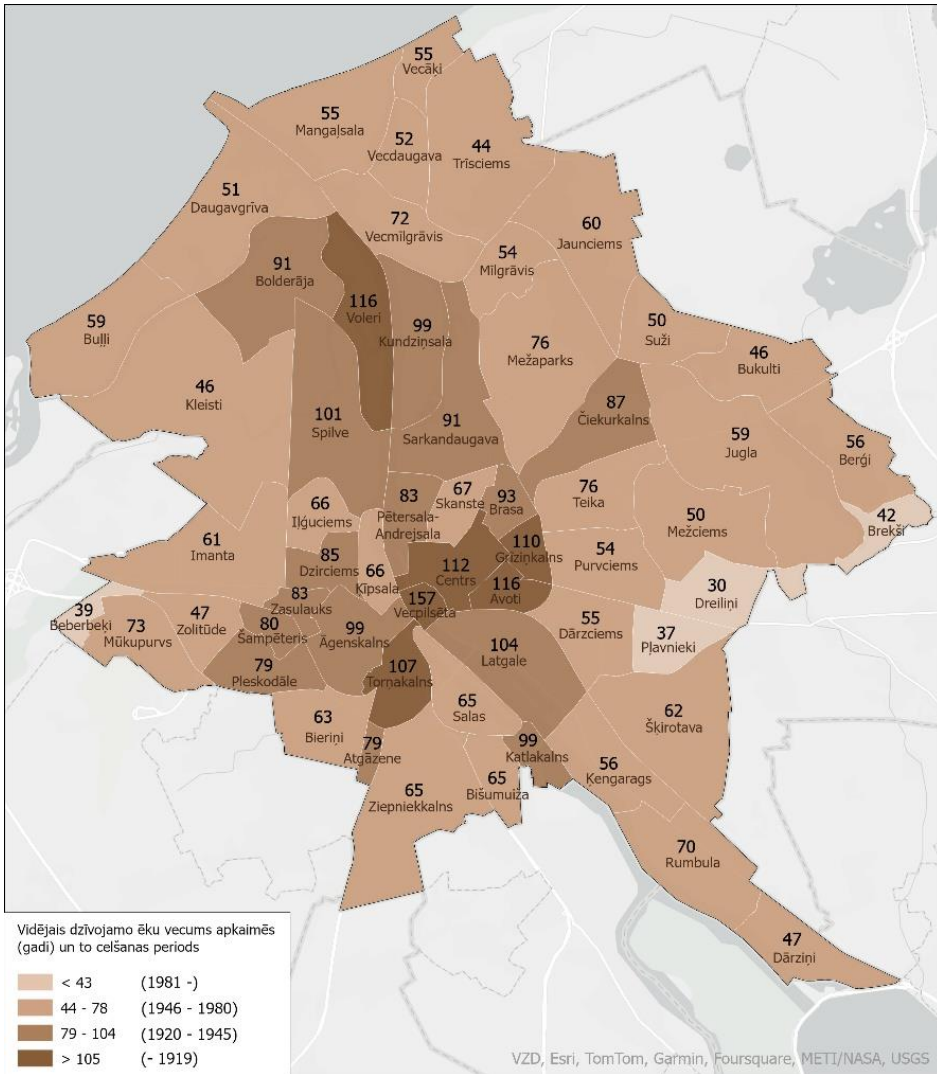
- Vairāk kā 2/3 (72%) Rīgas iedzīvotāju dzīvo ēkās, kas būvētas laika posmā no 1946. gada līdz 2000. gadam. Pirmskara laika ēkās, kas izbūvētas līdz 1945. gadam, dzīvo 19% iedzīvotāju, un šīs ēkas visvairāk ir izvietotas Centra, Vecpilsētas, Latgales, Avotu un Grīziņkalna apkaimēs. Nosacīti jaunajos jeb pēc 2000. gada būvētajos mājokļos dzīvo 9% iedzīvotāju. Plašākais jauno mājokļu īpatsvars ir Dreiliņos (98%) un Skanstē (76%).



- Kopumā esošais dzīvojamais fonds Rīgā ir novecojis, dzīvojamo ēku vidējais vecums Rīgā ir 71,7 gadi. Tiesa gan, vidējais ēku vecums Rīgas apkaimēs krasi atšķiras starp pilsētas centru un nomalēm. Vecākās ēkas atrodas Vecrīgā (vidēji 157 gadi), Avotu, Grīziņkalna un Centra apkaimēs. Savukārt priekšpilsētā un perifērijā, kur dominē padomju laikā celtas ēkas, vidējais ēku vecums ir aptuveni divas reizes mazāks. Papildus apkaimēm, kas atrodas Rīgas centrālajā daļā, arī Voleros ir liels īpatsvars pirmskara laikā celtu ēku. Salīdzinoši jaunākas dzīvojamās ēkas atrodas pie Rīgas robežas - Beberbeķos un Pļavniekos, bet visjaunākās ir Dreiliņos, kur to vidējais vecums ir vien 30 gadi.



3.65. attēls

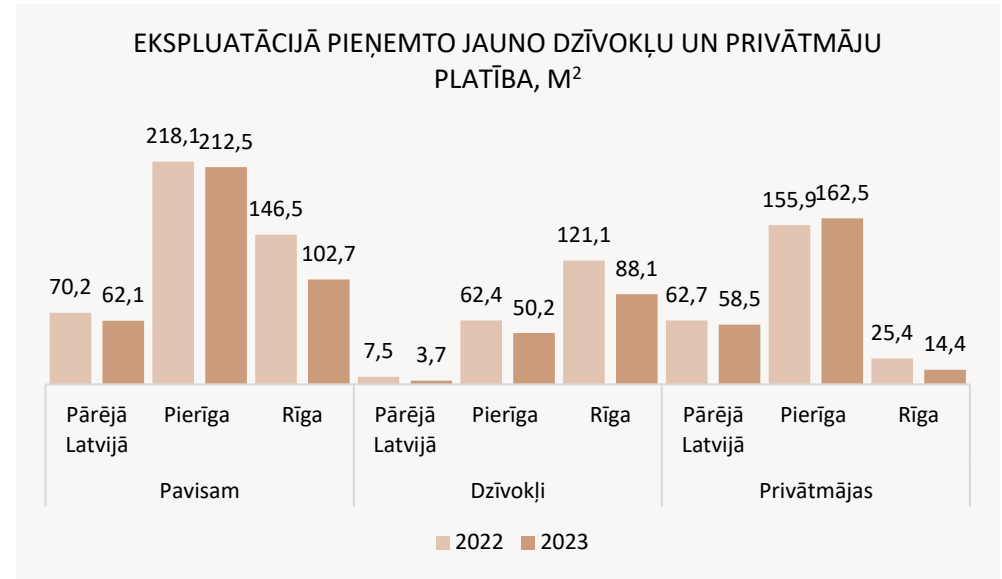


Avots: VZD

- 97% jaunuzbūvēto dzīvokļu 2023. gadā atrodas Rīgā (72%) vai Pierīgā (25%). Pretēji nepieciešamībai pēc aktīvākas jaunu mājokļu būvniecības, 2023. gadā ekspluatācijā pieņemot jauno dzīvokļu un privātmāju skaitu samazinājās. Ņemot vērā straujo būvniecības izmaksu pieaugumu (2022. gadā būvniecības izmaksas pieauga par 19,7%) un EURIBOR likmes izmaiņas, mājsaimniecības ar

vidējiem vai zemiem ienākumiem nespēj iegādāties mājokli.

3.66. attēls

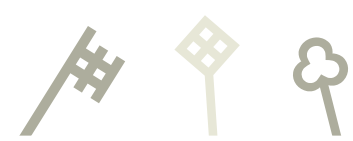


Datu avots: CSP

- Aplēses liecina, ka Rīgā ir ievērojams skaits neapdzīvotu dzīvokļu - pēc CSP 2021. gada tautas skaitīšanas datiem neapdzīvoti ir 16% dzīvokļu. Rīgas tukšo dzīvokļu potenciāls ir nozīmīgs resurss, kas varētu paplašināt pieejamo dzīvojamo fondu.

### Risināmie jautājumi:

- Lai efektīvi sakārtotu jautājumu par tukšajiem dzīvokļiem, sākotnēji būtu jāveic detalizēta uzskaitē par tukšo dzīvokļu atrašanās vietām, īpašumtiesībām un tehnisko stāvokli. Tas sniegtu priekšstatu par to, cik daudz un kāda veida īpašumi ir pieejami, lai varētu izstrādāt pielāgotu rīcības plānu. Būtu nepieciešams veidot atbalsta programmas, kas palīdzētu padarīt tukšos dzīvokļus tirgum pieejamus, piemēram, tukšo dzīvokļu īpašniekiem varētu piedāvāt samazināt nekustamā īpašuma nodokli, ja dzīvoklis tiek izīrēts ilgtermiņā vai atjaunots, tādā veidā motivējot īpašniekus izmantot savus īpašumus aktīvi.





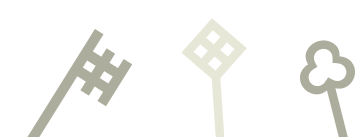
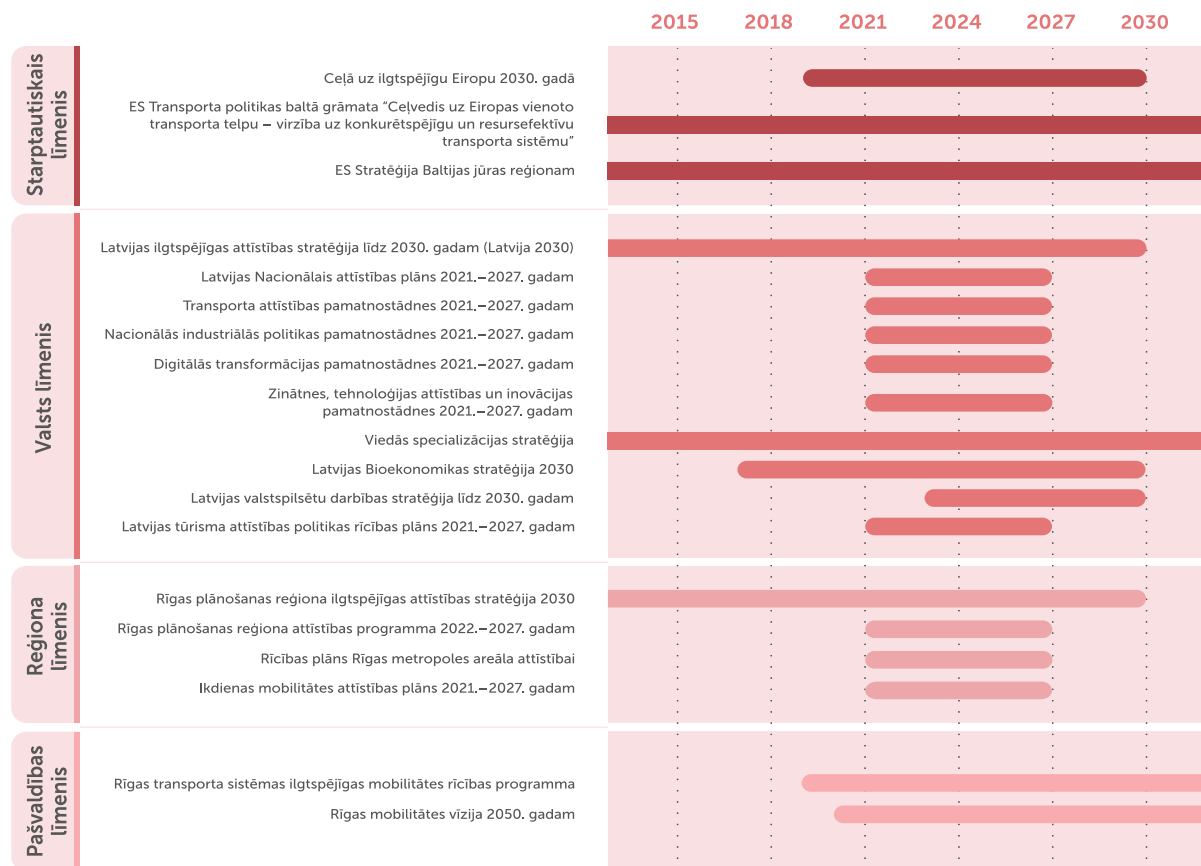
# P8 KONKURĒTSPĒJĪGA PILSĒTA AR INOVATĪVU EKONOMIKU

**Mērķis:** Veidot Rīgu kā valstiski un starptautiski orientētu zinātnes, izglītības un inovāciju centru, radot atbalstošu vidi inovāciju attīstībai. Pilnīgāk izmantot pilsētas ekonomikas potenciālu, nodrošinot **izcilu integrāciju valsts nozīmes un starptautiskajos mobilitātes tīklos**, attīstot sadarbību RMA, efektīvāk izmantojot **degradētās teritorijas**, uzlabojot **pilsētas tēlu** un sekmējot **investīciju, talantu un tūristu piesaisti**. Panākt **IKP rādītāja uz vienu iedzīvotāju izlīdzināšanos** salīdzinājumā ar kaimiņvalstu metropoļu rādītājiem.

Jāpiezīmē, ka pilsētas konkurētspēja ir arī viens no stratēģiskajiem horizontālajiem virzieniem, un vairāki pilsētas konkurētspēju noteicošie faktori tiek skatīti arī citās AP2027 prioritātēs, piemēram, vietējās mobilitātes, pilsētvides un mājokļa pieejamības jautājumi.

## PRIORITĀTES MĒRĶA SASNIEGŠANAI IR IZVIRZĪTI 7 UZDEVUMI DOKUMENTI

## AR 8. PRIORITĀTI SAISTĪTIE POLITIKAS PLĀNOŠANAS

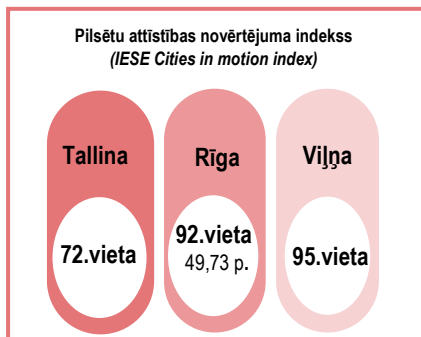


## STARPTAUTISKIE RĀDĪTĀJI

Pilsētas konkurētspēja starptautiskajā vidē ir būtisks valsts izaugsmes faktors, kas veicina ekonomisko attīstību, uzlabo dzīves kvalitāti un rada labvēlīgus apstākļus uzņēmējdarbībai un investīcijām. Starptautiskie rādītāji sniedz pilsētām iespēju novērtēt savas stiprās un vājās puses, lai veiktu nepieciešamos uzlabojumus infrastruktūrā, dzīves kvalitātē un ekonomiskajā pievilcībā.

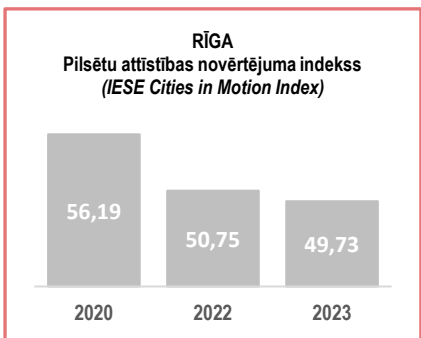
### Vispārējā pilsētas attīstība

**Pilsētu attīstības novērtējuma indekss (IESE Cities in Motion Index)** novērtē pilsētu sniegumu deviņās kategorijās:

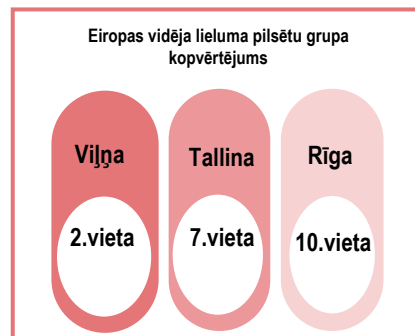


- cilvēkkapitāls,
- sociālā kohēzija,
- ekonomika,
- pārvaldība,
- vide,
- mobilitāte un transports,
- pilsētplānošana,
- starptautiskā projekcija,
- un tehnoloģijas.

Rīgas vērtējums samazinās, kas norāda uz nepieciešamību pievērst lielāku uzmanību tādām jomām kā pārvaldība, mobilitāte un tehnoloģiju integrācija.



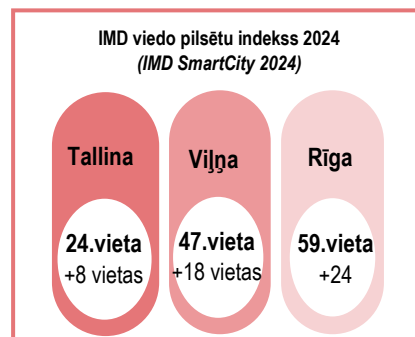
**Nākotnes pilsētas un reģioni (fDi "European cities and regions of the future") 2023** ataino pilsētas ar vislielāko potenciālu ienākošajām investīcijām, ekonomisko attīstības potenciālu un uzņēmējdarbības izaugsmi. Tiek sniegts gan kopvērtējums, gan vērtējums atsevišķās kategorijas. Kategoriju Ārvalstu tiešo



investīciju stratēģija vērtē gan pēc vietējās investīciju piesaistes iestādes darba efektivitātes, gan pēc jaunuzņēmumiem un inovācijām atbalstošas vides.

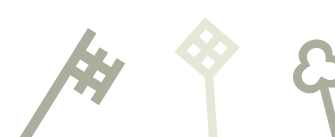


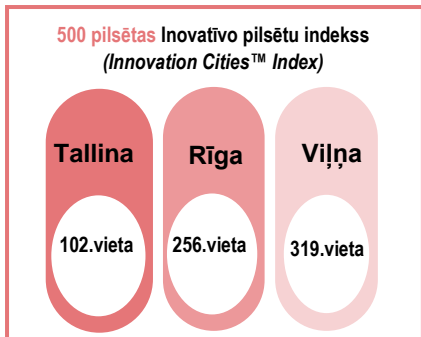
### Inovācijas un tehnoloģiskā attīstība



**IMD viedo pilsētu indekss 2024 (IMD SmartCity 2024)** novērtē iedzīvotāju skatījumu uz pilsētās pieejamajām tehnoloģijām. Šis uzlabojums liecina par progresu infrastruktūras un digitālo pakalpojumu pieejamībā, kas veicina pilsētas konkurētspēju.

**Innovation Cities™ Index** vērtē pilsētas, balstoties uz 162 rādītājiem, tostarp digitalizāciju, dzīves kvalitāti, viedās tehnoloģijas, mobilitāti un ilgtspējību. Inovāciju rādītāji ir nozīmīgi, jo tie veicina ilgtermiņa izaugsmi un piesaista globālos uzņēmumus, kas balstās uz zināšanu ekonomiku.

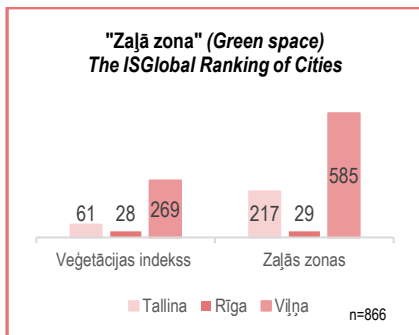
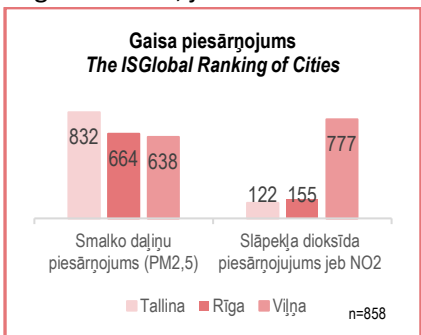




\*Pieaugums, salīdzinot ar 2018. gadu

### Veselība un ilgtspējīga attīstība

**The ISGlobal Ranking of Cities** vērtē pilsētu un transporta plānošanas ietekmi uz veselību 1000 Eiropas pilsētās divās kategorijās – gaisa piesārņojums un “Zaļā zona” (Green space), kur katrai no šīm kategorijām ir vēl divas apakškategorijas. Jo augstāka vieta, jo labāk.



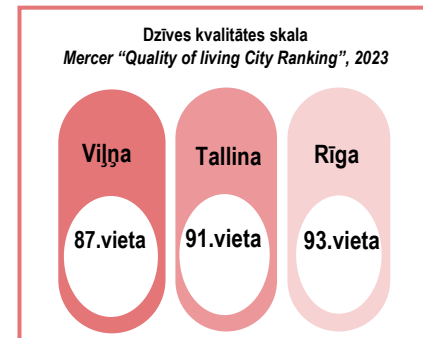
Rīgas augstais zaļās zonas vērtējums ilgtermiņā pozitīvi ietekmēs iedzīvotāju veselību un dzīves vidi.

### Dzīves kvalitāte

**Pasaules laimes indeksa ziņojumā (World Happiness Report)** pasaules valstis analizētas pēc dažādiem rādītājiem, tostarp IKP uz vienu iedzīvotāju, sociālais atbalsts, prognozējamie dzīves gadi ar labu veselību, brīvība, devīgums un korupcijas uztvere. Latvija ierindojusies 46. vietā, kas ir par piecām vietām zemāk nekā pirms gada, kaut gan laimes indekss Latvijai audzis. Neskatoties uz kritumu kopējā rangā, Latvija kopā ar Serbiju un Bulgāriju piedzīvojušas lielāko laimes

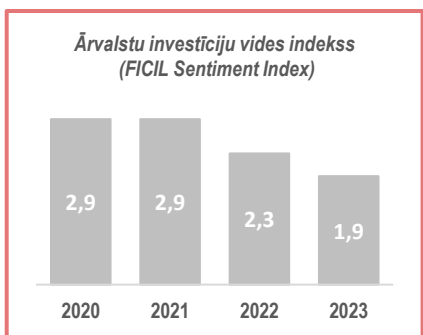
indeksa izaugsmi pēdējo 15-20 gadu laikā. Laimes indekss šajā periodā Latvijā pieaudzis par 1,473 punktiem, kas ir trešais labākais rezultāts pasaulē.

**Dzīves kvalitātes skala (Mercer “Quality of living City Ranking”)** novērtē dzīves kvalitāti starptautisko uzņēmumu darbiniekiem, palīdzot noteikt adekvātu atalgojumu darbiniekiem, ja tie darba pienākumus pilda citās valstīs. Šādi reitingi ir nozīmīgi, izvēloties pilsētas starptautiskām darbībām un investīcijām, jo augsta dzīves kvalitāte ir būtisks faktors globālo darbaspēka pārvietošanas lēmumu pieņemšanā.



### Ekonomiskie un darba tirgus rādītāji

**Ārvalstu investīciju vides indeksu (FICIL Sentiment Index) 2023** izstrādā Ārvalstu investīciju padome Latvijā (Foreign Investors Council in Latvia (FICIL)). Indeks raksturo investīciju klimata pievilcību skalā 1-5, kur “1” – investīciju pievilcība nav uzlabojusies vispār, “3” – ir novēroti daži pozitīvi uzlabojumi un “5” – investīciju pievilcība ir būtiski uzlabojusies. Pētījumā piedalījās 66 Latvijas uzņēmumi ar ārvalstu kapitālu. Ārvalstu investori nemainīgi norāda, ka lielais administratīvais slogs Latvijā ir šķērslis tālākām investīcijām.

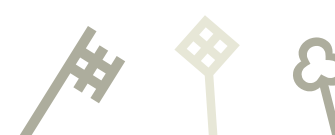


Faktori, kas pozitīvi ietekmē investīciju piesaisti Latvijā:

- eksporta iespējas,
- nodokļu apmērs,
- infrastruktūras kvalitāte,
- vietējā kvalificētā darbaspēka pieejamība,
- normatīvais regulējumu ietvars.

Faktori, kas negatīvi ietekmē investīciju piesaisti:

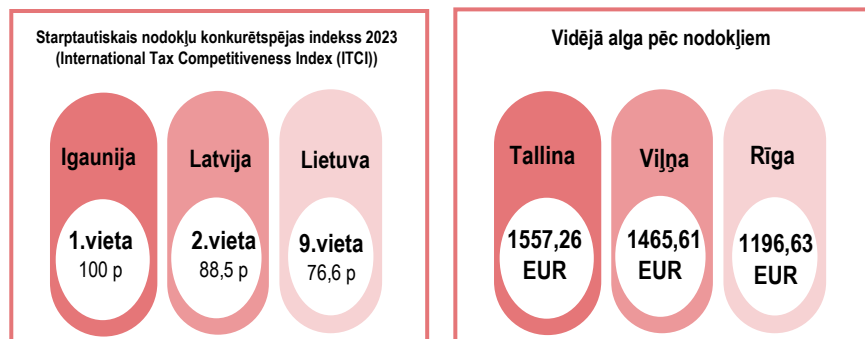
- ģeopolitika,
- iekšējais tirgus,



- vietējā kvalificētā darbaspēka pieejamība,
- darbaspēka un citas izmaksas,
- normatīvais regulējumu ietvars.

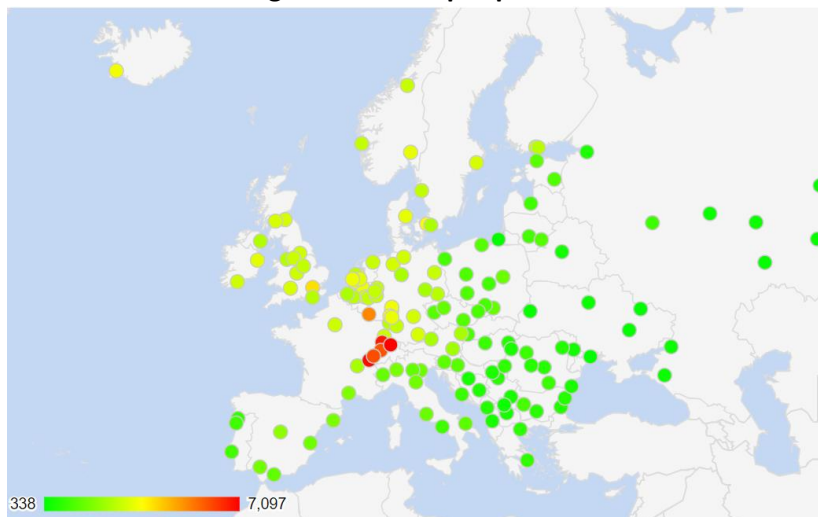
**Starptautiskais nodokļu konkurētspējas indekss 2023 (International Tax Competitiveness Index (ITCI))** novērtēja Latviju kā otro konkurētspējīgāko valsti pasaulē. Augstā nodokļu konkurētspēja padara pilsētu pievilcīgu investīcijām.

Konkurētspējīgas pilsētas piedāvā vairāk un labāk apmaksātas darba iespējas, uzlabojot iedzīvotāju dzīves kvalitāti un ekonomisko stabilitāti.



3.67. attēls.

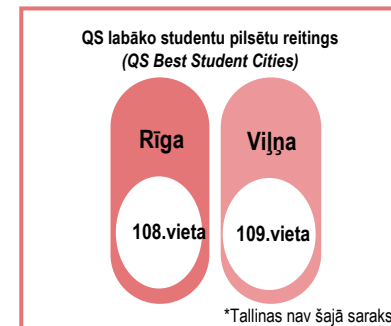
### Algu līmenis Eiropas pilsētās



Avots: numbeo.com

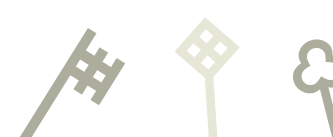
### Augstākā līmeņa studijas

**QS labāko studentu pilsētu reitings (QS Best Student Cities)** nosaka labākos studiju galamērķus visā pasaulē starptautiskajiem studentiem. Lai pilsēta tiktu iekļauta šajā reitingā, tai jābūt ar iedzīvotāju skaitu virs 250 000 un tajā jāatrodas vismaz divām universitātēm, kas iekļautas jaunākajā QS pasaules universitāšu reitingā. Pirmo vietu šajā reitingā ieņem Londona. Reitingā iekļautas Rīgas Tehniskā universitāte, Rīgas Stradiņa universitāte un Latvijas Universitāte.



### Tūrisms

Organizācijas **Eiropas labākie galamērķi** (“European Best Destinations” (EDB)) reitingā miljons tūristu no 172 valstīm ierindojuši Rīgu augstajā 6. vietā. Labākie tūrisma galamērķi tiek izraudzīti, pamatojoties uz dzīves kvalitāti, ilgtspējīgu attīstību, kultūras pasākumu pieejamību visa gada garumā, popularitātes pieaugumu sociālajos tīklos un starptautisko novērtējumu, piemēram, iekļaušanu UNESCO kultūras mantojuma sarakstā. Visi pirmajā divdesmitniekā iekļuvušie tūrisma galamērķi tiek reklamēti visa gada gaitā, kā arī saņem tiesības lietot zīmolu “2024. gada Eiropas labākais galamērķis”.



# PRIORITĀTES RĀDĪTĀJI

● Pozitīva attīstības tendence

● Negatīva attīstības tendence

● Bez būtiskām izmaiņām

## Pozitīva tendence

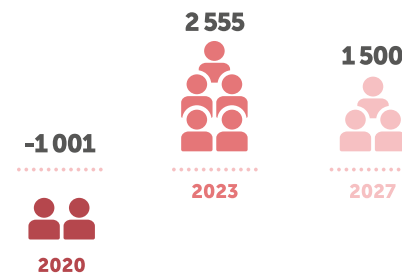
↑ R8-2 Uzkrātās ārvalstu tiešās investīcijas Rīgā reģistrēto uzņēmumu pamatkapitālā, miljrd. EUR



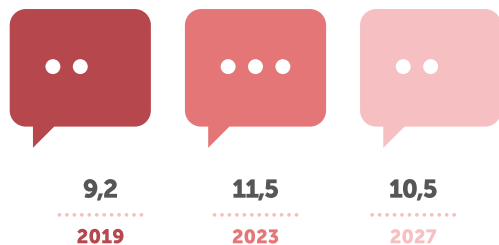
↑ R8-4 Strādājošo vidējā darba samaksa Rīgā, bruto EUR



↑ R8-5 Starptautiskā ilgtermiņa migrācija Rīgā, saldo



↑ R8-6 Informācijas un komunikācijas pakalpojumu sektora īpatsvars pilsētas kopējā pievienotajā vērtībā, %



↑ R8-7 Darbavietu skaits starptautiskajos biznesa pakalpojumu centros Latvijā



↑ R8-8 Apstrādes rūpniecības sektora īpatsvars pilsētas kopējā pievienotajā vērtībā, %

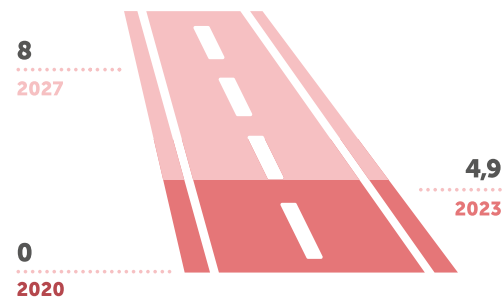


● Pozitīva attīstības tendence

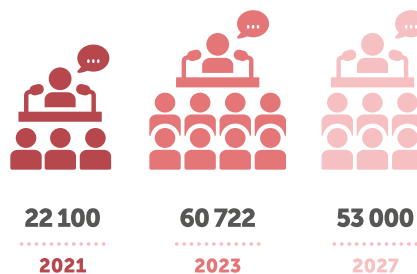
● Negatīva attīstības tendence

● Bez būtiskām izmaiņām

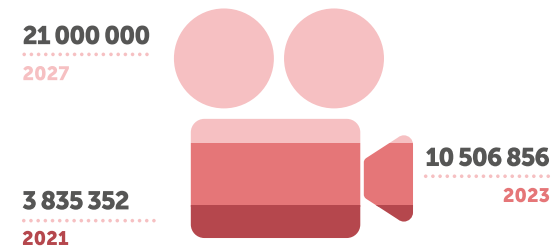
↑ R8-12 No jauna izbūvēto vai pārbūvēto B kategorijas ielu posmu kopgarums plānošanas periodā, kumulatīvi, km



↑ R8-14 Delegātu skaits gada laikā Rīgā notikušajos kongresos un konferencēs

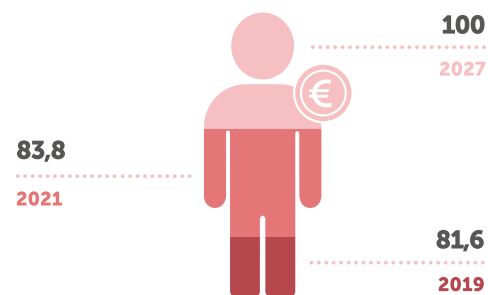


↑ R8-16 Rīgas Filmu fonda piesaistīto ārvalstu filmu projektu Rīgā iztērētais budžets, kumulatīvi, milj. EUR

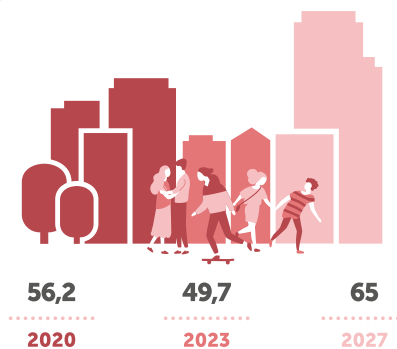


### Rādītāji, kuros nepieciešama aktīvāka rīcība

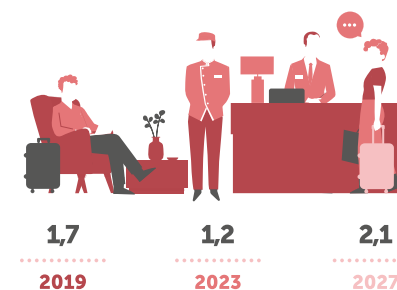
↑ R8-1 IKP faktiskajās cenās uz 1 iedzīvotāju Rīgā salīdzinājumā ar Tallinu, %



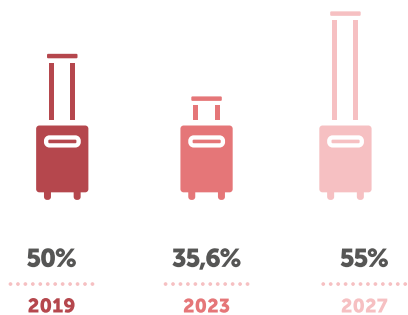
↓ R8-3 Pilsētu attīstības novērtējuma indekss (IESE Cities in motion index)



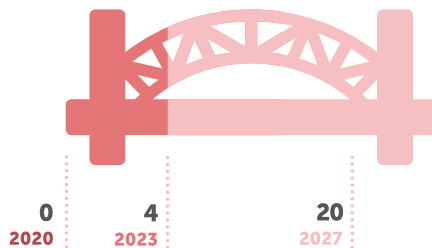
↓ R8-9 Gadā apkalpoto personu skaits Rīgas viesnīcās un tūrisma mitnēs, milj.



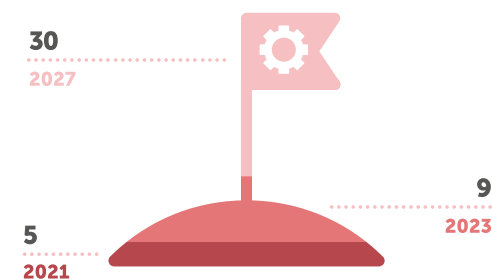
↓ R8-10 Rīgas viesnīcu numuru vidējais noslogojums nesezonā (oktobris–aprīlis), %



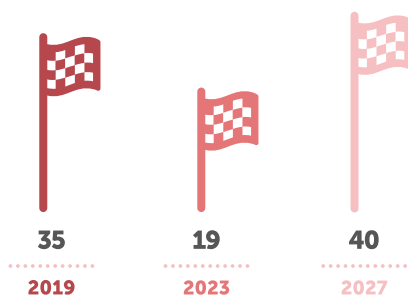
↑ R8-11 No jauna izbūvēto, atjaunoto vai pārbūvēto tiltu skaits plānošanas periodā, kumulatīvi



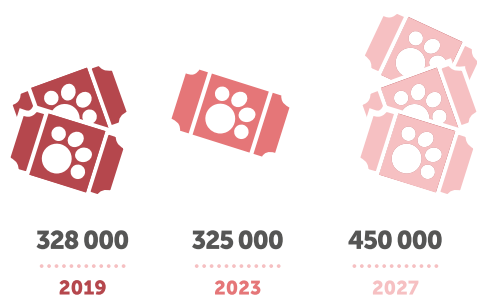
↑ R8-13 Pilotteritorijās testēto tehnoloģiju skaits, kumulatīvi



↓ R8-15 Starptautisko sporta federāciju kalendāros iekļauto Rīgā notiekošo augsta līmeņa sacensību skaits gadā



↓ R8-17 Rīgas Nacionālā zooloģiskā dārza kopējais apmeklētāju skaits gadā



## Prioritātes rādītāju analīze

Lai novērtētu P8 progresu, AP2027 ir noteikti 18 rādītāji, no kuriem desmit ir prioritātes rādītāji (no R8-1 līdz R8-10) un astoņi – uzdevumu izpildes rādītāji (no R8-11 līdz R8-18).

Aprēķinot 18 rādītāju izmaiņas pret sākuma vērtību:

↑ 13 rādītājiem ir pozitīva tendence

↓ 5 rādītājiem ir negatīva tendence

→ 0 rādītājiem nav izmaiņu vai nav pieejami aktuālie dati

## Pozitīva tendence

Šī prioritāte koncentrējas uz Rīgas zināšanu un inovāciju vides stiprināšanu, darbaspēka piekļuvi pilsētai, industriālo teritoriju attīstību un integrēšanu transporta tīklos, investīciju piesaisti, pašvaldības procesu efektivitātes paaugstināšanu, kā arī pilsētas un RMA atpazīstamību.

Divi P8 rādītāji ir sasnieguši mērķa vērtību – *Delegātu skaits gada laikā Rīgā notikušajos kongresos un konferencēs* (R8-14) un *Būvniecības zaļā koridora izmantošana gadā, %* (R8-18). R8-18 izpildi 100% apmērā nosaka izmaiņas likumdošanā, jo iesniegtajai būvniecības iecerei uzreiz tiek piešķirts zaļā koridora statuss, ja tā atbilst šim principam.

Rādītāja *Uzkrātās ārvalstu tiešās investīcijas Rīgā reģistrēto uzņēmumu pamatkapitālā, mljrd. EUR* (R8-2) vērtība ir 9,6 mljrd. EUR un mērķa vērtība ir sasniegta par 90,5%.

Pozitīvi vērtējama ir rādītāja *Strādājošo vidējā darba samaksa Rīgā, bruto* (R8-4) virzība uz mērķi par 59,4%, sasniedzot 1706 EUR.

Lai arī Rīga vēl nav sasniegusi Tallinu rādītājā *IKP faktiskajās cenās uz vienu iedzīvotāju* (R8-1), tomēr virzība uz mērķi ir notikusi par 12,4%. Jāatzīmē, ka jaunākie dati ir pieejami par 2021. gadu.

## Rādītāji, kuros nepieciešama aktīvāka rīcība

Negatīva virzība uz mērķi ir ar tūrisma nozari saistītajiem rādītājiem (R8-9, R8-10, R8-17). Šī nozare atgūstas pēc Covid-19 pandēmijas, tomēr tā nav sasniegusi pirmspandēmijas līmeni. Arī rādītājam *Starptautisko sporta federāciju kalendāros iekļauto Rīgā notiekošo augsta līmeņa sacensību skaits gadā* (R8-15) ir negatīva virzība uz mērķi.

## Rādītāju kopējais progress uz mērķa vērtību

P8 rādītāju kopējais progress virzībā uz mērķa vērtības sasniegšanu 2027. gadā ir 39,5%, ko kopumā var vērtēt kā optimālu.

3.68. attēls

### P8 rādītāju kopējais progress virzībā uz mērķa vērtības sasniegšanu 2027.gadā



## Rādītāju virzība uz mērķa vērtību

Analizējot katra rādītāja virzību uz mērķa vērtību, 3 no 18 rādītājiem ir sasnieguši vai pārsnieguši mērķa vērtību. Rādītāji, kuru virzība uz mērķa sasniegšanu iezīmē negatīvu tendenci pārskata gadā, ir 5.





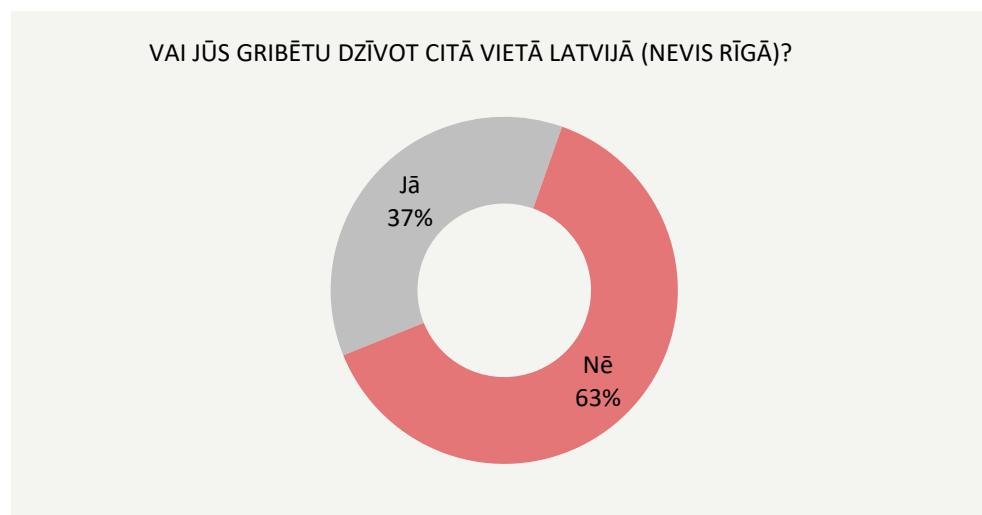
## IEDZĪVOTĀJU APTAUJA

Tā kā neviens no P8 rādītājiem nav balstīts uz iedzīvotāju viedokli, aptaujā tika uzdoti vairāki jautājumi, lai noskaidrotu, kāda iedzīvotāju ieskatā ir Rīgas konkurētspēja kā dzīves un darba vietai, kā vietai, kur attīstīt uzņēmējdarbību, un kā pilsētas konkurētspēju varētu ietekmēt *Rail Baltica* izbūve.

### Rīga kā dzīvesvieta

Citā vietā Latvijā nevis Rīgā vēlētos dzīvot vairāk nekā trešdaļa (37%) aptaujāto Rīgas iedzīvotāju un viņu skaits ir pieaudzis (+6% salīdzinājumā ar 2022.g.). Salīdzinoši biežāk šādu interesi pauda gados jaunākie respondenti vecumā līdz 34 gadiem, ar augstāku izglītības un ienākumu līmeni uz vienu ģimenes locekli mēnesī, strādājošie, latvieši.

3.69. attēls

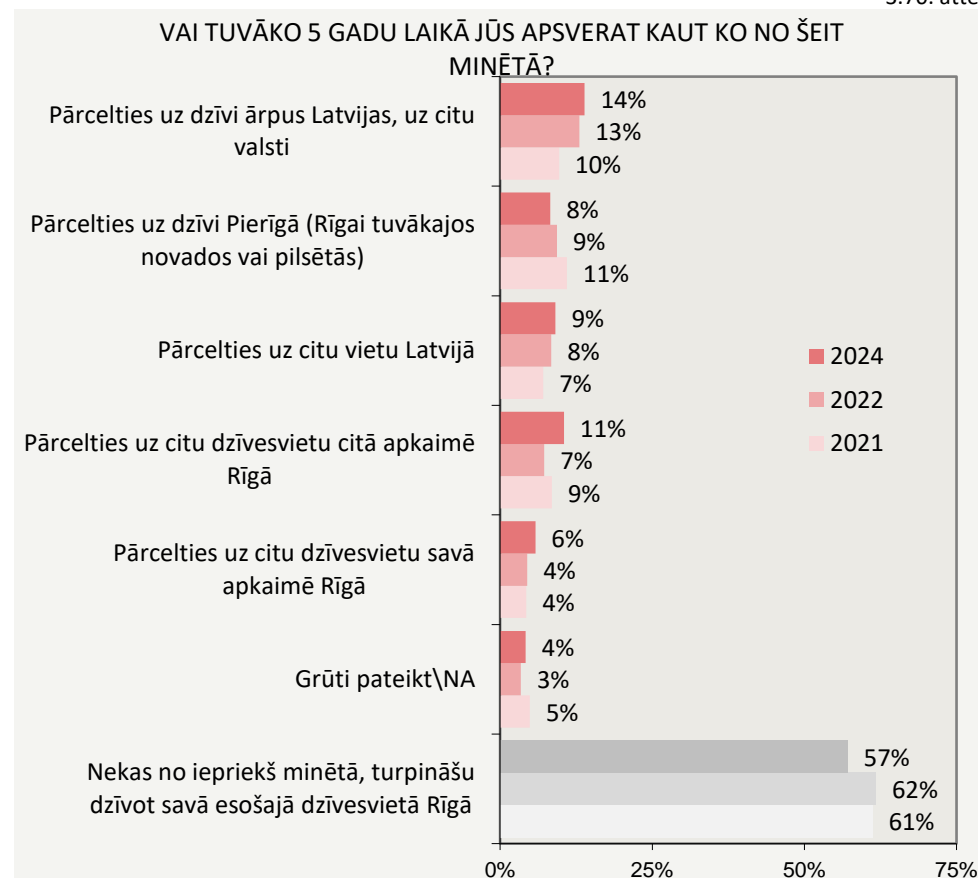


Iespēju pārcelties uz citu dzīvesvietu ir apsvēruši vairāk par trešdaļu (39%; +4% salīdzinājumā ar 2021.g.) Rīgas iedzīvotāju:

- pārcelties uz dzīvi ārpus Latvijas, uz citu valsti ir apsvēruši 14% (+1% no 2021.g.) aptaujāto;
- pārcelties uz citu dzīvesvietu citā apkaimē Rīgā ir apsvēruši 11% (+4% no 2022.g.) respondentu;

- pārcelties uz citu vietu Latvijā ir apsvēruši 9% (+1% salīdzinājumā ar 2021.g.) aptaujāto;
- pārcelties uz dzīvi Pierīgā (Rīgai tuvākajos novados vai pilsētās) ir apsvēruši 8% (-1% salīdzinājumā ar 2021.g.) respondentu;
- pārcelties uz citu dzīvesvietu savā apkaimē Rīgā ir apsvēruši 6% (+2% no 2022.g.) rīdzinieku.

3.70. attēls



Nozīmīgākie iemesli, kāpēc respondenti varētu pārcelties uz dzīvi citur, prom no Rīgas, ir:

- lai būtu tuvāk dabai, dzīvotu zaļākā vidē (minēja 23% respondentu; +5% salīdzinājumā ar 2022.g.);



- ģimenes apstākļu dēļ (18%; +5% salīdzinājumā ar 2022.g.);
- darba dēļ (15%; +5% salīdzinājumā ar 2022.g.);
- dzīves dārdzības dēļ (10%; -4% salīdzinājumā ar 2022.g.);
- mājokļu pieejamības dēļ (10%; +3% salīdzinājumā ar 2022.g.).

Vienlaikus interesantu liecību par Rīgu sniedz *Net Promoter Score (NPS)*<sup>28</sup> rezultāti, cik lielā mērā rīdzinieki ir gatavi ieteikt Rīgu kā vietu, kur dzīvot, strādāt, atpūsties saviem draugiem paziņām. NPS segmentācija (tūristu dalījums veicinātājos, neitrālajos un noliedzējos) atklāj:

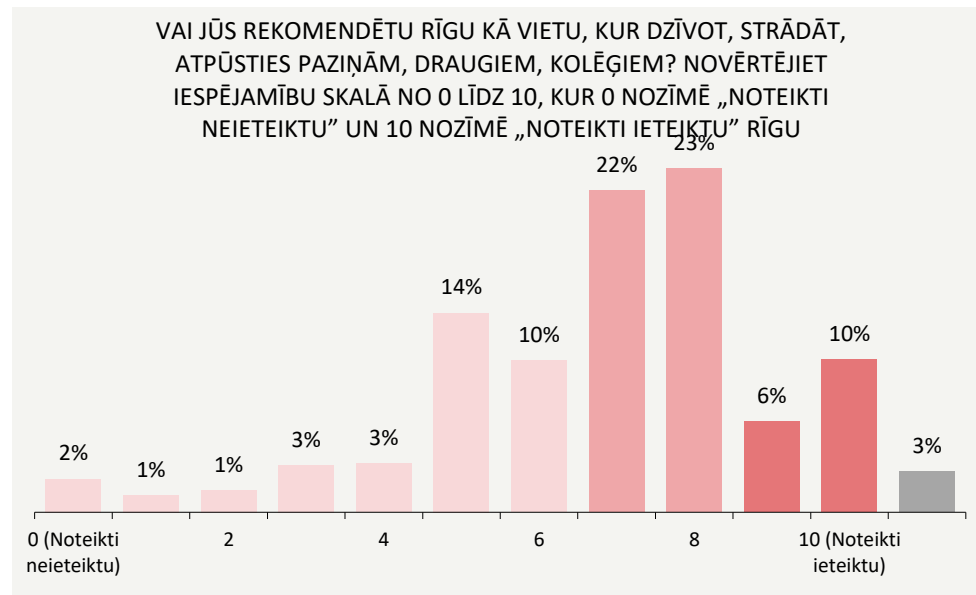
- Salīdzinoši nelielu veicinātāju grupu (ieteikuma vērtējums 9-10 punkti 10 punktu skalā) – tikai 17% Rīgas iedzīvotāju ir gatavi pozitīvi rekomendēt Rīgu kā vietu, kur dzīvot, strādāt, atpūsties. Vēl sliktāka aina ir gados jaunāko (vecumā līdz 34 gadiem) rīdzinieku vidū, kur veicinātāju īpatsvars sasniedz vien 11%-12%;
- Gandrīz puse (45%) aptaujas dalībnieku veido neitrālo rīdzinieku grupu (ieteikuma vērtējums 7-8 punkti), kurus kopumā dzīve Rīgā apmierina, taču ne tik ļoti, lai viņi būtu gatavi Rīgu rekomendēt citiem;
- Trešdaļa (35%) rīdzinieku ir noliedzēji (ieteikuma vērtējums 1-6 punkti), kuri par Rīgu sabiedrībā sniedz rezervētas vai kritiskas atsauksmes.

Līdz ar to iegūtais Rīgas *Net Promoter Score* ir negatīvs (-18,8 punkti; tas veidojas atņemot no veicinātāju skaita noliedzēju skaitu). Pētījuma rezultāti atklāj, ka Rīgai kā vietai, kur dzīvot, strādāt, atpūsties, veicinātāju un noliedzēju proporcija ir apmēram 1:2, kas vērtējams kā visai vājš rezultāts. Tas nozīmē, ka sabiedrībā uz 1 pozitīvu rekomendāciju par Rīgu saņem divas anti-rekomendācijas.

<sup>28</sup> Net Promoter Score (NPS) ir klientu lojalitātes un apmierinātības mērīšanas metode, kas balstās uz jautājumu: "Cik lielā mērā jūs ieteiktu ( kaut ko) citiem?" Atbildes tiek vērtētas skalā no 0 līdz 10, un respondenti tiek sadalīti trīs grupās:

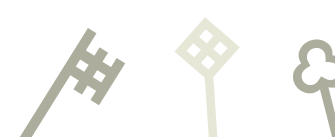
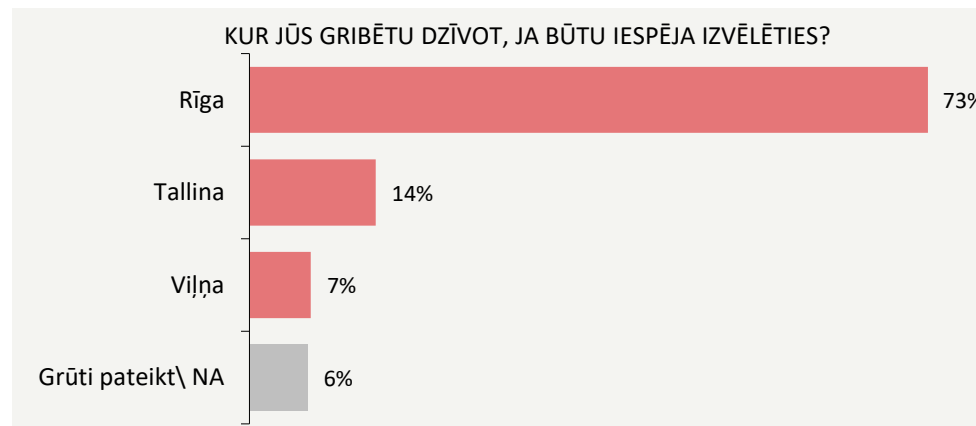
- veicinātāji (9-10 punkti) – ļoti apmierināti, kas ir gatavi ieteikt.
  - neitrālie (7-8 punkti) – apmierināti, bet ne aktīvi ieteicēji.
  - noliedzēji (0-6 punkti) – neapmierināti, kas var izteikt arī negatīvu viedokli.
- NPS tiek aprēķināts, atņemot kritizētāju procentuālo daudzumu no veicinātāju procentuālā daudzuma.

3.71. attēls



Ja respondentiem būtu iespēja izvēlēties, kurā no Baltijas valstu galvaspilsētām dzīvot, dominējošā daļa (73%) aptaujas dalībnieku priekšroku dotu Rīgai. Izvēli par labu Rīgai biežāk veica gados vecākie un finansiāli mazāk nodrošinātie respondenti. Dzīvot Tallinā izvēlētos 14%, Viļņā – 7% aptaujāto rīdzinieku, biežāk gados jaunākie un finansiāli nodrošinātākie respondenti.

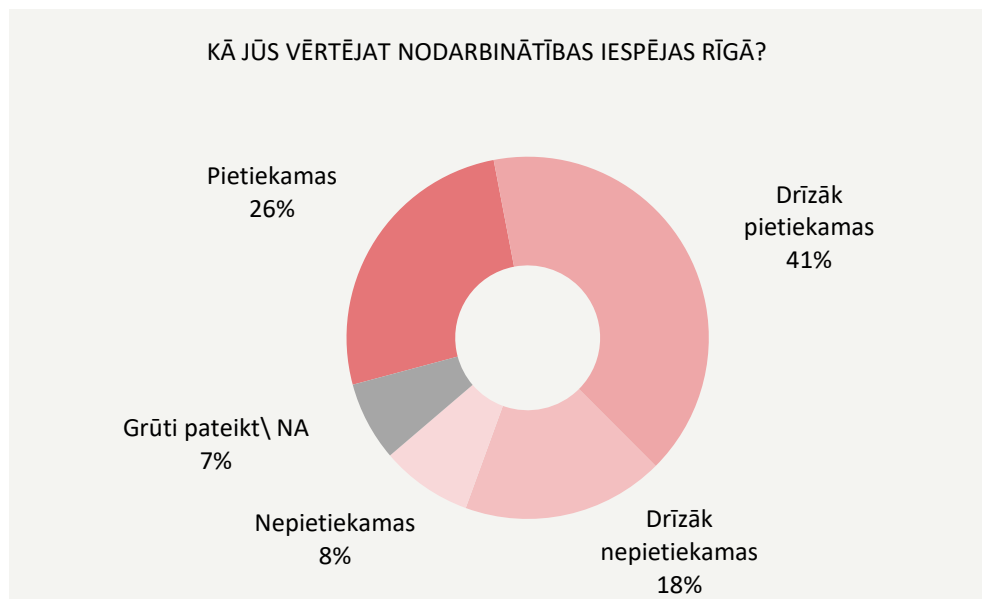
3.72. attēls



## Nodarbinātība un uzņēmējdarbības iespējas Rīgā

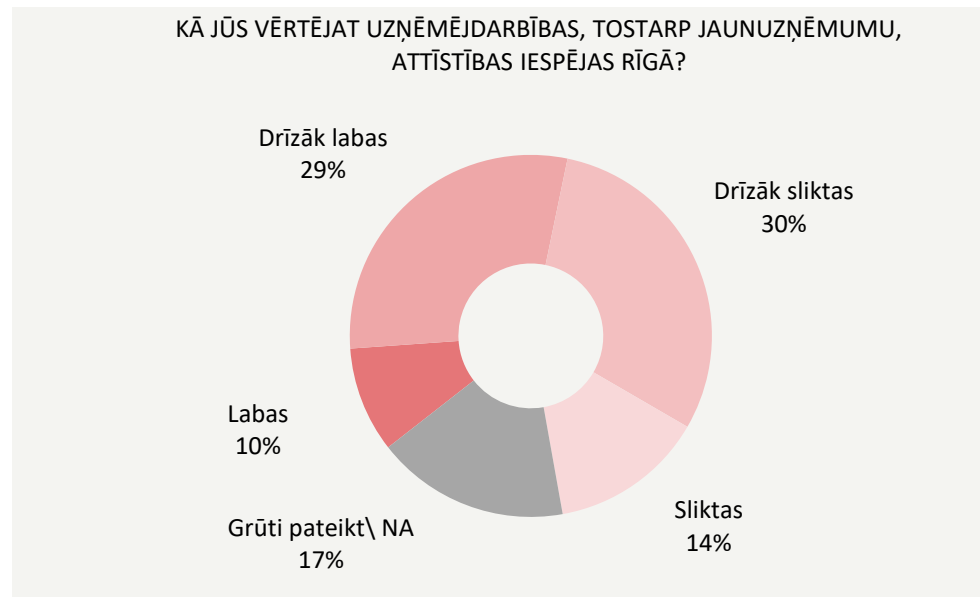
Nodarbinātības iespējas Rīgā kā pietiekamas vērtē divas trešdaļas (67%) rīdzinieku. Pozitīvu vērtējumu biežāk sniedza respondenti ar augstāku izglītības un ienākumu līmeni, strādājošie, latvieši. Kritiski nodarbinātības iespējas Rīgā vērtēja katrs ceturtais (26%) aptaujas dalībnieks.

3.73. attēls



Biežāk kritiski nekā pozitīvi tika vērtētas uzņēmējdarbības, tostarp jaunuzņēmumu, attīstības iespējas Rīgā. Kā kopumā labas tās vērtēja 39%, kā sliktas – 44% aptaujāto Rīgas iedzīvotāju. Dažādās sociāli demogrāfiskajās grupās iegūtie rezultāti atklāj tendenci – jo gados jaunāki un finansiāli nodrošinātāki ir respondenti, jo biežāk uzņēmējdarbības, tostarp jaunuzņēmumu, attīstības iespējas Rīgā tika vērtētas pozitīvi. Pētījuma rezultāti būtiski atšķiras respondentu grupās, kas izveidotas pēc ģimenē lietotās valodas pazīmes. Ja latviski runājošajā sabiedrības daļā par uzņēmējdarbības attīstības iespējām kopumā valdīja pozitīvs viedoklis (kā labas tās vērtēja 49%, kā sliktas – 34%), tad krieviski runājošo rīdzinieku vidū rezultātu aina ir pretēja (kā labas tās vērtēja 28%, kā sliktas – 54% aptaujāto).

3.74. attēls



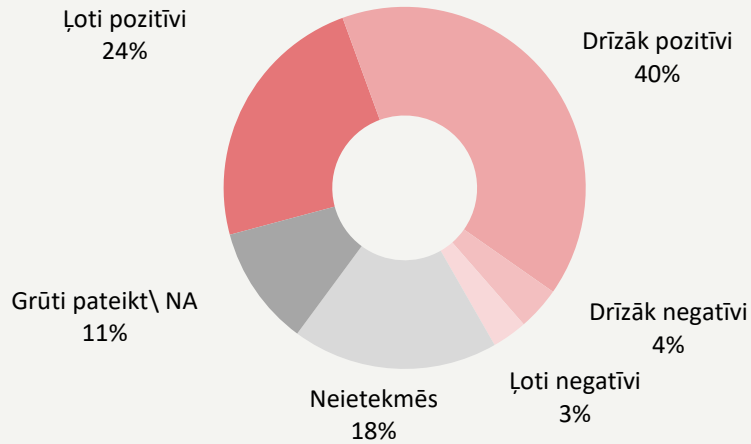
## Rail Baltica, prāmju satiksme

Divas trešdaļas (64%) aptaujāto Rīgas iedzīvotāju pārstāvēja viedokli, ka Rail Baltica pozitīvi ietekmēs sadarbību starp Rīgu, Tallinu un Viļņu (ekonomikas un biznesa jomās). Vairākums (56%) respondentu piekrita viedoklim, ka *Rail Baltica* palielinās Rīgas stratēģisko nozīmi reģionālajā politikā salīdzinājumā ar Tallinu un Viļņu. Aptaujas rezultātu analīze respondentu grupās, kas izveidotas pēc dažādām sociāli demogrāfiskajām pazīmēm, atklāj šādas tendences – jo gados jaunāki, ar augstāku izglītības līmeni un finansiāli nodrošinātāki ir aptaujas dalībnieki, jo lielāks ir to rīdzinieku īpatsvars, kuri pauda pozitīvu viedokli par *Rail Baltica* lomu ekonomikas, biznesa jomās un Rīgas stratēģisko nozīmi reģionālajā politikā.



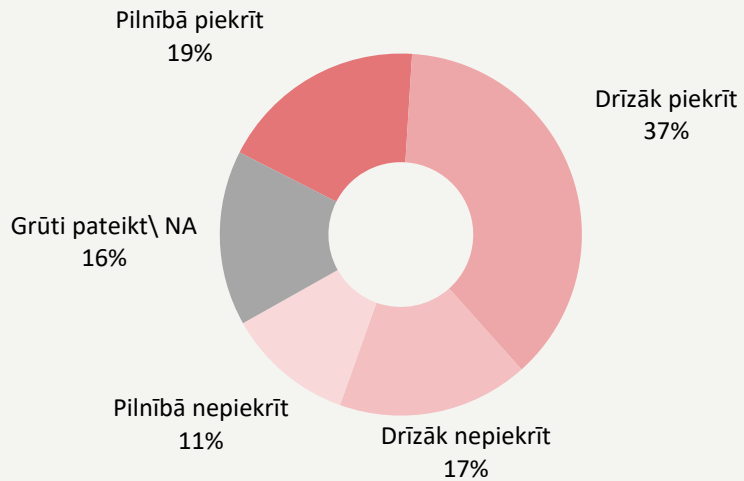
3.75. attēls

KĀ, JŪSUPRĀT, RAIL BALTICA IETEKMĒS SADARBĪBU STARP RĪGU, TALLINU UN VIĻŅU (EKONOMIKAS UN BIZNEŠA JOMĀS)?



3.76. attēls

CIK LIELĀ MĒRĀ JŪS PIEKRĪTAT APGALVOJUMAM? RAIL BALTICA PALIELINĀS RĪGAS STRATĒGISKO NOZĪMI REĢIONĀLAJĀ POLITIKĀ SALĪDZINĀJUMĀ AR TALLINU UN VIĻŅU

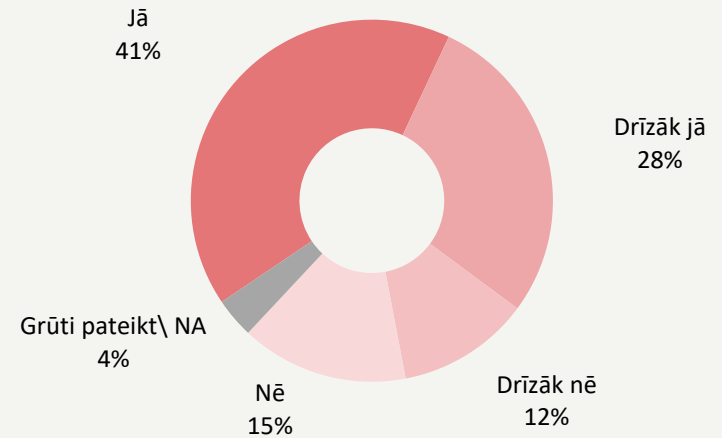


### Prāmju satiksmes atjaunošana

Vairāk nekā divas trešdaļas (69%) Rīgas iedzīvotāju pauda interesi izmantot prāmju satiksmi no Rīgas uz Stokholmu, Helsinkiem, citām pilsētām, ja tā tiktu atjaunota. Biežāk interesi izmantot prāmju satiksmi pauda respondenti vecumā līdz 54 gadiem, ar augstu ienākumu līmeni.

3.77. attēls

VAI JŪS IZMANTOTU PRĀMJU SATIKSMI NO RĪGAS UZ STOKHOLMU, HELSINKIEM, CITĀM PILSĒTĀM, JA TĀ TIKTU ATJAUNOTA?



## RĪCĪBAS UN INVESTĪCIJU PLĀNA ANALĪZE

Rīcības plāns un investīciju plāns ir AP2027 daļas, kuras nodrošina vienotu pašvaldības darbību noteikto prioritāšu un uzdevumu sasniegšanā un kuru aktualizāciju veic ne retāk kā reizi gadā.

### Iesaistītās puses

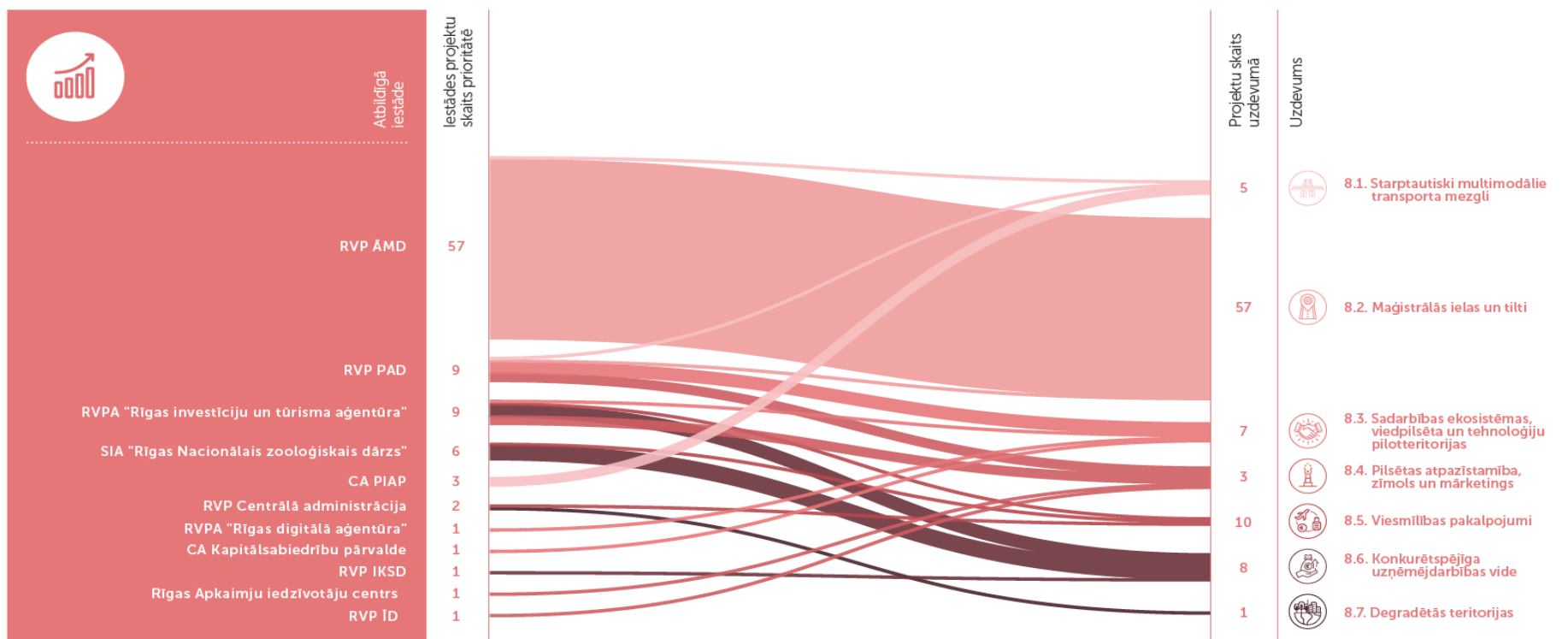
RVP struktūrvienības un iestādes, kas veic vai plāno veikt darbības un projektus P8 uzdevumu ietvaros, ir:

- RVP ĀMD,
- RVP Centrālā administrācija,
- CA Kapitālsabiedrību pārvalde,

- CA PIAP,
- RVP IKSD,
- RVP ĪD,
- RVP PAD,
- RVPA "Rīgas investīciju un tūrisma aģentūra",
- RVPA "Rīgas digitālā aģentūra",
- Rīgas Apkaimju iedzīvotāju centrs,
- SIA "Rīgas Nacionālais zooloģiskais dārzs".

RVP ĀMD, kas ir Rīgas domes vadošā iestāde satiksmes un transporta nozarē, ir atbildīgs par 57 projektu (63%) īstenošanu.

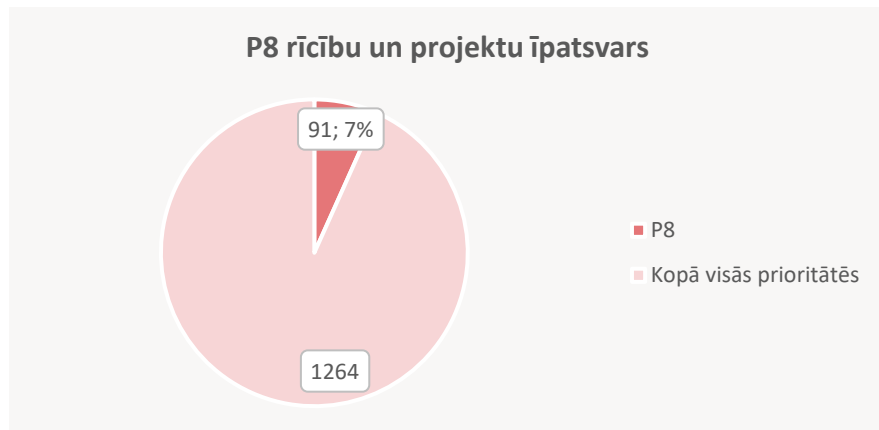
### ATBILDĪGO RVP IESTĀŽU UN STRUKTŪRVIENĪBU PROJEKTU APKOJUMS P8 UZDEVUMU ĪSTENOŠANĀ



## RP un IP rīcības un projekti

No visām AP2027 RP un IP iekļautajām 1264 rīcībām un projektiem uz P8 attiecas 91 jeb 7%.

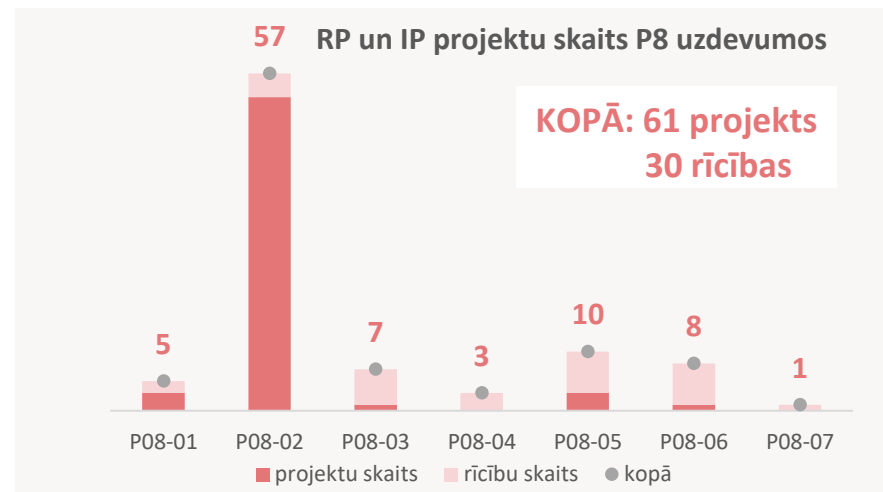
3.78. attēls



## Rīcību un projektu skaits uzdevumos

No kopējā P8 rīcību un projektu skaita (91) RP ir iekļautas 30 un IP – 61. Jāatzīmē, ka vairāk nekā pusi (57) projektu un rīcību plānots realizēt 8.2. uzdevuma *Attīstīt maģistrālās ielas, lai veicinātu pilsētas konkurētspēju* ietvaros, savukārt tikai viena rīcība ir paredzēta 8.7. uzdevuma *Sekmēt vidi degradējošu teritoriju efektīvāku izmantošanu* īstenošanai.

3.79. attēls

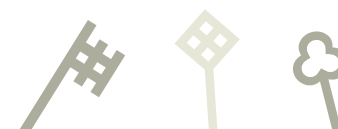


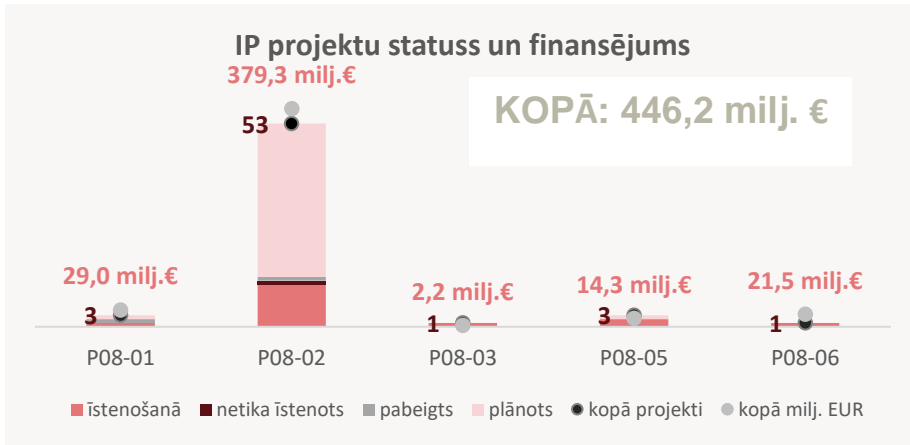
## IP projektu plānošana, īstenošana un finansējums

Lai sasniegtu izvirzītos P8 mērķus, IP ir iekļauts 61 projekts, no kuriem 2023. gadā ieviešanā bija 16 projekti, pabeigti ir divi projekti – “Eiropas nozīmes dzelzceļa “Rail Baltica” infrastruktūras integrēšana Rīgas pilsētas centra infrastruktūrā” un “Kultūras un sporta kvartāla izveide Grīziņkalna apkaimē”. Netika uzsākts viens projekts – “Austrumu maģistrāles 3. kārtas “Brīvības gatves un Gustava Zemgala gatves krustojums” – priekšizpēte”. Kopumā šajā prioritātē ir plānoti vēl 42 projekti, kurus paredzēts uzsākt 2024. gadā.

Analizējot IP projektu sadali prioritāšu griezumā, secināms, ka P8 plānoto projektu finansējums aptver 18,2% jeb 446,2 milj. EUR no IP. 85% no šīs summas ir paredzēti 8.2 uzdevuma *Attīstīt maģistrālās ielas, lai veicinātu pilsētas konkurētspēju* izpildei.

2023. gadā tika apgūti 33,8 milj. EUR, no kuriem 24,7 milj. EUR (73%) 8.1.uzdevuma *Integrēt starptautiskos multimodālos transporta mezglus pilsētas struktūrā* izpildei.



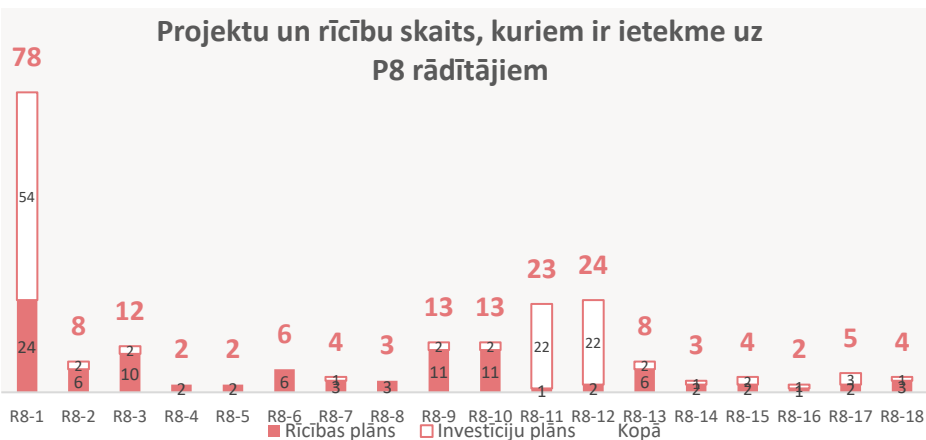


### RP un IP ietekme uz rādītāju sasniegšanu

Lai veicinātu rādītāju sasniegšanu, būtiska ietekme ir pašvaldības veiktajām rīcībām un ieviestajiem projektiem, īpaši pievēršot uzmanību tiem uzdevumu izpildes rādītājiem, kuru progress ir nepietiekošs, un attiecīgi plānot aktivitātes, kas veicinātu noteikto rādītāju virzību uz nosprausto mērķi.

RP un IP ir iekļauti projekti, kas veicina visu P8 rādītāju sasniegšanu. Vislielākais projektu skaits (78) ir vērsts uz rādītāja R8-1 sasniegšanu (skat. 3.81. attēls).

3.81. attēls

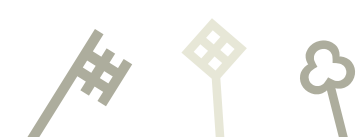
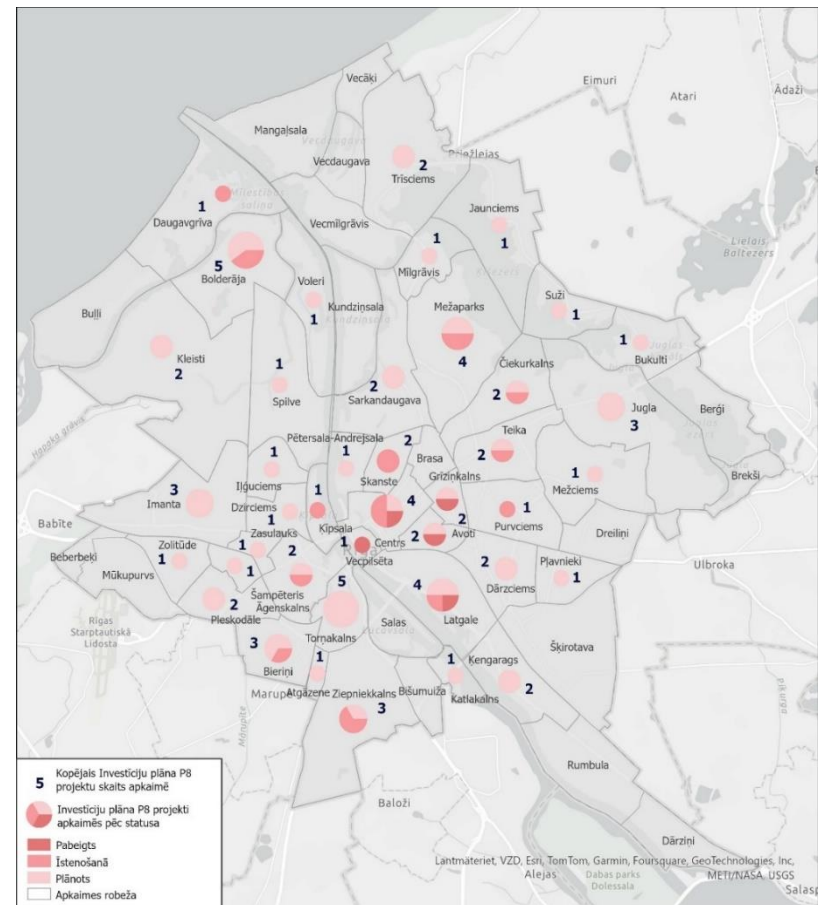


### IP projekti apkaimēs

Lai arī lielākā daļa projektu tiek realizēti noteiktās apkaimēs, šo projektu ietekmes mērogs ir visa pilsēta. 53 (87%) šīs prioritātes projekti tiek realizēti uzdevumā 8.2. Attīstīt maģistrālās ielas, lai veicinātu pilsētas konkurētspēju, tādējādi nodrošinot uzlabotu piekļuvi būtiskiem infrastruktūras objektiem. Kartē redzams, ka projekti aptver lielāko daļu Rīgas apkaimju.

3.82. attēls

### Investīciju plāna projekti P8



## EKSPERTA VĒRTĒJUMS

Lai novērtētu P8 uzdevumu virzību 2023. gadā, tika pieaicināts ārējais eksperts – Latvijas Universitātes vadošais pētnieks Oļegs Krasnopjorovs, kurš, iepazīstoties pieejamo informāciju par prioritāti, sniedza savu vērtējumu. Eksperta uzdevums bija novērtēt un komentēt prioritātes uzdevumu izpildi pārskata gadā un sniegt priekšlikumus par konkrēti veicamām darbībām, lai sekmētu uzdevumu izpildi. Par katra uzdevuma progresu pārskata gadā eksperts sniedza arī skaitlisku novērtējumu, kā arī kopējo prioritātes novērtējumu. P8 virzība uz prioritātes mērķu sasniegšanu tiek vērtēta kā salīdzinoši sekmīga, izņemot uzdevumus 8.4 un 8.7, par kuriem dokumentācijā nebija pietiekami daudz informācijas, kas ļautu spriest par RD mērķtiecīgu un veiksmīgu darbu šo uzdevumu sasniegšanā.

### Eksperta vērtējums par P8 uzdevumu progresu pārskata gadā (10 ballu skalā)



### 8.1. Integrēt starptautiskos multimodālos transporta mezglus pilsētas struktūrā

- Rīcība *Jūras pasažieru termināļa pieejamība un pilnvērtīga integrācija sabiedriskā transporta tīklā* nav uzsākta, jo Jūras pasažieru terminālī nav regulāras pasažieru prāmju satiksmes. Taču:
  - regulārā prāmju satiksme no Rīgas nav atjaunota pat 2024. gada septembrī, kas apdraud rīcības īstenošanu;
  - nav sniegta informācija vai piekļūšana pilsētai tika padarīta ērtāka un saprotamāka kruīza kuģu pasažieriem;
  - nav sniegta informācija par RD aktivitātēm, kas veicinātu regulāru prāmju satiksmes atjaunošanu no Rīgas, piesaistot citu privāto investoru (piemēram, regulāra prāmju satiksme notiek pat no Liepājas un Ventspils ostām, jau nerunājot par Tallinu).

- Rīcības *Rīgas pasažieru stacijas izveide par Baltijas mēroga multimodālo transporta mezglu* ilgtermiņa atdeve ir atkarīga no *Rail Baltica* projekta kopējās virzības (projekts kavējas un būtiski sadārdzinās). Īstermiņā (2023. gadā) *Rail Baltica* projekta īstenošana pasliktināja (nevis uzlaboja) pārvietošanās ērtību un saprotamību ap Rīgas pasažieru staciju un Rīgas starptautisko autoostu.

→ Veicināt regulāru prāmju satiksmes atjaunošanu no Rīgas, piesaistot privāto kompāniju (tas aktuāli arī 8.5. uzdevuma izpildei).

→ Padarīt kruīza kuģu tranzītpasažieriem piekļūšanu Rīgas valstspilsētai ērtāku un saprotamāku.





## 8.2. Attīstīt maģistrālās ielas, lai veicinātu pilsētas konkurētspēju

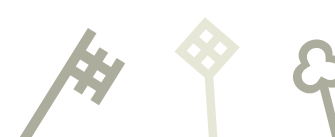
- Rīcība *Satiksmes infrastruktūras (B, C kategorijas ielas) atjaunošana, pārbūve vai izbūve* nav uzsākta, kas pamatots ar finansējuma nepieejamību. Nav sniegts detalizētāks skaidrojums par iemesliem kāpēc svarīgam projektam, kas (ja) bija iekļauts pilsētas 2023. gada budžetā, varēja pietrūkt finansējums.
- Rīcība *Satiksmes infrastruktūras (tiltu) atjaunošana, pārbūve un izbūve* ietvaros pabeigts viens projekts – satiksmes pārvada pār dzelzceļu pie Brasas stacijas pārbūve.
- R8-11 *No jauna izbūvēto, atjaunoto vai pārbūvēto tiltu skaits plānošanas periodā, kumulatīvi* nosaka, kā līdz 2027. gadam jāpabeidz 20 projekti, bažas par šī rādītāja sasniegšanu, jo:
  - Rīcības īstenošana 2022. un 2023. gadā bija lēna, ko noteica:
  - dažu projektu kavējumi (tilts pār Mārupīti Ulmaņa gatvē; satiksmes pārvads pār tramvaja sliedēm Lāčplēša ielā);
  - vairāku tiltu atjaunošanas plānošana tuvāk plānošanas perioda beigām.
- Rīcības *Rīgas brīvostas un citu rūpniecības teritoriju sasaistes nodrošināšana ar nacionālas un starptautiskas nozīmes (TEN-T) transporta tīklu, veicinot RVC AZ atslogošanu no kravas autotransporta un tranzīta autosatiksmes* ietvaros netika iesākts projekts *Austrumu maģistrāles 3. kārtas Brīvības gatves un Gustava Zemgala gatves krustojums*.
- R8-12 *No jauna izbūvēto vai pārbūvēto B kategorijas ielu posmu kopgarums plānošanas periodā, kumulatīvi, km* izpilde notika ļoti lēni – vien 0.1 km apjomā (no 4.79 uz 4.89), mērķa vērtība 2027. gadam ir 8 km.
- Nodrošināt politikas pasākumu saskaņotību starp Rīgas domes plānošanas un finanšu dokumentiem, lai izslēgtu gadījumus, kad svarīga un iepriekš ieplānotā pasākuma īstenošana pārskata periodā nav pat uzsākta finansējuma nepieejamības dēļ.
- Izvairīties no situācijām kad vidējā termiņa plāni ir samērā pieticīgi perioda sākumā un kļūst ambiciozāki tuvāk beigu termiņam. Pastāv iespēja nesasnēgt mērķa rādītājus, pat ja pirmajos gados projektu īstenošana virzījās atbilstoši plānam.

## 8.3. Stiprināt pilsētas sadarbības ekosistēmas un atbalstīt inovatīvas uzņēmējdarbības iniciatīvas

- Par rīcību *Jaunuzņēmumu ekosistēmas attīstības koordinācija* nav informācijas par tās gala rezultātiem jeb ietekmi uz uzņēmējdarbības vidi Rīgas valstspilsētā.
- Nodrošināt uzņēmējdarbības un inovāciju atbalsta programmu efektivitātes *ex ante* un *ex post* izvērtējumu, kura metodoloģija balstītos uz starptautisko labo praksi un ko veiktu neatkarīgs uzņēmums vai ārējais eksperts. Ja šādi efektivitātes izvērtējumi ir jau veikti vai plānoti, politikas plānošanas dokumentos jāiekļauj atsauces uz tiem.

## 8.4. Uzlabot Rīgas tēlu un atpazīstamību, veicinot investīciju, tūristu, studentu un augsti kvalificētu speciālistu piesaisti

- Divas no trim šī uzdevuma rīcībām paredzēts uzsākt 2024. gadā. 2023. gadā vajadzēja uzsākt rīcību *Izstrādāt un ieviest Rīgas zīmola stratēģiju*, kas nenotika, ja neskaita Zīmola un komunikācijas pārvaldes reorganizāciju. Tādējādi no dokumentiem nevarēja spriest par Rīgas domes mērķtiecīgu darbu 8.4. uzdevuma izpildē. Jāatzīmē, ka daudzi vidējā termiņa prioritāšu rezultatīvie rādītāji var pakāpeniski uzlaboties tāpat, atspoguļojot ekonomiskās situācijas pārmaiņas valstī (piemēram, beidzoties Covid pandēmijas laikā ieviestiem ierobežojumiem), nevis Rīgas domes īstenoto pasākumu ietekmi.
- Investīciju plānā nav projektu, kas būtu attiecināmi uz 8.4. uzdevumu.
- Nav nevienas 8.4. uzdevuma rīcības, kas būtu tieši vērsta uz investīciju, studentu vai augsti kvalificētu speciālistu piesaisti. Visas trīs 8.4. uzdevuma rīcības saistās ar tūrismu, tādējādi dublējot 8.5. uzdevumu.
- Nav skaidrs, kāpēc Rīgas zoodārza tūrisma piesaistes stratēģijas izstrāde attiecas uz 8.4. uzdevumu, savukārt Rīgas zoodārza zīmola un mārketinga stratēģijas izstrāde, kā arī ekspoziciju infrastruktūras uzlabošana – uz 8.5. uzdevumu.



- Papildināt 8.4. uzdevumu ar jaunām rīcībām, kas būtu tieši vērstas uz **investīciju, studentu un augsti kvalificētu speciālistu piesaisti** atbilstoši 8.4. uzdevuma aprakstam: “Uzlabot ikdienas komunikāciju ar Latvijā un ārpus Latvijas dzimušajiem Rīgas iedzīvotājiem, nodrošinot informācijas pieejamību par pašvaldības pakalpojumiem un dzīves apstākļiem pilsētā. Mērķēti uzrunāt cilvēkus, kas apsver iespēju Rīgā dzīvot, strādāt, studēt, attīstīt biznesu [...], kā arī nodrošināt pārcelšanās konsultācijas, kas atbalsta remigrantu un talantu piesaisti no ārvalstīm.” (AP2027; 80.lpp.).
- Ar tūrisma veicināšanu saistītās 8.4. uzdevuma rīcības pārnest uz 8.5. uzdevumu, šādi mazinot dokumentācijas sadrumstalotību. Var attiecīgi precizēt 8.4. uzdevuma nosaukumu, izslēdzot vārdu “tūristu”.

### 8.5. Nodrošināt tūrisma nozares atveseļošanos un mazināt tūrisma sezonāliti, veicinot pieprasījumu pēc viesmīlības pakalpojumiem ārpus galvenās tūrisma sezonas

- Rīcības *Veidot atbalstu nozīmīgu pasaules un Eiropas līmeņa sacensību norisei Rīgā* ietvaros
  - 2023. gadā atbalstīta 25 nozīmīgu sporta sacensību norise Rīgā.
  - Starptautisko sporta federāciju kalendāros iekļauto Rīgā notiekošo augsta līmeņa sacensību skaits 2023. gadā bija tikai 19, vai atbalstītas arī starptautisko sporta federāciju kalendāros neiekļautas sacensības?
  - 19 augsta līmeņa sporta sacensības Rīgai ir mazs skaitlis, nav zināms, kāpēc skaits nepalielinājās pēc pandēmijas un ir būtiski zemāks nekā 2019. gadā (35).
  - bažas par R8-15 *Starptautisko sporta federāciju kalendāros iekļauto Rīgā notiekošo augsta līmeņa sacensību skaits gadā* mērķa (40) sasniegšanu.
  - R8-14 *Delegātu skaits gada laikā Rīgā notikušajos kongresos un konferencēs* paredz 2027. gadā sasniegt 53 tūkst. delegātu Rīgā notikušajos kongresos un konferencēs. Šī vērtība jau tika pārsniegta 2023. gadā (60 tūkst.), kas var dot priekšstatu par izciliem sasniegumiem, taču par bāzes vērtību neatbilstoši izvēlēts 2021. gada rādītājs, kad klātienē konferences būtiski ierobežoja Covid pandēmija.

- Tūristu skaits Rīgā joprojām būtiski mazāks par pirmspandēmijas līmeni. Tas rada bažas par rezultatīvo rādītāju R8-9 *Apkalpoto personu skaits Rīgas viesnīcās un tūrisma mītnēs* un R8-10 *Rīgas viesnīcu numuru vidējais noslogojums nesezonā (oktobris–aprīlis)* mērķa vērtību sasniegšanu 2027. gadā.
- Šī uzdevuma ietvaros ir investīciju plāna izpildes dokumentā ir tikai 3 investīciju projekti, visi attiecas uz Rīgas Nacionālo zooloģisko dārzu (turpmāk – Zoodārzs).
  - Vai Zoodārzs uzskatīts par vienīgo tūrisma piesaistes objektu, kas spēj palielināt tūristu skaitu un samazināt tūrisma sezonāliti?
- Zoodārza apmeklētāju skaits 2023. gadā ir krities (kas ir loģiski, jo apmeklētāju skaita kāpums 2022. gadā daļēji atspoguļoja aizkavēto pieprasījumu pēc pandēmijas), un 2027. gadam uzstādītais mērķis šobrīd izskatās grūti sasniedzams (450 tūkst.; sk. vidējā termiņa prioritāšu rezultatīvo rādītāju R8-17).

- Nodrošināt šādu piecu rīcību efektivitātes izvērtējumu (*ex ante* un *ex post*), ņemot vērā to izdevumus un ieguvumus:
  - Veidot atbalstu nozīmīgu pasaules un Eiropas līmeņa sacensību norisei Rīgā (APS0332),
  - Starptautisku filmēšanas projektu norises sekmēšana Rīgā (APS0331),
  - Rīgas kā darījumu tūrisma galamērķa mārketinga (APS0329),
  - Tūrisma kampaņu un produktu izstrāde (APS1010),
  - Darījumu pasākumu līdzfinansēšanas programma (APS1267).

Izvērtējuma metodoloģijai jābalstās uz starptautisko labo praksi, šis izvērtējums jāveic neatkarīgai kompānijai vai arī tam jāpiesaista ārējais eksperts. Gadījumā, ja šādi efektivitātes izvērtējumi jau veikti vai plānoti – politikas plānošanas dokumentos iekļaut atsauces uz tiem.

- R8-14 *Delegātu skaits gada laikā Rīgā notikušajos kongresos un konferencēs* paaugstināt bāzes un 2027. gada mērķa vērtību, vadoties pēc Tallinas un Viļņas veikuma.



## 8.6. Stiprināt pilsētas uzņēmējdarbības vidi, piesaistīt vietējās un starptautiskās investīcijas, t.sk. no starpnacionālajiem uzņēmumiem

- Netika uzsākta rīcība *Izveidot pašvaldības nekustamā īpašuma izsoļu katalogu divu gadu periodam un to publicēt.*
- Investīciju projekta *Skanstes teritorijas revitalizācijas 1. kārtā* 2023. gada rezultāti netika sasniegti, jo 2022. gada decembrī lauzts līgums ar būvuzņēmumu PS “RR-Eko”, un 2023. gada decembrī noslēgts līgums ar būvuzņēmumu SIA “ACBR”.
- Rīcības *Izveidot Rīgas investoru konsultatīvo padomi un nodrošināt tās darbību* ietvaros 2023. gadā notika tikai viena padomes sēde, nav zināms, cik lielā mērā šī padomes sēde sekmēja investīciju ienākšanu Rīgā.
- Rīcības *Iesaiste uzņēmējdarbības klasteru un sadarbības ekosistēmu darbībā* ietvaros notika liels skaits tikšanās, nevar spriest, cik rezultatīvas bija šīs tikšanās.
- Neskatoties uz 100% būvniecības zaļā koridora izmantošanu kopš 2020. gada (R8-18), mājokļu būvniecība Rīgā ir ļoti zemā līmenī. Divas trešdaļas rīdzinieku joprojām dzīvo padomju laikos būvētās mājās; pirms Pirmā pasaules kara būvētajās mājās dzīvo vairāk rīdzinieku nekā tajās, kas uzbūvētas pēc 2000. gada ([sk. 4. attēlu šeit](#)). Saskaņā ar *Eurostat* datiem - pārpildītos mājokļos – ar nepietiekamu istabu skaitu uz katru māsaimniecības locekli, dzīvo gandrīz puse iedzīvotāju Latvijas pilsētās – tas ir vairāk nekā jebkurā citā ES valstī. Tas var liecināt par to, ka būvniecības zaļais koridors ir nepieciešams, bet ne pietiekams nosacījums mājokļu būvniecības (un renovācijas) aktivizēšanai Rīgā.
- R8-2 *Uzkrātās ārvalstu tiešās investīcijas Rīgā reģistrēto uzņēmumu pamatkapitālā, mljrd. EUR* paredz līdz 2027. gadam piesaistīt 10 mljrd. eiro. Mērķa vērtība jau tika gandrīz sasniegta 2023. gadā, kas var dot priekšstatu par izciliem sasniegumiem, taču nav skaidrs, kāpēc rādītājam ir noteikts šāds mērķis.

- Papildināt prioritāti ar rādītāju, kas atspoguļotu jauno mājokļu būvniecību Rīgā – kvadrātmetros uz vienu iedzīvotāju. Mērķa vērtību noteikt pēc Viļņas un Tallinas snieguma.
- Izstrādāt jaunas rīcības un projektus, kas varētu būtiski aktivizēt mājokļu būvniecību un renovāciju Rīgā.
- Definēt ambiciozāku ārvalstu tiešo investīciju piesaistes rezultatīvo rādītāju, ņemot vērā Viļņas un Tallinas sniegumu.

## 8.7. Sekmēt vidi degradējošu teritoriju efektīvāku izmantošanu

- Nevar spriest par 8.7. uzdevuma izpildes progresu, jo:
  - Investīciju plāna izpildē nav neviena 8.7. uzdevuma projekta.
  - 8.7. uzdevumam ir tikai viena rīcība *Degradēto teritoriju noteikšana*, un to plānots uzsākt 2024. gadā.
  - Nav rādītāju, kas tiešā veidā atspoguļotu 8.7. uzdevuma izpildi.Iespējams, attiecīgās rīcības un projekti atrodas zem citiem uzdevumiem (piemēram, par infrastruktūras sakārtošanu vai atbalsta rīkiem mazās un vidējās uzņēmējdarbības sekmēšanai); taču pat šajā gadījumā nav skaidrs, kādi degradēto teritoriju revitalizācijas mērķi ir izvirzīti un ar kādiem projektiem un rīcībām tos plānots sasniegt.
- Izstrādāt konkrētus rādītājus, kuri tiešā veidā novērtētu 8.7. uzdevuma izpildi.
- Investīciju plānā iekļaut rīcības un projektus, ar kuru palīdzību šos rādītājus var sasniegt.

### Ieteikumi par rādītājiem

- Ieteikums R8-1 *IKP faktiskajās cenās uz 1 iedzīvotāju Rīgā salīdzinājumā ar Tallinu*, % izteikt pirktspējas paritātes (nevis eiro) vienībās.
- Ieteikums izvirzīt ambiciozāku R8-4 *Vidējā mēneša bruto darba samaksa Rīgā 2027. gadā*, sasaistot to ar vidējo algu Tallinā un Viļņā.



## ESOŠĀ SITUĀCIJA UN RISINĀMIE JAUTĀJUMI

### 8.1. Integrēt starptautiskos multimodālos transporta mezglus pilsētas struktūrā

- Norisinās darbi, lai Rīgas pasažieru staciju izveidotu par Baltijas mēroga multimodālo transporta mezglu, t.sk. integrētu Eiropas nozīmes dzelzceļa *Rail Baltica* infrastruktūru Rīgas centra infrastruktūrā. Ir noslēdzies projekts, kurā rezultātā kvalitatīvi uzlabota publiskā ārtelpa, nodrošinot ērtu un drošu gājēju un velotransporta piekļuvi Rīgas Centrālās stacijas multimodālajam sabiedriskā transporta mezglam, kā arī optimizēta sabiedriskā un privātā autotransporta plūsma mezgla tuvumā, ir identificēti *Rail Baltica* saistītās infrastruktūras (teritorijai ap centrālo staciju) nākamo kārtu projekti un to sadale starp atbildīgajām institūcijām.
- Nav notikusi plānotā Jūras pasažieru termināļa pieejamība un pilnvērtīga integrācija sabiedriskā transporta tīklā, jo nav atjaunota regulāra pasažieru prāmju satiksme Jūras pasažieru terminālī.

#### Risināmie jautājumi:

- Turpināt ar *Rail Baltica* projektu saistītās infrastruktūras izveidi un publiskās ārtelpas uzlabošanu.
- Sadarbībā ar Rīgas Brīvostas pārvaldi attīstīt kruīzu tūrismu Rīgā un piedāvāt pievilcīgus pakalpojumus kruīzu kuģu tūristiem.
- Jūras pasažieru terminālī atgriežoties pasažieriem, jāturpina darbs ar RP SIA "Rīgas Satiksme" sabiedriskā transporta risinājumu izveidē, lai nodrošinātu sabiedriskā transporta satiksmi uz un no Jūras pasažieru termināļa.
- Savienot ostas un ražošanas teritorijas ar TEN-T tīkliem, mazinot kravas auto slodzi.
- Uzlabot multimodālo satiksmes mezglu integrācija ar citiem transporta veidiem.
- Samazināt tranzīta satiksmi RVC AZ, veicinot ilgtspējīgu vidi.

### 8.2. Attīstīt maģistrālās ielas, lai veicinātu pilsētas konkurētspēju

- Pabeidzot Austrumu maģistrāles "Ieriķu iela - Vietalvas iela" būvniecību, Rīgas vēsturiskajam centram ir izbūvēts apvedceļš, atslogojot to no satiksmes, t.sk.

no tranzīta kravas auto. Purvciema, Pļavnieku, Dārziema un Teikas apkaimes ir sasniedzamas, neiebraucot pilsētas vēsturiskajā centrā. Veicot labiekārtošanas darbus maģistrālei piegulošajā teritorijā, uzlabojusies gājēju un velobraucēju infrastruktūra.

- Pārbūvēta satiksmes infrastruktūra Daugavas stadiona apkārtnē.
- Pabeigta satiksmes pārvada pār dzelzceļu pie Brasas stacijas pārbūve.

#### Risināmie jautājumi:

- Turpināt Austrumu maģistrāles izbūvi, uzsākot projektu Austrumu maģistrāles 3. kārtas "Brīvības gatves un Gustava Zemgala gatves krustojums".
- Uzsākt J.Čakstes gatves izbūvi no Valdeķu ielas līdz Ziepniekkalna ielai un no Vienības gatves līdz Valdeķu ielai (2023. gadā tika izsludināts būvniecības iepirkums), lai atslogotu pilsētas vēsturisko centru no tranzīta un uz ostu ejošajām smagsvara kravu plūsmām, izveidot jaunu savienojumu ar TEN-T tīklu, kas veidos jaunu pieslēgumu TEN-T elementam Rīgas Brīvostai.
- Turpināt IP paredzēto tiltu un satiksmes pārvadu atjaunošanu, kā arī ielu seguma atjaunošanu.

### 8.3. Stiprināt pilsētas sadarbības ekosistēmas un atbalstīt inovatīvas uzņēmējdarbības iniciatīvas

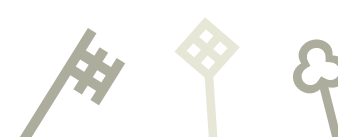
- Uzsākta Rīgas viedās pilsētas pamatnostādņu izstrāde.
- Izstrādāta vienota platforma pašvaldības sensoru datu uzglabāšanai un tālākizmantošanai.

#### Risināmie jautājumi:

- Nekustamā īpašuma uzskaites informācijas sistēmas pilnveidošana, lai nodrošinātu precīzas informācijas uzkrāšanu par pašvaldības nekustamā īpašuma portfeli.
- Sakārtot normatīvo aktu regulējumu, lai satiksmes noteikumu pārkāpējam, kuru identificējuši viedie risinājumi, varētu izrakstīt soda kvīti.

### 8.4. Uzlabot Rīgas tēlu un atpazīstamību, veicinot investīciju, tūristu, studentu un augsti kvalificētu speciālistu piesaisti

- Ir izstrādāta Rīgas pilsētas stila grāmata, kas ietver zīmola vadlīnijas.



- Investīciju plānā nav projektu, kas attiektos uz šo uzdevumu.

#### Risināmie jautājumi:

- Uzlabot pilsētas mārketingu un komunikāciju ar iedzīvotājiem un uzņēmējiem.
- Pašvaldībai sadarbotie ar augstskolām, lai virzītu Rīgu kā inovāciju un zināšanu centru ne vien Baltijas valstīs un Ziemeļeiropā, bet arī pasaules mērogā. Rīgas centru un Pārdaugavu, kur atrodas Latvijas Universitāte, Rīgas Stradiņa universitāte un Rīgas Tehniskā universitāte, veidot par vienotu studentu centru jeb “Zināšanu jūdzi”.
- Izstrādāt tūrisma stratēģiju, t.sk. Rīgas Nacionālā zooloģiskā dārza Tūrisma piesaistes stratēģiju.
- Meklēt veidus, kā Rīgai piesaistīt studentus un augsti kvalificētus speciālistus.
- Sadarbībā ar aviokompānijām īstenot mārketinga aktivitātes, lai veicinātu tūristu ieinteresētību par Rīgu kā galamērķi un palielinātu pasažieru skaitu.

#### 8.5. Nodrošināt tūrisma nozares atveseļošanu un mazināt tūrisma sezonālītāti, veicinot pieprasījumu pēc viesmīlības pakalpojumiem ārpus galvenās tūrisma sezonas

- Rīgas pašvaldības aģentūra “Rīgas investīciju un tūrisma aģentūra”, kas atbild par tūrisma izaugsmes sekmēšanu, ir izstrādājusi un ieviesusi investīciju mārketinga un komunikācijas stratēģiju, nodrošinot starptautiskas publikācijas, nozares pārskatus, Rīgas ekonomikas profilu un uzlabojot Rīgas reklāmas video prezentācijas, lai akcentētu Rīgu kā investīcijām draudzīgu vidi un pievilcīgu vietu uzņēmējdarbības attīstībai.
- Rīga tika iekļauta nākotnes pilsētu fDi topus, iekļūstot starp vadošajām desmit pilsētām kategorijās “Vidēja lieluma Eiropas nākotnes pilsētas” ieņemot reitingā 10. vietu un “Labākā pilsēta cilvēkkapitālam un dzīvesveidam”

#### Risināmie jautājumi:

- Veicināt naktis laika ekonomikas attīstību, ņemot vērā potenciāli pieaugošo ārvalstu tūristu, uzņēmēju, speciālistu, studentu skaitu un rīdnieku pēcpandēmijas laika jaunus darba paradumus.
- Izstrādāt mārketinga stratēģijas, kas vērstas uz konkrētām mērķauditorijām, piemēram, ģimenēm, jauniešiem vai senioriem, piedāvājot pielāgotus pakalpojumus ārpus sezonas.

- Veicināt aktīvāk Rīgas parādīšanos starptautiskajos reitingos, vairojot Rīgas atpazīstamību.
- Izstrādāt Rīgas Sporta un aktīvās attīstības plānu, definējot nozaru mērķus, uzdevumus, sasniedzamos rezultātus un ieviešanas kārtību.

#### 8.6. Stiprināt pilsētas uzņēmējdarbības vidi, piesaistīt vietējās un starptautiskās investīcijas, t.sk. no starpnacionālajiem uzņēmumiem

- Nav uzsākta rīcība “Izveidot pašvaldības nekustamā īpašuma izsoļu katalogu divu gadu periodam un to publiskot”.
- Noslēgts līgums ar būvnieku projektā “Skanstes teritorijas revitalizācijas 1. kārta (būvniecība)”.

#### Risināmie jautājumi:

- Organizēt biznesa forumus un konferences, kas piesaistītu ārvalstu investorus un popularizētu pilsētu kā uzņēmējdarbībai piemērotu vietu.

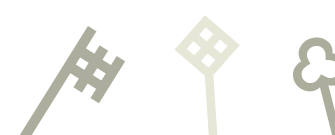
#### 8.7. Sekmēt vidi degradējošu teritoriju efektīvāku izmantošanu

- Lai arī darbs pie degradēto teritoriju apzināšanas, datubāzes izveides, kartēšanas, kā arī priekšlikumu izstrādes to revitalizācijai Rīgā norisinās kopš 2004. gada, vēl aizvien nav izveidota pilnvērtīga funkcionējoša degradēto teritoriju datubāze, veikta to analīze, kā arī nav izstrādāta degradēto teritoriju pārvaldības politika to revitalizācijai.

#### Risināmie jautājumi:

- Apzināt un nokartēt degradētās teritorijas, iedalot tās normatīvajā regulējumā noteiktajās kategorijās (degradēta dzīvojamā vai publiskas apbūves teritorija, degradēta rūpnieciska teritorija, degradēta neapsaimniekota teritorija u.c.)<sup>29</sup>, kā arī izstrādāt šo teritoriju revitalizācijas plānu un veikt atbilstošās darbības teritoriju sakārtošanai. Papildināt uzraudzības rādītājus, kas palīdzētu noteikt, cik efektīvi tiek izmantotas vidi degradējošas teritorijas.
- Jāatjauno un jāizmanto postindustriālās, pamestas teritorijas.

<sup>29</sup> MK06.07.2021. noteikumi Nr. 465 “Noteikumi par degradēto teritoriju un augsnes degradācijas novērtēšanu, degradācijas kritērijiem un to klasifikāciju”



# PĀRSKATA SAGATAVOŠANĀ IZMANTOTIE MATERIĀLI

## GADAGRĀMATAS, PĀRSKATI, ZIŅOJUMI, SABIEDRISKĀS APTAUJAS REZULTĀTI UN PERIODISKIE IZDEVUMI

- Eiropas Komisijas pārskats par dzīves kvalitāti Eiropas pilsētās. ES, 2023
- Iedzīvotāju aptaujas, t.sk. pētījums par Rīgas iedzīvotāju apmierinātību ar pašvaldības darbu un procesiem pilsētā. Rīga: SIA "Latvijas Fakti", 2024. gada jūnijs - augusts.
- Rīgas valstspilsētas pašvaldības 2023. gada publiskais pārskats. Rīga: Rīgas dome, 2024.
- SIA "Rīgas Nacionālais zooloģiskais dārzs" 2023. gada pārskats. Rīga, 2024

## TĪMEKĻA VIETNES

- Apvienoto Nāciju Organizācija <https://hdr.undp.org/data-center/human-development-index#/indicies/HDI>
- ES statistikas birojs Eurostat <https://ec.europa.eu/eurostat>
- Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija <http://www.oecd.org>
- Globālais dzīvesvietas indekss "Global Residence Index" <https://globalresidenceindex.com/>
- Igaunijas statistikas datubāze <https://andmed.stat.ee/en/stat>
- Latvijas Bankas uzturēta ekonomiskās analīzes vietne <https://www.makroekonomika.lv/stat.gov.lv>
- LR Centrālā statistikas pārvalde <https://www.stat.gov.lt/en>
- Lietuvas Republikas statistikas datubāze [www.leta.lv](https://www.leta.lv)
- Nacionālā informācijas aģentūra LETA <https://www.nva.gov.lv/lv>
- Nodarbinātības valsts aģentūra <http://rop.lv>
- Rīgas brīvostas pārvalde <http://rop.lv>
- Rīgas dome [www.riga.lv](http://rop.lv)
- Rīgas valstspilsētas apkaimes <https://apkaimes.lv/>  
<https://balso.riga.lv/>
- Rīgas valstspilsētas pašvaldības Izglītības, kultūras un sporta departaments [www.iksd.riga.lv](http://www.iksd.riga.lv)
- Rīgas valstspilsētas pašvaldības Īpašumu departaments <https://atjauno.riga.lv/>
- Rīgas valstspilsētas pašvaldības Labklājības departaments <https://www.ld.riga.lv>
- Rīgas valstspilsētas pašvaldības Mājokļu un vides departaments <http://mvd.riga.lv>
- Rīgas valstspilsētas pašvaldības Pilsētas attīstības departaments [www.rdpad.lv](http://www.rdpad.lv)  
[www.sus.lv](http://www.sus.lv)
- Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Lursoft" [www.lursoft.lv](http://www.lursoft.lv)
- Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Rīgas ūdens" [www.rigasudens.lv](http://www.rigasudens.lv)
- Starptautiskā lidosta "Rīga" <https://www.riga-airport.com/>
- Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Latvijas Vēstnesis" portāli <https://likumi.lv>  
<https://lvportals.lv>
- Veselības inspekcija <https://www.vi.gov.lv/>

## IESAISTĪTĀS RĪGAS PILSĒTAS PAŠVALDĪBAS PĀRVALDES STRUKTŪRVIENTĪBAS UN KAPITĀLSABIEDRĪBAS

- Akciju sabiedrība "Rīgas siltums"
- Rīgas apkaimju iedzīvotāju centrs
- Rīgas Izglītības un informatīvi metodiskais centrs
- Rīgas pašvaldības aģentūra "Rīgas investīciju un tūrisma aģentūra"
- Rīgas valstspilsētas pašvaldības aģentūra "Rīgas digitālā aģentūra"
- Rīgas valstspilsētas pašvaldības aģentūra "Rīgas enerģētikas aģentūra"
- Rīgas valstspilsētas pašvaldības aģentūra "Rīgas gaisma"
- Rīgas valstspilsētas pašvaldības aģentūra "Rīgas pieminekļu aģentūra"



- Rīgas valstspilsētas pašvaldības Ārtelpas un mobilitātes departaments
- Rīgas valstspilsētas pašvaldības Centrālās administrācijas Kapitālsabiedrību pārvalde
- Rīgas valstspilsētas pašvaldības Centrālās administrācijas Publiskās infrastruktūras attīstības pārvalde
- Rīgas valstspilsētas pašvaldības Centrālās administrācijas Teritorijas labiekārtošanas pārvalde
- Rīgas valstspilsētas pašvaldības Finanšu departaments
- Rīgas valstspilsētas pašvaldības Izglītības, kultūras un sporta departaments
- Rīgas valstspilsētas pašvaldības Īpašuma departaments
- Rīgas valstspilsētas pašvaldības Juridiskā pārvalde
- Rīgas valstspilsētas pašvaldības Komunikācijas pārvalde
- Rīgas valstspilsētas pašvaldības Labklājības departaments
- Rīgas valstspilsētas pašvaldības Mājokļu un vides departaments
- Rīgas valstspilsētas pašvaldības Pilsētas attīstības departaments
- Rīgas valstspilsētas pašvaldības policija
- Rīgas valstspilsētas pašvaldības sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Rīgas satiksme"
- Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Rīgas meži"
- Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Rīgas nami"
- Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Rīgas namu pārvaldnieks"
- Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Rīgas ūdens"

## NOZARU EKSPERTI

- Gatis Kristaps, SIA "Ardenis", transporta eksperts
- Iveta Amoliņa, Rīgas Tehniskās universitātes pētniece, SIA "Ādažu namsaimnieks" apsaimniekošanas daļas vadītāja
- Oļegs Krasnopjorovs, Latvijas Universitātes vadošais pētnieks

## IZSTRĀDĀTĀJI

- Guntars Ruskuls, Rīgas valstspilsētas pašvaldības Pilsētas attīstības departamenta Stratēģiskās vadības pārvaldes vadītājs
- Renāte Strautmane, Rīgas valstspilsētas pašvaldības Pilsētas attīstības departamenta Stratēģiskās vadības pārvaldes Stratēģiskās uzraudzības nodaļas vadītāja, pārvaldes vadītāja vietniece
- Andris Ločmanis, Rīgas valstspilsētas pašvaldības Pilsētas attīstības departamenta Stratēģiskās vadības pārvaldes Stratēģiskās uzraudzības nodaļas, galvenais telpisko datu eksperts, nodaļas vadītāja vietnieks
- Elīna Daņiseviča, Rīgas valstspilsētas pašvaldības Pilsētas attīstības departamenta Stratēģiskās vadības pārvaldes Stratēģiskās uzraudzības nodaļas galvenā projektu vadītāja
- Ieva Freidenfelde, Rīgas valstspilsētas pašvaldības Pilsētas attīstības departamenta Stratēģiskās vadības pārvaldes Stratēģiskās uzraudzības nodaļas galvenā projektu vadītāja
- Linda Rieka, Rīgas valstspilsētas pašvaldības Pilsētas attīstības departamenta direktores vietnieces attīstības jautājumos palīdzē
- Ance Strakša, Latvijas Universitātes prakticante
- Fricis Gustavs Alliks, Latvijas Universitātes praktikants



